

با نهایت تأسف و تألم
درگذشت نابهنگام
سرکار خانم توران اکوان،
همکار ارجمند و مدیر
محترم اجرایی نشریه‌ی
حسابرس، را به کلیه‌ی
بستگان و همکاران تسلیت
می‌گوییم.
فصلنامه‌ی حسابداری رسمی

ISSN: ۱۷۵۸-۱۷۳۵

صاحب امتیاز:
جامعه حسابداران رسمی ایران

مدیر مسئول:
رحمت‌اله صادقیان

شورای سیاست‌گذاری:
سیدمحمدرضا بنی‌فاطمی کاشی
یحیی حساس یگانه
رحمت‌الله صادقیان
حجت‌الله صیدی
سیدمحمد علوی

زیرنظر هیأت تحریریه

همکار تحریریه:
مژده کدخدایی

امور اجرایی:
سمیرا آرین‌نژاد

عکس‌ها:
سعید خرم‌زاده

طراح و صفحه‌آرا:
علی قاصدی

لیتوگرافی و چاپ:
ایران مصور

شماره چهل‌وهشت | زمستان ۱۳۹۸
انتشار: اسفند ۹۸

نظرات و دیدگاه‌های مطرح‌شده،
در مقالات الزاماً دیدگاه جامعه
حسابداران رسمی ایران نیست؛
مگر در مواردی که قید می‌شود.

نشریه‌ی حسابداری رسمی در ارزیابی
مقالات، حسب مورد، از نظرگاه‌های
اعضای جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران و سایر خبرگان حرفه
حسابداری و حسابرسی سود می‌برد.

نشانی: تهران، خیابان سپهد
قرنی، نرسیده به پل کریم‌خان زند
کوچه شهید امانی، پلاک چهار،
جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

تلفن: ۴۲۹۲۵ نمابر: ۸۸۸۰۱۹۱۰

www.iacpa.ir

hesabdarrasmi@iacpa.ir

[@iacpainfo](https://www.instagram.com/iacpainfo)

ارتقای شفافیت در زنجیره‌ی گزارشگری مالی از راه تعامل و تشکل
سعید جمشیدی فرد

۴

ویژگی‌های لایحه‌ی نهاد ناظر در وزارت امور اقتصادی و دارایی
رحمت‌الله اکرمی

۵

شرایط کنونی حرفه‌ی حسابرسی و مزایای نهاد ناظر
هوشنگ نادریان

۷

جامعه‌ی حسابداران رسمی خود یک نهاد نظارتی است
منصور شمس احمدی

۱۰

اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در کشورها
کاظم وادی‌زاده

۱۲

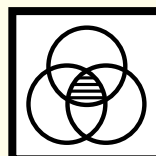
ستارالعیوب حسابرسی
سید محمد علوی

۱۷

تعارض و اجمال در حرفه‌ی حسابرسی
سعید جمشیدی فرد

۲۲

تریون آزاد

میزگرد واکاوی شکاف انتظارات بازار سرمایه و حرفه‌ی حسابرسی

محمد رضا بنی فاطمی کاشی، بابک پوربهرامی، شاهین چراغی

۲۷

انتظارات متقابل بازار سرمایه و حرفه‌ی حسابرسی و چالش‌های حفظ منافع عمومی

گفت‌وگو با حسن امیری، نایب رئیس هیأت مدیره‌ی سازمان بورس و اوراق بهادار

۳۸

جهان

نهاد ناظر بر مؤسسات حسابرسی در اروپا و کشور اتریش

حمیدرضا کیهانی

۴۳

دور دنیا

دور دنیا

ترجمه و تدوین: مزده کدخدایی

۴۶

اطلاع‌رسانی

همایش تخصصی «اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در ایران: بایدها و فرصت‌ها»

نخستین نشست اعضای ادوار شورای عالی جامعه حسابداران رسمی

۶۰

فهرست مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

(چهارم اسفندماه ۱۳۹۸)

۷۴

سعید جمشیدی فرد

ارتقای شفافیت در زنجیره‌ی گزارشگری مالی از راه تعامل و تشکل

همچنین دیگر حلقه‌ی مهم در زنجیره‌ی گزارشگری مالی بنگاه‌های عمومی حسابرسی داخلی است. این حلقه از زنجیره‌ی گزارشگری مالی با ایفای نقش اطمینان‌دهی و مشاوره‌ای، ارزش آفرینی، شناخت مسایل و ریسک‌های شرکت، آگاهی از کنترل نسبت به ریسک، کمک به استقرار نظام خودکنترلی در واحدها و مجموعه‌ی متنوعی از کارکردها عملکرد وظایف و نحوه‌ی انجام آن در واحدهای مختلف کاری را بررسی و ارزیابی می‌کند.

روشن است که وقتی نظام گزارشگری مالی شرکت از کارشناسانی شایسته و نظام‌های کنترل داخلی مطلوب برخوردار باشد، وظیفه‌ی حسابرسان به‌عنوان حلقه‌ی نهایی این زنجیره به‌نحو بهتر و مطلوب‌تری می‌تواند انجام شود و به تبع آن نهاد یا نهادهای ناظر نیز به هدف‌های خود برای ارتقای انضباط و شفافیت مالی با سهولت بیش‌تری دست می‌یابند. از همین روست، که به‌عنوان مثال سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی به‌عنوان دو نهاد ناظر بر بازار سرمایه و بازار پول در سال‌های اخیر علاوه بر وظایف عام نظارتی خود، در خصوص ایجاد نظام‌های کنترل‌های داخلی در ناشران اوراق بهادار و نیز مؤسسات مالی - اعتباری دستورالعمل‌های متعددی منتشر کرده‌اند.

اما نکته‌ی قابل تأمل آن است که در چه شرایطی امکان رعایت مطلوب این دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها وجود دارد. به گمان من، یکی از موضوعات مهمی که باید مورد توجه سیاست‌گذاران در عرصه‌ی نظارت قرار داشته باشد، اهمیت تشکل‌های حرفه‌ای در بهبود عملکرد در بخش‌های مختلف گزارشگری مالی است. به‌عنوان مثال در صورتی که تشکل حرفه‌ای مدیران مالی با جایگاه بایسته وجود داشته باشد که مدیران مالی برای تصدی امر مدیریت مالی در بنگاه‌های عمومی ناگزیر به عضویت در آن باشند و عضویت در آن نیز مستلزم مقدماتی مانند آزمون تخصصی، وجود ضمانت اجرای و ضرورت پاسخگوی نسبت به عملکرد حرفه‌ای و مهم‌تر از آن استمرار عضویت و برقراری صلاحیت از مسیری چون گذراندن دوره‌های آموزشی مستمر باشد بسیاری از اهداف نهادهای ناظر پیشاپیش تحقق یافته است. همین نکته به‌خوبی در مورد حسابرسی داخلی و کنترل‌های داخلی حاکم است.

ارتقای تشکل‌های موجود به نهادهایی با جایگاه قانونی در نظام نظارت مالی در ایران خودانتظامی مؤثر را در بخش‌های مختلف را حرفه گسترش می‌دهد، از بار بوروکراتیک بالقوه در نهادهای ناظر می‌کاهد و فشار غیر منطقی و انتساب ناروای ایرادات به حسابرسان را تعدیل می‌کند در عین حال که به تحقق هدف‌های نظارتی یاری می‌کند و در نهایت مشارکت اعضای این تشکل‌ها در سرنوشت حرفه‌ای خود، تکمیل ماهوی زنجیره کیفیت و تقویت نهادهای جامعه‌ی مدنی را به دنبال دارد که به توسعه‌ی عمومی کشور یاری می‌کند.

به یمن حضور شبکه‌های اجتماعی سرعت اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی عمومی بسیار افزایش یافته است. ولو آن‌که ضرورتاً مطالب منتشره از کیفیت مطلوب برخوردار نباشد و علاوه بر آن تمامی موضوعات و نیز با تمامی ظرایف و جزئیات کم‌تر در شبکه‌های اجتماعی منعکس نشود. باین‌همه، علاوه بر شبکه‌های اجتماعی نیاز داریم به شکل وسیعی تشکل‌های واقعی برای تبادل نظر و همراهی و ارتباط مؤثر میان فعالان حرفه‌ای ایجاد کنیم و یا عملکرد تشکل‌های موجود را بهبود بخشیم.

یکی از موضوعات محوری موضوع بحث به‌ویژه در ماه‌های اخیر «تهداد ناظر بر حرفه‌ی حسابرسی» در ایران بوده و در شماره‌ی کنونی فصلنامه نیز مقالات متعددی به آن اختصاص یافته است. در بحث حاضر می‌کوشم به‌اختصار نشان بدهم که چه‌گونه تشکل‌یابی فعالان حرفه‌ای در تک‌تک حلقه‌های زنجیره‌ی گزارشگری مالی می‌تواند به اهدافی مانند افزایش کیفیت خدمات حرفه‌ای، شفافیت اطلاعات مالی و اقتصادی بنگاه‌ها، افزایش پاسخ‌گویی، بهبود فضای کسب‌وکار در حرفه‌ی حسابرسی، حفظ و افزایش اعتماد عموم و رفع تعارض منافع در نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی، و تقویت و ارتقای نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی یاری کند.

چنان که پیش‌تر نیز بحث شده بود معتقدیم که حسابرسی آخرین حلقه از زنجیره‌ی گزارشگری مالی است که در آن تلاش می‌شود صورت‌های مالی اعتباربخشی شود. اما اهمیت این حلقه در امر اعتباربخشی به صورت‌های مالی و ایجاد شفافیت اطلاعات مالی و اقتصادی بنگاه‌ها نباید مانع از توجه به حلقه‌های پیشین و محیط پیرامونی عملکرد حسابرسی و حسابرسان بشود. حسابرسان ارشد و مدیران مالی نقش اصلی را در تهیه‌ی صورت‌های مالی دارند. اما چه ضوابطی بر انتخاب این گروه در سمت‌های ارشد مدیریتی به‌ویژه در بنگاه‌های عمومی باید وجود داشته باشد و آیا مراجع و مقامات ناظر به همان اندازه که حسابرسان مورد توجه نشان است به نقش کمیته‌های حسابرسی، مدیران مالی و حسابرسان داخلی حساسیت نشان می‌دهند؟ طبعاً و براساس قانون این هیأت‌مدیره و مدیران اجرایی بنگاه‌ها هستند که در این مورد تصمیم‌گیری می‌کنند و عقل سلیم common sense نیز حاکی از آن است که چنین تصمیمی اصولاً بر مبنای برخی شاخص‌های کارشناسی و تخصصی صورت می‌پذیرد؛ شاخص‌هایی همچون تحصیلات مرتبط، سوابق کاری، تجربه در صنعت و مانند آن.

اما وقتی صحبت از یک بنگاه عمومی می‌شود پای منافع عمومی به میان می‌آید و انبوه ذی‌نفعانی که از فعالیت بنگاه تأثیر می‌پذیرند. در چنین شرایطی مجموعه قیود و ضمانت‌های اجرایی باید بر انتخاب و استمرار فعالیت این کارورزان زنجیره‌ی گزارشگری مالی وجود داشته باشد.

ویژگی‌های لایحه‌ی نهاد ناظر در وزارت امور اقتصادی و دارایی

رحمت‌الله اکرمی

خلاصه می‌توان گفت که با مشخص شدن نارسایی‌های خودانتظامی (از جمله رسوایی‌های بزرگ مالی ابتدای قرن بیست و یکم) و به دنبال آن افزایش انتظارات نسبت به کیفیت حسابرسی و کاهش اعتماد عمومی به حرفه، در بسیاری از کشورها قوانینی برای خارج کردن انتظام‌بخشی به حرفه‌ی حسابرسی از حالت خودانتظام، وضع و اجرا شده است، به‌طوری‌که در بیش از ۵۰ کشور^۶ دنیا سازمان‌های دولتی برای نظارت مستقیم و یا غیر مستقیم بر حرفه‌ی حسابرسی ایجاد شد.

در ایران، جامعه حسابداران رسمی به‌منظور تنظیم امور و اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور و نظارت حرفه‌ای بر حسابداران رسمی تأسیس شده است. طبق اساس‌نامه این جامعه، شورای عالی، هیأت‌مدیره و هیأت عالی نظارت ارکان اصلی آن محسوب می‌شوند. در عمل شورای عالی و هیأت‌مدیره، هیأت راهبری جامعه هستند و هیأت عالی نظارت بر این دو رکن نظارت می‌کند. اعضای شورای عالی از میان اعضای جامعه توسط اعضا انتخاب می‌شوند (البته رییس هیأت عالی نظارت یا یکی از اعضای هیأت

هیأت‌های مختلف عالی انتظام‌بخش^۱ و افزایش نظارت عمومی تقویت شده‌اند، به‌طوری‌که این فرایند از خودانتظامی فاصله گرفت. در حقیقت، تأسیس هیأت‌های مختلف عالی انتظام‌بخش در کشورهای مختلف (همچون شورای گزارشگری مالی^۲ (FRC) در انگلستان، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام^۳ (PCAOB) در آمریکا، هیأت نظارت بر حسابرسی و حسابداران رسمی^۴ (CPAAOB) در ژاپن و کمیسیون نظارت بر حسابرسان^۵ (AOC) در آلمان) به‌منظور نظارت بر حسابداران، حاکی از آن است که اعتماد عمومی به حسابداران و خودانتظامی به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. دلیل این ادعا آن است که تمامی این هیأت‌ها برای مطرح کردن قواعد خاص برای حسابرسی و وضع شرایط ارائه مجوز به حسابداران قدرت عالی دارند و می‌توانند نظارت سالانه بر مؤسسات حسابرسی اعمال کنند. همچنین، به هیأت‌های مذکور این قدرت داده شده است که در صورت تخلف یا عدم کاربرد صحیح استانداردهای حرفه‌ای برای حسابرسی توسط مؤسسات حسابرسی، بهترین اقدام انضباطی را در مورد آن‌ها اعمال کنند. بنابراین، به‌طور

حرفه‌ی حسابرسی ارائه‌کننده‌ی خدمات عمومی با اهمیت است و به عموم مردم خدمت‌رسانی می‌کند. دوام این حرفه همچون دیگر حرفه‌ها به کیفیت خدمات ارائه شده توسط افراد شاغل در آن و ظرفیت حرفه برای پاسخ‌گویی کارا و اثربخش به درخواست‌های اقتصاد و جامعه بستگی دارد. برای تضمین کیفیت خدمات، از سازوکارها انتظام بخشی استفاده می‌شود. انتظام‌بخشی به دنبال تضمین کیفیت مناسب و اطمینان از کیفیت خدمات حسابرسی است. انتظام‌بخشی به حرفه‌ی حسابرسی ممکن است به‌صورت خودانتظامی به‌وسیله حرفه، خودانتظامی تحت نظارت عمومی به همراه پاسخگویی و انتظام‌بخشی خارج از حرفه باشد. در سال‌های نه چندان دور، در بسیاری از کشورهای دنیا اکثر مسئولیت‌های مرتبط با انتظام‌بخشی به حرفه واگذار شده بود؛ به‌طوری‌که این فرایند به خودانتظامی نزدیک‌تر بود. با این وجود، به علت عدم اعتماد به خودانتظامی در حسابرسی به‌عنوان یک سازوکار مؤثر انتظام‌بخشی، در بسیاری از این کشورها نظام‌های انتظام‌بخش از طریق تأسیس

یاد شده به همراه سه نفر به نمایندگی از دولت (نمایندگان وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل محترم بانک مرکزی و رئیس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار) بدون حق رأی در جلسات شورای عالی جامعه شرکت می‌کنند). اعضای هیأت‌مدیره نیز از بین اعضای جامعه توسط شورای عالی انتخاب و با حکم رئیس این شورا منصوب می‌شوند. هیأت عالی نظارت تنها رکن جامعه است که توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی از میان حسابداران رسمی عضو جامعه تعیین می‌گردد. بنابراین، با توجه به فرایند گزینش اعضای این ارکان، می‌توان دو رکن اول جامعه حسابداران رسمی (شورای عالی و هیأت‌مدیره) را حرفه‌ای و رکن سوم آن (هیأت عالی نظارت)

را حرفه‌ای-عمومی دانست. به اعتقاد بنده، مشکلات فعلی حرفه‌ی حسابرسی، خودانتهایی و بررسی کیفیت حسابرسی صرفاً توسط حرفه، عدم یکنواختی در نظارت و نقش محدود حسابرسان در مقابله با فساد است. برای حل مشکلات حرفه‌ی حسابرسی، سه سناریو در وزارت امور اقتصادی و دارایی مطرح شده است که شامل: ۱- تبدیل سازمان حسابرسی به نهاد تنظیم‌گر و انجام امور حسابرسی شرکت‌های دولتی توسط بخش خصوصی، ۲- تبدیل سازمان حسابرسی به نهاد تنظیم‌گر و ایجاد موسسه جدید دولتی برای انجام امور حسابرسی شرکت‌های دولتی و ۳- ایجاد یک سازمان مستقل به عنوان نهاد تنظیم‌گر و انجام حسابرسی شرکت‌های استراتژیک و حاکمیتی توسط سازمان حسابرسی.

نهایتاً با بررسی‌های جامع و کسب نظر از صاحب‌نظران دانشگاهی و حرفه‌ای، سناریو سوم مورد پذیرش قرار گرفت و مقرر گردید در تدوین سیاست متناسب با آن ملاحظات شامل: مشخص شدن شرکت‌های دولتی استراتژیک با کارکرد حاکمیتی که حسابرسی آن بر عهده سازمان حسابرسی خواهد بود، لحاظ شدن نظرات و دیدگاه سایر ذی‌نفعان همانند جامعه حسابداران رسمی در لایحه اصلاح ساختار حسابرسی مستقل، لزوم جامعیت لایحه پیشنهادی و توجه به زنجیره دانش حسابرسی و حسابداری، احصاء قوانین و مقررات مرتبط و موازی و اصلاح آن در لایحه‌ی مذکور مدنظر قرار گیرد. هم‌اکنون، وزارت امور اقتصادی و دارایی در حال تدوین چنین لایحه‌ای است. ■

پی‌نوشت‌ها:

1. Super regulatory bodies.
2. Financial Reporting Council.
3. Public Company Accounting Oversight Board.
4. Certified Public Accountants and Auditing Oversight Board.
5. Auditor Oversight Commission.
6. در بسیاری از کشورهای دنیا نهادهای مستقل که

اکثراً دولتی هستند برای نظارت بر حرفه ایجاد شده‌اند. از بین آن‌ها، نهادهای ۵۰ کشور عضو انجمن بین‌المللی انتظام‌بخشان مستقل بر حسابرسی (International Forum of Independent Audit Regulators) هستند. این کشورها شامل امارات (ابوظبی و دبئی)، آلبانی، استرالیا، اتریش، بلژیک، بوتسوانا، برزیل، بلغارستان، کانادا، جزایر کیمن، تایوان، کرواسی،

قبرس، جمهوری چک، دانمارک، مصر، فنلاند، فرانسه، آلمان، جبل‌الطارق، یونان، مجارستان، اندونزی، ایرلند، ایتالیا، ژاپن، جرزی، کره، لیختن‌اشتاین، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالزی، موریس، هلند، نیوزیلند، نروژ، لهستان، پرتغال، روسیه، سنگاپور، اسلواکی، افریقای جنوبی، اسپانیا، سری‌لانکا، سوئد، سوئیس، تایلند، ترکیه، انگلستان و آمریکا می‌باشند.

شرایط کنونی حرفه‌ی حسابرسی و مزایای نهاد ناظر

هوشنگ نادریان

در نظام حسابخواهی، پاسخ‌گویی و حسابداری و توجه به منافع عمومی در محیط کسب‌وکار

- تعدد مراکز نظارتی به اعضای حرفه و در عین حال ناکارآمدی نظارت مورد عمل و برخورد متفاوت مراجع نظارتی با موارد تخلف از اصول حرفه‌ای

- فراهم نبودن شرایط مناسب جهت رقابت عادلانه و سالم در حرفه

همچنین نقاط قوت‌ها و ضعف‌های حرفه‌ای می‌توان در موارد ذیل شناسایی کرد.

قوت‌های موجود جامعه را می‌توان به شرح ذیل برشمرد:

• وجود افراد باسابقه و علاقمند به کار در حرفه

• تمایل افراد حرفه‌ای به ایفای نقش در ارکان جامعه‌ی حسابداران رسمی و برخی مراجع رسمی

• وجود راهبرد و سیاست‌های مشخص جهت پیشرفت حرفه

• تعداد کثیر فارغ‌التحصیلان و دانشجویان در رشته‌های حسابداری و مالی

همچنین اهم موارد ضعف نیز به شرح ذیل قابل احصا است:

حسابرسی به‌ویژه نیاز به خدمات حرفه‌ای متنوع

- جایگاه رسمی و قانونی جامعه‌ی حسابداران رسمی در نظارت و هدایت حرفه - دسترسی نسبتاً آسان به منابع دانشی روز دنیا

تهدیدهای جامعه عبارتند از:

- تأثیرپذیری عمده از تصمیم‌گیری سیاسی که در شرایطی موجب فشار عمده به حرفه می‌گردد

- فاصله گرفتن عمده از فناوری روز حسابرسی و ریسک ورود بالقوه‌ی مؤسسات بین‌المللی به بازار کشور

- عدم شناخت کافی ذی‌نفعان از مزایای حرفه و عدم آمادگی صاحب‌کاران جهت پرداخت حق‌الزحمه‌ی حسابرسی مناسب

- عدم تأمین نیازهای دانشی حرفه توسط دانشگاه‌ها و مراجع حرفه‌ای

- وجود فاصله‌ی انتظارات ذی‌نفعان با توانایی‌های حرفه و ابراز توقعات غیر حرفه‌ای نزد صاحب‌کاران.

- وجود ابهامات در برخی قوانین که تکالیفی برای حرفه‌ی حسابرسی ایجاد کرده است.

- عدم تمکین به قوانین و مالیات‌گریزی، عدم شفافیت و ضعف

بحث نهاد نظارتی

در حرفه‌ی حسابرسی اخیراً در مجامع مختلف مطرح و نظرات متفاوتی

در مورد آن بیان شده است، اخیراً نیز در میزگردی به همت مجله‌ی «حسابدار رسمی» این موضوع به بحث گذاشته شود اینجانب نیز نظرات خود را در این زمینه مطرح کرد. چند سال قبل با استفاده از مدل‌های PESTLE و پنج نیروی پورتر و همچنین مدل SWOT تلاش کرده بودم تحلیلی از شرایط حرفه ارائه کنم که خلاصه‌ی آن در محورهای فرصت‌ها و قوت‌ها و ضعف‌ها را می‌توان به‌شرح ذیل مطرح کرد.

فرصت‌های جامعه عبارتند از:

- قوانین حامی حرفه که انجام حسابرسی را در بخش عمده‌ای از کسب‌وکار الزام آور نموده است.

- حمایت کلی سند چشم‌انداز از پایداری و توسعه‌ی اقتصادی، ارتقای سلامت، شفافیت و نظم و انضباط

- تأکیدات اساسی آموزه‌های دینی و اصول اخلاق حرفه‌ای بر رعایت اخلاقیات در حرفه

- حجم عظیم بازار بالقوه برای حرفه‌ی

- فاصله گرفتن از تکنولوژی روز دنیا در زمینه‌های حسابرسی به‌ویژه در بحث حسابرسی مبتنی بر مدیریت ریسک، فناوری اطلاعات، آمار و ...

- عدم ارتباط مستمر با مراجع حرفه‌ای بین‌المللی برای ارتقای سطح دانش حرفه‌ای و تبادل تجربیات و دانش روز

- عدم ارتباط مناسب جامعه با مراجع رسمی که نقش کلیدی و تأثیرگذاری در مسائل جامعه دارند

- مجهز نبودن حساب‌رسان به ارائه خدمات متنوع مورد ارائه‌ی مؤسسات بین‌المللی

- عدم اقدام مؤثر جهت به فعل درآوردن ظرفیت‌های قانونی جامعه به‌ویژه در زمینه‌ی بازار کار تعریف‌شده

- ضعف در جلب مشارکت اعضای جامعه در بهبود امور و ارائه‌ی نظرات اصلاحی به مراجع ذی‌صلاح در راستای ایجاد آینده‌ی پایدار

- عدم اقدام مناسب به‌منظور شناساندن حرفه و خدمات آن به ذی‌نفعان در جهت تقویت فرهنگ حسابداری و حسابرسی

طبق آخرین گزارش کمیته‌ی پذیرش و نظارت بر مؤسسات حسابرسی معتمد بورس چالش‌های حرفه به‌شرح ذیل معرفی شده که با نتایج تحلیل مقاله‌ی حاضر نیز هم‌راستا است:

- مراقبت از استقلال حساب‌رسان

- عدم الزام بسیاری از اشخاص حقوقی به استفاده از خدمات حساب‌رسان

- انتظارات متفاوت ذی‌نفعان از

حرفه‌ی حسابرسی

- پذیرش کار بدون رعایت ضوابط حرفه‌ای (نرخ شکنی)

- کمبود نیروی انسانی واجد شرایط به‌دلیل پایین بودن حق‌الزحمه و توان مالی مؤسسات

- محدودیت امکانات آموزشی مراکز علمی و دانشگاهی

- فقدان ساختار کنترل کیفیت در مؤسسات حسابرسی

- فقدان کادر مالی مجرب در برخی

شرکت‌ها

از نظر نگارنده، عوامل کلیدی موفقیت حرفه را می‌توان در محورهای ذیل خلاصه کرد:

• کیفیت (پایبندی به استانداردهای حرفه‌ای و فناوری روز)

• پایبندی به اصول و اخلاقیات حرفه (به‌ویژه استقلال و درست‌کاری)

• ایجاد اطمینان و ارزش‌افزایی برای ذی‌نفعان

• توسعه و تنوع خدمات حرفه‌ای

با توجه به موارد پیش‌گفته، راه‌کارهای پیشنهادی به‌منظور برون‌رفت از مشکلات حرفه را می‌توان به‌شرح ذیل ارائه کرد:

• تقویت و یکپارچگی نظارت دولت، بر حرفه و ایفای نقش کارآمد جامعه‌ی حسابداران رسمی، بورس، مجامع عمومی بنگاه‌ها و مراجع نظارتی حاکمیت شرکتی (مانند کمیته‌ی حسابرسی) برای تأمین استقلال حساب‌رس و فراهم کردن انجام مطلوب خدمات حرفه‌ای

• حمایت دولت و مراجع ذی‌ربط از توسعه‌ی خدمات حرفه‌ای غیر الزامی ضمن تجهیز حرفه به توانایی انجام خدمات متنوع

• فراهم ساختن زمینه‌ی تجهیز جامعه‌ی حرفه‌ای به فناوری روز و تسهیل ارتباطات با تشکل‌های حرفه‌ای بین‌المللی

• تدوین راهبردهای لازم برای تفکیک وظایف سازمان حسابرسی از وظایف مؤسسات حسابرسی خصوصی

• به فعل درآوردن تمام زمینه‌های خدمات حرفه‌ای پیش‌بینی شده در قوانین و مقررات حسابداران رسمی

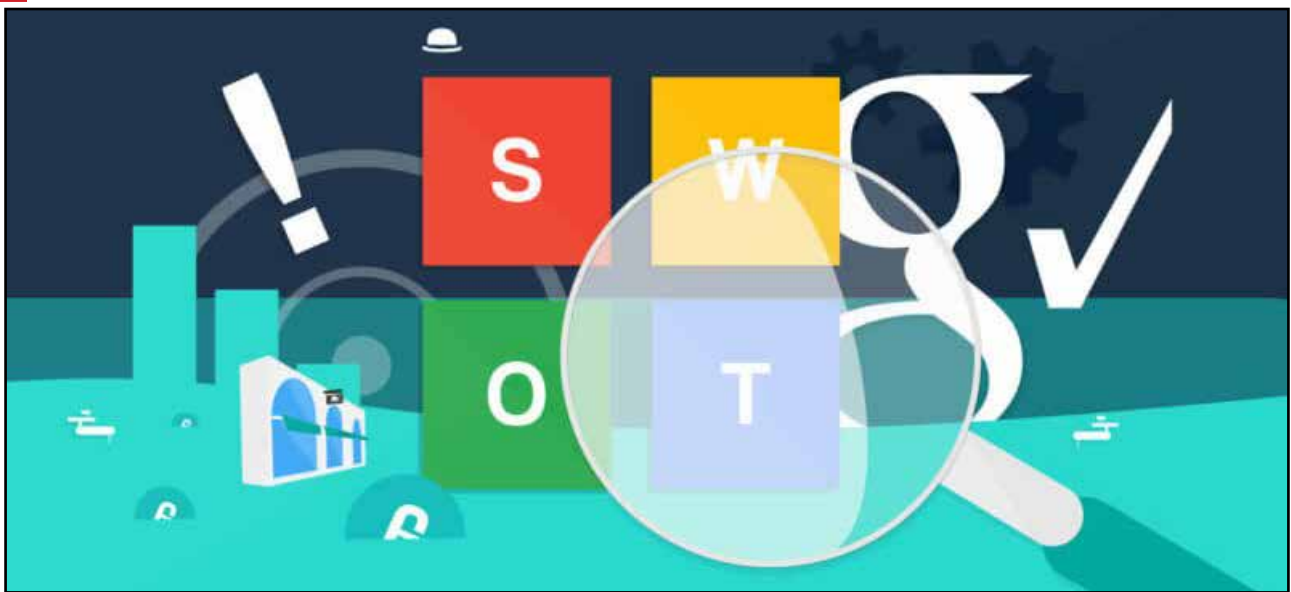
• ارتباط مناسب حرفه با ذی‌نفعان و تأثیرگذاری نتایج آن بر ساختار، فرآیندها و امور حرفه

• برنامه‌ریزی مناسب جهت تبیین درست ارزش‌ها و سالم‌سازی محیط حرفه از رقابت غیراصولی، نرخ‌شکنی و عدم رعایت اخلاق و موازین حرفه‌ای

در حال حاضر، نظارت‌های موجود بر حرفه مشتمل بر سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی متعدد و غیر یکسان برای همه‌ی بخش‌های حرفه‌ای اعمال می‌شود و از این‌رو در شرایط مطلوبی به سر نمی‌بریم. بحث اصلی این است که نظام ایجادشده و نظارتی که طبق مقررات خود جامعه انجام می‌دهد، به نحوی که سالانه یک‌بار پرونده‌ها و وضعیت عمومی مؤسسات را توسط کمیته‌های تخصصی خود، هیأت‌های انتظامی و واحد کنترل کیفیت چک می‌کند، آیا این نظارت کارآمد و مؤثر است؟ آیا می‌تواند حساب‌رسان را وادار کند استانداردهای حسابرسی و اخلاقیات را رعایت کنند؟

اعتقاد من این است حرفه‌ی حسابرسی بر دو پایه استوار است یکی استانداردها و دیگری اخلاق. پس نتیجه‌ی یک نظارت مؤثر و کارآمد باید این باشد که نتایج مطلوب حاصل شده است. به عبارت دیگر، محصول کار حسابرسی یعنی گزارش‌های حسابرسی با کیفیت مطلوبی صادر می‌شود. در حسابرسی این که آیا مجموعه اشکالاتی که در صورت‌های مالی واحد مورد رسیدگی هست به خوبی کشف می‌شود بحث کیفیت را شکل می‌دهد. مبحث دوم استقلال است. یعنی حالا که حساب‌رس این مسأله را کشف کرده آیا آن قدر مستقل هست که بتواند آن را ابراز و در گزارش مطرح کند. این دو را باید پایه‌های اصلی در نظر بگیریم: کیفیت کار و استقلال.

در جامعه‌ی حسابداران رسمی، اتصالات متعددی به دولت و بخش‌های دولتی وجود دارد که نمونه‌اش هیأت عالی نظارت است که مستقیماً توسط وزیر اقتصاد و دارایی منصوب می‌شوند. اما برداشت من این است که دولت در حال حاضر نظارت کارآمدی اعمال نمی‌کند. کمیته‌ی ویژه‌ای هم در جامعه درست شده که تخلفات خاص را دنبال می‌کند که مشابه هیأت عالی نظارت عمل می‌کند.

ورود سازمان بورس نیز به مسائل کیفی حسابرسی طبق آمار موجود عمدتاً متمرکز بر مؤسسات عضو جامعه متمرکز بوده و دامنه‌ی شمول آن کم‌تر سازمان حسابرسی را دربر گرفته است. ضمن آن‌که عمدتاً متمرکز بر صورت گزارش‌های حسابرسی بوده لذا نظارت جامعی نیست. در بخش حسابرسی دولتی هم بررسی مسائل کیفیت حسابرسی عمدتاً توسط ارکان داخلی سازمان انجام شده و هیأت عالی نظارت ورودی به مسائل کیفیت کارهای حرفه‌ای سازمان ندارد.

با توجه به مراتب بالا اعتقاد دارم ایجاد نهاد ناظر به حرفه کمک می‌کند تا وحدت و عدالت در کنترل کیفیت ایجاد کند و بحث استقلال ناظر بهتر تأمین شود. دنیا هم به این نتیجه رسیده و نهاد نظارتی مورد توجه اکثر کشورهای پیشرفته قرار گرفته است. البته در بحث ایجاد نهاد نظارتی مسائل کلیدی زیر وجود دارد که باید به آن توجه کرد. قطعاً اگر این نهاد به‌طور مناسبی شکل بگیرد مسائل کیفی کار حسابرسی، تأمین استقلال و رفع عقب‌ماندگی فناوری در حرفه را بهبود خواهد داد:

• جایگاه آن کجا باشد که بتواند موفق باشد؟
• مرجع تصویب قانون و مقررات آن

کجا باشد؟

• خصوصیات ارکان راهبری آن و نحوه‌ی انتخاب آنان؟
• منابع درآمد و نحوه‌ی انجام فرآیندهای آن چه‌گونه باشد؟
• نظارت را مستقیم انجام دهند یا غیر مستقیم؟

• حیطه‌ی نظارت چه باشد؟
• حیطه‌ی اختیارات آن، مثلاً استانداردگذار باشد یا خیر؟
• در تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی هم دخالت کند یا خیر؟

برحسب تجربه‌ی سایر کشورها وظایف نهاد نظارتی را می‌توان چنین برشمرد:

• نظارت بر فعالیت‌های جامعه‌ی حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی برای حصول از حسن جریان امور.
• اعلام نظر نسبت به صورت‌های مالی و گزارش‌های عملکرد جامعه و سازمان حسابرسی.

• نظارت مؤثر بر فعالیت‌های حرفه‌ای اعضای حرفه و انجام اقدامات انضباطی.
• نظارت بر برگزاری انتخابات شورای عالی جامعه.

• طبقه‌بندی رسمی مؤسسه‌های عضو جامعه برای استفاده‌ی بورس و سایر استفاده‌کنندگان.

• پذیرش استانداردهای حسابداری و حسابرسی و تأیید صلاحیت حسابداران رسمی

• تأیید نهایی ضوابط و مقررات و آیین‌نامه‌های حرفه که به‌عهده‌ی مراجع دولتی گذاشته شده است.

البته ایجاد نهاد ناظر در هر شرایطی تجربه بهبود نخواهد شد شرایط لزوم جهت موفقیت به نظر اینجانب شامل موارد ذیل است:

• عزم و اراده‌ی واقعی دولت در اهمیت دادن به خدمات حرفه‌ای و باور به تأثیر مثبت آن بر انتظام و سلامت امور؛
• عزم واقعی دست‌اندرکاران حرفه به پذیرش نظارت مستقل و مؤثر جهت ارتقای سطح کیفیت خدمات حرفه‌ای در راستای توسعه‌ی پایدار و منافع درازمدت حرفه؛

• عزم واقعی استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی و حسابرسی بر شفافیت، مسئولیت‌پذیری، قابلیت‌اتکای اطلاعات، جهت‌پایداری و توسعه‌ی کشور؛
• ایجاد جایگاه و ساختار مناسب و حرفه‌ای در نهاد نظارت؛

• استفاده از اشخاص ذی‌صلاح حرفه‌ای جهت اداره‌ی نهاد ناظر؛ و
• تدوین قوانین و مقررات لازم و دارای ضمانت اجرایی مناسب جهت نهاد ناظر. ■

جامعه‌ی حسابداران رسمی خود یک نهاد نظارتی است

منصور شمس احمدی

نهاد نظارتی؟

جامعه فاقد ویژگی‌های نهادهای حرفه‌ای است و بیش از ۴۷ اتصال به دولت دارد. اصولاً هدف تشکیل جامعه بر اساس تبصره ۲ ماده واحده نیز نظارت حرفه‌ای بر کار حساب‌رسان بوده است. طبق ماده ۲ اساسنامه‌ی جامعه هدف از تشکیل جامعه عبارتست از تنظیم امور اعتلای حرفه حسابداری و حسابرسی در کشور و نظارت حرفه‌ای بر کار حسابداران رسمی. نظارت بر شورای عالی جامعه از طریق نمایندگان وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی، سازمان بورس و هیأت عالی نظارت انجام می‌شود.

هیأت عالی نظارت متشکل از سه نفر به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی است که نظارت بر فعالیت‌های حرفه‌ای اعضای جامعه را عهده‌دار است. هیأت عالی انتظامی متشکل از یک نفر به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی،

انجام می‌شود. نهادهای ناظر به نحوی زیر نظر دولت، یا ارکان دیگر حکومتی قرار دارند، اکثریت ارکان راهبری آن‌ها از افراد غیرشاغل در حرفه تشکیل می‌شود. رسیدگی نهادهای نظارتی بر مؤسسات حسابرسی علاوه بر رسیدگی به شکایات به صورت ادواری (عمدتاً در مورد مؤسساتی که مسئول حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس هستند) انجام می‌شود. این رسیدگی‌ها به صورت نمونه‌ای و بر اساس تعداد یا حجم درآمدهای شرکت‌های بورسی که مورد حسابرسی قرار گرفته‌اند تعیین می‌شود. نظارت مستمر به شیوه‌ای که ما در ایران داریم و هر ساله همه‌ی مؤسسات را از نظر کیفیت پرونده‌ها و وضعیت مؤسسات رسیدگی می‌کنیم، در هیچ کشوری سابقه ندارد. سؤال این است که آیا جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران یک نهاد حرفه‌ای است یا یک

از آن‌جا که در حرفه‌ی حسابرسی منافع عموم مطرح است، وجود نهاد ناظر اجتناب‌ناپذیر است. مهم اما این است که نظارت‌کننده و نظارت‌شونده درک مشترکی از موضوع نظارت داشته باشند. در حرفه‌ی حسابرسی دو نهاد وجود دارد: نهاد حرفه‌ای (Professional body) و نهاد ناظر (Regulatory body)، AICPA و ACCA دو نمونه نهاد حرفه‌ای و PCAOB (آمریکا) و FRC (انگلستان) دو نمونه نهاد ناظر هستند. نهادهای حرفه‌ای مردم‌نهاد هستند و دولت هیچ‌گونه دخالتی در اداره آن‌ها ندارد، اعضا را خودشان انتخاب می‌کنند، امتحان می‌گیرند و رسیدگی به کیفیت کار اعضا بر حسب شکایت است و نه رسیدگی مستمر. بررسی همپیشگان هم به صورت داوطلبانه

یک نفر به انتخاب وزیر دادگستری و یک نفر به انتخاب شورای عالی جامعه، مسئولیت صدور آرای نهایی انتظامی را برعهده دارد. علاوه بر موارد فوق هیأت ویژه رسیدگی، طبق ماده ۳۷ مکرر اساسنامه‌ی جامعه که از رئیس هیأت عالی نظارت، یک نفر متخصص امور مالی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و یک نفر متخصص در رشته‌ی حقوق مالی به انتخاب وزیر دادگستری تشکیل می‌شود، می‌تواند به دستور وزیر تخلفات، قصور و اهمال کلیه‌ی اعضای جامعه را مورد رسیدگی قرار دهد.

به نظر من دو دلیل اصلی که اخیراً بحث ایجاد ضرورت نهاد ناظر را مطرح کرده است عبارتند از:

۱- تشکیل نهادهای ناظر در ۵۵ کشور و عضویت آن‌ها در انجمن بین‌المللی نظارت‌کنندگان مستقل حسابرسی (IFIAR). از آن‌جا که

حدود ۶۵٪ تا ۹۵٪ حسابرسی در ۵۵ کشور عضو آن انجمن را مؤسسات حسابرسی بزرگ بین‌المللی (عمدتاً چهار مؤسسه‌ی بزرگ) به عهده داشته‌اند و کشورها هیچ‌گونه نظارتی بر آن‌ها اعمال نمی‌کرده‌اند و بعد از فساد مالی شرکت انرون آمریکا و تدوین قانون ساربینز آکسلی، این کشورها را برآن داشت تا به تبعیت از آمریکا برای جلوگیری از فسادهای مشابه واحدهای نظارتی تشکیل‌دهنده و بر این مؤسسات بزرگ نظارت کنند. قانون جامعه‌ی حسابداران رسمی شش سال قبل و اساسنامه‌ی جامعه سه سال قبل از تأسیس PCAOB تصویب شد. جامعه همان‌طور که اشاره شد از ابتدا نهاد نظارتی و زیرنظر دولت (هیأت وزیران و وزیر امور اقتصادی و دارایی) بوده است.

۲- دلیل دوم برای تشکیل نهاد نظارتی جدید این‌طور عنوان شده

است که جامعه‌ی حسابداران رسمی خودانتظام است و اعضا خود یکدیگر را نظارت می‌کنند. علت استفاده از غیرشاغلین حرفه در رسیدگی به کنترل کیفیت مؤسسات حسابرسی، این موضوع است که به دلیل مقررات جامعه کلیه‌ی مؤسسات حسابرسی (در حال حاضر ۲۶۰ مؤسسه) باید هر ساله مورد رسیدگی قرار گیرند که واقعاً دشوار بوده و در کشورهای دیگر این رسیدگی به‌طور نمونه انجام می‌شود. به دلیل کمبود حسابدار رسمی غیر شاغل که توانایی این کار را داشته باشند، ضرورتاً در رسیدگی‌ها از شاغلین حرفه هم استفاده شده است. به نظر من، جامعه‌ی حسابداران رسمی یک نهاد نظارتی است و با تغییراتی در اساسنامه‌ی آن می‌توان بر استقلال بیشتر و افزایش کارایی آن افزود و نیازی به نهاد نظارتی جدید نیست. ■

اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در کشورها

کاظم وادی زاده

خسارتی به ذی‌نفعان وارد شود، نظارت‌ها و کنترل‌های بیشتری بر نهادهای حرفه‌ای تأثیرگذار اقتصادی انجام خواهد شد.

ساختار نظارتی حرفه‌ی حسابرسی و نحوه‌ی تعامل با تصمیم‌گیرندگان اقتصادی

گزارشگری مالی در واحدهای اقتصادی بازتاب نیازهای اطلاعاتی و انتظارات گروه‌های مختلف استفاده‌کننده از صورت‌های مالی است که برای اتخاذ تصمیمات منطقی در زمینه‌های تخصیص بهینه‌ی منابع اقتصادی و ارزیابی عملکرد مدیریت و به عبارت دیگر، اعمال نظارت و کنترل‌های اقتصادی-اجتماعی، خواستار اطلاعات مناسب حسابداری هستند. به دلیل این‌که صورت‌های مالی، صرفاً تحت نظر و مسئولیت مدیریت تهیه می‌شوند، نمی‌تواند با بی‌طرفی و سطح اطمینان قابل قبول، نیازهای اطلاعاتی مختلف استفاده‌کنندگان را برآورده سازد. موضوع تضاد منافع در مدیریت سازمان‌ها و به ویژه صورت‌های مالی متقلبانه از دیرباز تاکنون مورد توجه استفاده‌کنندگان و حساب‌رسان

به عدم کارایی گروه‌های ناظر و به تبع آن افزایش شکاف بین دولت‌ها، مسئولین، ناظرین و استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی و مدیریتی گردیده است. تجربیات بین‌المللی بیانگر این موضوع است که با بروز بحران‌های مالی، دولتمردان و تصمیم‌گیرندگان اقتصادی درصدد پوشش مسئولیتی خود برآمده و به‌ناچار پس از هر شکست اقتصادی به تدوین قوانین و مقررات سخت و محکم در حوزه‌های مالی و اقتصادی جهت پیشگیری و کاهش بحران‌های مذکور اقدام می‌کند. در این میان پژوهشگران، نهادها و انجمن‌های حرفه‌ای و استانداردگذاران نیز در راستای تحقق افزایش کیفیت در گزارشگری مالی همگام با سیاست‌گذاران اقتصادی اهداف کلانی را دنبال و سعی در ارائه‌ی راهکارهای مناسب جهت کاهش شکاف جامعه‌ی اقتصادی با ناظرین از جمله حساب‌رسان می‌نمایند. هدف اصلی، ارتقای کیفیت گزارشگری مالی و ایجاد شفافیت در نظام‌های مالی بوده و در هر برهه‌ای از زمان که نقضی در فرآیند شفافیت و کیفیت گزارشگری ایجاد شود و

دولت‌ها، شرکت‌ها و بنگاه‌های تجاری به دلیل بروز تغییرات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، سازمانی و پیچیدگی فناوری و توسعه‌ی ابزارها و محیط قانونی به پیاده‌سازی سیستم مناسب مدیریت تجاری نیاز دارند. همه ساله میلیاردها دلار در اثر تقلب و فساد از بین می‌رود که منجر به ناکارآمدی، عدم اتمام پروژه‌ها، چالش‌های مالی، عدم موفقیت سازمانی و در موارد شدید فجایع بشردوستانه، می‌شود. در واقع، بروز انواع فسادها و سوءاستفاده‌های درون و برون سازمانی بیانگر آن است که برای کارآمدی سیستم مدیریت تجاری نیازمند توجه به ابزارهای مناسب نظارتی و کنترلی از جمله حسابرسی و استقرار سیستم‌های کنترل داخلی خواهیم بود. ایجاد بحران‌های مالی و شکست‌های بزرگ اقتصادی در پی ضعف و یا نبود قوانین و مقررات مناسب و اثرگذاری آن بر ماهیت فعالیت سازمانی، اندازه‌ی سازمان، گستره‌ی عملیات، تضاد منافع و عدم تمایل مدیریت به کنترل بیش‌تر و جز آن منجر

مدیریتی را خدشه‌دار کند. متأسفانه انتظار عموم جامعه این است که تأثیر این انحرافات در گزارشگری مالی و گزارش حسابرس استخراج و افشا شود که چنین رویکردی در بسیاری از موارد بدلیل عوامل متعدد از جمله عدم دسترسی حسابرسان صورت‌های مالی به ابزارها و تکنیک‌های رسیدگی، قابل کشف و شناسایی نیست. در نگاهی یک حوزه‌های کارکردی انواع حسابرسی ارائه شده، اما انتظار دولتمردان و ذی‌نفعان فراتر از کارکردهای حسابرسان بوده و آنان به دنبال پیشگیری و کشف فساد و تقلب و افشای رانت‌های سیاسی و اقتصادی هستند و ضرورت دارد جامعه‌ی حرفه‌ای با تنظیم قوانین و مقررات مناسب با شرایط کشور نسبت به کاهش شکاف بین‌المللی کشورهایی که دارای اقتصاد قوی و پرونق هستند، ساختارهای قوی و منسجم با رویکرد استفاده از سامانه‌های یکپارچه به‌کار گرفته و در این اقتصادها به‌ناچار سازمان‌ها کلیه‌ی عملیات تجاری خود را در دفاتر قانونی و سطح صورت‌های مالی افشا و شفافیت در گزارشگری مالی

محسوب شود، اما مسئولیت پیشگیری از تقلب و اشتباه به‌عهده‌ی حسابرس نیست و نمی‌تواند باشد. بنابراین مسئولیت اصلی پیشگیری و کشف تقلب و اشتباه با مدیریت واحد رسیدگی است. اصولاً زمانی که صحبت از حسابرسی می‌شود ناخودآگاه تفکر عموم، انجام حسابرسی و بازرسی کلیه‌ی عملیات یک بنگاه یا سازمان اقتصادی بوده و انتظارات جامعه نسبت به موضوع حسابرسی با مفاهیم و استانداردهای حسابداری تفاوت‌های فاحشی داشته و شکاف انتظاراتی زیادی در به‌کارگیری مفهوم، محدوده و مسئولیت حسابرسان وجود دارد.

تفکر عموم مردم از ساختار حسابرسی، بازرسی و کشف هرگونه تقلب بوده، این درحالی‌ست که طبق استانداردهای حسابرسی وظیفه‌ی کشف تقلب برعهده‌ی حسابرس صورت‌های مالی نبوده و در صورت ضعف ساختارهای نظارتی در سازمان عملاً استفاده از رویکرد حسابرسی صورت‌های مالی توسط حسابرسان کارایی و اثربخشی لازم جهت کشف تقلب مالی را ندارد در این گونه موارد پس از افشای فسادها و تقلب‌های مالی، عکس‌العمل‌های مختلفی توسط مسئولین، تصمیم‌گیرندگان اقتصادی و به‌طور عموم ذی‌نفعان صورت پذیرفته و در صدد افزایش فشار بر حرفه جهت تنظیم مقررات مناسب‌تر جهت افزایش شفافیت و کیفیت گزارشگری مالی هستند.

لازم به یادآوری است کیفیت در گزارشگری مالی ناشی از عوامل و معیارهای متعددی است که نتیجه‌ی این عوامل در کیفیت گزارش حسابرسی خلاصه می‌شود. به تعبیری نبود اقتصاد پایدار و کارا، فقدان قوانین و مقررات و استانداردهای مناسب، تنظیم دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های غیرمؤثر، عدم استقرار نظام‌ها، سیستم‌ها و کنترل‌های داخلی مناسب، عدم بکارگیری منابع انسانی و مدیریت شایسته و... می‌تواند بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر به‌سزایی گذاشته و شفافیت عملکرد

بوده و به‌خصوص پس از بروز رسوایی‌های بزرگ مالی و حسابداری موجب نوسان در بازار سهام، سلب اعتماد عمومی و بروز زیان‌هایی جبران‌ناپذیر بر سرمایه‌گذاران گردیده و ضرورت رسیدگی به صورت‌های مالی شرکت‌ها توسط حسابرسان برای کشف تقلب احتمالی در راستای حفاظت از منافع استفاده‌کنندگان بیش از پیش ضرورت یافته است. حسابرسی فرآیندی منظم و باقاعده (سیستماتیک) جهت جمع‌آوری و ارزیابی بی‌طرفانه‌ی شواهد درباره‌ی ادعاهای مدیریت در ارتباط با فعالیت‌ها و وقایع اقتصادی، به منظور تعیین درجه‌ی انطباق این ادعاها و اظهارات با معیارهای از پیش تعیین‌شده و گزارش نتایج به افراد ذی‌نفع است. مهم‌ترین و با ارزش‌ترین خدمت حرفه‌ی حسابرسی، اظهارنظر مستقل درباره‌ی مطلوبیت صورت‌های مالی و گزارش نتایج به افراد ذی‌نفع است. هدف حرفه‌ی حسابرسی صورت‌های مالی این است که حسابرس بتواند درباره‌ی این که آیا صورت‌های مالی از تمام جنبه‌های بااهمیت، طبق استانداردهای حسابداری تهیه شده است یا خیر، اظهارنظر کند. حسابرس باید الزامات اخلاقی مرتبط با حسابرسی را رعایت کند، این الزامات اخلاقی شامل اصول اخلاقی مربوط به درست‌کاری، بی‌طرفی، صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای، رازداری، رفتار حرفه‌ای و اصول و ضوابط حرفه‌ای است. حسابرسی صورت‌های مالی یکی از انواع خدمات اطمینان‌بخشی است. اطمینان‌بخشی خدمتی است که طی آن حسابرس نظر خود را درباره‌ی نتایج ارزیابی یا اندازه‌گیری یک موضوع بر اساس معیارهای از پیش تعیین‌شده، برای افزایش اطمینان استفاده‌کنندگان مورد نظر، اظهار می‌کند در ارتباط با مسئولیت حسابرس گفتنی است که عملیات حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی بایستی به گونه‌ای طراحی شود که از نبود تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورت‌های مالی «اطمینان معقولی» به‌دست آید. اگرچه حسابرسی می‌تواند عاملی بازدارنده

به‌طور کامل وجود دارد. باتوجه به افشای کلیه‌ی رویدادهای مالی در صورت‌های مالی، ریسک حسابرسی صورت‌های مالی به پایین‌ترین درجه‌ی خود رسیده و حساب‌رسان با استفاده از حسابرسی مبتنی بر ریسک، ریسک محدود در سطح صورت‌های مالی را شناسایی و رسیدگی می‌کنند.

در ایران و برخی از کشورهای در حال توسعه به‌دلیل فقدان چارچوب‌های مناسب کنترلی ناشی از نبود سامانه‌های یکپارچه در سطح اقتصاد کشور، بسیاری از سازمان‌ها، از نقاط ضعف موجود استفاده کرده رویدادهای مالی خود را به‌صورت کامل در سطح صورت‌های مالی بنگاه اقتصادی ثبت و ضبط نمی‌کنند. به همین دلیل حساب‌رسان با ریسک بسیار بالا در سطح صورت‌های مالی برخورد می‌کند و به‌دلیل وجود تقلب در بیرون از صورت‌های مالی، عملاً حسابرسی برای پیشگیری و کشف تقلب کارا و اثربخش نبوده و نمی‌تواند پاسخ‌گوی انتظارات ذی‌نفعان باشد. در این موارد ضرورت دارد روش‌ها و تکنیک‌های رسیدگی حساب‌رسان تغییر و به ابزار و امکانات فراسازمانی جهت کشف فساد و تقلب مالی دسترسی یابند. (جدول یک)

استفاده و به‌کارگیری حوزه‌های جدید در حسابداری و حسابرسی ازجمله حسابداری کارگاهی و مجهز کردن حساب‌رسان به ابزارها و تکنیک‌های جدید می‌تواند رویکرد جدیدی در پاسخ به انتظارات ذی‌نفعان ایجاد کند و به نظر می‌رسد با توجه به وضعیت اقتصادی حال حاضر کشور، روش‌های رسیدگی می‌باید تغییرات جدی یافته و دغدغه‌ی مسئولین و نهادهای حرفه‌ای در اصلاح ساختار حرفه به فال نیک گرفته شود. هرچند اعتقاد نگارنده بر این است که اصلاح ساختار تنها نبایستی شامل تغییر ارکان و ساختار نظارتی بر بخش خصوصی باشد چراکه در حال حاضر نیز ساختار نظارتی در حرفه وجود دارد و بایستی بیش‌تر در حوزه‌ی نظارت بر کیفیت خدمات حساب‌رسان تأکید کرد.

نظارت سازمان‌های موازی و حرفه‌ی حسابرسی در ایران

ساختار نظارتی در کشور ایران با بسیاری از کشورهای جهان تفاوت دارد و به واسطه‌ی اقتصاد دولتی، عمده‌ی ناظران مالی در پوشش و ساختار دولتی به حسابرسی می‌پردازند. هرچند سازمان‌های نظارتی دولتی و حاکمیتی برحسب قانون و مقررات ایجاد شده‌اند لیکن در صورت عدم کشف، مسئولیت قانونی خاصی برای آنان پیش‌بینی نشده است. براساس مفاد قانون تجارت و قوانین متعدد تدوین شده در صورت قصور حساب‌رسان و بازرسان قانونی در کشف فساد و تقلب مالی، مجازات‌هایی برای آنان پیش‌بینی شده است. حساب‌رسان مستقل در چارچوب استانداردهای حسابرسی، مسئولیت رسیدگی به صورت‌های مالی را داشته و در صورت برخورد با تحریف بااهمیت در سطح صورت‌های مالی می‌بایستی این تحریف را گزارش کند. مسئولیت اصلی و

قانونی استقرار سیستم کنترل‌های داخلی برای پیشگیری و کشف تقلب برعهده‌ی مدیریت سازمان بوده و می‌بایستی پس از افشای فساد پاسخ‌گو باشند.

هرچند استانداردهای حسابرسی اختیارات و وظایف حساب‌رسان مستقل را به‌طور صریح و روشن بیان کرده لیکن در زمان بروز مشکل قضایی، مقامات قضایی آشنایی با حدود اختیارات و مسئولیت‌های حساب‌رسان نداشته و منطبق بر قوانین نسبت به حدود وظایف و مسئولیت‌های حساب‌رسان اظهارنظر می‌کنند. عدم‌شناخت از جامعه‌ی حرفه‌ای و ارکان آن و همچنین وجود وظایف بازرس قانونی در کنار حسابرسی مستقل و تفسیرهای مختلف از قانون تجارت در ارتباط با حوزه‌ی بازرسی، انتظارات را افزایش داده و حساب‌رسان را به عدم‌رعایت مقررات و قوانین بازخواست می‌کنند. در اقتصادهای دولتی همچون ایران، ناظران دولتی به‌واسطه‌ی استقرار مستمر در سازمان موردنظر و قدرت اخذ

جدول (۱) - حوزه‌های کارکردی انواع حسابرسی

تعریف	کاربرد
حسابرسی مالی - ارزیابی گزارش‌های مالی مطابق با استانداردهای حسابرسی مالی	ارزیابی ساختار حسابداری، بازرسی گزارش‌های حسابداری، بررسی مطالب موجود در گزارش‌های حسابداری، تحلیل و ارزیابی گزارش‌های مالی، ارزیابی روش تامین مالی کسب‌وکارها، بررسی نقدینگی مالی،
حسابرسی عملکرد - ارزیابی کارایی و اثربخشی اقدامات بر عملکرد سازمان	بررسی کارایی کسب‌وکار، بررسی صرفه‌ی اقتصادی، ارزیابی اجرای اهداف عملیاتی، ارزیابی اجرای اهداف بلندمدت،
حسابرسی سیستم - نظارت بر سیستم‌های موجود در سازمان	ارزیابی سیستم جمع‌آوری و پرداخت وجه، ارزیابی مدیریت بدهی‌ها و مطالبات، ارزیابی تولید، لوازم و فروش،
حسابرسی رعایت - ارزیابی این‌که آیا اقدامات مطابق با دستورالعمل‌ها و قوانین هستند	ارزیابی انطباق موافقت نامه‌ها با قانون، ارزیابی انطباق با مقررات حسابداری، ارزیابی کیفیت محصولات با استانداردهای ملی و بین‌المللی، ارزیابی رعایت تاریخ‌های گزارشگری، ارزیابی انطباق با قوانین حاکم بر عملکرد سازمان،
حسابرسی عملیاتی - مطابقت با اهداف سازمان	ارزیابی روابط عمومی، ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی در شرکت، ارزیابی محصولات و فناوری‌ها، ارزیابی امنیت سیستم‌های فناوری اطلاعات، ارزیابی توسعه منابع انسانی و فرهنگ سازمانی،

اطلاعات پنهان و استفاده از ابزارهای مناسب (دسترسی به سامانه‌های اطلاعاتی فراسازمانی) روش‌های مؤثرتری برای رسیدگی داشته و قدرت کشف‌کنندگی بسیار بالایی دارند. در صورت عدم کشف و افشا نیز به واسطه‌ی وابستگی به بدنه‌ی دولت و نهادهای تأثیرگذار حاکمیتی به‌هیچ‌وجه مؤاخذه نمی‌شوند و تحت تعقیب قرار نمی‌گیرند. برعکس حسابرسان بخش خصوصی به هیچ‌کدام از این ابزارها مجهز نبوده و هنگامی که امکان رسیدگی به‌صورت مؤثر فراهم نشده است، در صورت عدم کشف براساس قوانین و مقررات و استانداردهای مورد استفاده تحت تعقیب حقوقی و یا کیفری قرار می‌گیرند. نکته‌ی قابل تأمل در این خصوص اقدامات قضایی سازمان‌های نظارتی دولتی برعلیه حسابرسان بخش خصوصی است. در ساختار و اقتصادهای دولتی، بخش خصوصی در بیش‌تر فعالیت‌های اقتصادی خود به دولت نیازمند است (ارتباط با بانک‌ها، وزارت بازرگانی، گمرک، سازمان امور مالیاتی و ...). عملاً حسابرسی بخش خصوصی به بیانی حسابرسی غیرمستقیم بخش دولتی است

و دولت انتظار دارد اگر تخلفی در اقتصاد دولتی رخ داده و اثر آن در بخش خصوصی بوده توسط حسابرسان بخش خصوصی افشا و گزارش شود که چنین رویکرد نظارتی به‌دلیل عدم دسترسی به سامانه‌های اطلاعاتی توسط حسابرسان مستقل بخش خصوصی وجود نخواهد داشت. در سنوات اخیر باتوجه به وابستگی بخش خصوصی به دولت و محدود شدن اقتصاد به‌دلیل تحریم‌های تنظیمی برعلیه کشور، سازمان‌هایی ازجمله بانک مرکزی، بیمه‌ی مرکزی، وزارت بازرگانی، وزارت اقتصاد و دارایی و سازمان‌های نظارتی حاکمیتی جهت پیش‌گیری و کاهش فساد مالی و اقتصادی درصدد تنظیم قوانین و مقررات جدید برعلیه ناظران مالی به‌ویژه حسابرسان بخش خصوصی بوده‌اند. تفکر این سازمان‌ها بدین صورت است که اگر حسابرسان به وظایف خود عمل کنند عملکرد سازمان‌ها شفاف‌تر و اکثر فسادهای پیش رو قابل کشف و گزارش خواهد بود. این درحالی است که بسیاری از فسادهای ایجادشده در بستر اقتصاد غیررقابتی و مداخلات همه‌جانبه‌ی

دولت در اقتصاد، به عوامل و متغیرهای متعددی ازجمله تنظیم قوانین و مقررات ناپایدار و لحظه‌ای و تعدد قوانین و وجود تفسیرهای مختلف در قوانین، عدم استفاده از منابع انسانی و مدیریتی مناسب و نبود سامانه‌های اطلاعاتی یکپارچه در سازمان‌ها مطرح شده و تنها به‌واسطه‌ی تغییر در ساختار حسابرسی و افزایش نظارت‌ها بر حسابرسان و تغییر ارکان نظارتی نمی‌توان نسبت به کاهش فساد و تقلب اقدام کرد. در نگاهی دو عوامل تأثیرگذار در سطح حرفه‌ی مالی، در سطح ملی و فراملی ارائه شده است.

دولت‌ها و نهادهای تأثیرگذار دولتی همواره درصدد پیش‌بینی مقررات جهت محدودسازی سوءاستفاده‌های مالی پس از بحران‌های پیش آمده بودند و با روش‌های مختلف نسبت به تعدیل رفتار ناظران به‌عنوان اهرم‌های نظارتی بر عملکرد مالی سازمان‌ها برای پاسخ‌گویی به ذی‌نفعان اقدام کرده‌اند. مجموعه اقدامات سیاست‌گذاری برای مبارزه با فساد مالی به‌عنوان رویکردی تعدیلی برای افزایش شفافیت در عملکرد اقتصادی در نگاهی

جدول (۲) - راهبردهای ضد فساد مالی در سطح کلان اقتصاد

سیاست‌گذاری اقتصادی و مدیریت	کنترل مالی	نظارت عمومی بر سازمان‌های دولتی	اصلاحات حقوقی و قضایی	اصلاحات بخش اداری
کاهش مقررات	کنترل بخش حسابداری	نظارت مجلس	بالا بردن سطح دستمزدها	وجود چارچوب حقوقی کارآمد
تسهیل قوانین مالیاتی	حسابرسی دقیق سازمان‌ها	وجود جامعه مدنی	توجه به شایسته‌سالاری	وجود دادگاه‌ها و بخش قضایی مستقل
تثبیت اقتصاد کلان انحصار زدایی دولتی	کنترل خریدهای عمومی	وجود رسانه‌های مستقل و آزاد	تمرکز زدایی در بخش دولتی	تقویت بخش قضایی در مقابل مفاسد مالی

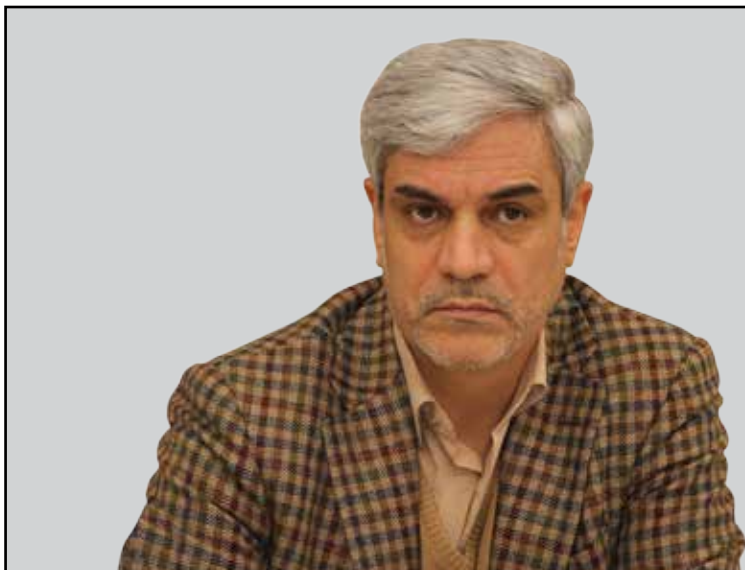
سه ارائه شده است، مجموعه‌ای این اقدامات شامل اصلاحات در نظام‌های انگیزه‌ای و روش‌های سازمانی است و توجه دقیق به این راهبردها گویای رابطه‌ی مستقیم برخی از آن‌ها با آزادی اقتصادی است. کنترل‌های مالی و حسابرسی بخش کوچک و تأثیرگذار این مجموعه بوده و در صورت تقاضا برای شفافیت مناسب ضرورت دارد اصلاح ساختاری در سیاست‌گذاری اقتصادی، مدیریتی، حقوقی، قضایی و اصلاح ساختار میزان مداخله‌ی دولت در ارائه‌ی خدمات و کالاها، رفع انحصار دولتی و غیردولتی، استفاده از ابزارهای مالی مناسب در بازارهای پول و سرمایه و افزایش به‌کارگیری فناوری اطلاعات و انسجام‌بخشی سیستم‌های گزارشگری مالی انجام پذیرد. (جدول ۲)

جمع بندی

فساد و تقلب مالی پدیده‌ی شومی است که چرخ‌های اقتصاد را از کار می‌اندازد، ارزش‌های اخلاقی را تخریب و بحران‌های جدی در امور اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی ایجاد و در صورت عدم برخورد جدی و مؤثر با این پدیده، اعتماد عمومی را به حکومت‌ها و نظام‌های سیاسی و اداری و محاکم قضایی تضعیف می‌کند. تقلب اقتصادی در اقتصادهای دولتی و فاقد بازار آزاد رقابتی بیش‌تر از اقتصادهای مبتنی بر بخش خصوصی است. هرچه در این اقتصادها قوانین و مقررات و بخشنامه‌های صادره برای مدیریت خرد و کلان اقتصادی، پایدار، منضبط و شفاف و از طریق زیرساخت‌های مناسب اطلاعاتی و گزارشگری جامع اجرا شود، امکان سوءاستفاده، تبانی گروهی،

ایجاد رانت برای کسب منافع برای گروهی خاص و تخطی از قوانین و مقررات برای سودجویان کم‌تر فراهم خواهد شد. تقلب اقتصادی را انسان‌ها انجام می‌هند نه سیستم طراحی‌شده و استقرار یافته، بنابراین به دلیل شرایط و ماهیت وجودی انسان و حرص و طمع در مال‌اندوزی و تمایل به داشتن زندگی بهتر و امکانات بیش‌تر، همواره درصدد بهره‌برداری از فرصت‌های پیش‌رو برای کسب منافع نامشروع است. در اقتصادهای پرنوسان با تصمیم‌گیری ناپایدار کوتاه‌مدت و احساسی، ریسک مالی و اقتصادی افزایش می‌یابد و به دلیل تدوین قوانین و مقررات مقطعی، محدودیت‌هایی برای فعالان اقتصادی و فرصت‌های جدیدی برای مجرمان ایجاد می‌شود. اصولاً هر جا که پول، ثروت، مسئولیت و اختیارات نامحدود و فرآیندهای پیچیده در مدل کسب‌وکار وجود داشته باشد، نیازمند برقراری و استقرار سیستم‌های نظارتی و کنترلی مناسب خواهد بود. در صورت عدم نظارت مستمر مناسب، فساد و تقلب در هر سِمَت، مقام و لباسی شکل خواهد گرفت. در مجامع معتبر حرفه‌ای دنیا از جمله انجمن بازرسان رسمی تقلب آمریکا (ACFE) و منطبق با استانداردهای تدوین‌شده، عوامل تأثیرگذار بر تقلب شامل انگیزه‌های مالی و روانی مجرم برای ارتکاب عمل، وجود نقاط ضعف سیستم کنترل‌های داخلی و نظارتی سازمان‌ها (ایجاد فرصت برای مجرمان) و نهایتاً نفعی توجیه عمل متقلبانه توسط مجرمان سه رکن اصلی شکل‌گیری تقلب اقتصادی ذکر شده اما آن‌چه بدیهی است تقلب اقتصادی در سه

بُعد فردی (دانش، توانایی، روش، مدل، تکنیک، هوش، میزان تخصص و ارزش‌های اخلاقی فرد مجرم و ناظر)، شغل و پست سازمانی (سطح پرواز مسئولیتی مجرمان و میزان اختیارات و دسترسی به منابع) و ریسک محیط‌های اقتصادی درون‌سازمانی و برون‌سازمانی (استقرار نظام‌های مالی داخلی بنگاه اقتصادی، وضعیت پایداری و ثبات قوانین و مقررات اقتصادی کشور، ریسک فعالیت صنعت، ریسک جغرافیایی کشور و همسایگان و...) طبقه‌بندی می‌شود. در جوامع و سازمان‌هایی که وضعیت اقتصادی از موقعیت مناسبی برخوردار نیست و محدودیت‌های جدی برای کسب درآمد برای افراد، سازمان‌ها و... وجود دارد، به دلایل متعدد از جمله عدم اطمینان از آینده، ترس از امنیت شغلی، انتظار تصویب و اجرای قوانین و مقررات متعدد ناپایدار و...، بسیاری از افراد در پست‌های حساس که دسترسی به منابع مالی و اقتصادی دارند در معرض خطر ابتلا به تقلب قرار می‌گیرند. باتوجه به مطالب پیش گفته اصلاح ساختار حسابرسی کشور و همچنین ارکان نظارتی برای افزایش کیفیت خدمات حسابرسی مستقل ضروری به نظر رسیده و باتوجه به کشمکش‌های سیاسی و جناحی در بلندمدت، اقدامات مختلفی برای نظارت‌های خارج از جامعه‌ی حرفه‌ای بر حساب‌رسان انجام خواهد گرفت، هرچند در حال حاضر جامعه‌ی حرفه‌ای دارای ارکان نظارتی دولتی بوده و می‌توان با تقویت ساختارهای موجود، افزایش کیفیت در گزارشگری مالی و نظارت بر موسسات حسابرسی را سازماندهی کرد. ■

ستارالعیوب^س حسابرسی

سید محمد علوی

ستایش کنم ایزد
پاک را
که گویا و بینا کند
خاک را

چه عواملی ستارالعیوب حسابرسی مستقل صورت‌های مالی در ایران تلقی می‌شوند؟ موانعی که باعث شده نقش و مسئولیت حسابرسی مستقل صورت‌های مالی در کشور به درستی ایفا نشود، کدام‌اند؟ این موانع درون حرفه‌ای‌اند یا برون حرفه‌ای؟ متهم ردیف اول کیست؟ فقدان نهاد ناظر مستقل در حرفه‌ی حسابرسی یا نوع نظام اقتصادی و نظام حکمرانی موجود؟ داستان چیست و از کی شروع شد؟

در دهه‌ی چهل خورشیدی، حرفه‌ی حسابرسی مستقل در ایران با تأسیس مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی و فعالیت مؤسسات حسابرسی بین‌المللی آغاز شد. به تبع آن، هم‌زمان نهاد حرفه‌ای (کانون حسابداران رسمی) نیز تشکیل که تا قبل از توقف فعالیت آن تعداد ۱۲۸ نفر حسابدار رسمی و ۳۸ مؤسسه‌ی حسابرسی (حسابداران رسمی) و شش مؤسسه‌ی حسابرسی بین‌المللی در کشور فعالیت می‌کردند. چند سالی از فعالیت و گسترش مؤسسات حسابرسی که به صورت «مؤسسه‌ی غیرتجاری» تأسیس

می‌شدند نگذشته بود که در سال ۱۳۵۰ وزارت آب و برق وقت، شرکت سهامی حسابرسی را «به صورت شرکت تجاری» به‌منظور حسابرسی شرکت‌های تابعه‌ی وزارت آب و برق و در صورت درخواست انجام حسابرسی سایر شرکت‌های دولتی، تأسیس کرد.

در سال ۱۳۵۱ بر اساس مفاد ماده (۴۱) قانون برنامه‌ی عمرانی پنجم کشور مقرر شد شرکت سهامی حسابرسی به عنوان زیر مجموعه وزارت دارایی الحاق شود و حسابرسی‌های آن از طریق حسابرسان تحت استخدام شرکت یا حسابداران رسمی انجام شود. بنابراین در اجرای ماده مزبور در سال ۱۳۵۲ شرکت سهامی حسابرسی از وزارت آب و برق به وزارت دارایی انتقال یافت. گفتنی است که دیوان محاسبات کشور از زمان راه‌اندازی در سال ۱۳۱۲ تا ۱۳۵۸/۱۰/۱ (زمان تصویب قانون اساسی) زیر نظر وزارت دارایی فعالیت می‌کرد، در نتیجه امور حسابرسی و نظارت مالی کشور با زعامت وزارت دارایی بود - در سال ۱۳۵۳ نیز وزارت دارایی با وزارت اقتصاد ادغام و وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل شد و فعالیت شرکت سهامی حسابرسی بر حسابرسی بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌های دولتی تمرکز پیدا

کرد. از ابتدای دهه‌ی پنجاه خورشیدی با رونق تدریجی بورس اوراق بهادار و پذیرش ۱۰۷ شرکت در آن، تعداد ۱۲ مؤسسه‌ی حسابرسی (آرتوراندرسن، آرتوریانگ، پیت مارویک میچل، کوپرز، وینی ماری، امین، برومند، پارس، پویا، خبره، دقیق و رازدار) نیز به‌عنوان مؤسسات حسابرسی معتمد بورس به حسابرسی شرکت‌های بورسی اشتغال داشتند. شرکت سهامی حسابرسی در عداد مؤسسات حسابرسی معتمد بورس قرار نداشت. از این‌رو، فاقد کارحسابرسی بورسی بود. کار حسابرسی صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی که از محل اعتبارات بانک جهانی تأمین مالی شده بود طبق الزامات بانک جهانی از طریق حسابداران رسمی خارجی و به صورت کار مشترک با مؤسسات حسابرسی بین‌المللی صورت می‌گرفت و گزارش‌های حسابرسی صادره نیز به صورت مشترک امضا می‌شد.

بعد از حدود ده سال از فعالیت حرفه‌ی حسابرسی مستقل (بخش خصوصی) در کشور با پیروزی انقلاب اسلامی و دگرگونی نظام سیاسی و اقتصادی، بخش بزرگی از صنایع ملی یا صادره شد و سپس بر اساس پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی لایحه‌ی قانونی

اصلاح پاره‌ای از مواد قانون مالیات‌های مستقیم مورخ ۱۳۵۹/۳/۳ به تصویب شورای انقلاب رسید (تنها چهار روز قبل از افتتاح مجلس شورای اسلامی) که طبق لایحه‌ی مزبور فصل هفتم قانون مربوط به حسابداران رسمی کلاً حذف و به جای عبارت «حسابدار رسمی» کلمه‌ی «حسابدار متخصص» و به جای عبارت «مؤسسات حسابرسی» عبارت «مؤسسات حسابرسی مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارایی» منظور شد و عملاً قانون حسابداران رسمی منحل گردید. با تشکیل سازمان صنایع ملی ایران، بنیاد مستضعفان و بنیاد شهید که هر کدام طبق قانون سرپرستی گروهی از واحدهای اقتصادی ملی و مصادره شده را برعهده داشتند. فعالیت مؤسسات حسابرسی بین‌المللی متوقف و فعالیت مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی نیز به شدت کاهش یافت. به منظور حسابرسی مستقل واحدهای تحت مدیریت هریک از نهادهای مزبور، در سال ۱۳۵۹ مؤسسه‌ی حسابرسی سازمان صنایع ملی و سازمان برنامه و مؤسسه‌ی حسابرسی بنیاد مستضعفان و در سال ۱۳۶۲

مؤسسه‌ی حسابرسی شاهد را تأسیس کردند. تأسیس مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی در مؤسسه‌ی حسابرسی سازمان صنایع ملی و شروع انتشار کتب و نشریات مورد نیاز حرفه در این مؤسسه پایه گذاری شد. به تدریج بعد از انقلاب و با دولتی شدن اکثر مدیران و مباحث تعهد و تخصص مطروحه در آن دوران، در بهمن ماه ۱۳۶۱ مؤسسات حسابرسی مزبور و شرکت سهامی حسابرسی بر اساس تصمیم هیات پذیرش بورس در عداد مؤسسات حسابرسی معتمد بورس قرار گرفتند و مقرر شد که مؤسسات حسابرسی بخش خصوصی متقاضی پذیرش به عنوان معتمد بورس، در صورت تایید و وثاقت یکی از مؤسسات حسابرسی عمومی و دولتی به عنوان مؤسسه‌ی حسابرسی معتمد بورس پذیرش شوند که موضوع اخیر به دلیل اعتراض بخش خصوصی به صورت مستقیم و علنی اجرایی نشد. مذاقه در ضوابط حسابرسی دهه‌ی پنجاه نشان می‌دهد که حسابرسی دولتی وابسته به حسابرسی خصوصی بود در صورتی که از دهه‌ی شصت به بعد

جریان معکوس می‌شود. پس از حدود سه سال از شروع به کار درخور تحسین مؤسسات حسابرسی جدیدالتأسیس و تازه نفس که عمدتاً با کادر ارشد حرفه‌ای جذب شده از مؤسسات حسابرسی خصوصی و بین‌المللی فعالیت می‌کردند، وجود این مؤسسات حسابرسی به عنوان تهدید جدی برای شرکت سهامی حسابرسی، تلقی گردید و متولیان شرکت خواستار ادغام مؤسسات حسابرسی مزبور در شرکت سهامی حسابرسی شدند. آنان «تهدید را به فرصت تبدیل کردند» و این گونه بود که این اصطلاح وارد ادبیات مدیریت شد. شالوده‌ی مشروح مذاکرات جلسه‌ی علنی مجلس شورای اسلامی در دی ماه ۱۳۶۲ در خصوص ادغام مؤسسات حسابرسی فعال در بخش دولتی و عمومی و تشکیل سازمان حسابرسی مبین این است که: موضوع تأسیس سازمان دولتی جدید مطرح نیست و فقط بحث ادغام مؤسسات حسابرسی دولتی و عمومی موجود در شرکت سهامی حسابرسی است. هزینه‌ی حسابرسی در بخش خصوصی بالا است و بابت کاهش هزینه‌ی حسابرسی باید سازمان حسابرسی تشکیل شود، حسابرسی بخش خصوصی باید ادامه داشته باشد و هدف قانون جلوگیری از حسابرسی بخش خصوصی نیست، نماینده‌ی دولت مخالف طرح و نماینده‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی (شرکت سهامی) موافق است. با این اوصاف مؤسسه‌ی حسابرسی سازمان صنایع ملی و سازمان برنامه در شرکت سهامی حسابرسی ادغام و با نام سازمان حسابرسی از ۱۵ آذرماه ۱۳۶۶ رسماً شروع به کار کرد و از سال ۱۳۶۸ نیز مؤسسات حسابرسی بنیاد مستضعفان و شاهد به آن ملحق شدند. در تبصره‌ی (۳) ماده (۷) اساسنامه‌ی سازمان مصوب شد که از خدمات اشخاص حقیقی ایرانی که به امر حسابرسی اشتغال دارند پس از تأیید صلاحیت استفاده نماید. بنابراین در اجرای این تبصره سازمان حسابرسی

در غیاب نهاد حرفه‌ای عملاً نقش نهاد حرفه‌ای را در کشور نیز ایفا کرد.

در نتیجه از دهه‌ی شصت، حسابرسی دولتی بدون نظارت حرفه‌ای متداول در جهان، فعال مایشاء به انجام حسابرسی، تدوین استانداردهای حرفه‌ای، انجام تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، نقش آفرینی به‌عنوان نهاد حرفه‌ای و... ظهور کرده است. «دولتی» بودن عنصر اساسی در عدم پاسخ‌گویی و شفافیت حسابرسی دولتی به تعارض منافع در انجام هم‌زمان حسابرسی و تدوین استانداردهای حرفه‌ای، اشکالات ساختاری و وابستگی به دولت و حداقل مخدوش بودن استقلال ظاهری آن، عدم امکان دادخواهی ذی‌حقان و ذی‌نفعان بابت کیفیت حسابرسی و عدم انعکاس عمومی قصور و تخلفات حرفه‌ای آن تاکنون بوده است. به‌صورتی‌که حرکت آن همواره با شیشه‌های دودی بوده و شفافیت در این زمینه صرفاً برای دیگران موضوعیت داشته است.

از ابتدای دهه‌ی هفتاد با پایان جنگ تحمیلی و شروع سازندگی کشور و استفاده از منابع مالی بانک جهانی و جذب سرمایه‌های خارجی مجدداً بحث حرفه‌ی حسابرسی مستقل و استقلال آن از دولت مورد مطالبه‌ی نهادهای بین‌المللی قرار گرفت. لیکن با توجه سبقه‌ی حاکمیت بر حسابرسی کشور از سال ۱۳۱۲ در وزارت امور اقتصادی و دارایی و تجربیات حسابرسی مستقل بعد از انقلاب در این زمینه، طراحی و تدوین کلیه‌ی مقررات جامعه با نقش کلیدی وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان حسابرسی آغاز گردید و کمیته‌های لازم جهت تدوین مجموعه مقررات مربوط با حضور اکثریت مدیران دولتی تشکیل و اقدام به مقررات‌گذاری شد. از این‌رو از سر ناچاری و با بی‌میلی تمام این موضوع به مدت ده سال به‌طول انجامید و در ابتدای دهه‌ی هشتاد با برگزاری اولین مجمع عمومی جامعه جهت انتخاب اعضای

شورای عالی دوره‌ی اول در دوم شهریورماه ۱۳۸۰ جامعه رسماً تولد یافت و با انتشار اسامی اولین گروه از حسابداران رسمی در پایان دیماه ۱۳۸۰ شامل ۷۶۳ نفر از مدیران و سرپرستان ارشد و اشخاص حقیقی مورد تأیید سازمان حسابرسی و ۲۷۴ نفر از مدیران دستگاه‌های دولتی که بدون آزمون به‌عنوان حسابداررسمی انتخاب و به عضویت جامعه درآمدند - قابل ذکر است که پذیرش مدیران دولتی بدون آزمون تاکنون ادامه دارد - عملاً کار تأسیس مؤسسات حسابرسی (حسابداران رسمی) و شروع حرفه‌ی حسابرسی بخش خصوصی مجدداً شکل گرفت.

اما رویکرد تدوین مقررات در سطح کلان و حرفه اساساً تشکیل نهاد حرفه‌ای خودانتظام و مستقل نبوده است. جامعه گرچه به اسم بخش خصوصی و نهاد حرفه‌ای تشکیل شده، لیکن اساساً فاقد ویژگی‌ها و مؤلفه‌های بخش خصوصی است. انتخاب حسابداران رسمی، سیاست‌گذاری کلان، مقررات‌گذاری کلیدی، اعمال مقررات انضباطی و میزان دریافت حق عضویت از اعضای خودش کلاً در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی است و در اختیار ارکان جامعه نیست. در سطح اجرایی نیز بعد از شروع به کار مؤسسات حسابرسی عضو جامعه و در اجرای تبصره (۵) قانون استفاده از خدمات حسابداران ذی‌صلاح به‌عنوان حسابداررسمی، واحدهای مورد رسیدگی جهت انتخاب مؤسسات حسابرسی به‌عنوان جانشین حسابرسی دولتی اقدام کردند، لیکن متولیان امر جهت جلوگیری از گسترش این موضوع «آئین‌نامه انتخاب حسابرس برای شرکت‌های دولتی» را در سال ۱۳۸۶ مصوب نمودند که طبق این آیین‌نامه حق انتخاب حسابرس که طبق قانون مصوب مجلس به واحدهای مورد رسیدگی اعطا شده بود طبق مصوبه‌ی هیات وزیران سلب و به وزارت امور اقتصادی و دارایی (کارگروه انتخاب حسابرس) محول شد. بنابراین با مشاهده‌ی

هرگونه علائم جان‌گرفتنی حرفه، تیرهای خلاص بی‌درپی شلیک شدند.

در پی ابلاغ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در تیرماه ۱۳۸۷ و لزوم واگذاری تصدی‌گری دولت به بخش خصوصی، با توجه به استقرار حرفه‌ی حسابرسی در کشور نام سازمان حسابرسی در فهرست واگذاری‌های مکاتبات و رایزنی‌های متعدد سازمان حسابرسی با دولت و مجلس جهت خروج از لیست واگذاری‌ها جهت ادامه‌ی فعالیت نتیجه نداد و در نهایت بدون اطلاع وزیر امور اقتصادی و دارایی از موضوع، مستقیماً به مقام معظم رهبری متوسل و گزارشی به معظم‌له تقدیم و معظم‌له نیز با تداوم فعالیت سازمان حسابرسی طبق «چارچوب اساسنامه» موافقت و بر این اساس سازمان حسابرسی در ابتدای سال ۱۳۸۸ به فهرست گروه سوم (غیر قابل‌واگذاری) قانون انتقال پیدا کرد که از این تاریخ تاکنون نیز پایبند به مژ ماده (۷) اساسنامه - مورد درخواست مقام معظم رهبری - نبوده است.

همان‌طور که عنوان شد از تأسیس جامعه در سال ۱۳۸۰ در اجرای تبصره (۳) ماده (۷) اساسنامه سازمان مبنی بر واگذاری کار دست دوم به حسابداران رسمی، ممنوع شده بود. لیکن طبق اصلاحیه سال ۱۳۹۰ اساسنامه‌ی جامعه، واگذاری کار دست دوم توسط سازمان حسابرسی به حسابداران رسمی - جهت برقراری مجدد مرجعیت حرفه‌ای و وابستگی - کار دست اول تلقی شد. ملاحظه می‌شود که سنگر به سنگر تمام تهدیدات و موانع ایجاد می‌شود به فرصت تبدیل شده است و به‌مثابه آیه‌ی شریفه‌ی «صفاً کانهم بنیان مرصوص» آدم در شیفتگی، عشق و علاقه‌ی وافر حسابرسی دولتی به خدمت، واقعاً غبطه می‌خورد که این توفیق را نداشته و گمان بد نکنیم، منظور دکتر طیب نیا وزیر وقت امور اقتصادی و دارایی از گرفتن نفس او توسط مدیران

دولتی، قطعاً این بخش از مدیران نبودند. ارکان انتصابی جامعه همیشه فرصتی برای حضور مدیران دولتی بوده بنابراین ارکان انتصابی همواره در اختیار بازنشستگان وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان حسابرسی قرار گرفته است. همواره تلاش‌های زیادی برای حضور در ارکان انتخابی آن نیز از سوی سازمان حسابرسی صورت گرفته است که به جز دوره‌ی هفتم فعلی، مابقی شش دوره‌ی قبلی همواره در ارکان انتخابی نیز حضور داشتند.

حال به‌نظر می‌رسد به دلیل عدم اقبال اعضای جامعه به حضور مدیران دولتی در شورای عالی، پس از گذشت فقط چند ماه و احساس تهدید جدی از ناحیه‌ی این عدم حضور، به صورت شتابزده پیشنهاد تأسیس نهاد ناظر مستقل با عضویت خودشان را مطرح و پیگیری نمودند و فقدان نهاد ناظر مستقل را باز هم فرصتی برای حضور مادام‌العمر خود در کلیه‌ی ارکان حرفه پنداشتند و از این بابت دو جلد کتاب تحت عنوان «گزارش توجیهی ضرورت اصلاح ساختار حسابرسی مستقل» و «مطالعه‌ی تطبیقی حسابرسی شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها» به‌عنوان سند و مدرک مبنی بر این که یگانه منجی ارتقای کیفیت حسابرسی در کشور تأسیس نهاد ناظر مستقل (با ترکیب دوره‌ی مدنظر) است، منتشر کردند.

در سوره‌ی حضرت یوسف (ع) سه «پیراهن» حضرت به‌عنوان شاهد، مدرک و سند ارائه شده است. اول «پیراهن خون‌آلود» حضرت که برادران نزد پدر بردند و عنوان کردند که گرگ حضرت را دریده است و این هم مدرکش، دوم «پیراهن چاک‌شده» حضرت که زلیخا در پی نقشه‌ی شوم خود به‌عنوان سند ارائه کرد و سوم «پیراهن معطر» حضرت که برادران به‌عنوان شاهد نزد پدر بردند که هر سه پیراهن در زمان و مکان خودش مورد قبول واقع شده است. رودکی به زیبایی تمام این واقعیت پندآموز را بیان

کرده است. (یکی از «کید» شد پر خون، دوم شد چاک از «تهمت»، سوم یعقوب را بوش روشن گشت چشم تر). محتوای کتاب منتشره بویی از اصول بنیادین اخلاق و رفتار حسابداران رسمی ندارد که آن‌ها را از بیان مطالب منفی نسبت به یکدیگر منع و تأکید کرده که همواره باید با درست‌کاری، بی‌طرفی و رفتار حرفه‌ای فعالیت کنند. در صورتی که در این زمینه راز ادامه‌ی حیات حسابرسی دولتی تنها در تضعیف حسابرسی بخش خصوصی نهفته است. مواد لازم جهت تهیه‌ی آن نیز برقراری رسانه‌ی یک طرفه، انتشار کتب، تعیین چهار تا نماد و..... القای شبهه در فعالیت این بخش است.

ستارالعیوب حسابرسی عدم اعتقاد دولت به فعالیت نهادهای حرفه‌ای و مدنی قدرتمند و عدم اعتقاد دولت به بخش خصوصی است. دولت ما بنگاه‌دار، فربه و ذی‌نفع و ما نحیف، در صورتی که تجربه‌ی کشورهای مورد استناد در کتاب، دولت سکاندار، نحیف و بی‌نفع و بخش خصوصی فربه است. اساساً بر مبنای شواهد تجربی، کیفیت مطلوب حسابرسی در کشورهای پیشرفته نه ناشی از وجود و کارکرد نهاد ناظر مستقل بلکه به دلیل رسیدن به «منظومه»‌ی گزارشگری مالی است در صورتی که ما هنوز در دعوای عوامل «زنجیره»‌ی گزارشگری مالی به‌سر می‌بریم. به‌گواه مطالعه‌ی تطبیقی صورت‌گرفته، کارکردهای نهاد ناظر مستقل امریکا (PCAOB) با آن زیرساخت‌های مستحکم به‌مراتب کم‌تر از اقدامات نظارتی جامعه در دوره‌ی مشابه بوده است. به‌صورتی که نهاد مزبور از هنگام تأسیس در سال ۲۰۰۴ لغایت ۲۰۱۹ تعداد ۲۸۸ حکم انضباطی صادر کرده که اکثر آن نیز دریافت جرایم نقدی بوده است. در بخش ۲-۷ کتاب منتشرشده، وجود نظارت‌های موازی از قبیل نظارت سازمان بورس به دلیل عدم اثر بخشی سیستم نظارت حرفه‌ای جامعه تلقی شده است. آیا این تلقی به فقدان

نظارت حرفه‌ای در سازمان حسابرسی هم بر می‌گردد یا خیر؟ در این زمینه، کمیته‌ی نظارت و پذیرش بر مؤسسات حسابرسی معتمد بورس که فعلاً نوعی «نهاد ناظر مستقل» تلقی می‌شود. آیا توانسته بر حسابرسی‌های سازمان حسابرسی نظارت و اعمال مقررات کند؟ یا از شورای عالی بورس مجوز فرار از پاسخ‌گویی گرفته شده است؟ آیا سازمان حسابرسی تاکنون همواره به نظرات کمیته‌ی مزبور تمکین کرده است؟ آیا این نوع نظارت مستقل توانسته کیفیت حسابرسی را در کشور ارتقا دهد و جهت حرکت حرفه را تغییر دهد؟ آیا شکایت سازمان بورس بابت تخلفات حسابرس مستقل شرکت کارگزاری بانک... و شرکت خودروسازی... نتیجه داده است؟ خروجی نهاد ناظر مزبور تاکنون در خصوص عملکرد سازمان حسابرسی حکایت از مصونیت حسابرسی دولتی و مترادف بودن «دولتی» با «اشتباه نکردن»، «تخلف نکردن» و «معصومیت حرفه‌ای» دارد چون تاکنون شفافیتی از این بابت وجود نداشته و گزارشی ارائه نمی‌شود و فقط حرف این است که «ما خیلی خوبیم» در ضمن همه‌ی موارد را در «نامه‌ی مدیریت» گفته بودیم.

بخش خصوصی تمام فعالیتش عیان و شفاف است و به آمار و اطلاعات آن دسترسی کامل دارند. از این رو، با مستنداتی که خودش شفاف ارائه کرده با تریبون یک‌طرفه‌شان اقدام به تخریب حسابرسی بخش خصوصی می‌کنند. گزارش بررسی کیفیت گزارش‌های حسابرسی بانک‌های دولتی تهیه‌شده توسط بانک مرکزی دلالت بر حقانیت این موضوع دارد. در این زمینه جهت مطالبه و بیان حقوق مسلم حرفه بخش خصوصی مظلوم، بخش دولتی و وکلای مدافع، حق به‌جانب مخالفان را محکوم به ارتداد حرفه‌ای می‌کنند و نوعی آپارتاید حرفه‌ای برقرار نموده‌اند. انسان به یاد قرون وسطی می‌افتد. گالیه در سال ۱۶۱۰ میلادی به

صورت برقراری آن‌ها بعد باید نوبت به حرفه‌ی حسابرسی برسد.

با وجود کاستی‌های مقرراتی و محیطی اقدامات مؤثری در جامعه برای حفظ منافع عمومی و پاسخ‌گویی و شفافیت همپای نهادهای ناظر مستقل صورت گرفته است. از ۱۳۸۰ لغایت بهمن‌ماه ۱۳۹۸ تعداد ۷۱۹ فقره پرونده‌ی انضباطی علیه حسابداران رسمی شاغل در مؤسسات حسابرسی در اجرای ماده‌ی (۳۶) اساسنامه، در هیأت‌های انتظامی تشکیل، رسیدگی و منجر به صدور رأی شده است. تعداد ۹۴ فقره اخطار بدون درج در پرونده، ۲۸۴ فقره توبیخ با درج در پرونده، ۱۷۱ فقره ممنوعیت انعقاد هرگونه قرارداد و پذیرش بازرسی قانونی و حسابرسی، ۱۰۸ فقره تعلیق عضویت تا یک سال، ۵۳ فقره تعلیق عضویت بیش از یک سال و ۹ فقره لغو عنوان حسابدار رسمی، بوده است. در صورتی که فقط یکی از محرک‌های کیفیت حسابرسی نگرانی و هزینه‌ی محکومیت‌های انضباطی است باید در صدد برقراری سایر محرک‌های کیفیت حسابرسی بود. نگاه شکلی به محرک‌های کیفیت حسابرسی و غفلت از نقش بی‌بدیل سایر محرک‌های کیفیت حسابرسی انسجام درون حرفه‌ای ما را خدشه‌دار می‌کند. کارکرد شهربانی نظم بخشی به یک محیط پایدار است. در صورت شورش و اغتشاش گسترده و عدم پایداری محیط آیا کارکرد شهربانی جواب می‌دهد؟ خیر، چون در این‌گونه مواقع به همراهی ارتش، ژاندارمری و... هم نیاز است. آیا شهربانی در این‌گونه موارد باید محکوم به فقدان کارایی، اثر بخشی و تضعیف شود؟ وضعیت محیط اقتصادی ما هم در حال حاضر این‌گونه است. حرفه‌ی حسابرسی نیاز به کمک، پشتیبانی، همراهی و توجه حاکمیت دارد نه پیشقدمی و خودزنی توسط همپیشگان. چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید گفتا ز که نالیم از ماست که بر ماست (ناصر خسرو) ■

حسابداری و حسابرسی اخلاق است. ستارالعیوب حسابرسی مستقل فقدان نهاد ناظر مستقل نیست. بلکه دولتی بودن اقتصاد و حرفه‌ی حسابرسی و شیوه‌ی حکمرانی موجود است. عدم اعتقاد به شفافیت، پاسخ‌گویی، حساب‌دهی، عدم استقرار نظام راهبری شرکتی، تبدیل شدن حسابرسی به آیین‌فروشی در شهر کوران است؛ تنزل حرفه به محل تصفیه حساب‌های شخصی و غفلت از امور کلیدی است؛ غیر قابل تغییر بودن حسابرس و ابدی بودن آن و حفظ یک‌طرفه‌ی منافع عمومی است. اقتصاد دولتی، انحصار و رانت مدیران غیرحرفه‌ای را سر کار می‌آورد و مدیران سیاسی هم صورت‌های مالی حسابرسی شده را برای اتخاذ تصمیمات اقتصادی نمی‌خواهند بلکه تنها برای رعایت تشریفات قانونی به آن نیاز دارند. هم چون مراجعه به پزشک نه از روی نیاز و برای مداوا بلکه برای دریافت گواهی استراحت پزشکی است. باید زیرساخت نیاز به حسابرسی مهیا شود. باید منظومه‌ی گزارشگری مالی برقرار گردد. فراوان زیرساخت‌های برون حرفه‌ای دیگر لازم است که در

دلیل بیان نظریه‌ی علمی حرکت زمین و گردش آن به دور خورشید، بازجویی و متهم به ارتداد می‌شود. او یا باید توبه می‌کرد یا باید زنده در آتش می‌سوخت چون فقط نظرش با نظر حاکمیت متفاوت بود. در حال حاضر نیز در حرفه‌ی حسابرسی نیز وضع همین گونه است. حسابرسی دولتی در انجام وظایف معصوم است و حسابرسی خصوصی متخلف و امضافروش است هر کس نظرش بر خلاف این نظریه باشد محکوم و قطعاً ریگی به کفش دارد یا کوتوله و یا وابسته است. این همه در حالی است که وضعیت فعلی حرفه‌ی حسابرسی و چالش‌های گریبانگیر آن از جمله وضعیت کیفیت حسابرسی، عقب‌ماندگی فناوری حسابرسی، افت کیفیت نیروی انسانی، پیچیدگی قضاوت‌های حرفه‌ای، حق‌الزحمه‌ی پایین حسابرسی و... مختص بخش دولتی یا خصوصی نیست و مشکل کل حرفه‌ی حسابرسی است و باید بر مبنای واقعیت‌های موجود راه کار مناسب پیدا کنیم. تا منافع فردی و سازمانی قربانی نشود منافع عمومی تأمین نخواهد شد. شالوده‌ی حرفه‌ی

تعارض و اجمال در حرفه‌ی حسابرسی

سعید جمشیدی فرد

هم در بیرون آن، دارد. اصولاً از لحاظ حقوقی تعارض و اجمال با تفسیر حل می‌شود، تفسیر قانون یا تفسیر در سطوح مختلف کمک می‌کند موضوعات روشن شود و آن چه حکم لازمه است، کشف و صادر شود. در غیاب این تفسیر گرفتاری اجمال و تعارض مشکل‌زاست. یکی از مواردی که تفسیر و حل مشکلات تعارض ضرورت پیدا می‌کند در حقوق است، ممکن است مشکل نقص قانون باشد، در مورد مسئله‌ای خاص قانون نداریم اما به هر حال مشکل وجود دارد و بالاخره مشکل باید حل شود. راه حل آن می‌تواند وضع قانون باشد یا تغییرات در قوانین و مقررات دیگر.

نکته‌ی دیگر که در تفسیر قانون و رفع ابهام ضرورت دارد، بحث اجمال و ابهام است؛ پیچیدگی و کلیاتی که در آن یا قضیه‌ی مطرح‌شده، یا حکم آن، و یا هر دو را نداشته باشیم. به عنوان مثال، در قانون مالیات‌ها برای نوسازی هم معافیت داشتیم، ولی نوسازی یک لفظ و اصطلاح مجمل، کلی و مبهم است.

مسئله‌ی دیگر تعارض قوانین است. ما قوانین متعددی داریم که در حدود یکدیگر وارد می‌شود و به بروز مشکل می‌انجامد. در حوزه‌ی حسابداری هم ما این مشکل را داریم. حالا ممکن است اساسنامه‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی، یا اساسنامه‌ی قانونی سازمان حسابرسی، ماده واحده، یا قانون سیاست‌های اصل ۴۴، قانون نظام سلامت اداری یا قانون مبارزه با پول‌شویی باشد. این‌ها تداخل‌هایی دارد که برای ما مسئله‌ساز است. مثلاً گزارشگری برای مبارزه با پول‌شویی جاهایی با استانداردها همخوانی ندارد یا رابطه برقرار نکرده است.

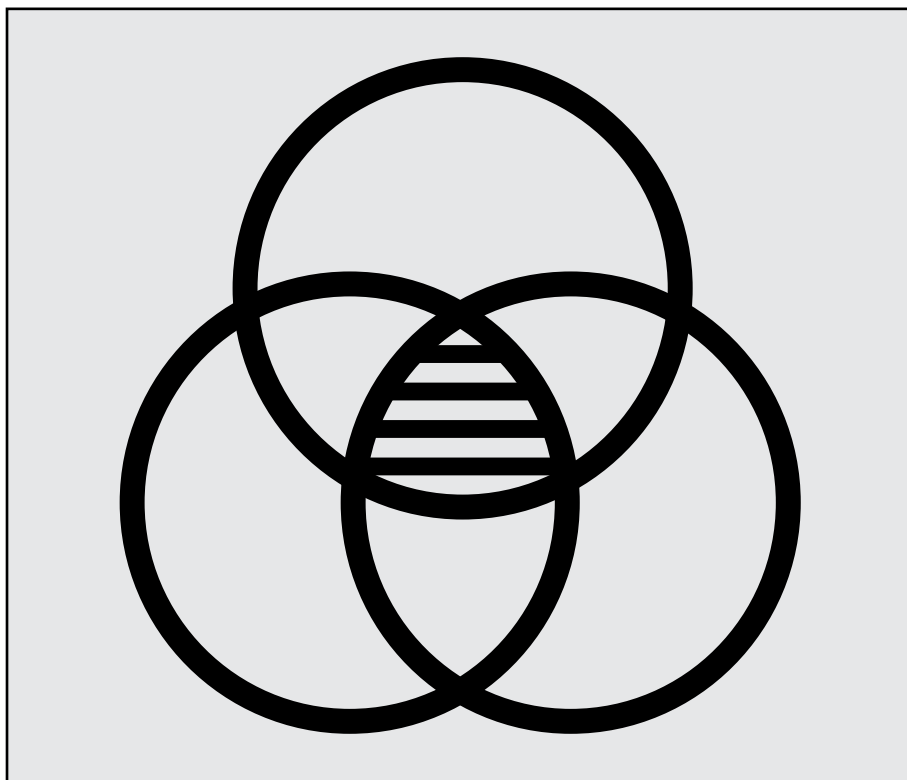
حالت بعدی که ممکن است تعارض به وجود بیاید زمانی است که قانون نداشته باشیم، سکوت قانونی وجود

مالی و اقتصادی بنگاه‌ها، افزایش پاسخ‌گویی، بهبود فضای کسب‌وکار در حرفه‌ی حسابرسی، حفظ و افزایش اعتماد عموم و رفع تعارض منافع در نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی، و تقویت و ارتقای نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی و بر شرکت‌های مورد حسابرسی. این اهداف در پیش‌نویس سندی که در جامعه تهیه شد و به کمیسیون اقتصادی مجلس رفت و پیش‌نویسی که سازمان حسابرسی به معاون محترم اقتصادی وزارت دارایی پیشنهاد داده، مشترک است.

برای حل این دغدغه‌ها اولین چیزی که به ذهن می‌رسد قانون و مقررات است. البته، نکات دیگری وجود دارد که الزاماً از طرف قانون رفع نمی‌شود. موضوعات متعددی وجود دارد که ممکن است بخشی از آن به موجب قانون حل شود ولی بخشی دیگر، مسائلی هست که آن را گرفتاری «تعارض و اجمال» در حرفه نامیده‌ام که ابعاد مختلفی، هم در داخل حرفه و

آن چه به عنوان «نهاد ناظر بر حرفه‌ی حسابرسی» بیان می‌شود در دو قالب مقرراتی مطرح شده است. سند اول با هماهنگی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران و با مدیریت جناب آقای دکتر پورابراهیمی رئیس وقت کمیسیون اقتصادی مجلس تهیه و در سطح کمیسیون اقتصادی طرح شده است. پیشنهاد دیگر را نیز اخیراً در آبان ماه ۱۳۹۸ پس از جلسات متعدد و سوابقی که در این زمینه وجود داشت، سازمان حسابرسی ارائه کرد.

اهداف پیشنهاد این لوایح تقریباً مشترک است. وقتی «ماده واحده» را مرور می‌کنیم، می‌بینیم شامل دغدغه‌های بخش دولتی و بخش خصوصی و به‌طور کلی دغدغه‌ی تمامی حرفه است. ماده واحده با این دلایل و ضرورت‌ها شروع می‌شود: در راستای افزایش کیفیت خدمات حرفه‌ای، حفظ استقلال حسابرسان، شفافیت اطلاعات

یک بخش آن حسابرس داخلی است. باید تشکلهای حرفه‌ای دیگر خودشان را در سطحی بیاورند که ضمانت اجرا داشته باشند. ما این گفت‌وگو را با بورس شروع کردیم و خوشبختانه در بورس پذیرای این پیشنهادها هستند. در جلسه‌ای که با بورس تشکیل دادیم و در شورا با رئیس محترم سازمان، تعامل مناسبی برقرار شد و و پذیرفتند که باید به کیفیت کمیته‌های حسابرسی اهمیت بیش‌تری بدهیم، در مورد حسابرسان داخلی همین‌طور و خبر خوب دیگری که نشان می‌دهد تعاملات ما در مسیر سازنده هست، این است که در سازمان بورس بودجه‌ای را تصویب کردند که بخشی از آن را برای آموزش و تحقیقات در اختیار ما بگذارند؛ البته شاید رقم کوچکی باشد اما برای برقراری ارتباط چشم‌انداز خوبی ارائه می‌کند.

یکی از ابهامات دیگری که در سطح سیاست‌گذاری داریم، بحث مالکیت‌هاست. مالکیت‌ها در حوزه‌ی اقتصادی کمی مبهم است: خصوصی، دولتی، غیرخصوصی و غیر دولتی، تمام این‌ها بر محیط گزارشگری مالی تأثیر می‌گذارد. تأثیر آن کجاست؟ یکی از موضوعات ما کارگروه انتخاب حسابرس است که از مهمترین عوامل وجودی آن مالکیت شرکت‌ها و واحدهای مورد حسابرسی است. اما می‌دانیم که مالکیت در محیط عمومی خیلی روشن نیست. دامنه‌ی مالکیت مبهم است. این ابهام برای ما، چه برای بخش دولتی چه برای بخش خصوصی، هزینه دارد. کما این که در این پیش‌نویس‌هایی که وجود دارد دو اصطلاح داریم که تعریف نشده است (همان موضوع اجمال و ابهام)، مثلاً شرکت‌های حاکمیتی و شرکت‌های استراتژیک که ما هیچ‌جا تعریف مشخصی برای آن نداریم. در نتیجه اگر چنین پیش‌نویسی به قانون تبدیل

خلاف واقع گزارش کند، حسابرسی که در چارچوب استانداردها رسیدگی می‌کند، ممکن است این موارد را شناسایی کرده یا قادر به کشف آن نباشد. اما متأسفانه عملکرد مدیر مالی که خارج از حوزه‌ی حسابرسی و منتخب رکن مدیریت است هم به حساب انتهای زنجیره گذاشته می‌شود و حتی عملکرد غیر اثربخش کمیته‌ی حسابرسی هم به جهت تشابه اسمی به حساب حسابرس می‌نویسند. بنابر این اجمال و ابهام لازم است که دقت کنیم اگر به عنوان حسابرس در جایی هستیم، در درجه‌ی اول نماینده‌ی حسابرسان هستیم.

مشکل دیگر ما تعدد تشکلهای حرفه‌ای است که هم‌پای هم جلو نمی‌روند. به عنوان مثال، من امسال در مجمعی شرکت کردم که خودم عضو و جزء مؤسسان آن بودم، اما متأسفانه مجمع صرفاً با حضور بیست نفر تشکیل شد. درحالی که ما می‌گوییم یک بخش از حرفه مدیر مالی است،

داشت باشد. در چنین حالتی باید قانون مربوطه وضع و حکم مربوطه مشخص بشود.

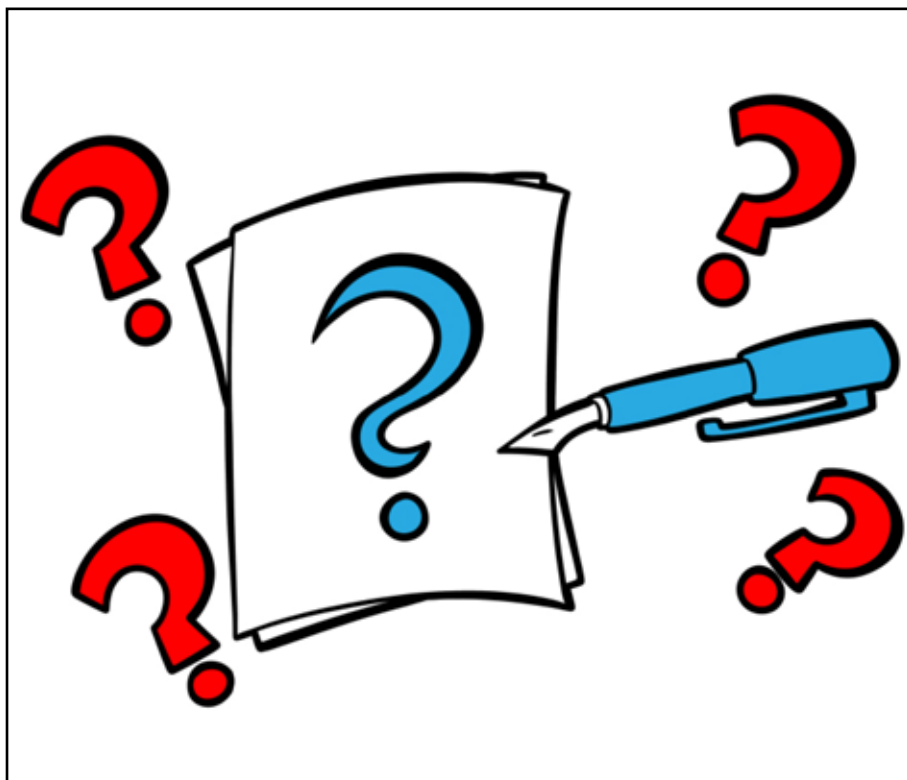
با توجه به طبقه‌بندی بالا، به مصادیقی اشاره می‌کنم که مواردی از آن را ما باید حل کنیم، مواردی را کلیت حرفه، مواردی را قانون‌گذار و برخی از موارد را دولت.

به عنوان مثال، یکی از مشکلات ما حرفه‌ای‌ها این است که عموماً نسبت به حرفه احساس تعهد می‌کنیم، هرگاه مسئولیت اجتماعی حرفه‌ای احساس کنیم از حرفه دفاع می‌کنیم. این خیلی خوب است اما ما به عنوان حسابداران و حسابرسان صرفاً متولی بخشی از حرفه هستیم. احساس تعهد به حرفه خوب است اما عدم تفکیک حوزه‌های حرفه‌ای باعث می‌شود که بسیاری از ایرادات و مسئولیت‌ها صرفاً برعهده‌ی آخرین زنجیره‌ی گزارشگری یعنی گزارش حسابرس گذاشته می‌شود. اگر گزارش مدیر مالی تحریف‌شده باشد یا پنهان‌کاری کرده باشد یا اطلاعات

آموزش مستمر حرفه‌ای و کمیته‌ی کنترل کیفیت را داریم، این‌ها بخشی از کارهاست به علاوه‌ی نظارت.

نظارت هم یکی از کلمات مجمل و مبهم است. وقتی می‌گوییم نظارت، برخی فقط مستقیماً به سراغ گزارش حسابرسی می‌روند. در حالی که در مورد جامعه این ادعا هست که جامعه یک نهاد خودانتظام است، اما مطلقاً این طور نیست. اگر تیتراهای نظارت را نگاه کنیم متوجه می‌شویم که به‌هر حال بانک مرکزی در مورد نهادهای پولی نقش نظارتی خودش را ایفا می‌کند، سازمان بورس به ترتیب دیگری در مورد ناشرین و نهادهای مالی این نظارت را برعهده دارد. خود ما در جامعه کارگروه کنترل کیفیت داریم و بخش‌هایی مهمی از کار را انجام می‌دهد. در عین حال هیأت عالی نظارت جامعه هم با اختیارات

مشخصی که در اساسنامه هست، به‌عنوان یکی از چهار رکن جامعه نقش نظارتی برعهده دارد. علاوه بر آن، سه ناظر در شورای عالی داریم، نمایندگان محترم وزارت اقتصاد، سازمان بورس و بانک مرکزی، نقش نظارتی دارند. ما هیأت ویژه‌ی رسیدگی داریم که آن‌جا هم منتخب وزیر امور اقتصادی هستند. ریاست هیأت عالی انتظامی منتخب وزیر اقتصاد به‌علاوه‌ی عضو دیگری از مقامات قضایی هستند. اگر می‌گوییم نظارت باید تمام این‌ها را در نظر بگیریم. بخشی که مربوط به جامعه است ما پذیرای مسئولیت آن هستیم و تلاش می‌کنیم آن را ارتقا بدهیم ولی اگر در بخش‌های دیگر نقدی وجود دارد باید منصفانه طرح و اصلاح شود. مثلاً فرض کنید نظار محترم در شورا هستند، شاید هنوز از آن تعریف دقیقی نشده باشد، آیا ارتباط نظار با کسانی که آنان را تعیین نموده‌اند، ارتباط تنگاتنگ و نزدیکی دارند؟ آیا مسائل جامعه به مقامات ذی‌ربط مستقیماً

هرحال همگی زنجیره‌ی بروکراتیک و سازمانی حسابرسی را می‌دانیم، تعیین صلاحیت‌ها باید در هیأت تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی صورت بگیرد که این هیأت به‌هیچ‌وجه رکنی از ارکان جامعه‌ی حسابداران رسمی نیست. یعنی زنجیره‌ی کیفیت از هیأت تشخیص شروع می‌شود، حالا چه همکارانی که قبلاً بدون امتحان آمدند، چه کسانی که امتحان می‌دهند. اگر ما کیفیت را ارزیابی می‌کنیم، گزارش حسابرسی آخرین حلقه‌ی آن است. یک عامل آن هم همین نحوه‌ی ورود به حرفه است، این ورودی موضوع بحث هر دو پیش‌نویس است. در پیش‌نویس نخست مطرح شده است که هیأت تشخیص هم جزئی از جامعه باشد و در ارکان جامعه قرار بگیرد. در حوزه‌ی حسابرسی خصوصاً در خدمات اطمینان‌بخشی، در جامعه ما مدیریت کیفیت را در اختیار داریم. نمی‌گوییم کارمان کامل است اما در بحث‌های مقرراتی سابقه‌ی مدیریتی داریم،

شود، مستعد بروز اختلاف خواهد بود. به نظر من در بخش مدیریت بزرگ‌ترین دغدغه و بیش‌ترین مشکلات را داریم. در رابطه با حسابرسان تشکل‌های خاص خودش را داریم، در رابطه با مالکیت چون بخش عمده‌ای از اقتصاد عمومی است متولیان خاص دارد. ولی در مورد مدیریت ما تشکل جدی نداریم، بیش‌تر جنبه‌های ترویج دانش آن است. در بخش شرکت‌ها تا حدودی سازمان بورس ورود پیدا کرده و تأیید صلاحیت می‌کند. اما آن‌چه در مورد ایراد مدیر مالی، حسابرس داخلی و کمیته‌ی حسابرسی و کنترل‌های داخلی است، دغدغه و مشکلات حرفه‌ی حسابرسی نیست، این‌ها مشکلات رکن مدیریت بنگاه‌هاست لیکن بعضاً به حساب حسابرسان گذاشته می‌شود.

اما در بخش حسابرسی و بازرسی هم این ابهام و اجمال را داریم که از بحث‌های اصلی آن نظارت بر کیفیت کار حسابرسی است. به

و کامل منتقل می‌شود؟ این موضوع می‌تواند کیفیت را بالا ببرد و محرک ما برای بالابردن کیفیت باشد.

تخلف هم یکی از همان موارد مجمل و مبهم است. تخلف می‌تواند طیف گسترده‌ای از اختلاس تا صدور برگه‌ی مرخصی امضا نشده را دربر بگیرد. این‌ها را باید تفکیک کرد. تخلفات در مقررات و آیین‌نامه‌ها داریم، گاهی اوقات تخلف آثار مالی ندارد و خسارتی به دیگران وارد نمی‌شود، و گاه ممکن است باعث خسارت بشود و در این صورت جبران خسارت ضرورت می‌یابد. بعضی اوقات هم اقدام مجرمانه است. براساس تبادل نظر با هیأت انتظامی، در مواردی که اقدام مجرمانه می‌شود اساساً بنا بر گذشت و ملامت نیست، چراکه خطای عامدانه و مجرمانه‌ی یک عضو به کل حرفه آسیب می‌زند. ولی گاهی تخلف و تقصیری صورت گرفته که ممکن است اشتباه باشد، فرق دارد با جرم، در چنین مواردی باید ببینیم عوامل این تخلف و تقصیر چیست. گاهی تقصیر به جامعه برمی‌گردد، مثلاً شاید نحوه‌ی آموزش در جامعه درست نیست که عضو نمی‌تواند در مورد مثلاً بیت کوین اظهارنظر کند. در چنین مواردی، ما باید ابتدا دوره‌ی آموزشی بگذاریم و پس از آن مسئولیت بخواهیم. یک بخش ممکن است مربوط به نظار ما باشد. بعضی اوقات ممکن است آمادگی ذهنی گذشته را به دلیل کهولت یا بیماری نداشته باشیم. این‌ها از جمله موارد و عواملی است که ممکن است منجر به تخلف به معنای عام بشود و به ترتیب برای آن مجازات‌هایی پیش‌بینی شده است.

موارد گفته شده از این‌روست که گاه موضوعاتی را مطرح می‌کنیم که کلی و مبهم و بحث‌برانگیز است و تفکیک نمی‌شود. سپس شاهد تفسیرهایی عموماً توسط اشخاص می‌شویم که

جایگاه قانونی و مدیریتی بالایی دارند و در مقایسه با حرفه و جامعه در سطح مشابهی نیست، و این تفسیرها معمولاً به ضرر ما تمام می‌شود. قوانین و مقررات ما با قانون بورس برابری نمی‌کند. قدرت چانه‌زنی ما با برخی از تشکلهای و سازمان‌ها برابری نمی‌کند. در نتیجه بعضاً تفسیرها به ضرر ما تمام شده و متأسفانه در بسیاری موارد در زمان و جای مناسب برای دفاع و طرح واقعیت‌ها برای جامعه نیست. البته همه‌ی این موارد به معنای عدم بروز تخلف یا نداشتن مشکل در سطح جامعه‌ی حسابداران رسمی نیست.

در ادامه، به‌طور مختصر ویژگی‌های دو پیش‌نویس را برمی‌شمارم. یکی در سال ۹۵ تنظیم شده و تا سطح کمیسیون اقتصادی مجلس رفته و دومی آبان ماه سال ۹۸ توسط سازمان حسابرسی به معاونت محترم اقتصادی وزارت دارایی پیشنهاد شده است. چنان که گفته شد اهداف هر دو یکسان است. در هر دو پیش‌نویس بنا بر تشکیل سازمان نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی است تا کیفیت کار حسابسان را، اعم از اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی (که پیشنهاد شده در ردیف مؤسسات قرار بگیرد)، کنترل کند. وارد همه دلایل حقوقی این امر نمی‌شویم ولی یکی از آن‌ها این است که در تبصره‌ی ۵ ماده واحده، سازمان حسابرسی در ردیف مؤسسات و حسابداران رسمی قرار گرفته است. قانون‌گذار این را خواسته و علاوه بر آن وظایفی در مورد استانداردگذاری برای سازمان پیش‌بینی کرده است. پس در پیش‌نویس تنظیم شده در سال ۹۵ بناست سازمان در ردیف مؤسسات قرار بگیرد. نهاد ناظر تشکیل بشود و وظایف هیأت عالی نظارت جامعه‌ی حسابداران رسمی کلاً به آن نهاد ناظر منتقل می‌شود و نهاد ناظر شورایی متشکل از اشخاص و جایگاه‌های متعدد خواهد

داشت. مثلاً در پیشنهاد نخست، معاون اول رئیس‌جمهور، برای ریاست شورا پیش‌بینی شده است، وزیر امور اقتصادی، دادستان کل کشور، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، رئیس بیمه‌ی مرکزی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، رئیس شورای عالی جامعه و دبیرکل جامعه دیگر اعضای شورا هستند. تقریباً این ترکیب را در پیش‌نویس سازمان حسابرسی هم داریم به جز این که وزیر اقتصاد به‌عنوان رئیس شورا در نظر گرفته شده و به جای دادستان، وزیر دادگستری عضو شورا است و رئیس اتاق بازرگانی و رئیس سازمان حسابرسی نیز عضو این شورا خواهند بود.

محور اصلی وظایف سازمان ناظر عبارت است از: ۱- نظارت بر فعالیت‌های حرفه‌ای جامعه‌ی حسابداران رسمی ۲- تدوین استانداردهای حسابداری، حسابرسی و آیین رفتار حرفه‌ای ۳- کنترل کیفیت فعالیت مؤسسات حسابرسی ۴- انجام اقدامات تنبیهی و انضباطی ۵- رتبه‌بندی مؤسسات ۶- مطالعه و انجام تحقیقات در زمینه‌های حسابداری و حسابرسی ۷- نظارت بر برگزاری انتخابات شورای عالی جامعه ۸- پاسخ‌گویی به موضوعات ارجاعی و ۹- مسئولیت بازرسی و حسابرسی جامعه.

پیش‌بینی شده است این سازمان ناظر چهار هیأت اصلی داشته باشد که در حقیقت بازوهای اصلی به چهار هیأت تقسیم شده است: هیأت پذیرش یا تدوین استانداردهای حسابداری، هیأت پذیرش یا تدوین استانداردهای حسابداری بخش عمومی، هیأت پذیرش یا تدوین استانداردهای واحد تجاری، و هیأت نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی که وظیفه‌ی کنترل کیفیت در همین هیأت اخیر است. پیشنهاد شده که سازمان نظارت،

بر کارهای مربوط به بخش عمومی و شرکت‌های وابسته به سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های بورسی و بازار پولی و شرکت‌های بیمه کنترل کیفیت داشته باشد. اما نظارت بر شرکت‌ها و سایر اشخاص برعهده‌ی جامعه پیش‌بینی شده است.

در پیشنهاد سازمان حسابرسی که اخیراً پیرو جلسات متعدد تنظیم شده، محورهای اصلی از جهت کنترل کیفیت مؤسسات حسابرسی و اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی توسط آن سازمان نظارتی صورت خواهد گرفت. اقدامات انضباطی چه درمورد مدیران سازمان و اعضای جامعه، رتبه‌بندی و متناسب‌سازی رتبه‌ی حسابرسان و مؤسسات حسابرسی، پذیرش استانداردهای حسابرسی و آیین رفتار حرفه‌ای و همکاری در تدوین استانداردهای حسابداری توسط این سازمان صورت می‌گیرد.

یکی از موارد اختلاف دو پیش‌نویس در این است که در پیش‌نویس قبلی استاندارد‌گذاری، چه حسابداری، چه حسابرسی و آیین رفتاری برای سازمان نظارت پیش‌بینی شده بود ولی در پیش‌نویس دوم برای سازمان نظارت صرفاً پذیرش استانداردهای حسابرسی (نه تدوین آن)، به‌علاوه‌ی پذیرش آیین رفتار حرفه‌ای و همکاری در تدوین استانداردهای حسابداری پیش‌بینی شده است. این موضوع یکی از موارد کلیدی است که در مجامع عمومی سازمان حسابرسی عموماً مطرح شده و وزرا هم تأکید بر این داشتند که استاندارد‌گذاری از سازمان جدا شود. از جمله وظایف دیگر، پاسخ‌گویی به موضوعات ارجاعی، حسابرسی جامعه و نظارت بر انتخابات است. در این پیشنهاد، سازمان دارای هیأت‌مدیره‌ی

۵ نفره است. یک هیأت بازرسی پیش‌بینی شده که نقش حسابرسی و بررسی شکایات نسبت به آن سازمان نظارت را بر عهده بگیرد. بر اساس این پیش‌نویس پیش‌بینی شده که وظایف کنترل کیفیت حسابرسی مؤسسات حسابرسی عضو جامعه و فعالیت‌های اطمینان بخشی و همچنین کلیه‌ی وظایف هیأت عالی نظارت جامعه‌ی حسابداران رسمی هم به سازمان نظارت منتقل بشود.

در هر دو پیش‌نویس، مسئولیت‌های هیأت مدیره و متولیان مالی یعنی همان مدیران مالی پیش‌بینی شده که اقدامات انضباطی و احیاناً کیفری علیه این‌ها صورت بگیرد. با توجه به این دو پیش‌نویس و این که مسئولیت این کار را معاونت محترم اقتصادی وزارت دارایی بر عهده داشتند جلسه‌ای را در مهرماه برگزار کردند که ۲۳ نفر به آن دعوت شدند و سه سناریو مطرح شد و نقدهایی مبنی بر این که نمایندگی کامل در دست بخش خصوصی باشد یا نه مطرح شد.

بعد از تدوین سناریوها نظر ما را خواستند، جامعه نظراتش را در قالب نامه‌ای به معاونت محترم اقتصادی ارائه کرد و پیش‌نویسی را که در شورای ششم مطرح شده بود به‌عنوان الگوی مطرح شده در مقایسه با الگوی سازمان حسابرسی، پیوست و ارسال نمود. در این جلسه، که آقای دکتر دهقان بر اساس نظرخواهی جمع‌بندی کردند، سه سناریو مطرح شد. در این جلسه محوریت و موضوع رسمی تولی و فرآیند حسابرسی شرکت‌های دولتی بود نه کل حرفه، اما عملاً موضوع به کل حرفه‌ی حسابرسی، اعم از دولتی و خصوصی، گسترش پیدا کرد.

با این حال با این که تأکید بر موضوع حسابرسی شرکت‌های دولتی بود، سه سناریو مطرح شد: ۱- سازمان حسابرسی به نهاد تنظیم‌گر تبدیل

بشود. این نهاد تنظیم‌گر اصطلاحی است که به نظر می‌رسد خواسته شده متمایز از نهاد ناظر باشد که بر سر زبان‌ها افتاده است. پس در این سناریو سازمان حسابرسی یک نهاد تنظیم‌گر بشود و انجام امور حسابرسی شرکت‌های دولتی توسط بخش خصوصی صورت بگیرد یعنی اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی. ۲- سناریوی دوم این بود که سازمان حسابرسی به نهاد تنظیم‌گر تبدیل بشود ولی برای انجام امور حسابرسی شرکت‌های دولتی یک مؤسسه‌ی جدید دولتی تأسیس بشود. ۳- و سناریوی سوم که اکثریت متمایل به آن بودند، این است که یک سازمان مستقل به عنوان نهاد تنظیم‌گر مثل همان سازمان نظارتی که توضیح دادم تشکیل بشود و سازمان حسابرسی متولی حسابرسی شرکت‌های استراتژیک و حاکمیتی بشود. یکی از سؤالاتی که در آن جلسه مطرح شد این بود که ما تعریفی از شرکت‌های حاکمیتی و استراتژیک نداریم. این موضوع اگر روشن بشود و کمیت آن مشخص بشود شاید به جمع‌بندی و تسهیل تصمیم‌گیری کمک کند.

بر اساس این سناریو، بحث هنوز جاری است. ما در جامعه‌ی حسابداران رسمی نظرات خود را منعکس کردیم و امیدواریم با تعامل و گفت‌وگو و ارتباط نزدیک در مسیر جلو برویم. به هر حال ما دو رویکرد کلی داریم، یکی بلندمدت که از مسیر قانونگذاری عبور می‌کند و دیگری بحث کوتاه‌مدت که چه این پیش‌نویس به قانون بدل شود چه پیش‌نویس دیگر، ما در جامعه‌ی حسابداران رسمی بر ارتقای کیفیت کار حسابرسان تأکید داریم و از این‌رو از هیأت مدیره خواستیم طرح تحول در این حوزه را تدوین و به شورا ارائه کنند. تأکید ما در هر حالت بر ارتقای کیفیت است. ■

میزگرد

واکاوی شکاف انتظارات بازار سرمایه و حرفه‌ی حسابرسی

شاهین چراغی

بابک پوربهرامی

محمد رضا بنی فاطمی

کلشی

پرسش‌های جلسه‌ی حاضر بسیار گسترده و تفصیلی است، اما انگیزه‌ی برگزاری این جلسه وجود شکاف انتظارات زیادی که از یک‌سو میان فعالان بازار سرمایه و از سوی دیگر فعالان حرفه‌ی حسابرسی وجود دارد. از یک طرف بورس از حساب‌رسان در خصوص ارتقای شفافیت مالی شرکت‌ها و کاهش تفاوت میان پیش‌بینی و عملکرد ناشران انتظار دارد. از طرف دیگر هم وقتی پای صحبت حساب‌رسان می‌نشینیم، اظهار می‌کنند انتظاری که بورس از ما دارد بسیار فراتر از امکاناتی است که وجود دارد و متقابلاً انتظاراتی که حساب‌رسان هم در حوزه‌ی حمایت و پشتیبانی از بورس دارند به‌ویژه این که اعتقاد دارند حساب‌رسی، حرفه‌ای است که به حمایت نهادهای ناظر احتیاج دارد تا بتواند در مسائل آموزشی، فناوری اطلاعات، مسائل مالی سرپا بایستند، و نهادی که بیش‌تر از همه می‌تواند این حمایت را از آن‌ها انجام بدهد، سازمان بورس است. پس شکاف انتظاری میان بورس و حساب‌رسان وجود دارد. راه‌های پر کردن این شکاف چه می‌تواند باشد؟ موضوع محوری بحث این است. ضمن تشکر از حاضران در میزگرد، تقاضا می‌کنیم در دور اول نظرگاه‌های کلی‌تر خود را طرح کنند و در دوم روی به مسائل ریزتر یا تکمیلی یا انتقادهایی نسبت به گفته‌های سایر حاضران در بحث دارند، بپردازند. ابتدا از آقای بنی فاطمی خواهش می‌کنیم دیدگاه‌های خود را مطرح بفرمایند.

◀ محمدرضا بنی فاطمی کاشی:

موضوع جلسه‌ی حاضر بسیار مهم و در سال‌های اخیر یکی از چالش‌های پیش روی حسابرسان معتمد بورس و حسابرسیانی بوده است که می‌خواهند معتمد بورس شوند. در بحث کلی درباره‌ی شکاف انتظارات بین حسابرسان و سازمان بورس باید در ابتدا به فلسفه‌ی وجودی و عملکرد کمیته‌ی نظارت بر حسابرسان معتمد در بورس که پذیرش حسابرسان ذی‌صلاح را برعهده دارد اشاره کرد و این‌که حسابرسان و سازمان بورس چه انتظاراتی از یکدیگر دارند و چه‌گونه می‌توان این انتظارات را کاهش داد. حسب وظیفه‌ی قانونی که سازمان بورس در جهت حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران برعهده دارد، طبق بیست و چهارمین صورت‌جلسه شورای عالی بورس در سال ۸۵ و براساس مفاد موادی از قانون بازار اوراق بهادار، این اجازه به سازمان بورس داده شد تا تعدادی از مؤسسات حسابرسی را به‌عنوان معتمد انتخاب و از خدمات این مؤسسات استفاده کند. سپس در سال ۸۶ دستورالعمل مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس تهیه و تدوین شد و در سال‌های ۹۰ و ۹۲ مورد بازنگری قرار

گرفت. در حال حاضر هم اقداماتی برای بازنگری جدید در حال انجام است و در نظر است با توجه به بازخوردهایی که از مراجع مختلف کسب شده، دستورالعمل مزبور بازنگری شود.

طبق ماده‌ی ۳ این دستورالعمل، کمیته‌ای متشکل از پنج نفر از مدیران ارشد حسابرسی تشکیل شده که سه نفر نماینده‌ی سازمان بورس، یک نفر نماینده‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی و یک نفر هم نماینده‌ی سازمان حسابرسی است. اهم وظایفی که برعهده‌ی این کمیته گذاشته شده شامل پذیرش مؤسسات حسابرسی متقاضی به‌عنوان مؤسسات معتمد و پذیرش شرکا و مدیران جدید و نظارت بر عملکرد مؤسسات موجود است. کمیته‌ی مزبور از سال ۸۶ و هر ساله نتایج عملکرد خود را در خصوص چگونگی و نحوه‌ی انجام وظایف محوله و آثار آن در قالب یک گزارش سالانه تهیه و در اختیار عموم استفاده‌کنندگان و ذی‌نفعان قرار می‌دهد. مهم‌ترین انتظاری که این کمیته یا به عبارت بهتر سازمان بورس دارد این است که حسابرسان کار خودشان را طبق استانداردهای حسابداری و حسابرسی انجام دهند. از طرف دیگر حسابرسان هم با

توجه به امکانات، توانایی‌ها و ظرفیت‌هایی که دارند این وظایف را برعهده گرفتند. ولی با توجه به مشکلات عدیده‌ی موجود در حرفه‌ی حسابرسی ازجمله جذب و نگهداری نیروی انسانی متخصص و واجد شرایط، عدم امکان استفاده از نرم‌افزارها و تکنولوژی‌های نوین در زمینه‌ی حسابرسی و سایر مشکلات مرتبط با مؤسسه‌داری، حسابرسان در مواردی نتوانستند در حد انتظارات سازمان بورس و سایر مراجع نظارتی عمل کنند. البته اقدامات و هزینه‌های زیادی به‌منظور حمایت از حسابرسان توسط سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران صورت پذیرفته ولی کافی نیست.

مهم‌ترین بحثی که حسابرسان دارند در زمینه‌ی میزان حق‌الزحمه‌ای است که می‌گیرند که با مسئولیت‌ها و خدماتی که برعهده‌ی آن‌ها گذاشته شده و هر روز بیش‌تر می‌شود، متناسب نیست. همین امر باعث افزایش فاصله‌ی انتظارات می‌شود.

یکی دیگر از چالش‌های پیش روی حسابرسان هدف از ارزیابی کنترل‌های داخلی است. سازمان بورس تأکید ویژه‌ای روی گزارشگری کنترل‌های داخلی دارد چراکه نتایج بررسی‌های انجام‌شده بیانگر

با کیفیت توسط حسابرسان در راستای انجام تکالیف قانونی خود را انتظار دارد.

از آقای پور بهرامی خواهش می‌کنیم علاوه بر ارائه‌ی نظرات‌شان در مورد شکاف انتظارات، در مورد عملکرد کمیته، با توجه به این که انتقاداتی در مورد نحوه‌ی پذیرش مؤسسات معتمد و مدیران و شرکا و نحوه‌ی نظارت بر عملکرد حسابرسان معتمد، و احکام انضباطی صادره مطرح شده توضیح دهند. با توجه به مسئولیت شما در امر کنترل کیفیت حسابرسی است، اگر در بحث‌تان این موارد را هم باز کنید ممنون می‌شویم.

◀ **بابک پور بهرامی:**

در ابتدا با عرض تشکر، یکی از موضوعات بسیار مهم، شکاف انتظارات بین حسابرسان و سازمان بورس و انتظارات هر کدام از یکدیگر می‌باشد که جناب آقای دکتر بنی فاطمی موارد بسیار مهمی را در این خصوص ذکر فرمودند.

من مدت زمان نسبتاً کوتاهی است که عضو هیأت‌مدیره شده‌ام، اما پیش از آن به مدت دو سال در واحد کنترل کیفیت جامعه همکاری داشته‌ام یکی از وظایف من بررسی گزارش‌هایی بود که از جانب کمیته‌ی پذیرش و نظارت بر مؤسسات حسابرسی معتمد بورس درباره‌ی ایرادات طرح شده بر نحوه‌ی اظهارنظر مؤسسات حسابرسی ارجاع می‌شد. فرآیند کار بدین منوال است که پس از بررسی پرونده‌ها و تهیه‌ی گزارش کارشناسی موارد در کارگروه کنترل کیفیت، با حضور شرکای مؤسسه‌ی حسابرسی و نمایندگان محترم سازمان بورس مورد بحث و تبادل نظر قرار می‌گیرد و در صورتی که ایرادات طرح شده، وارد باشد، صورتجلسه‌ی کارگروه به هیأت انتظامی جامعه و سازمان بورس ارجاع می‌شود.

یکی از موارد اعتراض مؤسسات این است که، سازمان بورس یک یا دو سال

آن است که ریشه‌ی تمام بحران‌های مالی بزرگ دنیا ضعف کنترل‌های داخلی است. به همین خاطر در سال‌های گذشته تکلیف شده که حسابرسان کنترل‌های داخلی را ارزیابی و در خصوص اثربخشی و موارد ضعف آن اظهارنظر کنند. لذا حسابرسان با چالش جدی مواجه شدند. نخست این که حسابرسان برای انجام مناسب این خدمت به استاندارد، دستورالعمل و روش‌های مدون نیاز دارند و این که بابت این خدمات اضافی مابه‌ازایی دریافت نمی‌کنند. البته این بدان معنی نیست که حسابرسان به ارزیابی کنترل‌های داخلی و نتایج حاصل از آن توجه ندارند. ضمن این که استانداردهای حسابرسی متعددی از جمله استانداردهای ۲۶۵ تحت عنوان اطلاع‌رسانی ضعف‌های کنترل‌های داخلی به ارکان راهبری و مدیران اجرایی، استاندارد ۳۰۰ تحت عنوان برنامه‌ریزی حسابرسی صورت‌های مالی، استاندارد ۳۱۵ تحت عنوان تشخیص و ارزیابی خطر تحریف بااهمیت از طریق شناخت واحد تجاری و محیط آن، استاندارد ۳۳۰ تحت عنوان برخورد‌های حسابرسی با خطرهای ارزیابی شده و استاندارد ۶۱۰ تحت عنوان استفاده از کار حسابرسان داخلی وجود دارد که حسابرسان ملزم به رعایت و استفاده از آن در برنامه‌ریزی و انجام کارهای خود هستند.

سازمان بورس ضمن تهیه و تدوین صورت‌های مالی نمونه برای انواع شرکت‌ها، منشور حاکمیت شرکتی، دستورالعمل کنترل‌های داخلی، منشور فعالیت حسابرسی داخلی، منشور کمیته‌ی حسابرسی و تدوین رهنمودهای مختلف کمک شایان توجهی به حسابرسان در انجام وظایف محوله کرده است.

جمع‌بندی عرایض این است که حسابرسان انتظارات به جایی دارند که در رأس آن حمایت سازمان بورس در جهت حفظ استقلال و کسب درآمد کافی برای اجرای کار حرفه‌ای با کیفیت مناسب و مورد انتظار است و در مقابل سازمان بورس نیز انجام کار حرفه‌ای مناسب و

پس از انتشار گزارش حسابرسی و پس از دسترسی به اطلاعات جدید در مورد موضوعات مزبور از مؤسسه پرسش و پاسخ کرده و ایراداتی وارد می‌کند. قابل ذکر است زمانی که مؤسسات اظهارنظر حرفه‌ای نسبت به صورت‌های مالی شرکت‌ها می‌کنند در زمان صدور گزارش براساس اطلاعات و شواهد موجود، در آن تاریخ نسبت به موضوعات مزبور اظهارنظر حرفه‌ای می‌نمایند و اگر حسابرس هم در زمان صدور گزارش به این اطلاعات جدید دسترسی داشت قطعاً نحوه موضع‌گیری مناسب‌تری اعمال می‌نمود.

خاطرم هست تعدادی از مؤسسات حسابرسی در جلسات ابراز داشتند پس از صدور گزارش با بندهای حسابرسی متعدد، به‌رغم این که مؤسسات حسابرسی معتمد بورس می‌توانند چهار سال حسابرس شرکت‌های مزبور باشند. خیلی سریع توسط مجامع تغییر کردند و از آن‌ها حمایت نشدند. البته در حال حاضر سازمان بورس اجازه نمی‌دهد چنین اتفاقاتی بدون دلایل

قانع کننده رخ بدهد. بحث بعدی در خصوص میزان حق الزحمه است، اگر میزان درآمد مؤسسات منطقی و معقول باشد و کارهای بورسی استمرار داشته باشد، مؤسسات به تبع آن خواهند توانست نیروهای متخصص استخدام کنند و همچنین می‌توانند واحد کنترل کیفیت مؤثر و کارا داشته باشند که منتج به صدور گزارش‌های با کیفیت مناسب خواهد شد که این مورد یکی از موضوعاتی است که نیاز به حمایت سازمان بورس در خصوص حق الزحمه‌های شرکت‌های بورسی را می‌طلبد.

همچنین، یکی دیگر از موضوعات مورد انتظار حسابرسان این است که زمانی که سازمان بورس موردی را به جامعه ارجاع می‌کند، پس از تهیه صورتجلسه‌ی کارگروه کنترل کیفیت و در صورت محرز شدن ایرادات، سازمان بورس صورتجلسه‌ی کارگروه کنترل کیفیت را اخذ و خودشان رأساً برخورد انضباطی می‌کنند و منتظر صدور رأی هیأت‌های انتظامی ما نمی‌شوند. من معتقد هستم

باید با تشکیل جلسات مشترک میان هیأت‌های انتظامی جامعه و سازمان بورس بتوانیم به دیدگاه‌های مشترک در این خصوص نائل شویم.

اما نکته‌ای که در حال حاضر خیلی مطرح می‌شود، بحث «حسابرس معتمد» است. اعتقاد ما این است وقتی فردی حسابدار رسمی می‌شود، با توجه به سوابقی که قبلاً کسب کرده، آزمون بسیار سختی را پشت سر گذاشته و سپس تعیین صلاحیت می‌شود. پس این که ما بگوییم معتمد است یا خیر، واژه‌ی چندان مناسبی نیست. در واقع وقتی ما تعیین صلاحیت می‌شویم، همه معتمد هستیم.

حُسن حضور آقای چراغی در میزگرد حاضر این است که هم تخصص‌شان در حسابرسی و مالی است و هم در شورای عالی بورس عضو هستند. خواهش می‌کنیم با توجه به تخصص و مسئولیت کنونی‌شان دیدگاه‌های خود را مطرح بفرمایند.

◀ شاهین چراغی:

مطالبی که دوستان فرمودند کاملاً درست است. اما دو اتفاق عمده در ده سال گذشته در ایران رخ داده است. یکی این که ساختار بازار سرمایه‌ی ما تغییر کرد و ساختار مدرنی ایجاد شد که در تمام دنیا هم ساختار به همین وضعیت است. یعنی نهادهای که هم در اجرا بود و هم در نظارت، جدا شد و استقلال نظارت از اجرا تأمین شد. بحث بعدی ورود دنیای دیجیتال بود که تقریباً در تمام کسب‌وکارها و به طور ویژه در بورس وارد شد. چون ساختار بورس‌ها طوری هست که معاملات بر حوزه‌ی الکترونیکی بنا شده، گردش اطلاعات و دسترسی به منابع اطلاعات خیلی بالا رفته است.

اما بخش‌های مختلف اقتصاد در ایران نتوانستند خود را با آن تطبیق بدهند. ما واقعاً تجربه‌ی کافی نداشتیم، بازار بورس ما نوپاست، ما قدمت ۲۰۰ ساله نداریم،

قبل از انقلاب بوده بعد تعطیل شده و به وقفه‌هایی برخورد کرده است. موج جدید حرکت بازار سرمایه از سال‌های ۸۳-۸۴ شروع شد و به تبع آن نقش حسابرسان را هم بیش‌تر بیش‌تر می‌شود.

یکی از موارد مهمی که متأسفانه در ایران می‌بینم، جامعه‌ی حسابرسی ما، همکاری‌هایی که در این حوزه کار می‌کنند ریسک‌های بسیار بالایی دارند، در خیلی از شرکت‌های ما عملاً نمی‌شود خطی بین مجمع و هیأت‌مدیره کشید، به خصوص در شرکت‌های سرمایه‌گذاری که عمده‌تاً یک نفر نماینده‌ی یک مجمع است و در جایی دیگر عضو هیأت‌مدیره است. به همین جهت ما از حسابرس درخواست داریم، برای حفظ حقوق سهامداران اقلیت در این موارد اظهار نظر بفرمایند. سهامدار عمده خیلی وقت‌ها با گزارش حسابرس موافق نیست و می‌خواهد حسابرس، بندی را حذف کند. پس از یک طرف سازمان بورس به عنوان حافظ منافع سهامدار خرد وجود دارد و از سوی دیگر فشار سهامدار عمده که موافق وجودبندی خاص در گزارش حسابرس نیست و تضاد آشکاری بین منافع دو ذینفع وجود دارد. ساختار اقتصاد ایران به جهت وضعیت تحریم‌ها در چند سال گذشته نیز عملاً وضعیتی را ایجاد کرده که ما نمی‌توانیم توقعات زیادی از حسابرس داشته باشیم و آن سطح از دسترسی به اسناد و مدارک و مستندات و همچنین استقلال حرفه‌ای که تمام دنیا از حسابرس انتظار دارد متأسفانه نمی‌توانیم بدلائل مختلف داشته باشیم.

مورد بعد درآمد مؤسسات حسابرسی است. در کجای دنیا مؤسسات حسابرسی را وارد رقابت‌های ناسالم کاری برای گرفتن کار می‌کنند تا حسابرس برای ادامه کار کار را با نرخ بسیار پایین قبول کنند؟ یعنی ما اصلاً به کیفیت کار مؤسسات توجه نداریم. درمورد طبقه‌بندی مجزایی که سازمان بورس انجام می‌دهد و آقای پوربهرامی فرمودند شاید به دلیل همین نگرانی است که سازمان بورس موظف

است حساسیت بیش‌تری را به‌خرج دهد، آسیب‌پذیری سهامداران خرد و سهامداران حقیقی می‌تواند در جامعه بحران‌های اجتماعی ایجاد کند. بالاخره بازار بورس ما نوپاست و بحرانی که می‌تواند از این ناحیه ایجاد شود می‌تواند به بخش‌های مختلف اقتصاد و جامعه تسری می‌یابد. از همین رو، سازمان بورس موظف است شاخصی را علاوه بر حسابداری رسمی بودن به نام معتمد بودن را علاوه بر آن چه شما در جامعه چک می‌کنید را براساس استانداردها و معیارهای خودش برای پذیرش موسسات تعیین نماید.

اعتقاد من این است که ما به یک دگرگونی اساسی در حرفه حسابرسی احتیاج داریم. برای ساختار و نظامی جدید نیاز داریم که حسابرسی از منابع مالی لازم برخوردار باشد تا قادر باشد نیروی کیفی را نیز استخدام نموده و برای گرفتن کار به رقابت منفی در نرخ روی نیاورند. مورد بعدی که بسیار مهم است پس نحوه توزیع کار حسابرسی خیلی مسأله‌ی مهمی است و از حرفه‌ای که متولی شفافیت‌سازی در جامعه است انتظار داشته باشیم در توزیع کار بین همکاران و موسسات حسابرسی رفتار و اخلاق حرفه‌ای را رعایت بنمایند. مسأله‌ی بعدی

به جهت تصدی‌گری دولت و نهادهای مالی و عمومی تفکیک واقعی بین مجمع و هیأت‌مدیره وجود ندارد و هیأت‌مدیره و مجمع در انجام تخلفات در بسیاری از موارد با هم هماهنگ می‌باشند و از حسابرسی و سازمان بورس انتظار داریم در این وضعیت از حقوق سهامدار اقلیت و خرد در مقابل مدیران و سهامداران عمده دفاع بنمایند، این شاید پدیده خاصی است که فقط در معدود کشورهایی دیده می‌شود به همین جهت سه سازمان و موسسه، حسابرسی و بازرسی در سه قوه عمدتاً نمی‌توانند نظارت دقیق و درستی را داشته باشند.

بحث دیگر از زاویه‌ی وجود نهادهای ناظر متعدد است، مثلاً حسابرسی بانکی نمی‌داند نهاد ناظرش بورس است، بانک مرکزی است یا در بعضی موارد نهادهای امنیتی هم از حسابرسی گزارش را می‌خواهند. حسابرسی ما در ایران در سرگردانی قرار گرفته که چه باید بکند، مزید بر تمام این موارد انتظارات، مسئولیت اجتماعی نیز وظایف حسابرسی و بازرسی را بشدت زیر ذره بین برده است. از این جهت فکر می‌کنم نقش حسابرسی و بازرسی در ایران وضعیت پیچیده‌ای ایجاد می‌کند، ریسکی ایجاد می‌کند که هرکسی

جسارت لازم را ندارد که بیاید مؤسسه‌ی حسابرسی بزند. چون منافع و ریسک‌های این فعالیت با هم همخوانی ندارد و کسانی که در حرفه باقی مانده‌اند نیازمند کمک و توجه ویژه می‌باشند. به همین جهت ما باید از یک‌جا اصلاح ساختار نظام حسابرسی را شروع کنیم، و کمک کنیم و ریسک‌ها کاهش یابد، باید از طریق تعامل و نشست‌های متعدد خودمان را جای بورس بگذاریم و بدانیم نگرانی‌های سازمان بورس کجاست؟ چرا مؤسسات مرتب از این لیست حذف یا مؤسساتی به آن اضافه می‌شوند، و چرا علاقه‌ای در بین سایر موسسات برای ورود به این لیست وجود ندارد؟ به جای حذف و اضافه لیست در هر سال، باید سطح کلی حرفه را ارتقا بدهیم تا انشاءالله روزی برسد که تمام حسابرسان ما استانداردهای سازمان بورس را رعایت نموده و همه موسسات عضو این لیست باشند.

در مجموع عرض من این است که شاید تغییر ساختار در نظام حسابرسی ایران به ما کمک کند که مشخص کند تکلیف حسابرسی با کدام نهاد ناظر است. بحث سازمان امور مالیاتی، سازمان بورس، نهاد ناظر بیمه و بانک مرکزی مطرح است. این وجود هم‌زمان چند نهاد ناظر

عملاً کار حسابرسان را مختل کرده است. در صورتی که در دنیا در خصوص بازار پول و بازار سرمایه یک نهاد ناظر وجود دارد. مثلاً در انگلیس شورای گزارشگری مالی نظارت می‌کند و تکلیف حسابرس مشخص است. یا در آمریکا کمیسیون بورس و اوراق بهادار و جامعه‌ی حسابداران بر سر استانداردهایی که مد نظرش است توافق می‌کنند و تکلیف حسابرس معلوم است. هر دو طرف حق دارند. حسابرس گزارشی صادر می‌کند که به قول آقای دکتر پوربهرامی به یک‌سری منابع دسترسی ندارد، مؤسسات حسابرسی در دنیا خودشان دارای بانک اطلاعاتی هستند و برای راستی‌آزمایی به این منابع مراجعه می‌کنند در ایران مؤسسات این چنینی نداریم جایی هم نداریم که مستندات را در حین بررسی بتوانیم کنترل کنیم که آیا اطلاعات و مستنداتی که شرکت داده است واقعاً درست است؟ در ده سال گذشته که تحریم‌ها اتفاق افتاده و ما رابطه‌ی بین‌المللی با کشورهای مختلف نداشتیم، بعضی از آسیب‌هایی که در اقتصاد و شرکت‌های بورسی دیدم به خاطر بحث دور زدن تحریم هاست و گردش منابع مالی شرکت‌ها قابلیت رصد

نداشته است. بعضاً شرکت‌ها، حسابرس را از فرستادن تأییدیه‌ی بدهکار و یا بستانکار برای شرکت‌های خارجی به جهت تحریم منع می‌کند چون برای دور زدن تحریم‌ها مجبور بوده‌اند از شرکت‌های trustee استفاده می‌کند. عملاً از حسابرس چه انتظاری می‌توان داشت؟ در این مورد چه چیزی اظهار نظر کنند؟ به خصوص در مورد شرکت‌های صادراتی که در بورس برای من جای تعجب بود که چه‌گونه حسابرس می‌تواند به مستندات لازم برسد. برای مبروبات مالی از سوئیت که استفاده نمی‌کنیم و از شرکت‌های تراستی و واسطه‌ای استفاده می‌کنیم. پس نمی‌توانیم در ایران از حسابرس انتظار داشته باشیم دقیقاً استانداردهای روز دنیا را اعمال کند بدون آن که زیر ساخت‌ها را برایش فراهم شده باشد. حسابرس در یک فضای مه‌آلود و ابری در حال ناوبری است و از ریسک‌های اطراف خبر ندارد. به نظر می‌رسد مشکلی که ما داریم این است که نهاد ناظر در حال حاضر وظایف جدیدی برای حسابرس تعریف می‌کند، البته به حق و به‌درستی چون می‌خواهد شفافیت در بازار افزایش پیدا کند اما از طرف دیگر عواملی که باعث

می‌شود استقلال حسابرس تأمین شود و ریسک حسابرسی به حداقل برسد، وجود ندارد. مانع مهم برای استقلال حسابرس را در رابطه‌ی حسابرس و صاحب‌کار می‌بینیم. به‌رغم تمام محدودیت‌هایی که بورس برای گردش حسابرسان می‌گذارد، درنهایت این مقررات قانون تجارت است که بر عملکرد مجامع و تعیین حسابرس حاکم است و دست سهام‌دار عمده را برای این کار باز می‌گذارد. وقتی به ساختار شرکت‌های بزرگ و اصلی در ایران نگاه می‌کنیم می‌بینیم سهام‌دار عمده به اتکای مجموعه‌ی شرکت‌هایی که تحت اختیار دارد و در مجامع حضور دارند، می‌تواند سرنوشت مجامع را رقم بزند. از یک‌سو انتظارات روزافزون از حسابرس وجود دارد و از طرفی مجموعه عواملی که استقلال حسابرس را ایجاد می‌کند و ریسک حسابرسی را کاهش می‌دهد، هنوز چنان که باید در اقتصاد ما حضور ندارد و از جانب سوم نوعی نگاه تقلیل‌گرایانه در نهادهای ناظر می‌شود. یعنی وقتی یک مورد خاص مورد سوال قرار می‌گیرد مجموعه‌ی عوامل کلانی که آن شرایط را پدید آورده در نظر گرفته نمی‌شود. مثلاً فرض بفرمایید در مواردی که شاهد

دارند که دستورالعمل‌های خود را اصلاح کنند و خودشان را به انتظارات حسابرسان نزدیک کنند. قطعاً اگر حسابرسان هم به نحو مؤثری حمایت بشوند و بخشی از مشکلاتشان از جانب جامعه‌ی حسابداران رسمی و سازمان بورس حل بشود، آمادگی دارند که گزارش‌های باکیفیت‌تری ارائه کنند.

مواردی که فرمودید نشان می‌دهد نگاه بازار سرمایه و بورس عمدتاً نگاه انضباطی - نظارتی است و ما نگاه حمایتی را به قدر کافی نمی‌بینیم. منظور نگاهی است که بتواند به حسابرس کمک کند استقلال حرفه‌ای خود را از صاحب‌کار به شکل نظام‌مند رعایت کند. البته این استقلال نیازمند این است که مؤسسه بنیه‌ی مالی قوی‌تری داشته باشد، مؤسسات حسابرسی بزرگ تشکیل بشوند و ریسک حسابرسی کاهش پیدا کند.

که به جامعه‌ی حسابداران رسمی ارسال می‌شود در کمیته‌ی کنترل کیفیت تأیید شده و در زمان مقرر مشخص به کمیته‌ی پذیرش بورس بازمی‌گردد و البته این مشکل هم وجود دارد که بعضاً رأیی که کمیته‌ی پذیرش بورس براساس معیارهای از پیش تعیین‌شده‌ی خود می‌دهد با رأی هیأت‌های انتظامی در جامعه متفاوت است. به نظر من موضوعی که می‌تواند این فاصله را نزدیک کند و مشکلات را تا حدودی کم کند و یا از میان بردارد، تعامل مناسب است که آمادگی و پذیرش آن هم از جانب بورس و هم از جانب جامعه‌ی حسابداران رسمی وجود دارد. در سال‌های گذشته به دلیل شرایط و علل مختلف تعاملات انجام‌شده از اثربخشی لازم برخوردار نبوده و به تبع آن شکاف انتظارات بیش‌تر شده است. در کنار این موضوع اگر بخواهیم عملکرد این کمیته را بررسی کنیم، می‌بینیم در سال‌های گذشته پذیرش مؤسسات به مراتب کمتر شده، پذیرش مدیران و شرکایی که به کمیته معرفی شدند نیز کم‌تر شده و روند نزولی دارد.

دلیل این که افرادی که حسابدار رسمی هستند و آزمون بسیار سختی را پشت سر می‌گذارند و پذیرش نمی‌شوند چیست؟ آیا برای حسابرسان اتفاقی افتاده؟ یا روش‌های پذیرش در این کمیته خیلی سخت‌تر شده است؟ به نظر من جواب این سؤالات این است که نه روش‌های کمیته سخت‌تر شده و نه حسابرسان ضعیف‌تر شده‌اند. حسابرسان هر سال طبق ضوابط حرفه‌ای مجبور به گذراندن آموزش‌های حرفه‌ای مختلف هستند و هر سال تجربه‌ی بیش‌تری کسب می‌کنند. نکته‌ی کلیدی این است که ما نتوانستیم تعامل را به شکل مناسب برقرار کنیم. هم مؤسسات و هم کمیته‌ی پذیرش فقط همدیگر را محکوم کردند که انتظارات ما برآورده نشده است. در این که فرآیندهای موجود به‌ویژه در رابطه با پذیرش مؤسسات حسابرسی جدید و شرکا و مدیران آن مستعد بهبود است شکی نیست و این کمیته و سازمان بورس این آمادگی را

شکل‌گیری حباب قیمتی هستیم، عوامل کلانی که این وضعیت را به وجود آورده در نظر گرفته نشود و مسئله به این که حسابرس وظیفه‌ی خودش را به طور کامل انجام نداده، تقلیل داده بشود.

اگر در قسمت دوم بحث کمی به مسایل ریز تر بپردازید ممنون می‌شوم.

◀ محمد رضا بنی فاطمی کاشی:

روش‌هایی که کمیته‌ی پذیرش و نظارت بر حسابرسان معتمد و سازمان بورس برای پذیرش و نظارت دارد از بدو تأسیس این کمیته که نماینده‌ی جامعه حسابداران رسمی هم از ابتدا در آن عضو بوده، تعیین شده و در سال‌های اخیر با توجه به بازخوردهایی که گرفته شده، در حال اصلاح شدن است. یکی از ایراداتی که برخی از همکاران مطرح می‌کنند این است که کارشناسانی که در کمیته‌های فرعی و تخصصی و در راستای وظایف نظارتی کار کارشناسی انجام می‌دهند حسابدار رسمی نیستند و تجربه‌ی حرفه‌ای لازم را ندارند و در قضاوت‌های حرفه‌ای خود با اظهارنظرهای حسابرسان دچار تعارض و دوگانگی می‌شوند. من این موضوع را وارد نمی‌دانم زیرا افرادی که در کمیته‌های کارشناسی هستند بررسی‌های اولیه را انجام می‌دهند و نتایج کارشان پس از طی کردن تشریفات حرفه‌ای و مقرراتی در کمیته‌ی پذیرش مطرح می‌شود. این کارشناسان حق رأی ندارند و فقط مواردی را که شناسایی و کشف کرده‌اند به کمیته گزارش می‌کنند. در کمیته هم که متشکل از پنج مدیر ارشد حسابرسی است، نظر تکمیلی و نهایی ارائه می‌شود. طبق روال موجود موارد ضعف بااهمیتی که پاسخ مناسبی از طرف مؤسسه‌ی حسابرسی مجری انجام کار حسابرسی ارائه نمی‌شود حسب مورد به جامعه‌ی حسابداران رسمی و یا سازمان حسابرسی گزارش می‌شود. شایان توجه است که بخش عمده‌ی مواردی

«محمدرضا بنی فاطمی کاشی:

در رابطه با این سؤال من سؤال دیگری مطرح می‌کنم، آیا موردی بوده که جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران و یا هر مرجع دیگری در راستای اعتلای حرفه درخواست همکاری و تعامل کرده و سازمان بورس با آن مخالفت کرده باشد؟ شکی نیست برای این که مؤسسات بتوانند خدمات حرفه‌ای مناسب در شأن استفاده‌کنندگان ارائه کنند نیاز به حمایت همه‌جانبه توسط سازمان بورس و سایر مراجع ذی‌ربط دارند ولی نباید بنشینیم و انتظار حمایت داشته باشیم و بایستی در این راه و کسب حمایت‌های لازم سخت تلاش کنیم.

به این ترتیب، شما نگاه حمایتی را منوط به تعامل بیش‌تر بین سازمان و جامعه می‌دانید؟

«محمدرضا بنی فاطمی کاشی:

من معتقدم اگر این تعامل وجود داشته

باشد حمایت هم هست. برای مثال صدور آرای انضباطی به این صورت است که مهلت مشخصی طبق دستورالعمل برای پاسخ‌گویی مؤسسات و کمیته‌ی کنترل کیفیت جامعه وجود دارد و اگر کمیته‌ی کنترل کیفیت جامعه نیاز به مهلت بیش‌تری برای بررسی داشته باشد می‌تواند درخواست و زمان آن را تمدید کند. بعد از مهلت مزبور اگر جامعه اعلام کند که به هر دلیل بخشی از مواردی که سازمان بورس اعلام کرده درست نیست، به هیچ عنوان رأی مخالف آن صادر نمی‌شود، به‌رغم این که طبق دستورالعمل، سازمان بورس این حق را دارد ولی به هیچ عنوان تا الان من ندیدم کمیته‌ی پذیرش و نظارت نظر جامعه را رد کند. در صورت تأیید ایرادات توسط جامعه باز هم مراحل متعددی وجود دارد که بر مبنای آن و حسب مشکلی که وجود داشته تذکر و اخطار در سه نوبت داده می‌شود و این‌طور نیست که یک‌باره به یک نفر مدت طولانی عدم تصدی بدهند یا عنوان معتمد را از وی بگیرند.

در حال حاضر هماهنگی بسیار زیادی بین کمیته‌ی پذیرش بورس و کمیته‌ی کیفیت جامعه وجود دارد و به نظرات کمیته‌ی کنترل کیفیت جامعه‌ی حسابداران رسمی احترام گذاشته می‌شود. البته همان‌طور که قبلاً هم اشاره کردم این احتمال وجود دارد رأی هیأت‌های انتظامی جامعه با رأیی که در کمیته‌ی پذیرش و نظارت بورس داده می‌شود متفاوت باشد. در این خصوص لازم است جلسات مشترکی بگذاریم تا معیارهای مربوط به آرای انضباطی مان را یکسان و به‌هم نزدیک کنیم. اگر تعامل مناسب صورت بگیرد که با توجه به شناخت من از جناب آقای پور بهرامی، فکر می‌کنم در آینده‌ی نزدیک شاهد کاهش این شکاف انتظارات خواهیم بود.

جناب پور بهرامی اگر برنامه‌هایی

برای این تعامل بیش‌تر دارید، برای آگاهی اعضا بفرمایید.

«بابک پور بهرامی:

بحث واقعاً در مسیر خوبی پیش می‌رود. با اجازه‌ی شما من کمی به عقب برمی‌گردم، یکی از مواردی که می‌تواند به حسابرس جهت صدور گزارش حسابرسی با کیفیت مناسب کمک کند وجود صورت‌های مالی منطبق با استانداردهای حسابداری است. اما پرسش مهم این است که صورت مالی را چه کسی تهیه می‌کند؟ آیا افراد حرفه‌ای و متخصص در امور مالی شرکت‌ها هستند که صورت‌های مالی را منطبق با استانداردها تهیه می‌کنند. در اکثر کشورهای پیشرفته مدیران مالی حسابدار رسمی (CPA) هستند. بدین معنی که افرادی که در شرکت‌ها مسئولیت تهیه‌ی صورت‌های مالی را دارند از دانش و تخصص کافی در این زمینه برخوردار هستند. متأسفانه در بعضی از شرکت‌ها مدیران مالی تحصیلات و تجربیات غیرمرتبط با حسابداری دارند. که این موضوع زیان‌های بسیار سنگینی به مجموعه وارد می‌کند. در حال حاضر اگر حسابرسی سهواً موضع‌گیری نادرستی بکند با او برخورد انضباطی می‌شود اما هیأت‌مدیره که مسئول تهیه و تأیید صورت‌های مالی است که حسابرس نسبت به آن اظهار نظر کرده هیچ برخورد انضباطی با ایشان نمی‌شود و حداکثر ممکن است جریمه مالی بشود، در واقع تمام تقصیرها به گردن حسابرس خواهد بود. در حال حاضر ما جلساتی هر دو هفته یک بار با جناب آقای دکتر امیری و همکاران محترم‌شان در سازمان بورس داریم. درخواست ما این بود که سازمان بورس ضوابطی را برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس برقرار کند که مدیران مالی شرکت‌های مزبور، حسابدار رسمی باشند و همچنین در جهت تقویت کنترل‌های داخلی اعضای کمیته‌ی حسابرسی، متشکل از افراد فنی و متخصص باشند و قطعاً این حمایت‌ها می‌تواند تأثیرات بسزایی داشته باشد.

موضوع مهم دیگر که در بسیاری از جلسات کنترل کیفیت مورد اختلاف است بحث قضاوت حرفه‌ای است. خط قرمز سازمان بورس استاندارد است اما حسابرس هم در شرایطی که در حال صدور گزارش است با توجه به شواهد و مستندات نسبت به موضوعات قضاوت حرفه‌ای می‌کند.

البته من معتقد هستم که استاندارد کاملاً باید رعایت شود اما قضاوت حرفه‌ای هم در حسابرسی ما در ایران دارای جایگاهی است که حسابرس با تکیه بر آن موضع‌گیری می‌کند.

◀ شاهین چراغی:

درمورد سخت‌گیری‌هایی که بورس انجام می‌دهد، نگاه می‌کنیم در چند سال گذشته دانش سهام‌داران ما افزایش یافته، سؤالاتی که در مجامع سهام‌دار خرد از هیأت‌مدیره می‌پرسد، حتی سهام‌دار عمده از هیأت‌مدیره نمی‌پرسد و این قابل تقدیر و تأمل است. دانش مالی و حسابرسی در بازار سرمایه بالا رفته است. و برخی از بندهایی که حسابرس به هر دلیلی یا ریسک‌های ذاتی به آن توجه نکرده، افرادی که سهام‌دار هستند، اعلام

می‌کنند مثل مسئولیتی که افشاگران (یا whistleblowers) دارند. مثلاً اعلام می‌کنند چرا شرکت قراردادش را این طور افشا نکرده است. این موضوع مسئولیت‌های سازمان بورس را بشدت بالا می‌برد چون همان طور که عرض کردم می‌تواند بحران‌های اجتماعی ایجاد کند. من در ابتدای بحثم از حساب‌رسان و ریسک‌های ذاتی حرفه‌شان گفتم و از آنان دفاع کردم ولی الان یک انتقاد دارم. ما باید برویم به سمت مؤسسات حسابرسی بزرگ. اگر قرار است حساب‌رسان استقلال حرفه‌ای داشته باشند اول باید استقلال مالی داشته باشند. کارفرما نباید بر گزارش حسابرس تأثیرگذار باشد یا اعمال قدرت و اعمال نفوذ کند. از طرفی بحث ادغام هست، ما بیش از ۲۰۰ مؤسسه‌ی حسابرسی داریم که اگر باهم دیگر باشند مزیت‌هایی ایجاد می‌شود. ولی می‌بینیم حتی حاضر نیستند از اسم خودشان بگذرند. این نشان می‌دهد که ما هنوز به بلوغ حرفه‌ای نرسیدیم و آن‌ها نمی‌دانند با ادغام چه مزیت‌هایی ایجاد می‌شود. چه اشکالی دارد ما ۳۰ مؤسسه‌ی خوب با درآمدهای خوب داشته باشیم و سطح درآمد حرفه افزایش یابد. حرفه با تمام مسئولیت‌هایی که

برعهده دارد، درآمد متناسب ندارد. این یک واقعیت است که باید به آن اشاره کنیم. در تمام دنیا مبنای حق‌الزحمه‌ی مؤسسات بورسی متفاوت است، چون مسئولیت‌های بسیار سنگینی دارند و هزاران چشم گزارشات آنان را رصد می‌کنند، خوشبختانه از زمانی که شورای جدید جامعه تشکیل شد چند نفر از اعضا با من تماس گرفتند و من خیلی خوشحال شدم از این که می‌تواند تعامل خوبی بین سازمان، شورا و جامعه وجود داشته باشد تا به همکاران سابق خودم در حرفه بتوانم کمکی بنمایم.

مطلبی که آقای دکتر پوربهرامی اشاره کردند هم واقعاً درست است. یک دانش حسابداری و مالی در بدنه‌ی شرکت‌های ما ایجاد شده است. جامعه‌ی حرفه‌ای شما فقط افرادی را در دل خودش جای داده که اجازه‌ی امضا گزارش را دارند. اما علاوه بر آن خیلی از افراد هستند که می‌توانند به ارتقای حرفه کمک کنند اگر چه حسابرس صاحب امضا نیستند اما به هر حال طرف مقابل شما به‌عنوان حسابدار می‌باشند. همان طور که گفته شد اگر ما یک جامعه‌ی حرفه‌ای قوی داشته باشیم که ۵۰ هزار عضو داشته باشد از این مقدار

تعدادی که اجازه‌ی امضا دارند و می‌توانند گزارش حسابرسی امضا نمایند و تعدادی هم حائز شرایط هستند و می‌توانند در شرکت‌ها کار حرفه‌ای حسابداری انجام دهند و در جهت ارتقای دانش حسابداری و حسابرسی کمک کنند.

بزرگ بودن تشکل‌ها در کشور قدرت چانه زنی در قوانین و مقررات گذاری برای حرفه حسابداری و حسابرسی ایجاد می‌کند.

یکی از بحث‌های ما این است مدیران و حسابداران شرکت‌هایی که وارد بورس می‌شوند، بورس را نمی‌شناسند و با مسئولیت‌های خود در خصوص افشای اطلاعات بازار سرمایه بیگانه هستند، همچنان که اشاره کردم جامعه حسابرسی ما نیز با بازار سرمایه و ابزارهای مالی بازار بیگانه است. در حال حاضر خیلی از احکامی که کمیته‌ی انضباطی سازمان بورس می‌دهد درباره‌ی الزام افشای بموقع اطلاعات ماهیانه شرکت‌ها در سایت کدال است، یعنی حسابداران و مدیران شرکت‌ها در سر وقت انجام نمی‌دهند، حتی اعضا هیأت‌مدیره‌ها شرکت‌های سهامی عام که قبول سمت کرده‌اند مسئولیت قانونی خودشان را نمی‌دانند و خیلی‌ها هنوز به

قانون تجارت که اشاره می‌نماید مسولیت هیأت‌مدیره تضامنی است اشراف ندارند، لذا تنها سازمان بورس نمی‌تواند تمام زحمات آموزش مدیران و حسابداران در شرکت‌ها را عهده دار باشد و سایر حوزه‌ها نیز باید در این مسیر کمک نمایند.

عرض دیگر من این است که باید به طرف مؤسسات حسابرسی قدرتمند از لحاظ اقتصادی برویم، درآمد مؤسسات حسابرسی که شرکت‌های بورسی را رسیدگی می‌کنند مناسب باشد تا بتوانند کیفیت رسیدگی، آموزش، تحقیق و توسعه را در مؤسسات حسابرسی ایجاد نمایند. آقای بنی فاطمی فرمودند می‌توان کیفیت را بهتر کرد، کیفیت بهتر مستلزم درآمد خوب، نیروی خوب و آسودگی خاطر در ارائه‌ی نظر حرفه‌ای است. ولی با تمام این بحث‌ها، جامعه‌ی حسابداران و حسابرسان ما نسبت به سایر حرفه‌ها کم درآمدتر است پس این توقع نمی‌تواند یک طرفه باشد، باید با تعامل بین ذینفعان، توانمندسازی مالی مؤسسات حسابرسی و حرفه را شروع نماییم.

باید فکر کنیم چه طور می‌توان درآمد مؤسسات را بالا برد و این که چرا برخی از همکاران ما نمی‌توانند در فهرست

حسابرسان معتمد قرار بگیرند؟ و چرا بخشی از حسابرسان اگر هم قرار می‌گیرند صرفاً در طی یک سال یک یا دو کار بیشتر نمی‌پذیرند؟ آیا بورس استانداردهای بیش از حد سخت‌گیرانه دارد؟ به هر حال مشکلاتی وجود دارد و ما نمی‌توانیم انکار کنیم باید مشکل را ریشه یابی کنیم و برای آن راهکار از طریق تعامل پیدا کنیم. آقای دکتر امیری این‌جا حضور ندارند ولی در جلسات فرعی شورای بورس شاهد بوده‌ام که چه قدر از جامعه‌ی حسابداران رسمی و حرفه حسابرسی دفاع می‌کنند. پس چرا به نتیجه‌ی مطلوب شما نمی‌رسیم، شاید این تعامل آن قدر نزدیک نبوده است. من فکر می‌کنم سازمان بورس از لحاظ حرفه‌ای در حوزه نظارت بر مؤسسات حسابرسی خوب کار می‌کنند ولی تنش‌ها بین جامعه و سازمان بورس بعضاً زیاد است. سهام‌داران در مجامع در مورد بند بند گزارش حسابرسی از نماینده بورس سوال می‌پرسند.

نکته‌ی دیگر این است که بحث ادغام را جدی بگیریم. به نظر من مدل قبلی ادغام موفق نبوده چون مسئولیت بیش‌تر شده و درآمد کم‌تر شده است. مشخص است که یک جای کار اشکال داشته است.

مؤسسات بزرگ و حتی مؤسسات کوچک را بالا برد. در این راه سازمان بورس باید برای جلوگیری از کاهش قراردادهای حسابرسی کمک کند تا نه فقط درآمد خدمات حسابرسی کاهش پیدا نکند، بلکه متناسب با خدمات حسابرسان افزایش یابد. هر چه کار حسابرسان با کیفیت تر و بهتر باشد قطعاً سازمان بورس هم منتفع خواهد شد.

◀ بابک پوربهرامی:

کلام آخر این که جامعه حسابداران رسمی ایران باید جایگاه واقعی خودش را به دست بیاورد. این حرفه در اکثر کشورها از نرخ بالایی برخوردار است، مسئولیت این حرفه بسیار سنگین است و تمام نهادهای نظارتی از حسابرس توقع دارند که گزارشهای موردنظر آنها را با بهترین کیفیت صادر کند. اما بهای واقعی این حرفه پرداخت نمی شود و امیدوارم به زودی شاهد این باشیم که جامعه حسابداران رسمی ایران به جایگاه واقعی خودش دست پیدا کند.

◀ شاهین چراغی:

اعتقاد من این است که اقتصاد، فرهنگ را می سازد. در جامعه ای که مردم دروغ نمی گویند به خاطر موعظه های اخلاقی نیست. یعنی مردم از وضعیت اقتصادی خوبی برخوردارند که با انجام رویکرد هزینه- منفعت دلیلی برای دروغ گفتن، پیدا نمی کنند. اگر مؤسسه ای حسابرسی درآمد داشته باشد، قطعاً استقلال حرفه ای اش را حفظ می کند، کیفیت کار را بالا می برد. مؤسسات حسابرسی واقعاً تا از لحاظ مالی قوی نشوند و نتوانند خدمات متنوعی را ارائه کنند، این مشکلات برطرف نمی شود. مثلاً دیپلوم و کی پی ام جی به طور جدی در حوزه ای خدمات مشاوره ای سرمایه گذاری وارد شدند، حسابرسان ما اصلاً با بحث مشاوره های سرمایه گذاری آشنا نیستند و نیازمند یک دگردیسی اساسی در مؤسسات حسابرسی می باشیم.

بحث من این است در این راه حرکت کنیم که به مؤسسات نشان بدهیم ادغام درآمد شما را افزایش خواهد کرد. شرکا به طور عینی ببینند، قطعاً در این مسیر حرکت خواهند کرد. اگر درآمد مؤسسات حسابرسی را برای رسیدگی شرکت های بورسی بالا ببریم، مطمئن هستم تعامل بسیار خوبی بین جامعه و سازمان بورس خواهیم داشت.

◀ محمدرضا بنی فاطمی کاشی:

جان کلام با توجه به تمام مواردی که دوستان فرمودند این است که بایستی با حمایت های مؤثر درآمد مؤسسات را بالا ببریم. ولی برخلاف این موضوع و طبق آمارهای موجود در حال حاضر از مؤسساتی که به عنوان معتمد در بورس پذیرفته شده اند تعدادی اصلاً کار بورسی ندارند، تعدادی تنها یک شرکت را حسابرسی می کنند، تعدادی بین یک تا سه شرکت و تعداد کمی بخش عمده ای کارها را در اختیار دارند. دلیل این که مؤسسات کار بورسی را نمی پذیرند چیست؟ پاسخ این است که برای انجام کار با کیفیت بایستی هزینه کنیم و این موضوع بدون حمایت های مؤثر امکان پذیر نیست. یکی از راه هایی که تاحدودی می تواند این مشکل را حل کند ادغام مؤسسات است که البته اگر بخواهیم تجربه ای را که در این خصوص داریم صادقانه مطرح کنیم، ادغام های چند سال گذشته چندان موفق نبوده که آن هم ناشی از مشکلات اقتصادی و مسایل فرهنگی ما بوده است. اعتقاد شخصی من این است که مؤسسات باید از درون خودشان بزرگ شوند. سازمان بورس انتظار دارد تعدادی از مؤسسات بزرگ و قابل اتکا وجود داشته باشد که به کارکنان پرداخت های مناسبی داشته باشد، برای آموزش کارکنان و کنترل کیفیت اش هزینه کند و ساختار کنترل کیفیت را به نحو مطلوب راه اندازی و بهره برداری کند. پس باید با روش های مختلف درآمد

قانون و فضای کسب و کار جدیدی برای فعالیت حسابرسان ایجاد نماییم، حسابرس ما تجارب زیادی در اختیار دارد اما ما فقط از حسابرس اظهار نظر و چند خط گزارش می خواهیم. اگر بتوانیم تنوع درآمدی برای مؤسسات حسابرسی را با توجه بزرگ شدن بازار سرمایه ایجاد کنیم، مؤسسات حسابرسی هم باید هم از این بزرگ شدن بازار سرمایه با حق الزحمه ای مناسب از این بلوغ بازار منتفع شوند. اگر بتوانیم بخشی از مزایایی را که به دلیل تنوع فعالیت ها در بازار سرمایه ایجاد شده است را به سمت مؤسسات حسابرسی هدایت کنیم، این امر خیلی می تواند به ارتقای کیفیت گزارشات، سطح رفاه و معیشت حسابرسان کمک اساسی نموده و تناسب درستی را بین ریسک و بازدهی در این حرفه بوجود آورد.

از حضور همه ی دوستان عزیز در میزگرد سپاسگزاریم. ■

انتظارات متقابل بازار سرمایه و حرفه‌ی حسابرسی و چالش‌های حفظ منافع عمومی

گفت‌وگو با حسن امیری، نایب رئیس هیأت مدیره‌ی سازمان بورس و اوراق بهادار

از مدعوین میزگرد این شماره‌ی حسابدار رسمی نایب رئیس هیأت مدیره‌ی سازمان بورس و اوراق بهادار بودند. اما متأسفانه در آخرین لحظه به دلیل مأموریت کاری امکان حضور در جلسه را پیدا نکردند. از ایشان صمیمانه سپاسگزاریم که در اولین فرصت به پرسش‌های میزگرد به صورت جداگانه پاسخ دادند. متن کامل پرسش‌ها و پاسخ‌های ایشان را در ادامه می‌خوانید:

حسابرسی صورت‌های مالی، اساساً نوعی اطمینان بخشی

نسبت به وقایع و رویدادهای گذشته است. برای اطمینان بخشی به سهامداران نسبت به تحولات حال و آینده شرکت‌ها و آگاهی بخشی لازم به سهامداران در این خصوص، سازمان بورس چه تمهیداتی اندیشیده است و حسابرس مستقل چه گونه می‌تواند به انجام این تمهیدات یاری کند؟

شفافیت بازار سرمایه همواره یکی از اهداف سازمان بورس و اوراق بهادار بوده و این امر تنها زمانی محقق می‌گردد که شفافیت گزارشگری مالی در شرکت‌ها برقرار گردد. عدم رعایت مفهوم شفافیت از جانب شرکت‌ها موجب کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران را فراهم نموده و منجر به زیان بازار سرمایه و کاهش نقدشوندگی آن می‌گردد. از آنجایی که حسابرسان نقش اعتباردهی به

صورت‌های مالی ارائه شده توسط مدیریت شرکت را دارند، لذا حسابرسان تاثیر بسزایی بر افزایش قابلیت اتکای صورت‌های مالی دارند. بدیهی است که اگر این اعتباردهی، بر خلاف استانداردهای حسابرسی، غیرواقعی و مبهم باشد، اثرات دلسردکننده‌ای در بازار سهام که بیشترین استفاده‌کننده از صورت‌های مالی در آن وجود دارد، را موجب می‌گردد، در نتیجه اعتماد عمومی نسبت به خدمات اطمینان بخشی خدشه‌دار می‌شود. در حال حاضر با توجه به این که گزارش‌های حسابرسی صادره دارای بندهای متعدد و زیاد قبل از بند اظهارنظر و در بسیاری از موارد بندهای تاکید زیاد و نیز بندهای نامفهوم و بندهای بدون اعلام آثار مالی یا حدود آثار مالی است که حتی استفاده‌کنندگان حرفه‌ای نیز در مواردی قادر به تعدیل صورت‌های مالی با توجه به بندهای گزارش حسابرسی نیستند، عملاً گزارش حسابرس همراه صورت‌های مالی برای استفاده‌کنندگان

سودمند نبوده و نمی‌توانند در تصمیمات خود از آن‌ها استفاده نمایند. در این خصوص لازم است حسابرسان مطابق با استانداردهای حسابرسی، حسابرسی را انجام داده و با برخورد حرفه‌ای مناسب و نگارش صحیح بندها به استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی به منظور تصمیم‌گیری مناسب کمک نمایند.

لازم به ذکر است با توجه به این که صورت‌های مالی عمدتاً بیانگر آثار مالی رویدادهای گذشته است و دربرگیرنده‌ی معیارهای غیرمالی عملکرد، یا چشم‌اندازها و برنامه‌های آتی نیست، لذا تمام اطلاعات مورد نیاز استفاده‌کنندگان را جهت اتخاذ تصمیمات اقتصادی فراهم نمی‌آورند. برای رفع این مشکل و ارائه‌ی اطلاعات مورد نیاز سرمایه‌گذاران، تهیه و ارائه گزارش تفسیری مدیریت از سال ۱۳۹۶ لازم‌الاجرا شده تا زمینه‌ای را برای تفسیر وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری فراهم آورد. گزارش تفسیری مدیریت همچنین این فرصت را برای مدیر فراهم می‌آورد

اعمال این حقوق را تسهیل می‌کند و نسبت به برخورد منصفانه و یکسان با تمام سهامداران شامل سهامداران اقلیت و خارجی، اطمینان معقولی فراهم می‌آورد. گروه دیگر، مدیران و اعضای هیات‌مدیره شرکت‌ها هستند که متعهدانه به ایفای مسئولیت می‌پردازند چرا که در شرکت‌ها هیات‌مدیره و مدیرعامل، از ارکان مهم شرکت هستند که هم به موجب قانون بازار اوراق بهادار و هم سایر قوانین، مسئولیت‌های سنگینی را بر عهده دارند، که مهم‌ترین آن‌ها ارزش‌افزایی برای شرکت، رعایت مقررات و در عین حال تحقق شفافیت اطلاعاتی است تا سرمایه‌گذاران بتوانند بر اساس آن تصمیم‌گیری کنند. در حال حاضر نیز با توجه به گذشت چندین سال از اجرای دستورالعمل کنترل‌های داخلی و منشور کمیته حسابرسی و منشور حسابرسی داخلی، سازمان بورس به منظور اجرای هر چه بهتر و موثر مقررات مذکور، با همکاری جامعه حسابداران رسمی، در حال بازنگری این مقررات است که در این خصوص نظرخواهی عمومی نیز شده است.

◀ **موسسه‌های حسابرسی معتمد بورس، حاصل‌گزينش موسسه‌های واجد شرایط از میان موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که براساس دستورالعمل‌ها و ضوابط تعیین شده توسط کمیته پذیرش حسابرسان معتمد سازمان بورس انجام می‌گردد. با این حال و به‌رغم کنترل مضاعف انجام شده، کیفیت کارهای انجام شده توسط موسسات مزبور، در مواردی مورد اشکال کارشناسان محترم سازمان است و موارد متعددی نیز به جامعه حسابداران رسمی ایران گزارش شده است. برای ارتقای کیفیت حسابرسی این موسسات چه اقداماتی باید انجام داد؟**

تاثیر عمده‌ی عملکرد واحد مزبور بر کیفیت گزارشگری مالی، سازمان بورس چه برنامه‌هایی برای تحکیم و تقویت این واحدها و از این رو گزارشگری مالی دارد؟

ارتقای شفافیت اطلاعات و الزام شرکت‌ها به ایفای مسئولیت‌های اجتماعی از مهم‌ترین آرمان‌هایی است که بیش از گذشته، مورد توجه قرار گرفته است. تحقق این آرمان‌ها مستلزم وجود ضوابط استوار و ساز و کارهای اجرایی مناسب است که در این زمینه سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به تدوین دستورالعمل کنترل‌های داخلی، منشور کمیته حسابرسی و منشور حسابرسی داخلی نموده است. همچنین دستورالعمل حاکمیت شرکتی به منظور شفافیت اطلاعاتی و رعایت انصاف و حقوق یکسان سهامداران، امکان تصمیم‌گیری مناسب و حمایت از حقوق آن‌ها، توسط سازمان بورس تصویب و الزامی شده است. حاکمیت شرکتی حافظ حقوق سهامداران است،

تا به تشریح اهداف و راهبردهای خود جهت دستیابی به آن اهداف بپردازد. به طور معمول، استفاده‌کنندگان، از اطلاعات ارائه شده در گزارش تفسیری مدیریت، برای ارزیابی چشم‌انداز واحد تجاری و ریسک‌های عمومی آن و همچنین موفقیت راهبردهای مدیر برای دستیابی به اهداف تعیین شده، استفاده می‌کنند. بنابراین لازم است تا حسابرسان ضمن رعایت رهنمود نحوه اظهارنظر حسابرس مستقل در گزارش حسابرسی نسبت به گزارش تفسیری مدیریت طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۲۰، نسبت به موارد تحریف در گزارش تفسیری مدیریت و مغایرت‌های بااهمیت آن با صورت‌های مالی حسابرسی شده اظهارنظر نماید.

◀ **ایجاد واحدهای حسابرس داخلی کارا و اثربخش در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس در اجرای ماده ۱۰ دستورالعمل کنترل داخلی الزامی گردیده است. با توجه به**

همانگونه که مستحضرید به منظور فعالیت موسسات حسابرسی در سازمان بورس حداقل شرایط برای موسسات حسابرسی در نظر گرفته شده است و این شرایط نافی نظارت حرفه‌ای بورس نیست. باید توجه داشت که از آنجا که کار اصلی حسابرس اعتباربخشی به صورت‌های مالی شرکت‌ها است و سرمایه‌گذاران با اتکا به گزارش حسابرسان سرمایه‌گذاری می‌نمایند، هدف نظارت مناسب بر حسابرسان، صدور گزارشات حسابرسی با کیفیت و قابل اتکا و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و استفاده‌کنندگان گزارشات حسابرسی است. متأسفانه بررسی‌های گزارشات حسابرسی نشان می‌دهد که برخی از گزارش‌های حسابرسی به گونه‌ای نیست که بتوان با توجه به آن تصمیم‌گیری نمود و بی‌توجهی به بکارگیری استانداردهای حسابرسی مشهود است در صورتی که انتظار این است که استانداردهای حسابرسی رعایت شود و اطمینان معقولی در خصوص این که اطلاعات مربوط و قابل اتکا است، فراهم شود. لازم به ذکر است بحث کیفیت گزارش‌ها، یک فرآیند همیشگی است و باید مستمر باشد و نمی‌توان با اعمال یک یا دو فیلتر، به نظارت موثر امیدوار بود. ما باید موسسات حسابرسی با اندازه بزرگ و دارای ساز و کار کنترل کیفیت اثربخش داشته باشیم. همچنین آموزش مداوم و به روز بودن تیم حسابرسی یک ضرورت انکارناپذیر است. اشاره به این مورد ضروری است که نهادهای نظارت بر حسابرسان از جمله جامعه‌ی حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، نقش نظارتی خود را به طور مناسب انجام ندادند.

◀ در بخش بزرگی از شرکت‌های بورسی بیش از ۵۰ درصد سهام در اختیار یک سهامدار عمده است (از طرق ایجاد شرکت‌های فرعی

صددردصدی متعلق به ایشان که هر یک بخشی از سهام شرکت بورسی را در اختیار دارند). در چنین شرایطی تمام یا اکثریت اعضای هیات‌مدیره شرکت بورسی منتخب سهامدار عمده هستند و به این ترتیب تصمیمات به گونه‌ای اتخاذ می‌شود که اساساً حافظ منافع سهامدار عمده است. حسابرس نیز در چنین شرایطی با توجه به اختیارات مجمع در تعیین حسابرس با محدودیت بسیار بیش‌تری برای اعتمادبخشی روبه‌رو است. در چنین شرایطی، بورس برای مواجهه با این وضعیت و تعامل موثر با حسابرس چه سازوکارهایی تدبیر کرده است؟ سازمان بورس در جهت حفظ استقلال حسابرسان اقداماتی را انجام داده است که مهمترین آن تدوین دستورالعمل حاکمیت شرکتی می‌باشد. همچنین دستورالعمل مذکور در راستای حفاظت از منافع سرمایه‌گذاران خرد تدوین شده است. مطابق با دستورالعمل مذکور برای شرکت‌ها داشتن عضو مستقل هیات‌مدیره ضروری است، همچنین عدم تملک سهام شرکت اصلی توسط شرکت‌های زیرمجموعه و فرایند تغییر حسابرس (منوط شدن تغییر حسابرس به تایید سازمان بورس) همه موید این است که استقلال حسابرس و منافع سهامداران خرد رعایت شود. این موضوع که، در شرایطی که تصمیمات سهامدار عمده در اولویت باشد و حسابرس در چنین شرایطی با توجه به اختیارات مجمع در تعیین حسابرس با محدودیت بسیار بیش‌تری برای اعتمادبخشی روبرو است، اساساً درست نیست و خلاف ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای است و این تحلیل به حسابرس اجازه می‌دهد که استقلال نداشته باشد، در صورتی که مهم‌ترین اصل برای حسابرس استقلال است.

سازمان بورس به همراه جامعه‌ی

حسابداران رسمی باید اصل استقلال و حمایت موثر و قانونی از حسابرسان را در سرلوحه‌ی اقدامات خود قرار دهند تا بتوان در سایه استقلال، شاهد ارتقای کیفی گزارش‌های حسابرسی باشیم.

◀ در تمامی سال‌های اخیر همواره رشد حسابی سهام یکی از نگرانی‌های سازمان بورس، نهادهای نظارتی و نیز سهامداران جزء بوده است. پرسش این است که حسابرسان چگونه می‌توانند در تعامل با بورس در جلوگیری از رشد حسابی بهای سهام از حقوق عامه دفاع کنند؟

استفاده از لفظ حباب در قیمت سهام باید با دقت و وسواس صورت پذیرد. وظیفه‌ی سازمان بورس یا حسابرس، قیمت‌گذاری سهام و اظهارنظر نسبت به قیمت نیست. ما با کمک هم باید به تقارن اطلاعاتی جهت کشف قیمت کمک کنیم. لذا، بازار، قیمت را تعیین می‌کند اما ما باید ساز و کاری فراهم کنیم که اطلاعات دقیق، به موقع، صحیح و قابل‌اتکا در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد تا کشف قیمت‌های واقعی، فراهم شود. ابزار ما هم گزارش‌های حسابرسی است که باید دقیق و صریح و به دور از کلی‌گویی باشد.

با توجه به گزارش‌های حسابرسی صادره، در اغلب موارد سرمایه‌گذار و نهاد نظارتی، قادر به تشخیص وضعیت شرکت و تصمیم‌گیری مناسب نیست که در این خصوص بهترین کمک توسط حسابرسان این است که مطابق با استانداردهای حسابرسی و ضوابط و مقررات حرفه‌ای عمل نموده و بندهای مفهوم و با بیان آثار مالی یا حدود آثار مالی ارایه نمایند تا به تصمیم‌گیری بهتر سهامداران کمک نمایند.

◀ تشکیل کمیته‌های حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته شده در

بورس اوراق بهادار در اجرای ماده ۱۰ دستورالعمل کنترل‌های داخلی الزامی شده است. صرف‌نظر از این که تعدادی از ناشران، تاکنون اقدامی در خصوص تشکیل کمیته حسابرسی انجام نداده‌اند. آیا کمیته‌های حسابرسی موجود، در اجرای مسئولیت‌های خود در چارچوب منشور کمیته حسابرسی (مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۳ هیات مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار)، موفق عمل کرده‌اند یا خیر؟ در صورتی که پاسخ مثبت است، نشانه‌های آن کدام است و در صورتی که پاسخ منفی است دلایل و سازوکار بورس برای انجام اقدامات اصلاحی لازم در این خصوص چیست؟ حسابرس مستقل در این زمینه چگونه می‌تواند به سازمان یاری کند؟

همان‌طور که قبلاً نیز گفته شد در جهت ارتقای شفافیت اطلاعات و حمایت از سرمایه‌گذاران به سازوکارهایی نیاز است. یکی از این موارد تهیه و تدوین استانداردهای مربوط است که علی‌رغم پیگیری و تلاش سازمان بورس، سازمان حسابرسی به عنوان نهاد استانداردگذار (با توجه به عدم تفکیک وظایف اجرایی، استانداردگذاری و نظارتی) در تدوین استانداردهای مربوط به نحوه ارزیابی کنترل‌های داخلی و نحوه‌ی اظهارنظر نسبت به آن، از وظیفه‌ی خود شانه خالی کرده و حسابسان نیز در خصوص کنترل‌های داخلی اظهارنظر ننموده و سازمان حسابرسی نیز ضوابط لازم را تدوین نکرده است. در حالی که کنترل‌های داخلی حتماً باید توسط حسابسان ارزیابی شود تا قابلیت اتکای گزارش حسابرسی و اطلاعات صورت‌های مالی افزایش یابد. در نظر داشته باشید که کمیته‌ی حسابرسی در واقع بازوی نظارتی هیات‌مدیره در شرکت است و با توجه به برخورد‌های انضباطی با مدیران

موارد مندرج در تعهدنامه همه موضوعاتی است که در قانون ارائه شده است و در واقع چه تعهد ارایه شود و چه نشود، از مسئولیت‌های حسابرس کاسته نمی‌شود و صرفاً به دلیل یادآوری مسئولیت‌های حسابرس، تعهدنامه از حسابرس دریافت می‌شود. این موضوع یکی از نشانه‌های عدم آگاهی از ضوابط و مقررات است که حسابرس باید از آن اطلاع داشته باشد.

در سنوات اخیر، بسیاری از شرکت‌ها در جهت تقویت ابعاد نظارتی خود در شرکت اقدام نموده‌اند چرا که باید در این خصوص پاسخگو باشند. ارتقای کیفی اعضای کمیته‌های حسابرسی نیز مورد تأکید ویژه است. در این رابطه پیشنهادهاتی در خصوص ترکیب اعضای کمیته‌های حسابرسی و ویژگی‌های اعضای آن‌ها مطرح شده که در حال بررسی است.

◀ ضوابط بازاریابی یا اطمینان‌بخشی بورس در صدور مجوز افزایش سرمایه چند برابری شرکت‌های بورسی، به ویژه از طریق مازاد تجدید ارزیابی‌ها و سود انباشته، در حالی که عملیات شرکت تغییر مثبت محسوسی را نشان نمی‌دهد، چه وظایفی در نهادهای ناظر و حسابسان مستقل ایجاد می‌کند؟

مسأله‌ی افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی‌ها، موضوعی قانونی است. اخیراً سازمان بورس، شرایط دارایی‌های قابل قبول جهت تجدید

◀ سازمان بورس و اوراق بهادار، اخیراً تعهدنامه‌ای مبنی بر اشراف و قبول مسئولیت حسابرس مستقل نسبت به مسئولیت‌های قانونی خود در خصوص حسابرسی شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای اولین بار عرضه می‌شود (موضوع ماده ۴۳ قانون بازار اوراق بهادار) مطالبه می‌کند. با توجه به تصریح مسئولیت‌های حسابرس مستقل طبق ماده مزبور و همچنین مسئولیت‌های آن سازمان در خصوص عرضه‌ی اولیه سهام، مطالبه تعهدنامه مزبور چگونه توجیه‌پذیر است؟

مشکوک به آن نزد نهاد ذیصلاح، اقدامی مناسب است، باید این کار را انجام دهد. همچنین آن چه که باعث آسیب به منافع عمومی می شود باید توسط حسابرسان مستقل و بازرسان قانونی به اطلاع مراجع ذیصلاح رسانده شود. بنابراین حسابرسان می توانند موارد عدم رعایت قوانین و مقررات را به سازمان بورس اطلاع دهند و به توسعه بازار شفاف کمک نمایند. البته در این خصوص تخلفات مدیران در عدم رعایت قوانین و مقررات بررسی خواهد شد.

« با توجه به دستورالعمل های بانک مرکزی و سازمان بورس در خصوص مقابله با پول شویی، چه وظایف نظارتی جدیدی در برابر حسابرس مستقل است و در این زمینه سازمان بورس چگونه به حسابرس مستقل یاری می کند؟

در این خصوص چکلیست بررسی و ارزیابی عملکرد اشخاص تحت نظارت بر اساس اهداف و شرح وظایف تعریف شده برای این اشخاص در مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در بازار سرمایه تهیه شده است. پرسشنامه برگرفته از الزامات قانونی مندرج در مفاد قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی، آیین نامه اجرایی قانون تامین مالی تروریسم و دستورالعمل های ۶ گانه ی مبارزه با پولشویی در بازار سرمایه (مصوب مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۹ شورای عالی مبارزه با پولشویی) است. همچنین پرسشنامه ی مذکور این امکان را برای اشخاص تحت نظارت فراهم می آورد تا میزان پیشرفت شان را در رعایت الزامات مذکور با تمرکز بر رویکرد مبتنی بر ریسک، که متمرکز بر شناسایی، کاهش و مدیریت ریسک های مرتبط با پولشویی و تامین مالی تروریسم است، ارزیابی نمایند. این چکلیست به حسابرسان نیز در این زمینه کمک خواهد کرد. ■

به منظور تصمیم گیری مناسب کمک نمایند.

« در مواردی که تصمیمات با اهمیت به موقع افشا نشده و شاهد تغییراتی غیر منتظره در قیمت سهام می شویم حسابرس مستقل برای یاری بخشیدن به مقام ناظر در بازار سرمایه از چه مکانیسم هایی باید استفاده کند؟

باید توجه داشت که عدم افشای به موقع اطلاعات، منجر به استفاده از اطلاعات نهانی خواهد شد که تاکید بر رعایت دستورالعمل دارندگان اطلاعات نهانی می تواند به رفع این معضل کمک کند. مستحضر می باشید که معامله با اتکای بر اطلاعات نهانی در قانون بازار جرم انگاری شده است و تبعات شدیدی را برای متخلفان در پی خواهد داشت. همچنین، علاوه بر این که حسابرس باید در گزارش های حسابرسی، موارد عدم رعایت قوانین و مقررات را درج نماید، مطابق با آیین رفتار حرفه ای، چنانچه حسابدار رسمی به این نتیجه برسد که، افشای موارد عدم رعایت یا

ارزیابی، برای افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها را ابلاغ نموده است که لازم است حسابرسان در جهت ارتقا و بهبود آن، پیشنهادات خود را به سازمان بورس ارائه دهند. ضمناً تعامل بین سازمان بورس، جامعه حسابداران رسمی و کانون کارشناسان رسمی نیز می تواند به بهبود گزارش های کارشناسان رسمی کمک شایان توجهی نماید. نکته مهمی که در گزارش های حسابرس مستقل و بازررس قانونی نسبت به گزارش های توجیهی افزایش سرمایه شرکت ها مشاهده می شود این است که در بیشتر موارد، گزارش های حسابرس مستقل و بازررس قانونی نسبت به گزارش های توجیهی افزایش سرمایه شرکت ها، به صورت شکلی بوده و مفروضات به درستی بررسی نشده که این موضوع، سازمان بورس را در تصمیم گیری دچار مشکل می کند. لذا انتظار داریم حسابرسان مطابق با استانداردهای حسابرسی، عمل کرده و با برخورد حرفه ای مناسب و نگارش صحیح بندها و با ارائه ی آثار مالی آن ها به استفاده کنندگان صورت های مالی

نهاد ناظر بر مؤسسات حسابرسي در اروپا و کشور اتریش

حمیدرضا کیهانی

مقدمه

از تاریخ ۱۷ ژوئن سال ۲۰۱۶ و پس از اجرای قانون «اصلاح حسابرسي»^۱ تغییرات زیادی در نهاد ناظر بر اشخاص و مؤسسات حسابرسي موجود در ۲۸ کشور عضو اتحادیه‌ی اروپا به وجود آمد. در همین زمینه، نهاد ناظر بر اشخاص و مؤسسات حسابرسي در اروپا (EAOB)^۲ در نوامبر ۲۰۱۶ آخرین جلسه‌ی خود را برگزار و در ژوئیه‌ی ۲۰۱۶ به CEAOB^۳ تغییر یافت. در ادامه، توضیحاتی درباره‌ی این نهاد ارائه می‌شود.

۱- کمیته‌ی نظارت بر نهادهای ناظر بر حسابرسي در اروپا (CEAOB)

CEAOB کمیته‌ای است که برای همکاری و تقویت و هماهنگی بین نهادهای ناظر بر حسابرسي در سطح کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا تشکیل شده است. پس از تأسیس نهاد مذکور یکی از اهداف اصلی قانون «اصلاح حسابرسي» تحقق یافت.

۲- ترکیب اعضای کمیته

این کمیته متشکل از نمایندگان سطح بالای نهادهای ناظر بر حسابرسي کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا است. همچنین سازمان بورس اوراق بهادار بازارهای اروپا (ESMA)^۴ نیز به صورت عضو بدون حق رأی و اداره‌ی بانکی اروپا (EBA)^۵ و سازمان بیمه و بازنشستگی حرفه‌ای اروپا (EIOPA)^۶ نیز در

این کمیته به عنوان ناظر حضور دارند.

هم اکنون اعضای این نهاد به تعداد کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا شامل ۲۸ عضو و رئیس این کمیته، رئیس نهاد ناظر بر حسابرسي کشور آلمان است.

۳- زیر گروه‌های کمیته (CEAOB)

۳-۱- زیر گروه رعایت بند (C) قانون «اصلاح حسابرسي»

۳-۲- زیر گروه استانداردهای بین‌المللی حسابرسي

۳-۳- زیر گروه بازرسي

۳-۴- زیر گروه نظارت بر بازار

۳-۵- زیر گروه حسن انجام مقررات

جدید حسابرسي

۴- اهداف کمیته (CEAOB)

اهداف استراتژیک کمیته، بهبود کیفیت حسابرسي و اتکا به گزارش‌های حسابرسي از طریق اعمال فعالیت‌های زیر است:

۴-۱- ایجاد همکاری و انسجام بین

نهادهای ناظر حسابرسي

یکی از اهداف کمیته‌ی یادشده تسهیل در

جهت تبادل اطلاعات، ارتباطات و همکاری

بین نهادهای ناظر و مؤسسات حسابرسي و

شبکه‌های ارتباطی بین آنها است.

۴-۲- کمک به تهیه‌ی دستورالعمل‌ها و

آیین‌نامه‌ها و ارائه‌ی مشاوره به کمیسیون

اروپا (EC)^۷ و نهادهای ناظر

در راستای اجرای آیین‌نامه‌ها و

دستورالعمل‌های حسابرسي جدید (قانون

اصلاح حسابرسي) این کمیته به کمیسیون اروپا و نهادهای ناظر در کشورهای اروپایی برای رسیدن به رویکرد مشترک، رهنمودهایی در خصوص کاربرد عملی دستورالعمل‌ها و مقررات حسابرسي، به‌ویژه در ارتباط با استقلال حسابرسي ارائه می‌دهد. همچنین گروه فرعی «استانداردهای بین‌المللی حسابرسي» موارد فنی استانداردهای بین‌المللی حسابرسي و وجوه اشتراک و افتراق آن را با استانداردهای حسابرسي اروپا به CEAOB گزارش، و از طریق این کمیته به نهادهای ناظر منتقل می‌کند می‌یابد.

۴-۳- برقراری ارتباط بین تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابرسي با نهادهای ناظر، مؤسسات و سرمایه‌گذاران

این کمیته از طریق گروه فرعی «استانداردهای بین‌المللی حسابرسي»، به صورت منظم و مداوم با هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابرسي (IAASB)^۸ و هیأت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای حسابداران (IESBA)^۹ در ارتباط بوده و درباره‌ی نتایج حاصل از اجرای استانداردهای مرتبط با حسابرسي با آنها گفت‌وگو می‌کند. بسیاری از اعضای کمیته CEAOB عضو نهاد (IFIAR)^{۱۰} نیز بوده و به صورت مداوم با آن در ارتباط‌اند.

۴-۴- نظارت بر بازار، کیفیت گزارش‌های حسابرسي و عملکرد کمیته‌های حسابرسي کمیته‌ی CEAOB بر بازار حرفه‌ی

۸- کمیته‌ی کنترل کیفیت (QCC)^{۱۴}

کمیته‌ی کنترل کیفیت، نهاد مشاوره‌ای AOBA است. این کمیته متشکل از هفت عضو اصلی و هفت عضو علی‌البدل می‌باشد که اتاق مشاوران و حساب‌رسان مالیاتی (CTAA) چهار عضو را که حداقل سه نفر از آن‌ها باید حسابدار رسمی باشند معرفی و فدراسیون انجمن‌های تعاونی و انجمن حساب‌رسانان مالیاتی نیز با همکاری یکدیگر سه عضو دیگر را معرفی می‌کنند که حداقل دو نفر از آن‌ها باید حسابدار رسمی باشند.

این افراد توسط هیأت نظارت برای یک دوره‌ی چهار ساله منصوب می‌شوند.

این کمیته، مؤسسات حساب‌رسان دارای کیفیت بالا را به AOBA معرفی و همچنین مؤسساتی را که کیفیت پایینی دارند به منظور ابطال مجوز به AOBA ارجاع می‌دهد.

۹- منابع مالی (بودجه) AOBA

حساب‌رسان قانونی (Statutory Auditoris) و مؤسسات حساب‌رسان رسمی براساس میزان حق‌الزحمه‌ی حساب‌رسان‌های انجام شده بر شرکت‌های عمومی (PIE) طی مدت یک‌سال و همچنین انجمن‌های حرفه‌ای حساب‌رسان و دولت اتریش وظیفه پوشش بودجه‌ی مصوب AOBA را برعهده دارند.

۱۰- شفافیت

AOBA کلیه‌ی اطلاعات زیر را در سایت خود منتشر می‌کند:

- گزارش فعالیت سالیانه
- گزارش بودجه و صورت‌های مالی حساب‌رسان شده
- توضیحاتی در خصوص قوانین مورد عمل در کشور اتریش و اروپا
- اطلاعات عمومی در خصوص بازارهای داخلی

۱۱- حوزه‌ی فعالیت‌های نهاد ناظر

مسئولیت‌های AOBA شامل موارد زیر می‌شود:

- تأیید عضویت حساب‌رسان قانونی و مؤسسات حساب‌رسان
- تصویب دستورالعمل‌های حرفه‌ای،

وزیر امور اقتصادی و دارایی و خود شامل دو نهاد حرفه‌ای است:

- اتاق مشاوران مالیاتی و حساب‌رسان (CTAA)^{۱۴}

- جامعه‌ی حسابداران رسمی اتریش (IACPA)^{۱۵}

۷- اعضای نهاد ناظر

هیأت حاکم بر AOBA، متشکل از هیأت‌مدیره و هیأت نظارت است.

۷-۱- هیأت‌مدیره

هیأت‌مدیره از دو عضو تشکیل شده است که توسط دولت فدرال اتریش برای مدت پنج سال منصوب می‌کند. هر دو عضو هیأت‌مدیره مستقل از حرفه‌ی حساب‌رسان هستند. این دو نفر در طول سه سال گذشته نباید در حرفه‌ی حساب‌رسان فعالیت داشته باشند، اما باید دانش حرفه‌ای در زمینه‌ی مرتبط با حرفه مانند حساب‌رسان، حسابداری یا قانون داشته باشند. از این دو نفر، حداقل یکی از آن‌ها باید حسابدار رسمی باشد.

۷-۲- هیأت نظارت

هیأت نظارت متشکل از هفت عضو است که برای مدت پنج سال تعیین می‌شوند. رئیس هیأت نظارت و دو عضو دیگر توسط وزیر امور اقتصاد و دارایی، سه عضو توسط رئیس دولت (نخست‌وزیر) و یک عضو دیگر توسط وزیر علوم و تحقیقات منصوب می‌شوند.

حساب‌رسان نظارت دارد و به موجب ماده ۲۷ آیین‌نامه‌ی قانون «اصلاح حساب‌رسان» این کمیته بر کیفیت، اجرا و ارائه‌ی خدمات حساب‌رسان بر شرکت‌های عمومی و ایجاد فضای رقابتی سالم در این بازار تمرکز دارد. گروه فرعی «نظارت بر بازار» از طریق بررسی شاخص‌های کلیدی مسئولیت این کار را برعهده دارد.

۵- فعالیت‌های اصلی کمیته (CEAOB)

- تسهیل در تبادل اطلاعات از طریق اتخاذ روش‌های نوین بین نهادهای ناظر بر حساب‌رسان در اروپا
- ارائه‌ی مشاوره‌ی تخصصی به کمیسیون اروپا (EC) در مورد به‌کارگیری درست قانون «اصلاح حساب‌رسان»
- کمک به تعادل و کفایت ارزیابی‌های انجام شده

- کمک به به‌کارگیری درست استانداردهای بین‌المللی حساب‌رسان (ISAs)^{۱۱}
- بهبود سازوکارهای همکاری برای نظارت بر حساب‌رسان شرکت‌های عمومی (PIEs)^{۱۲}
- به‌منظور روشن‌ساختن بیش‌تر موضوع در ادامه توضیحاتی درباره‌ی نهاد ناظر بر حساب‌رسان، در کشور اتریش، ارائه می‌شود.

۶- نهاد ناظر بر حساب‌رسان در کشور اتریش (AOBA)^{۱۳}

این نهاد سازمانی تازه‌تأسیس زیر نظر

استانداردهای کنترل کیفیت و استانداردهای حسابداری

- کنترل ادامه‌ی تحصیل حسابداری قانونی و آموزش آن‌ها

- بررسی و کنترل کیفیت حسابداری قانونی و مؤسسات حسابداری بر شرکت‌های غیرعمومی

- بازرسی و بررسی رسیدگی‌های انجام شده توسط مؤسسات حسابداری و حسابداری قانونی بر شرکت‌های عمومی

- اعمال مجازات بر مؤسسات حسابداری و حسابداری قانونی، در صورت نقض قوانین یا عدم رعایت تعهدات حرفه‌ای مرتبط با حسابداری

- نظارت بر کیفیت بازار و رقابت سالم در بازار حسابداری بر شرکت‌های عمومی

۱۲- فعالیت‌های واگذار شده به نهاد حرفه‌ای:

نهاد ناظر اتریش می‌تواند برخی از مسئولیت‌هایش را به جامعه‌ی حسابداران رسمی اتریش و یا به اتاق مشاوران مالیاتی و حسابداران (CTAA) واگذار کند.

CTAA نماینده‌ی کلیه‌ی اعضای مشاوران مالیاتی و حسابداری در اتریش است. این نهاد صلاحیت رسمی برای کلیه‌ی مراحل اداری و امتحانات حرفه‌ای را داراست. CTAA مسئولیت‌هایی نیز به‌عنوان دستگاه نظارتی و انضباطی دارد. علاوه بر آن، نظرات حرفه‌ای، استانداردهای حرفه‌ای و رهنمودهای مربوط به حرفه را صادر می‌کند. که مسئولیت‌های

محول شده به آن شامل موارد زیر است:

۱-۱۲- تأیید و ثبت عضویت حسابداری قانونی و مؤسسات حسابداری

کلیه‌ی حسابداری قانونی باید مطابق «اساسنامه‌ی عملکرد حرفه‌ای حسابداران عمومی» با تأیید CTAA، به‌عنوان حسابدار رسمی مجاز شناخته شوند. علاوه بر این،

حسابداران قانونی و مؤسسات حسابداری نیز، باید دارای مجوز از AOBA باشند.

۲-۱۲- تدوین استانداردهای مرتبط با حرفه

نهاد تدوین‌کننده‌ی استانداردهای حرفه‌ای CTAA است. البته استانداردهای مذکور پس از تدوین نیازمند تصویب AOBA است.

۳-۱۲- ادامه‌ی تحصیل و آموزش‌های حرفه‌ای

کلیه‌ی حسابداری قانونی باید از موارد زیر پیروی کنند:

• گذراندن دوره‌های آموزشی مطابق با «اساسنامه‌ی عملکرد حرفه‌ای حسابداران عمومی» و با نظارت CTAA

• گذراندن دوره‌های آموزشی مطابق دستورالعمل AOBA و با نظارت آن

۴-۱۲- کنترل کیفیت

هیچ یک از مسئولیت‌های مربوط به کنترل کیفیت به نهادهای حرفه‌ای مذکور واگذار نشده و این عمل صرفاً توسط کمیته‌ی کنترل کیفیت AOBA انجام می‌گیرد.

۱-۴-۱۲- گواهینامه‌ی کیفیت:

پس از انجام بررسی‌های لازم توسط کمیته‌ی کنترل کیفیت، گواهینامه‌ی کیفیت توسط AOBA و براساس ارزیابی مستقل این نهاد صادر، و در فهرستی تحت نام حسابداری قانونی رسمی و مؤسسات حسابداری به اطلاع عموم می‌رسد.

۲-۴-۱۲- سیستم کنترل کیفیت

کلیه‌ی حسابداری قانونی و مؤسسات حسابداری مشمول مقررات و دستورالعمل‌های کنترل کیفیت‌اند، که توسط CTAA تنظیم و تحت نظارت AOBA است.

۵-۱۲- سیستم تحقیقاتی و انضباطی اداری

کلیه‌ی حسابداری قانونی مشمول سیستم تحقیقاتی، انضباطی اداری هستند که توسط CTAA تنظیم و تحت نظارت AOBA است.

۱۳- به‌طور خلاصه می‌توان گفت که نهاد ناظر در اروپا CEAOB است. این نهاد هماهنگی‌های لازم را با نهادهای ناظر در کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا برعهده دارد. در همین راستا برای روشن‌تر شدن موضوع به ساختار و جایگاه نهاد ناظر در کشور اتریش پرداختیم. نام نهاد مذکور AOBA (به زبان آلمانی APAB) بوده که کنترل کیفیت مؤسسات حسابداری را برعهده دارد و گفته شد که این نهاد عمده وظایف و فعالیت‌های خود را به اتاق مشاوران مالیاتی و حسابداری کشور اتریش واگذار کرده است. ■

پی‌نوشت‌ها:

۱- Audit Reform - قانون اصلاحات حسابداری اتحادیه‌ی اروپا از ۱۷ ژوئن ۲۰۱۶

به مرحله‌ی اجرا در آمد و مقررات جدید حسابداری را برای شرکت‌های بزرگ تدوین کرد. از آن پس کمیته‌های حسابداری شرکت‌ها ملزم شدند که به‌صورت دوره‌ای حسابرس خود را تعویض کنند. همچنین تسهیلاتی نیز برای مؤسسات حسابداری وضع شد که بعد از آن بتوانند خدمات غیرحسابداری نیز به مشتریان خود ارائه بدهند.

2- EGAOB - European Group of Auditors oversight Bodies

3- CEAOB - Committee of European Auditing Oversight Bodies

4- ESMA - European Securities & Markets Authority

5- EBA - European Banking Authority

6- EIOPA - European Insurance and Occupational Pensions Authority

منابع:

Organization of the public oversight of the audit Profession 2018 survey

www.eaigweb.org

www.ec.europa.eu

چرایی سرمایه‌گذاری‌های عظیم ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان در هوش مصنوعی

مالیات، حسابرسی و مشاوره‌ی مدیریت کسب و کار تجاری انواع خدماتی هستند که به‌طور سنتی به سرمایه‌ی انسانی وابسته است. اما هوش مصنوعی اکنون این مدل‌های تجاری را مختل کرده است و ماهیت حسابداری را اساساً تغییر داده است. به عنوان مثال، هنگامی که سازمان امور مالیاتی یک مقررات جدید وضع می‌کند، مؤسسات حسابرسی برای رعایت قانون جدید مجبور هستند هزاران اسناد را برای مشتریان مجدداً بررسی کنند. این در حالی است که همین کار با استفاده از سیستم هوش مصنوعی به شکل یکنواخت‌تر و کارتر پیش می‌رود. به همین دلیل است که ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان از طریق شکستن رکورد سرمایه‌گذاری‌های میلیاردی در فناوری هوش مصنوعی، به طرز چشمگیری عملکرد سنتی خود را تغییر می‌دهند. به نقل از بلومبرگ، سه مؤسسه از این ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی ۹ میلیارد دلار برای هوش مصنوعی و افزایش قابلیت تجزیه و تحلیل داده‌ها، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. همچنین تمرکز این مؤسسات به موضوع آموزش کارکنان برای ارائه‌ی راه حل‌های دیجیتال پیشرفته در تمام روش‌های مشاوره و حسابرسی معطوف شده است. تحول فناوری در مؤسسات بزرگ ارائه‌دهنده‌ی خدمات حسابداری و مشاوره بسیار فراتر از اتوماسیون سازی فرآیندهای استاندارد حسابرسی و حسابداری است. با تأکید بر هوش مصنوعی، تجزیه و تحلیل داده‌ها و آموزش‌های فنی در مقیاس بزرگ، برجسته‌ترین سازمان‌های ارائه‌دهنده‌ی خدمات حسابداری، بخشی از هویت دائمی خود را تولید می‌کنند که کلید بقای آن‌ها در عصر هوش مصنوعی است. با نگاهی دقیق‌تر به سرمایه‌گذاری‌های ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان در هوش مصنوعی، کی پی ام جی در دسامبر سال ۲۰۱۹ اعلام کرد مبلغ ۵ میلیارد دلار را برای ۵ سال به فناوری‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی تخصیص داده است. تصمیم این مؤسسه براساس تصمیم استراتژیک سال ۲۰۱۵ برای گذار به سوی اتوماسیون و هوش مصنوعی در آینده است. این بودجه پیرامون ایجاد ساختار جدید مبتنی بر فناوری ابر، ایجاد راه حل‌های نوآورانه برای مشتریان، چه در داخل مؤسسه و یا با همکاری با سایر مؤسسات،

و در آخر آموزش کارکنان برای بهره‌گیری از فناوری‌های جدید مانند هوش مصنوعی و اتوماسیون سازی فرآیند متمرکز شده است. این مؤسسه همچنین به طور ویژه بر روی هوش مصنوعی و تجزیه و تحلیل داده‌ها متمرکز شده است که هم می‌تواند برای فرآیندهای حسابرسی و هم برای ارائه‌ی خدمات مشاوره به مشتریان استفاده شود. با رقم سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلار کی پی ام جی در زمینه‌ی هوش مصنوعی، این مؤسسه رتبه‌ی نخست سرمایه‌گذاری در زمینه‌ی فناوری‌های پیشرفته را در میان ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان از آن خود کرده است. از سوی دیگر پرایس واترهایوس کوپرز، در ماه سپتامبر برنامه‌ی خود را برای سرمایه‌گذاری ۳ میلیارد دلار در طی چهار سال آینده، عمدتاً برای آموزش نیروهای خود برای بهره‌برداری از فناوری جدید اعلام کرد. این مؤسسه همچنین برای پر کردن شکاف مهارتی، یک نرم‌افزار آمادگی سنجی دیجیتال را برای اندازه‌گیری مهارت‌های فنی کارکنان در حدود دو سال پیش راه‌اندازی کرد. علاوه بر این، ارنست و یانگ در سال ۲۰۱۸ از برنامه‌ی سرمایه‌گذاری دوساله و ۱ میلیارد دلار برای افزایش توانایی‌های فناوری محور خود خبر داده بود. این مؤسسه در حال تغییر راه حل‌های سنتی در ارائه خدمات به مشتریان است. به عنوان مثال، این مؤسسه در سال ۲۰۱۹ و با کمک هوش مصنوعی سکوی ابری را ایجاد نموده است که مدت زمان پردازش اسناد مشتریان توسط تیم‌های حسابرسی را ۹۰ درصد کاهش و دقت را ۲۵ درصد افزایش داده است. در حالی که دیلویت رقم دقیق سرمایه‌گذاری خود در فناوری‌های پیشرفته را اعلام نکرده است اما تلاش می‌کند تا به یکی از بزرگ‌ترین ارائه‌دهندگان راه حل‌های اتوماسیون برای مشتریان تبدیل شود. این مؤسسه در حال کار بر روی استقرار یک ابزار تجزیه و تحلیل قرارداد مبتنی بر هوش مصنوعی است که کمک می‌کند تا آن‌چه را برای ارزیابی قراردادهای مهم است شناسایی شود و سپس اطلاعات اساسی را در طیف گسترده‌ای از توافق‌ها شناسایی می‌کند. البته یکی از دلایل مهم مؤسسات بزرگ حسابرسی که سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی را بسیار جدی گرفته‌اند، تهدیدی است که از سوی شرکت‌های بزرگ فناوری محور متوجه آن‌هاست زیرا آن‌ها سوار بر قدرت نوآوری با منبعی بی‌نهایت هستند. عامل دیگر این است که شرکت‌های فناوری محور در حال حاضر در بسیاری از بخش‌های عملکردهای مالی و بانکی به واحدهای تجاری کمک می‌کنند. در بررسی از ۱۵۰ شرکت بزرگ در ایالات متحده و بریتانیا، حدود یک سوم کار حسابرسی خود را به شرکت‌های فناوری محور واگذار کرده‌اند، ۴۴ درصد دیگر به فکر انجام آن هستند و حدود ۴۵ درصد گفتند که در آینده حسابرسی خود را به شرکت‌های فناوری محور واگذار می‌کنند. این فقط شرکت‌های بزرگ فناوری محور نیستند که ممکن است با مؤسسات حسابرسی رقابت کنند. حتی مؤسسات مستقل گسترش دهنده‌ی نرم افزارهای کوچک‌تر نیز، اقدام به فروش نرم افزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی می‌کنند تا به شرکت‌ها در خدمات حسابرسی و حسابداری کمک می‌کنند.

۷ ژانویه ۲۰۲۰، analyticsindiamag.com

کناره‌گیری مؤسسات از کارهای حسابرسی به بالای ۲۱ درصد رسیده است

تعداد مؤسساتی که از کار حسابرسی کناره‌گیری می‌کنند در یک سال ۲۱ درصد افزایش یافته است، زیرا شورای گزارشگری مالی انگلستان شرکت‌ها را تحت فشار قرار می‌دهد تا اگر عملیات حسابرسی‌شان زیان ده است آن را متوقف کنند و به جای آن کارهای مالیاتی و مشاوره بگیرند. براساس تجزیه و تحلیل تامسون رویترز از آمار مناقصات حسابرسی صورت گرفته، در مجموع ۲۲۹ مؤسسه‌ی حسابرسی در دوره‌ی مالی تا ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۹ از کار حسابرسی کناره‌گیری کردند، در حالی که این میزان در دوره‌ی مالی مشابه سال قبل ۱۹۰ مؤسسه بوده است. مؤسسات حسابرسی توسط نهاد ناظر ترغیب می‌شوند مشتری‌های فاقد سودآوری را از فهرست مشتری‌های خود حذف کنند، که این موضوع به افزایش کناره‌گیری از کار حسابرسی انجامیده است. سیمون دینگمانس رئیس جدید شورای گزارشگری مالی در نوامبر سال گذشته استفاده‌ی حسابرسان از کمک‌های بلاعوض برای ادامه‌ی کار حسابرسی را در موضوع افت کیفیت حسابرسی‌ها به عنوان مقصر شناسایی کرد. شورای بازار و رقابت انگلستان نیز گفته است که کمک‌های بلاعوض می‌تواند برای حسابرسان تضاد منافع ایجاد کند از این رو پیشنهاد داد تا خدمات حسابرسی و غیر حسابرسی جدا شوند، کمک‌های بلاعوض حذف شوند، تا تضاد احتمالی منافع کاهش یابد. در پاسخ به فشار نظارتی برای بهبود استانداردهای حسابرسی، مؤسسات حسابرسی تحت بازرسی‌های بیش‌تر و سطح بالاتری از نظارت‌ها هستند. تامسون رویترز معتقد است، مؤسسات حسابرسی اکنون کمی از مشتریان خدمات حسابرسی فاصله گرفته‌اند و مشتریان حسابرسی خود را با وسواس بیش‌تر انتخاب می‌کنند. در حقیقت این رفتار مؤسسات پاسخی به فشار نهاد ناظر است. آن‌ها همچنین به منظور بهبود کیفیت حسابرسی و تحت کنترل قرار دادن هزینه‌های خود، سرمایه‌گذاری زیادی در هوش مصنوعی، بیگ دیتا و سایر فناوری‌ها انجام می‌دهند. موضوع جریمه‌ی مناسب مؤسسات حسابرسی هم از سوی نهادهای ناظر و هم از سوی حرفه مورد پذیرش قرار گرفته است. شورای گزارشگری مالی با افزایش سطح جریمه‌هایی که به مؤسسات حسابرسی تحمیل می‌شود از حسابرسان می‌خواهد تا روابط

خود را با مشتریان پر ریسک بررسی کنند. این نخستین بار نیست که فشارهای شورای گزارشگری مالی منجر به افزایش کناره‌گیری از کارهای حسابرسی شده است، قانون اجبار برای شرکت در مناقصات حسابرسی ۳۵۰ شرکت برتر بورسی در ۱۰ سال گذشته نیز چنین تبعاتی داشت، همچنین مقررات و دستورالعمل حسابرسی تحت نظارت اتحادیه‌ی اروپا که از ژوئن ۲۰۱۶ در انگلستان اعمال شد، چرخش اجباری مؤسسات حسابرسی را که اشخاص دارای منافع عمومی را رسیدگی می‌کردند، برای مدت زمان حداکثر ۲۰ سال تعیین کرده بود.

۶ فوریه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

بازخورد مطلوب از راهبری هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی

کمیته‌ی منافع عمومی، که مسئولیت نظارت بر فعالیت‌های تنظیم استاندارد توسط هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی را دارد، نظرسنجی عمومی را در مورد ترتیب حاکمیتی هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی برای سنجش فعالیت‌های استانداردگذاری این هیات، آغاز نموده است. این کمیته برای نخستین بار در سال ۲۰۱۵ برای بازرسی فعالیت‌های تنظیم استاندارد توسط هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی تأسیس شد تا اطمینان حاصل شود که این فعالیت‌ها با یک روند مناسب انجام می‌شود، زیرا این فعالیت‌ها بر منافع عمومی تأثیرگذار است. این کمیته از زمان تشکیل، در مورد تدوین استراتژی، برنامه‌ی کاری، برنامه‌ی انتصاب اعضا و فرآیند استانداردگذاری هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی به تحقیق و بازرسی پرداخته است. بازخورد ذینفعان از طریق این نظرسنجی، ورودی لازم برای بررسی‌های جاری کمیته‌ی نظارت از هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی را فراهم می‌کند. نظرات ذینفعان تا تاریخ ۲۴ فوریه‌ی ۲۰۲۰ دریافت می‌شود. هیات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی وابسته به فدراسیون بین‌المللی حسابداران است. بسیاری از هیات‌های تنظیم‌کننده‌ی استاندارد دیگر، مانند هیات استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی و هیات استانداردهای بین‌المللی اخلاق برای حسابداران، در سال‌های اخیر از طرف گروه‌های نظارتی مالی جهانی تحت فشار قرار گرفته‌اند تا با بازنگری اساسی در تدوین سیاست‌های حاکمیتی و نظارتی خود، راه را برای نظارت برون سازمانی، از خارج حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی تسهیل نمایند.

۲۶ دسامبر ۲۰۱۹، www.accountingtoday.com

پیشنهاد کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا مبنی بر تسهیل کردن قوانین قدیمی مربوط استقلال حسابرس

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا مجموعه‌ای از اصلاحات در قوانین استقلال حسابرس را که از اوایل دهه‌ی ۲۰۰۰ به وجود

آمده است، پیشنهاد کرده است که این امکان را به مؤسسات می‌دهد تا در تعیین تضاد منافع و کوتاه کردن دوره‌ی زمانی برای مشتریانی که قصد دارند سهامی عام شوند، با انعطاف‌پذیری بیش‌تری عمل شود. قوانین استقلال حسابرس در ابتدا در سال ۲۰۰۰ و پس از موجی از رسوایی‌های حسابداری و حسابرسی مربوط به شرکت‌هایی مانند انرون و ورلدکام به تصویب رسید. اگرچه این قوانین در سال ۲۰۰۳ مورد بازنگری قرار گرفت، طبق قوانین حسابرس به طور کلی باید برای کل دوره‌ی تصدی و دوره‌ای که صورت‌های مالی مورد بررسی تحت پوشش آن است، مستقل باشد اما به محض پایان این رابطه، دیگر نیازی به مستقل بودن حسابرس نیست. کمیسیون بورس و اوراق بهادار مؤسسه‌ی حسابرسی را مثال زده است که دارای یک شریک حسابرسی مستقل در آتلانتا است و همچنان به پرداخت وام‌های دانشجویی خود می‌پردازد که قبل از شروع کار در مؤسسه‌ی حسابرسی گرفته است. اگر شریک حسابرسی دیگری در آتلانتا وام دهنده‌ای را که وام دانشجویی را ارائه داده است، حسابرسی کند، طبق قوانین فعلی، وام دانشجویی آن شریک حسابرسی که جزئی از آن کار حسابرسی نیست همچنان به نقض استقلال برای تعامل حسابرس با وام دهنده منجر می‌شود. اصلاحات پیشنهادی چندین جنبه از قوانین و تحلیل‌های قدیمی استقلال حسابرس را به روز می‌کند، بنابراین روابط و خدماتی که به طور کلی تهدیدی را برای عینیت و بی‌طرفی حسابرس ایجاد نمی‌کنند، باعث نقض قوانین غیر اساسی یا بررسی‌های طولانی مدت کمیته‌ی حسابرسی از مسائل غیر اساسی نمی‌شوند، برای اصلاحات مدنظر قرار گرفته‌اند. جی کلایتون رئیس هیات‌مدیره‌ی کمیسیون بورس و اوراق بهادار در بیانیه‌ای اعلام کرد، اصلاحات پیشنهادی بر اساس سال‌ها تجربه‌ی کارکنان کمیسیون در اعمال قانون استقلال حسابرس تنظیم شده و به بازخوردهای بلند مدت دریافت شده از طیف گسترده‌ای از فعالان بازار پاسخ می‌دهد. این پیشنهادات مطابق با دیدگاه دیرینه‌ی کمیسیون است که حسابرسی توسط یک فرد حرفه‌ای دارای عینیت، بی‌طرف و ماهر، هم به حمایت از سرمایه‌گذاران و هم به یکپارچگی بازار کمک می‌کند و به نوبه‌ی خود، تشکیل سرمایه‌های بزرگ از سرمایه‌های کوچک را تسهیل می‌کند. در عمل، اصلاحات پیشنهادی تعداد مؤسسات حسابرسی واجد شرایطی را که صادرکنندگان سهام می‌توانند از بین آن‌ها انتخاب کنند، را افزایش می‌دهد و به کمیته‌های حسابرسی و کارکنان کمیسیون اجازه می‌دهد تا بر روابطی که می‌تواند عینیت و

بی‌طرفی حسابرس را مختل کند، تمرکز نمایند. در صورت تصویب شدن اصلاحات پیشنهادی، تعاریف اشخاص وابسته با مشتری حسابرسی نیز اصلاح می‌شوند تا به برخی از روابط با اشخاص وابسته از جمله اشخاص تحت کنترل مشترک رسیدگی شود. آن‌ها همچنین می‌توانند تعریف دوره‌ی تصدی حسابرس و فعالیت حرفه‌ای را برای کوتاه‌تر کردن دوره‌ی زمانی برای مشتریانی که قصد دارند سهامی عام شوند را اصلاح کنند. به همین ترتیب می‌توانند در قانون روابط تجاری، مفهوم مالکان منتفع دارای تأثیر قابل ملاحظه را برای اشاره به سهامداران عمده جایگزین کنند. این اصلاحات پس از مدت ۶۰ روز از ثبت پیشنهاد در فدرال، به نظرخواهی عمومی گذاشته خواهد شد.

۳۰ دسامبر ۲۰۱۹، www.accountingtoday.com

احتمال ادغام هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام با کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا

دولت ترامپ اعلام کرده است که قصد دارد هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام را منحل کرده و وظایف نظارتی این نهاد را در کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا ادغام کند و بودجه‌ی عملکرد هیات

نظارت را به کمیسیون بورس و اوراق بهادار منتقل نماید. اگرچه اقدام فوری برای این کار بعید به نظر می‌رسد و ادغام هیات نظارت در کمیسیون بورس اوراق بهادار آمریکا طرحی است که آغاز آن برای سال ۲۰۲۰ پیش‌بینی شده است. هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سال ۲۰۰۲ به موجب قانون ساربینز-اکسلی و با هدف نظارت بر حسابرسی‌ها و حساب‌رسان هر دو نوع شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های دولتی که تابع قانون اوراق بهادار فدرال هستند و در کمیسیون بورس اوراق بهادار ثبت شده‌اند، تشکیل شد. براساس اسناد بودجه، کمیسیون بورس و اوراق بهادار از گذشته تاکنون در مورد نقض قانون اوراق بهادار فدرال مسئولیت داشته و صلاحیت اعمال مقررات انضباطی در برابر مؤسسات حسابرسی را بر عهده دارد که کار رسیدگی به شرکت‌های دارای منافع عمومی را صورت می‌دهند. ادغام عملکرد هیات نظارت در کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا موجب ابهام نظارتی و قانونی مضاعف خواهد شد، ولی از آن‌جاکه کمیسیون تخصیص اعتبارات را در اختیار دارد، نظارت و تمرکز بر روی حق الزحمه‌ی ارزیابی شده در مورد فعالان بازار را تضمین می‌کند. انتقاداتی وجود داشته است مبنی بر این‌که هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام کوشش لازم را برای مهار شکست‌های حسابرسی انجام نداده است و به‌ندرت جریمه‌های

از حسابرسیان به دلیل محدود ماندن به تصدیق و تأیید، نتوانسته‌اند این فرصت را داشته باشند تا گزارش‌های خود را به شکل آگاهی بخش‌تر ارائه دهند. بسیاری از آن‌ها این فرصت را به صورت خصوصی به کار می‌گیرند و هنگام گزارش به کمیته‌های حسابرسی ارتباطی فراتر از محدودیت‌های استانداردهای حسابرسی برقرار می‌کنند که شامل سهامداران یا دیگر ذینفعان نمی‌شود. حسابرسی شکست نخورده است، اما راه خود را گم کرده است، اگرچه همه‌ی بازیگران در فرآیند حسابرسی از برخی از معیارهای مسئولیت‌پذیری برخوردار هستند. از جمله توصیه‌های خاص وی در این گزارش عبارت است:

- تقسیم حسابرسیان و حسابداران در مؤسسات حسابرسی مختلف
- ایجاد یک رژیم آموزشی جدید و اعطای گواهی نامه به طور خاص برای حسابرسیان
- ایجاد دستوری شفاف برای کشف تقلب
- الزام حسابرسیان به افشای بیش‌تر حق‌الزحمه‌های حسابرسی و سود مؤسسه
- توجه گسترده‌تر نسبت به موضوع تداوم فعالیت
- اجازه به صاحبان سهام برای طرح پرسش‌های خود از حسابرسیان شرکت در مجامع عمومی

افزایش ۶٫۲ درصدی درآمد جهانی کی پی ام جی

درآمدهای جهانی مؤسسه‌ی کی پی ام جی به لطف عملکرد قدرتمند این مؤسسه در همه‌ی مناطق به رکورد ۲۹٫۷۵ میلیارد دلار (۲۲٫۵۵ میلیارد پوند) رسید. درآمدها در مجموع ۶٫۲ درصد برای سال منتهی به ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۹ افزایش یافته است، این موضوع درحالی است که درآمد سال ۲۰۱۸ معادل ۲۸٫۹۶ میلیارد دلار بوده است. در این میان آسیا و اقیانوس آرام بیش‌ترین رشد را تجربه کرده است، درآمد مؤسسه از این مناطق با رشد ۹٫۳ درصدی به ۵٫۱۴ میلیارد دلار رسیده که بیش‌ترین میزان این رشد به پشتوانه‌ی رشد ۱۴٫۱ درصدی درآمد بخش مشاوره بوده است. از منطقه‌ی آمریکا درآمد ۱۱٫۷۲ میلیارد دلاری گزارش شده است که نشان‌دهنده‌ی ۶٫۶ درصد افزایش بوده است، در حالی که منطقه‌ی هند با ۴٫۷ درصد رشد، رقم درآمد ۱۲٫۸۹ میلیارد دلاری را ثبت کرده است. در میان خدماتی که کی پی ام جی ارائه کرده است، بالاترین میزان رشد درآمد مربوط به بخش مشاوره بوده است که با رشد ۷٫۹ درصدی به ۱۱٫۹۵ میلیارد دلاری رسیده است، پس از آن خدمات مالیاتی و حسابرسی

قابل توجهی در موارد سوء رفتارهای حسابرسی صادر کرده است. گفتنی است تقاضای زیادی برای استفاده‌ی موثر این نهاد ناظر از قدرت خود بر علیه مؤسساتی وجود دارد که استانداردهای حسابرسی را نقض کرده‌اند. برآوردهای بودجه‌ای نشان می‌دهد که ادغام هیات نظارت در کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا سالانه بین ۵۸ تا ۷۰ میلیون دلار صرفه جویی ایجاد می‌کند و در نتیجه ۵۸۰ میلیون دلار برای دوره‌ی زمانی سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰ سودآوری برای خزانه داری آمریکا به همراه دارد. گفتنی است، قانون اصلاحات و محافظت از مصرف‌کننده‌ی دادفرانک، صندوق ذخیره‌ی اجباری کمیسیون بورس و اوراق بهادار را ایجاد نمود که به کمیسیون این اختیار را می‌دهد تا سالانه ۱۰۰ میلیون دلار برای انجام وظایف ضروری خود هزینه کند. در حالی که پیشنهاد ادغام این دو نهاد تنظیم کننده در بودجه گنجانده شده است، طبق روال پیشین، طرح کلی بودجه توسط کنگره رد می‌شود، بنابراین این برنامه امسال به نتیجه نمی‌رسد، به خصوص با توجه به این که مجلس در کنترل دموکرات‌ها قرار دارد. با این حال، مفسران اظهار داشتند که این اقدام در آینده محتمل است، به خصوص پس از انتخابات نوامبر یعنی هنگامی که ممکن است کنترل کاخ سفید یا کنگره تغییر کند.

۱۴ فوریه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

حرفه‌ی حسابرسی در بریتانیا راه خود را گم کرده است!

در بررسی جدیدی که از حرفه‌ی حسابرسی بریتانیا به عمل آمده است، ایجاد مؤسساتی که فقط به حسابرسی می‌پردازند و تعریف مجدد هدف حسابرسی از جمله توصیه‌هایی است که حرفه‌ی حسابرسی را به مسیر اصلی خود باز می‌گرداند. سر دونالد برایدن، رئیس پیشین بورس و اوراق بهادار لندن که

رهبری این بررسی را بر عهده داشت، یک سال پیش، پس از یک سری از شکست‌های بزرگ، صلاحیت حسابرسیان را زیر سوال برد. وی که از سوی شورای گزارشگری مالی نهاد تنظیم‌کننده‌ی خدمات مالی بریتانیا ماموریت یافته این بررسی را انجام دهد، در گزارش ۱۳۵ صفحه‌ای، خواستار اصلاح فوری در بازار حسابرسی بریتانیا شده است، از جمله ایجاد یک چارچوب منسجم برای حرفه و شفاف‌سازی بیش‌تر در مورد این که حسابرسی برای چه کسانی است. در این گزارش آمده است از دهه‌ی ۱۹۷۰ تحول آرامی در نقش حسابرسی به وجود آمده است و حسابرسی به عنوان یک بررسی برون سازمانی دوره‌ای صرف، در مورد صحت گزارشگری مالی به سمت ارزش آفرینی حرکت کرده است، و این روند همچنان ادامه دارد. بسیاری

به ترتیب با رشد ۷,۸ و ۳,۷ درصدی و ثبت درآمدهای ۶,۶۲ و ۱۱,۱۸ میلیارد دلاری در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. بیل توماس، مدیرعامل و رئیس هیات‌مدیره‌ی کی پی ام جی در مورد نتایج مالی این مؤسسه اظهار خرسندی نمود و اذعان کرد، ما در سال ۲۰۱۹ به رشد بالایی دست یافته‌ایم زیرا به عنوان بخشی از اجرای استراتژی‌های کلی خود بر روی سرمایه‌گذاری در بخش‌های با اهمیت چندگانه، متمرکز شده‌ایم. وی تأکید کرد، علاوه بر تمرکز پایدار بر روی کیفیت و اعتماد، ما همچنین می‌خواهیم موقعیت حاکمیتی خود را در تحول دیجیتال خدمات حرفه‌ای از طریق سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلاری در نوآوری، نیروی کار و فناوری، در طی ۵ سال آینده ارتقا دهیم. این امر تحول دیجیتال کی پی ام جی را تسریع می‌کند و ما را قادر می‌سازد تا هر چه بهتر در مسیر خدمت به مشتریان گام برداریم زیرا آن‌ها پیوسته در حال پاسخ دادن به نیازهای در حال تغییر خود هستند. این مؤسسه معتقد است عملکرد قوی آن در ارائه‌ی خدمات مشاوره، در راستای پاسخ به تقاضای زیاد مشتریان برای ارائه‌ی راهکارهای دیجیتال و همچنین خدمات مرتبط با تدوین استراتژی‌ها، شکل گرفته است. مارک گودبورن، رئیس بخش خدمات مشاوره‌ی کی پی ام جی اظهار داشت که تخصص این مؤسسه در صنعت مشاوره، نگاه آینده‌نگر به بخش‌ها و مدل‌های کسب و کار و طیف وسیعی از ابزارها، روش‌ها و فناوری‌ها، کی پی ام جی را قادر می‌سازد تا به مشتریان خود در تدوین استراتژی‌هایشان کمک کند و برای همسویی فعالیت‌ها و استراتژی‌ها به آن‌ها یاری برساند. درحقیقت همین تقاضاها بوده است که زمینه‌ی رشد قوی کی پی ام جی را فراهم نموده است. کی پی ام جی همچنین اعلام کرد که کل کارکنان این مؤسسه از ۲۰۷,۰۰۰ به بیش از ۲۱۹,۰۰۰ در طول سال ۲۰۱۹ رسیده است و زنان اکنون ۲۵ درصد از شرکا و مدیران این مؤسسه در سراسر جهان را تشکیل می‌دهند. همچنین ۳۰ درصد از شرکای جدید اعم از نیروهای ارتقا یافته و یا افرادی که از خارج مؤسسه استخدام شده‌اند را زنان تشکیل می‌دهند.

۱۲ دسامبر ۲۰۱۹، economia.icaew.com

جریمه‌ی مؤسسه‌ی گرننت تورنتون به دلیل عدم کفایت حسابرسی‌ها

مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی مدیریت گرننت تورنتون به دلیل عدم کفایت حسابرسی‌های خود درمورد یک شرکت بورسی ۴۲۲,۵۰۰ پوند جریمه شد، ضمن آن که نام این شرکت بورسی هنوز افشا نشده است. این مؤسسه همچنین یکی از شرکای خود را به دلیل قصور در حسابرسی این شرکت بورسی، از ادامه‌ی فعالیت محروم کرده است. شورای

گزارشگری مالی پس از کشف یک سری اشتباهات در حسابرسی‌های این شرکت توسط گرننت تورنتون در سال ۲۰۱۶، این مؤسسه را ۶۵۰ هزار پوند جریمه کرده بود که به دلیل قبول قصور و همکاری گرننت تورنتون این مقدار کاهش یافت. خطاهای مربوط به ارزشیابی دارایی‌های اصلی این شرکت بورسی که ریسک قابل ملاحظه‌ای محسوب می‌شود، زنگ خطر را برای نهاد تنظیم‌کننده به صدا درآورد. شورای گزارشگری مالی معتقد است، حسابرس در انتخاب نمونه‌ی حسابرسی کافی برای کاهش ریسک نمونه‌گیری در سطح قابل قبول، شکست خورده است. همچنین استفاده از تردید حرفه‌ای و جمع آوری شواهد کافی دچار نقص بوده است. شریک مسئول در حسابرسی این شرکت بورسی، ۲۰ هزار پوند جریمه شده بود که این مبلغ اکنون به ۱۳ هزار پوند کاهش یافته است. اگرچه مأموریت شورای گزارشگری مالی ارتقای شفافیت در کسب و کارهای تجاری است، امتناع از افشای نام این شرکت نوعی بی‌اعتنایی به عموم به نظر می‌رسد. پریم سیکا استاد حسابداری و مالی در دانشگاه شفیلد اذعان کرد، کسانی که تحت تأثیر حسابرسی‌های ضعیف قرار دارند، حق دارند هویت سازمان را بدانند تا بتوانند در مورد حاکمیت و عملکرد آن سؤال کنند. وی گفت با وجود تأکید شورای گزارشگری مالی بر موضوع شفافیت، گردانندگان جدید این شورا در اجرای کامل این اصول شکست خورده‌اند. تصمیم به حفظ اسم شرکت یا شریک توسط کمیته‌ی ۱۰ نفره‌ی شورای گزارشگری مالی با مدیریت دیوید چیلدرز، گرفته شده است. شورای گزارشگری مالی در پاسخ به این سؤال که چرا از افشای جزئیات حزب سیاسی ذی‌ربط خودداری کرده است، از ارائه‌ی پاسخ خودداری نمود، اما اعلام کرده است اطمینان دارد که هیچ یک از تخلفات عمدی، غیرصادقانه، یا فاقد دقت نبوده است و موضوع عدم افشای نام شرکت، شریک حسابرسی و حزب سیاسی ذی‌ربط، حقیقت یا رعایت انصاف در صورت‌های مالی سال ۲۰۱۶ را که مورد تجدید ارائه قرار نگرفته‌اند، زیر سؤال نمی‌برد. مؤسسه‌ی گرننت تورنتون علی‌رغم شهرتش به عنوان یکی از قوی‌ترین رقبای غول‌های صنعت حسابرسی جهان، دو سال متلاطم را تحمل کرده است. این مؤسسه سال گذشته ۳ میلیون پوند به دلیل سوء رفتار در مورد حسابرسی‌های خود جریمه شده است. در ماه ژوئیه، شورای گزارشگری مالی اعلام کرد که پس از بررسی دقیق حسابرسی‌های گرننت تورنتون در طول ۵ سال گذشته، بیش از یک مورد از چهار مورد بررسی شده، نیاز به بهبود اساسی داشته است. این مؤسسه هنوز از آسیب به شهرت خود در پرونده‌ی حسابرسی کافه فنادی زنجیره‌ای پاتیسری والری، رنج می‌برد. گرننت تورنتون سال گذشته اعلام کرده بود از بازار حسابرسی ۳۵۰ شرکت برتر بورسی خارج خواهد شد. گرننت تورنتون در بیانیه‌ای اذعان کرد، موارد اعلام شده توسط شورای گزارشگری مالی را تأیید می‌کند و نسبت به قصور خود در برآورده ساختن انتظارات، اظهار تأسف نمود. اما باید توجه داشت شورای گزارشگری مالی حقیقت یا انصاف صورت‌های مالی برای سال مالی مربوطه را زیر سؤال نبرده است. این نهاد ناظر تمام گام‌های برداشته شده توسط گرننت تورنتون برای بهبود کیفیت حسابرسی‌ها را همچون برنامه‌های آموزشی مستمر مد نظر قرار داده است.

۱۱ دسامبر ۲۰۱۹، www.accountingweb.co.uk

سقوط گروه توماس کوک با افزایش بدهی‌های آن به ۹ میلیارد پوند

کل بدهی‌های توماس کوک به ۸,۹۹ میلیارد پوند افزایش یافته که تنها ۸۸۵ میلیون پوند آن مربوط به اعتباردهندگان تجاری است. از این مبلغ ۳۹۳ میلیون پوند مربوط به مجری

تورهای گردشگری توماس کوک، ۴۴۸ میلیون پوند بدهی به شرکت‌های هواپیمایی و ۴۵ میلیون پوند بدهی به کارکنان است. اما بخش اعظم بدهی‌ها یعنی ۵,۷ میلیارد پوند باقی مانده ناشی از سایر شرکت‌های گروه توماس کوک است. ۱,۷۷۵ میلیارد پوند دیگر نیز بدهی به بانک‌ها و سایر وام‌دهندگان است. این در حالی است که تنها ۱۷۶ تا ۲۴۴ میلیون پوند از این بدهی‌ها می‌تواند از محل فروش دارایی‌های توماس کوک شامل املاک و مستغلات، افزایش ارزش خطوط هوایی و دارایی‌های نامشهود همچون حق علائم تجاری توماس کوک، تامین شود. برخی از مدیران گروه کوک شرکت‌های تابعه و فرعی گروه را واگذار کرده‌اند و وجه نقد و ارزهای واحدهای خرده فروشی را جمع‌آوری نموده‌اند. آن‌ها همچنان به دنبال فروش سایر دارایی‌ها از جمله هواپیما و سهام شرکت‌های فرعی هستند. دیوید چاپمن، دریافت‌کننده اصلی وجه نقد و مسئول انحلال گروه کوک اذعان کرد، هرگونه پرداخت به بدهکاران وابسته به فروش دارایی‌ها پس از کسر هزینه‌های مربوط به واگذاری املاک و مستغلات کوک خواهد بود. چاپمن گفت مدیران کوک فروپاشی این گروه را به دلیل کاهش تقاضای مشتریان برای سفر و تعطیلات و تغییر در الگوهای سفرها و تعطیلات مشتریان، نسبت داده‌اند. عدم اطمینان مشتریان ناشی از خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا که منجر به تأخیر در رزرو تعطیلات در اروپا شد، همچنین موج گرمای تابستان سال ۲۰۱۸ که باعث شد مشتریان بالقوه برای تعطیلات در خانه‌های خود باشند و افزایش چالش‌های رقابتی آنلاین با هزینه‌های کمتر، همگی به عنوان دلایل وضع پیش آمده شناخته شده‌اند. گروه توماس کوک دارای ۲۶ شرکت فرعی است که گزارش‌های تکمیلی مربوط به آن‌ها در آینده منتشر خواهد شد.

۱۶ دسامبر ۲۰۱۹، www.ttgmedia.com

تحصیل در برخی از برجسته‌ترین کسب و کارهای منطقه‌ای شمال است و از سال ۲۰۱۰ با پیوستن به مؤسسه‌ی کی پی ام جی، در بخش خدمات مشاوره‌ی معاملات فعالیت کرده است. استوت اکنون سرپرستی بخش مشاوره‌ی معاملات و تجدید ساختار این بخش را بر عهده دارد. وی اذعان کرد، کسب و کارهای تجاری منطقه‌ی شمال در حال بررسی موقعیت‌های خرید، فروش، مشارکت، تأمین بودجه یا بازسازی خود برای رشد یا تحول هستند. همه‌ی این فرایندها می‌تواند پیچیده و دارای ریسک باشند. بنابراین، مهم است که تیم‌های مدیریتی بتوانند به مشاوران متخصصی دسترسی پیدا کنند که به آن‌ها کمک کنند آن سوی چالش‌های پیش رو و فرصت‌های آتی را ببینند و اعتماد به نفس لازم را برای اتخاذ بهترین تصمیمات به دست آورند. کی پی ام جی در زمینه‌ی برخورداری از تیم مشاوره‌ی معاملات با استعداد و با تجربه در منطقه‌ی شمال در موقعیت ممتازی قرار دارد. این انتصاب در حالی صورت گرفته است که کی پی ام جی با افزایش سرمایه‌گذاری خود در منطقه‌ی شمال دامنه‌ی خدمات خود را در این منطقه گسترش داده است.

۱۹ دسامبر ۲۰۱۹، www.insidermedia.com

رسیدگی به حسابرسی توماس کوک توسط شورای گزارشگری مالی گسترده‌تر می‌شود

در حالی که نهاد ناظر در ابتدا اعلام کرده بود به بررسی حسابرسی‌های ارنست اند یانگ از صورت‌های مالی توماس کوک برای دوره‌ی مالی منتهی به ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۸ می‌پردازد،

بر اساس گزارشی جدید اعلام کرده است دامنه‌ی بازرسی‌های خود از حسابرسی‌های این مؤسسه درمورد صورت‌های مالی توماس کوک را به پایان دوره‌ی مالی منتهی ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۷، گسترش خواهد داد. برای نخستین بار، نهاد ناظر حسابرسی به دنبال فشار کمیسیون تجارت، انرژی و استراتژی صنعتی پارلمان پس از فروپاشی شرکت مسافرتی کوک، به سرعت تحقیقات خود را آغاز کرد. کمیسیون تجارت، انرژی و استراتژی صنعتی پارلمان به نهاد ناظر نامه نوشته و از آن خواسته است که برنامه‌ی بازرسی‌ها را با توجه به اولویت‌های آن‌ها در نظر بگیرد و تصریح کرده است که نهاد ناظر نه تنها باید رفتار گذشته و حال مدیران، در تهیه‌ی حساب‌ها را بررسی کند، بلکه رفتار و عملکرد حسابرسان را نیز بررسی نماید. طی یک هفته، شورای گزارشگری مالی اولین بازرسی‌های خود را توسط بخش اجرائیات شورای گزارشگری مالی آغاز نمود. گفتنی است، ارنست اند یانگ به مدت دو سال از سال ۲۰۱۷ به عنوان حسابرس توماس کوک منصوب شد در حالی که پرایس واترهاوس کوپرز از سال ۲۰۰۸ به عنوان حسابرس این شرکت فعالیت نموده است. ارنست اند یانگ در سال ۲۰۱۸، ۳ میلیون پوند از محل خدمات حسابرسی و ۱ میلیون پوند از محل خدمات غیر حسابرسی درآمد کسب کرده است، هرچند

تجدید ساختار بخش مشاوره‌ی مالیات کی پی ام جی منطقه‌ی شمال با انتصاب مدیر جدید

مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی مدیریت کی پی ام جی غول خدمات حرفه‌ای حسابداری، مدیر جدید بخش مشاوره‌ی مالیات کی پی ام جی در منطقه‌ی شمال را منصوب کرد. کریس استوت دارای بیش از ۲۰ سال تجربه در زمینه‌ی مشاوره‌ی ادغام و

بین مدیران غیرموظف آن را زیر سوال برده‌اند، اما امسال انتقادهای به دلیل رسوایی در گزارشگری مالی مترو بانک افزایش یافته است، طبقه‌بندی نادرست ارقام بزرگ وام که منجر به تحریف طبقات مختلف سرمایه شده، این بانک را مجبور به صدور فوری سهام کرده و باعث سقوط تقریباً ۹۰ درصدی قیمت سهام در سال ۲۰۱۹ شده است. مایکل اسنایدر رئیس موقت هیات‌مدیره، از تمایل خود برای افزودن تجربه‌ی بیش‌تر خرده‌فروشی به هیات‌مدیره بانک تأکید کرده است و اعلام کرد که انتظار می‌رود انتصاب‌های جدید در سال آینده صورت پذیرد. بن گان جای خود را به سالی کلارک رئیس حسابرسی داخلی رویال بانک اسکاتلند و جی پی مرگان خواهد داد. اسنایدر اذعان کرد، سالی کلارک از تخصص عمیق بانکی خود در زمینه‌ی خرده‌فروشی استفاده خواهد کرد که قطعاً برای مترو بانک ارزشمند است. کلارک در این باره گفت، مترو بانک خود را به عنوان یک بانک متعهد که خدمات متفاوتی به مشتریان خود ارائه می‌دهد، به رقبای خود ثابت کرده است. وی از اشتیاق خود برای پیوستن به هیات‌مدیره با هدف تمرکز بر برنامه‌های آینده و فراهم نمودن رشد پایدار طولانی مدت برای مترو بانک خبر داد.

۲۳ دسامبر ۲۰۱۹، www.ft.com

درخواست انجمن حرفه‌ای حسابداری و مالی دولتی خبره‌ی انگلستان برای نظارت بر حسابرسان محلی توسط یک نهاد نظارتی مستقل

انجمن حرفه‌ای حسابداری و مالی خبره‌ی انگلستان با انتقاد از نظارت بر حسابرسی بخش دولتی اذعان داشت از زمان لغو کمیسیون حسابرسی، کیفیت حسابرسی‌های این بخش رو به وخامت رفته است. این نهاد حرفه‌ای اینک خواستار تشکیل یک نهاد نظارتی مستقل برای نظارت بر حسابرسی دولتی محلی است و نظرات خود را در قالب بازنگری در سیستم نظارتی فعلی بیان کرده است. انجمن حرفه‌ای حسابداری و مالی دولتی خبره‌ی انگلستان با بیان این که حسابرسی بخش دولتی محلی به یک ساختار بیش از حد تکه تکه شده در انگلیس تبدیل شده است، به نیاز این بخش برای بازنگری اساسی تأکید کرده است. هیات نظارتی پیشنهادی، مسئولیت‌های مربوط به انتصاب‌های حسابرسی، استانداردها، الزام برای ایفای تعهدات قانونی و گزارشگری عمومی را بر عهده خواهد داشت. انجمن حرفه‌ای حسابداری و مالی دولتی خبره‌ی انگلستان همچنین انتظار دارد که هیات نظارتی جدید با معرفی معیارهای مناسب، از رعایت کردن صحیح توصیه‌های حسابرسان اطمینان کسب کند و دست به ابتکاراتی بزند که گزارش‌های مالی نهادهای مسئول دولتی محلی را برای خوانندگان قابل درک تر نماید. راب ویتمن رئیس انجمن حرفه‌ای حسابداری و مالی دولتی خبره‌ی انگلستان معتقد است، شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد از زمان لغو کمیسیون حسابرسی، ما شاهد نقصان بازار حسابرسی هستیم. واقعیت این است که حسابرسی با کیفیت بالا را نمی‌توان به سادگی انجام داد. کمیته‌های حسابرسی باید پشتیبانی‌های لازم را برای اطمینان بخشی دوجانبه هم به سازمان و هم

گزارش سالانه‌ی مربوط به جزئیات درآمد خدمات غیر حسابرسی، ارائه نشده است. بررسی‌ها حاکی از آن است، ارنست اند یانگ در طول ۱۸ ماه گذشته نگرانی‌های قابل توجهی را درباره‌ی توماس کوک نشان داده است، به ویژه وقتی توماس کوک نتایج عملکرد ۶ ماهه‌ی خود را در ماه می منتشر کرد. در آن زمان ارنست اند یانگ، عدم اطمینان بااهمیت درخصوص تداوم فعالیت را برجسته کرد. حسابرس هشدار داد که نتیجه‌ی بررسی استراتژیک و شرایط مرتبط با توافق نامه‌های جدید تأمین مالی نامشخص است. این وقایع یا شرایط نشان می‌دهد که عدم اطمینان بااهمیتی وجود دارد و ممکن است تردید قابل ملاحظه‌ای در توانایی شرکت برای ادامه‌ی فعالیت به عنوان یک نگرانی جدی را ایجاد کند. در گزارش سالانه‌ی منتهی به آوریل ۲۰۱۸، حسابرس همچنین به توماس کوک درباره‌ی مسائل مربوط به گزارشگری دفاتر روزنامه و شرایط بازپرداخت بدهی هشدار داد. این شرکت ۱۷۸ ساله در ماه سپتامبر به شکل اجباری منحل شد. وقایع پیرامون فروپاشی این شرکت قدیمی به موضوع بررسی کمیته‌ی منتخب کمیسیون تجارت، انرژی و استراتژی صنعتی پارلمان تبدیل شد که با انحلال پارلمان برای انتخابات، مدت کوتاهی قطع شد اما در طی همان مدت ملاحظات بسیار انتقادی در مورد نقش حسابرسان، میزان دستمزدهای پرداختی به مدیران ارشد حسابرسی و عدم تحرک دولت صورت گرفت. کمیته‌های شورای بازار و رقابت بریتانیا و کمیسیون تجارت، انرژی و استراتژی صنعتی پارلمان در ماه آوریل پیشنهادهایی را برای اصلاح بازار حسابرسی، مقابله با تضاد منافع و بهبود کیفیت حسابرسی منتشر کردند، اما دولت نتوانست قانون لازم را برای پیشبرد این امر ارائه دهد. دولت جدید باید این حق را عملی کند و اطمینان حاصل کند که سخنرانی ملکه در پارلمان جدید شامل قوانینی است که برای تحقق این امر لازم است.

۱۹ دسامبر ۲۰۱۹، www.accountancydaily.co

انتصاب یک متخصص حسابرسی در هیات‌مدیره‌ی مترو بانک لندن

مترو بانک لندن از انتصاب یک متخصص حسابرسی در هیات‌مدیره‌ی خود پس از جداشدن یکی از مدیران مؤسس بانک، به عنوان جدیدترین اقدامات برای بازسازی اساسی حاکمیتی این بانک پس از یک سال آشفتگی خبر داده است. بن گان، یکی از مدیران مؤسس و بنیان‌گذار مترو بانک، در پایان این

ماه از هیات‌مدیره کناره‌گیری خواهد کرد. وی پنجمین مدیر مؤسس است که پس از رئیس هیات‌مدیره و دو مدیر غیرموظف دیگر امسال تیم حاکمیتی مترو بانک را ترک می‌کند. سرمایه‌گذاران مدت‌ها است که استانداردهای حاکمیتی مترو بانک، از جمله کمبود تنوع و استقلال در

سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ در مرکز مالی- بانکی زویخ در انگلستان در پست مدیریت استراتژیک مشغول به کار بوده است. وی که از سال ۲۰۱۹ به مجموعه‌ی کی پی ام جی پیوسته است آغاز این تجربه‌ی جدید را هیجان انگیزترین و موفق ترین سال کاری خود توصیف کرده است. تجربه وی در زنجیره‌ی ارزش بیمه، از مشاور تا ارائه‌دهنده، این امکان را به او داده است تا مشکلات سازمان‌های مختلف در هر بخش و چگونگی تفاوت و تأثیرگذاری بر یک‌دیگر را تشخیص دهد. دانش وی به نقش‌هایی که متصدی انجام آن‌هاست، ارزش می‌بخشد. وی اذعان کرده است که به تلاش در زمینه‌ی افزایش درک خود از بازار بیمه ادامه می‌دهد تا دامنه‌ی خدمات ارائه شده به مشتریان کی پی ام جی در این صنعت را گسترش دهد. کی پی ام جی معتقد است، جذب افراد با استعداد همچون سنت لوئیس که رویکرد فراگیری در زمینه‌ی ارائه‌ی خدمات به مشتریان دارد نه تنها به نفع مؤسسه است بلکه ابعاد اقدامات متعدد وی در صنعت بیمه و مشارکت در تاسیس شبکه‌ی حمایت از زنان موجب گسترش شبکه‌ی توزیع حمایت و ایجاد خانواده‌های مقاوم تر از نظر مالی است. هدف کی پی ام جی این است که بهترین استعدادها را برای خدمت به مشتریان به کار بگیرد و استخدام رز سنت لوئیس نمونه‌ای از رعایت این اصل در عمل است. افرادی همچون وی، روش‌های مفید و کاربردی را در مورد آن‌چه هر روز مشتریان با آن درگیر هستند به کار می‌گیرند و آن‌چه را برای انجام تغییرات و آماده سازی مؤسسه برای یک دهه‌ی آینده لازم است، به مؤسسه ارائه می‌دهند.

۱۳ ژانویه ۲۰۲۰، www.insurancetimes.co.uk

انتخاب مؤسسه‌ی مازارس به عنوان حسابرس یک گروه بین‌المللی بیمه برای نخستین بار

گروه بین‌المللی بیمه‌ی ای آی جی برای نخستین بار مؤسسه‌ی حسابرسی خود را خارج از ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان انتخاب کرد. این شرکت، مؤسسه‌ی مازارس را برای رسیدگی به حساب‌های خود در بریتانیا به کار گمارده است. انتصاب یک مؤسسه‌ی حسابرسی متوسط پس از چهار سال حسابرسی توسط پرایس واتر هاوز کوپرز، به دلیل وضع قوانین سختگیرانه‌ی جدید با هدف پایان دادن به روابط پنهانی بین شرکت‌ها و ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان در بریتانیا رخ داده است. اعلام این اتفاق، انقلابی بزرگ در صنعت حسابرسی بریتانیاست، مازارس

به عموم ارائه دهند. این نهاد حرفه‌ای اکنون ماموریت دارد تا بررسی کند که آیا مردم اعتقاد خود را به حساب‌رسان محلی از دست داده‌اند یا خیر و آیا ترتیبات حسابرسی موجود مناسب است. در این بررسی همچنین به آن‌چه مالیات دهندگان معتقدند حسابرسی ارائه می‌دهد و آن‌چه واقعاً می‌تواند ارائه دهد (شکاف انتظار) پرداخته خواهد شد.

۲۳ دسامبر ۲۰۱۹، www.accountancydaily.co

انتشار نتایج بازرسی از حسابرسی‌های کی پی ام جی در پرونده‌ی سقوط کاریلین به تعویق افتاد

به نقل از پایگاه خبری رویترز، شورای گزارشگری مالی بریتانیا اعلام نتایج بازرسی از حسابرسی‌های کی پی ام جی در پرونده‌ی

سقوط کاریلین را تا فصل تابستان به تعویق انداخت. این در حالی است که بازرسی‌ها از دو سال پیش آغاز شده است. شورای گزارشگری مالی اذعان کرد، تحقیقات با سرعت زیاد و بررسی حجم قابل توجهی از موضوعات، از جمله نظرخواهی‌های متعددی از حساب‌رسان داخلی و مستقل، انجام می‌شود. در حال حاضر یک کارشناس مستقل در حال بررسی تجزیه و تحلیل‌های شورا است تا بتواند نظر تخصصی خود را در مورد نقض استانداردهای حسابرسی ارائه دهد. شورای گزارشگری مالی همچنین در حال انجام تحقیقات در خصوص رفتار دو مدیر مالی اسبق کاریلین است. شورای گزارشگری مالی معتقد است مقیاس و پیچیدگی این پرونده استثنایی بوده است و یک دوره‌ی چهار ساله‌ی حسابرسی را تحت پوشش قرار داده است. بنابراین شورای گزارشگری مالی انتظار دارد نتایج مرحله‌ی نخست از بازرسی‌های خود را به جای ژانویه سال ۲۰۲۰، در تابستان سال ۲۰۲۰ اعلام نماید. فروپاشی کاریلین باعث شد تا قانونگذاران بریتانیا خواستار تشدید مقررات بازار حسابرسی شوند؛ بخشی که تحت سلطه‌ی ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان است. منتقدان شورای گزارشگری مالی بارها خواستار اصلاح بازار حسابرسی بریتانیا و جایگزینی نهاد ناظر شده بودند، گفتنی است طبق قانون پیش بینی شده در سال جاری، قرار است شورای گزارشگری مالی با یک نهاد تنظیم کننده‌ی قدرتمندتر جایگزین شود.

۱۰ ژانویه ۲۰۲۰، uk.reuters.com

جذب متخصصان با استعداد توسط کی پی ام جی

این بار کی پی ام جی مدیری با سابقه‌ی بیش از ۲۰ سال در حوزه‌ی خدمات مالی را به مجموعه‌ی خود اضافه کرده است. این مؤسسه‌ی ارائه دهنده‌ی خدمات حرفه‌ای نام رز سنت لوئیس را به عنوان مدیر جدید بخش خدمات بیمه اعلام کرد. سنت لوئیس پیش از انجام پست‌های اجرایی در زمینه‌های بیمه، کارگزاری و مدیریت دارایی‌ها به مدت ۱۰ سال در حوزه‌ی مشاوره‌ی مالی به ایفای نقش پرداخته است. وی از

هشتمین مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی بریتانیاست که سال گذشته نیز به عنوان حسابرِس گلدمن ساکس انتخاب شده بود. به نقل از افراد مطلع، مازارس از سال ۲۰۲۱ به عنوان حسابرِس ای‌آی جی در بریتانیا فعالیت خود را آغاز خواهد کرد، این انتصاب درآمد یک میلیون پوندی را برای این مؤسسه به همراه خواهد داشت. البته پرایس واترهاوس کوپرز همچنان به عنوان حسابرِس گروه باقی خواهد ماند. مازارس که در فرانسه تاسیس شده است در کنار مؤسسات حسابرسی کوچک همچون بی‌دی‌او، گرنت تورنتون و آراس ام قرار می‌گیرد، این مؤسسات در تلاش اند تا بازار حسابرسی ۳۵۰ شرکت برتر بورسی را که اکنون در انحصار بیگ فور است در دست بگیرند. از آن‌جا که دولت بریتانیا نظارت بیش‌تر بر رقابت و افزایش تعداد انتخاب‌ها در صنعت حسابرسی بریتانیا را توصیه کرده است، انتصاب مازارس توسط ای‌آی جی باعث پررنگ‌تر شدن حضور این مؤسسه در بازار حسابرسی بریتانیا می‌شود. اکنون زمان آن فرا رسیده است که بیگ فور درمورد اهداف حسابرسی خود بازنگری کنند. نگرانی‌ها پیرامون تسلط بیگ فور بر بازار حسابرسی بریتانیا که حسابرسی ۹۷ درصد از شرکت‌های بزرگ بورسی بریتانیا را در اختیار داشتند موجب شد تا شورای بازار و رقابت بریتانیا برای مجبور کردن مؤسسات حسابرسی جهت تفکیک خدمات حسابرسی و غیر حسابرسی خود، به تصویب قانون بپردازد. این شورا همچنین شرکت‌های بورسی را ملزم نمود تا دو مؤسسه‌ی حسابرسی را برای رسیدگی به حساب‌های خود به کار بگیرند که یکی از آن‌ها خارج از بیگ فور باشد. از این‌رو، ای‌آی جی به دلیل قراردادهای موجود با رقبای بزرگ‌تر خود برای دریافت خدمات مشاوره و مشاوره‌ی مالیاتی، به مؤسسات حسابرسی متوسط از جمله مازارس و بی‌او نزدیک شد، زیرا دریافت خدمات مشاوره و حسابرسی از یک مؤسسه به دلیل تضاد منافع ممنوع اعلام شد. مازارس این هفته رشد اقتصادی چشم‌گیری را برای آخرین سال مالی خود نشان داد که حاکی از اهداف بزرگ این مؤسسه برای به دست آوردن سهم قابل ملاحظه‌ای از بازار حسابرسی بریتانیا و ورود به چالش با مؤسسات بزرگ است. درآمد این مؤسسه تا پایان آگوست ۲۰۱۹ با بیش از یک دهم افزایش به ۱٫۸ میلیارد یورو رسیده است.

۱۵ ژانویه ۲۰۲۰، www.ft.com

چند استراتژی که حسابرسان داخلی باید در سال ۲۰۲۰ در پیش بگیرند

یکی از قراردادهای قطعی در سال ۲۰۲۰، اطلاع‌رسانی درباره‌ی ارزش آفرینی توسط حسابرسی داخلی است. این موضوع همیشه باید مورد

توجه رهبران حسابرسی داخلی باشد، زیرا عدم توجه به آن می‌تواند در جریان رکود اقتصادی فاجعه بار باشد. اکنون در دهه‌ی پنجم حرفه‌ی حسابرسی داخلی هستیم، در دهه‌های ۷۰، ۸۰، ۹۰، ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ رکود اقتصادی را تجربه کرده‌ایم. در حالی که علت و میزان هر رکود اقتصادی اساساً متفاوت بود، هر کدام تأثیر مشابهی در حرفه‌ی حسابرسی داخلی داشتند. حسابرسی داخلی کاهش نامتناسب در رتبه‌ی خود را به همراه داشت، زیرا اغلب به آن به عنوان پرداخت قبض (موضوعی هزینه بر) نگریسته می‌شد. ذینفعان حسابرسی داخلی، که تحت فشار برای کاهش هزینه‌ها بودند، ارزشی را که حسابرسی داخلی قبل از شروع رکود اقتصادی ایجاد کرده بود، کاملاً درک نکردند. حال، تمام این‌ها چه ارتباطی با سال ۲۰۲۰ دارد؟ چشم انداز صندوق بین‌المللی پول از رشد جهانی اقتصاد در سال جاری ۳٫۳ درصد، اندکی بیش‌تر از ۲٫۹ درصد در سال ۲۰۱۹ است، اقتصادهای پیشرفته نیز با حداقل رشد روبرو هستند، ۰٫۷ درصد در ژاپن و ۱٫۳ درصد در مناطق اروپا و ۲ درصد در ایالات متحده‌ی آمریکا. اشتباه نکنید در این مطلب قرار نیست رکود اقتصادی را پیش‌بینی کنیم یا به پیشواز آن برویم، اما بیایید با آن روبرو شویم؛ رکود اجتناب‌ناپذیر است. به همین دلیل است که رهبران حسابرسی داخلی باید آمادگی برقراری ارتباط با ارزش آفرینی را داشته باشند، نه زمانی که رکود رو در روی ما باشد. این اشتباه است که تصور کنیم حسابرسی داخلی هرگز قادر به انجام این کار نیست. موفقیت در نشان دادن ارزش حسابرسی داخلی بیش‌تر از گفتن آن، مهم است. در واقع، همه چیز در مورد تحقق این ارزش وعده داده شده است. مطالب زیادی به طور گسترده در مورد چگونگی ایجاد ارزش افزوده توسط حسابرسی داخلی، نوشته شده است که بینش خاصی را در این زمینه ارائه می‌دهد. ذینفعان اصلی حسابرسی داخلی درباره‌ی این که آیا حسابرسی داخلی وظیفه‌ی خود را به خوبی انجام می‌دهند یا خیر، حرف آخر را می‌زنند. پس سوال این‌جاست، حسابرسی داخلی چگونه ارزش آفرینی خود را نشان می‌دهد؟ پاسخ ساده‌ای وجود ندارد، اما پنج استراتژی در این نوشتار شناسایی شده است که هر بخش حسابرسی داخلی باید از آن استفاده کند.

۱- در مورد ارزشی که ارائه می‌شود وسواس به خرج دهید. ممکن است روشن به نظر برسد، اما نمی‌توانیم برای کاری را که انجام نمی‌دهیم تبلیغ کنیم! اگر حسابرسی داخلی به صورت فعال ریسک‌ها را شناسایی و دنبال نکند، احتمال دارد که ارزشی ایجاد نشود.

۲- بی‌وقفه در مورد ارزشی که ارائه می‌شود اطلاع‌رسانی کنید. حسابرسان داخلی، اغلب نسبت به ارتباطات غیررسمی و نانوشته مخالف هستند. کمیته‌های مدیریتی و حسابرسی می‌توانند در گزارش‌های حسابرسی فردی، ارزش را تشخیص دهند، اما غالباً در اتصال نقاط موفق نمی‌شوند. اگر اثر انباشته‌ی کار حسابرسی داخلی صرفه‌جویی یا کاهش هزینه باشد، وظیفه دارد آن‌چه را که انجام شده است به روشنی نشان دهد.

۳- از بازار نترسید. یکی از بحث‌های دیرینه پیرامون حرفه‌ی حسابرسی داخلی این است که آیا باید خدمات خود را به بازار عرضه کنیم. واقعیت این است که، ما وظیفه داریم نسبت به آن‌چه انجام می‌دهیم و پتانسیل‌های لازم برای ارائه‌ی ارزش و حتی فراتر از آن، آگاهی ایجاد کنیم. خواه ما آن

را بازاریابی بنامیم و یا آگاهی بخشی به ذینفعان، در نهایت این کار یک استراتژی ضروری است.

۴- بفهمید که چه عواملی باعث می‌شوند ذینفعان ما را انتخاب کنند. تجربه نشان می‌دهد یک مدیر ارشد حسابرسی داخلی تقریباً هر ۱۸ ماه با مدیرعامل جدید یا مدیر مالی جدید آشنا می‌شود. صندلی‌های کمیته‌ی حسابرسی نیز به همین ترتیب در نقش‌های خود داخل و خارج می‌شوند. از این رو یک مدیر ارشد حسابرسی داخلی به زودی متوجه می‌شود، که هر کدام از آن‌ها اولویت‌های خاص خود را دارند و هر کدام از آن‌ها ارزش ایجاد شده توسط حسابرسی داخلی را براساس فرضیه‌ی ارزش خود، قضاوت می‌کنند. برخی از حسابرسی داخلی می‌خواهند به کنترل‌های مالی پرداخته شود، در حالی که برخی دیگر می‌خواهند بیش‌تر به ریسک‌های سازمان توجه شود. هر بار که یک ذینفع کلیدی تغییر کند، باید اطمینان حاصل شود که در مورد ارزش حسابرسی داخلی بحث و گفت‌وگو انجام می‌شود. هرگز فراموش نکنید، که به عنوان مصرف‌کنندگان خدمات حسابرسی داخلی، این ذینفعان هستند که در مورد ارزشی که دریافت می‌کنند، تصمیم می‌گیرند و آن‌ها بودجه‌ی خود را صرف محصولات و خدمات فاقد ارزش نمی‌کنند.

۵- به دنبال بازخورد و اصلاح باشید. بارها مشاهده شده است که بخش‌های حسابرسی داخلی همچنان کارهایی را انجام داده‌اند که از سوی ذینفعان مورد پذیرش نبوده، و سازمان را در معرض ریسک‌هایی بی‌شماری قرار داده است. حسابرسی داخلی در اواسط دهه‌ی ۲۰۰۰ میلادی ارزش قابل ملاحظه‌ای را با پوشش دادن کنترل‌های مدنظر قانون ساربینز-اکسلی ایجاد کرد، اما جنس ارزش‌های مورد انتظار متغیر است و ارائه‌ی ارزش در سال ۲۰۱۰ بسیار متفاوت‌تر از ارزشی بود که در سال ۲۰۰۷ ارائه شده بود و این روند همچنان ادامه دارد.

۲۱ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountingtoday.com

موسوم به ابتکار مالی خصوصی را متوقف کند و برای تکمیل بیمارستان‌ها تأمین منابع مالی را خود برعهده گیرد. پس از آن، زمان لازم بود تا دولت قراردادهای جدید را تنظیم و پروژه‌های جدید را مجدداً راه‌اندازی نماید. بیمارستان ۶۴۶ تختخوابی رویال لیورپول که قرار بود در ژوئن سال ۲۰۱۷ افتتاح شود، اکنون پیش‌بینی می‌شود با بیش از پنج سال تأخیر، در پاییز سال ۲۰۲۲ به پایان برسد. در مقایسه با ۷۴۶ میلیون پوندی که در ابتدا برای ساخت بیمارستان تخمین زده شده بود، انتظار می‌رود در مجموع ۱۰۶ میلیارد پوند برای ساخت و اجرای آن هزینه شود، برآورد شده است که مالیات‌دهندگان ۷۳۹ میلیون پوند از این مبلغ را بپردازند، که این مقدار یک درصد از مبلغی که در ابتدا برنامه‌ریزی شده بود کم‌تر است. وسعت مشکلات ساخت و ساز رویال لیورپول پس از فروپاشی کاریلین و در طول سال ۲۰۱۸ افزایش پیدا کرد. به عنوان مثال، پیمانکار جدید ساخت و ساز مجبور شد کارهای اصلی برای تقویت سازه با فولاد و بتن اضافی را آغاز کند. وزارت بهداشت، درمان و مراقبت اجتماعی مبلغ ۴۲ میلیون پوند غرامت به سرمایه‌گذاران رویال لیورپول برای فسخ قرارداد اصلی پرداخت نمود. بیمارستان دوم ۶۶۹ تختخوابی در میدلند متروپول که در ابتدا قرار بود در اکتبر سال ۲۰۱۸ افتتاح شود، اکنون انتظار می‌رود در ژوئیه ۲۰۲۲، تقریباً با چهار سال تأخیر افتتاح شود. این بیمارستان برای ساخت و اجرا حداقل ۹۸۸ میلیون پوند هزینه دارد که بیش از ۳۰۰ میلیون پوند بیش‌تر از ۶۸۶ میلیون پوند اولیه است. پیش‌بینی می‌شود مالیات‌دهندگان ۷۰۹ پوند از این مبلغ را بپردازند که سه درصد از آن‌چه که در ابتدا برنامه‌ریزی شده بود بیش‌تر است. سازمان حسابرسی ملی اعلام کرد، ریسک‌های قابل توجهی از تأخیر بیش‌تر و افزایش بهای ساخت بیمارستان‌ها وجود دارد، اما هر دو بیمارستان به پیمانکار جدید اعتماد دارند.

۱۷ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

افزایش بینش نسبت به روابط هیات‌مدیره و کارکنان خواسته‌ی جدید سرمایه‌گذاران

شرکت‌ها باید با ارائه‌ی اطلاعات شفاف‌تر و مستمر در مورد چگونگی پیوند کارکنان به استراتژی‌های تجاری، گزارشگری خود را پیرامون مسائل مربوط به نیروی کار بهبود ببخشند. بر اساس آخرین گزارش پژوهشگاه شورای گزارشگری مالی بریتانیا، شرایط کار، تغییر در ترتیب قراردادهای

سقوط کاریلین عامل افزایش بهای احداث بیمارستان‌های در جریان ساخت

یک سال پس از فروپاشی کاریلین، اداره‌ی حسابرسی ملی گزارشگری را منتشر کرده است که نشان می‌دهد بها و زمان پیشرفت ساخت هر دو بیمارستان که در آن زمان در حال ساخت بود، به شکل قابل توجهی افزایش یافته است. قبل از این که کاریلین در ۱۵

ژانویه ۲۰۱۸ منحل شود، مشکلات این غول صنعت ساخت و ساز موجب تأخیر در عملیات ساخت دو بیمارستان در دست احداث گردید. در حالی که بیمارستان‌ها، دولت و سرمایه‌گذاران خصوصی تلاش کردند پروژه‌ها را نجات دهند، کار در هر دو سایت متوقف شد. در سپتامبر سال ۲۰۱۸، این تلاش‌ها شکست خورد؛ دولت تصمیم گرفت طرح‌های

پایدار و بلند مدت، آگاهی کسب نمایند. به منظور کمک به سرمایه‌گذاران برای درک رابطه‌ی هیات مدیره و نیروی کار، شرکت‌ها باید از خود سوالات زیر را پرسند و به آن‌ها پاسخ دهند:

۱- هیات‌مدیره برای ارزیابی و بررسی موضوعات مربوط به نیروی کار چه ترتیبی را در نظر گرفته است؟

۲- چه کسی مسئولیت امور مربوط به نیروی کار را بر عهده دارد و هر چند وقت یک‌بار موضوعات مربوط به نیروی کار مورد توجه قرار می‌گیرد؟

۳- اطلاعات درباره‌ی نیروی کار، چه بینشی به شرکت می‌دهد و چگونه با برنامه ریزی استراتژیک ادغام می‌شود؟

۴- هیات‌مدیره در رابطه با نیروی کار چه اطلاعات و معیارهایی را ارزیابی می‌کند؟

۵- آیا هیات‌مدیره نسبت به معیارهایی که برای نظارت و مدیریت امور مربوط به نیروی کار استفاده می‌شود، احساس راحتی می‌کند؟

۶- اطلاعات مربوط به نیروی کار توسط چه افرادی و چگونه تهیه می‌شود؟

۷- چگونه هیات‌مدیره از دیدگاه کارکنان خود پیرامون کار شرکت اطلاعات کسب می‌کند؟

۸- هیات‌مدیره چگونه بدون حضور مدیریت با نیروی کار تعامل دارد؟

۹- کدام مسائل مربوط به کارکنان وجود دارد که هیات‌مدیره باید برای کمک و تغییر، آن‌ها را در نظر بگیرد؟

۱۰- آیا هیات‌مدیره از بازخورد کارکنان اطلاع دارد؟

۱۱- آیا هیات‌مدیره گزارش مربوط به نیروی کار را منصفانه، متعادل و قابل فهم ارائه می‌دهد؟

۲۰ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

پیش‌بینی دستورالعمل کمیته‌ی حسابرسی برای سال ۲۰۲۰ توسط کی پی ام جی

به نقل از مرکز راهبری هیات‌مدیره‌ی کی پی ام جی، تقویت کیفیت حسابرسی و تعیین انتظارات از حسابرس مستقل به طور شفاف، نظارت دقیق بر پیشرفت مدیریت در اجرای استانداردهای جدید همچون زبان‌های اعتباری و حفظ بازنگاری دستورالعمل کمیته‌ی حسابرسی، از اصلی‌ترین مباحثی خواهد بود که برای سال جاری در دستورالعمل کمیته‌های حسابرسی شرکت‌های سهامی عام، قرار خواهد گرفت. این مرکز پیش‌بینی‌های خود را بر اساس نظرسنجی‌ها و تعامل با اعضای کمیته‌های حسابرسی

اتوماسیون، همگی زمینه‌های افزایش تقاضای سرمایه‌گذاران برای افشای مسائل مربوط به نیروی کار به گونه‌ای شفاف‌تر را به وجود آورده است. تحقیقات پژوهشگاه گزارشگری مالی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران به طور فزاینده‌ای بر روی موضوعاتی از قبیل شرایط کار، تغییر در ترتیب قراردادهای و اتوماسیون تمرکز می‌کنند. این موضوع تا حدودی نتیجه‌ی مقررات جدید همچون قانون شرکت‌ها در سال ۲۰۰۶ و تغییراتی در قانون مدیریت شرکت‌ها در سال ۲۰۱۸ و همچنین در نتیجه‌ی فشارهای عمومی است. سرمایه‌گذاران می‌خواهند بدانند که چگونه نیروی کار ارزش ایجاد می‌کند، چگونه آن ارزش را حفظ می‌کند و چگونه ریسک‌ها و فرصت‌های آینده را ایجاد می‌کند. آن‌ها خواهان شفافیت بیش‌تر درباره‌ی اولویت‌بندی ریسک‌ها، احتمالات و تأثیرات آن‌ها، و همچنین نحوه‌ی اندازه‌گیری مشارکت نیروی کار و دیدگاه‌های آن‌ها در حوزه‌ی فعالیت کسب و کار تجاری خود هستند. سرمایه‌گذاران همچنین به دنبال اطلاعات بیش‌تری از جمله اطلاعات مربوط مالی و معیارهای قابل اتکا و شفاف هستند. سرمایه‌گذاران به اطلاعات خاصی در مورد ترکیب نیروی کار، از جمله تعداد کل جمعیت، آمار جمعیت شناختی و انواع استخدام‌ها مانند کارکنان مستقیم، پیمانکاران و یا افراد دیگر در زنجیره‌ی تأمین، نیاز دارند. همچنین در بین تعدادی از ذینفعان تمایل فزاینده‌ای برای گزارش درمورد مسائل مربوط به نیروی کار از نظر فرهنگ، مشارکت کارکنان و محیط کار وجود دارد. فرهنگ سازمانی موضوع مهم دیگری است که در بررسی‌های اخیر، چگونگی گزارشگری آن توسط شرکت‌ها براساس قانون حاکمیت شرکتی مورد تأکید قرار گرفته است. فرهنگ با نحوه‌ی تعامل با کارکنان، حفظ آنان و گردش کاری شان (برنامه ریزی شده یا ناخواسته)، ارزش‌های اجرا شده در محیط کار و سایر اقدامات فرهنگی که شرکت بر آن نظارت می‌کند، سنجیده می‌شود. این تحقیق نشان داد در حالی که افشای اطلاعات در حال بهبود است، با وجود رویکردهای مختلف در مورد نحوه‌ی تأثیر ملاحظات سرمایه‌ی انسانی بر عملکرد شرکت، عدم انسجام در کیفیت گزارشگری این موضوع وجود دارد و شرکت‌ها غالباً نتوانسته‌اند پیوند بین نیروی کار و استراتژی تجاری را نشان دهند. این گزارش راهنمایی‌های عملی و نمونه‌هایی از گزارش‌های ارائه شده توسط شرکت‌ها را که می‌تواند اطلاعات بهتری را به سرمایه‌گذاران منتقل نماید، تهیه و ارائه کرده است. همین موضوع شرکت‌ها را تشویق می‌کند که به نیروی کار به عنوان یک سرمایه‌ی استراتژیک بیندیشند و نحوه‌ی سرمایه‌گذاری خود را در زیرمجموعه‌های مربوط به ترکیب، مشارکت، حفظ و تنوع نیروی کار، توجیه نمایند. شورای گزارشگری مالی به نام برخی از این شرکت‌ها اشاره کرده است که گزارش دهی دقیقی از نیروی کار خود را براساس بخش و موقعیت جغرافیایی ارائه می‌دهند و نیروی کار را به استراتژی شرکت‌ها پیوند می‌دهند. مدیر پژوهشگاه شورای گزارشگری مالی معتقد است، گزارش دادن در مورد فرهنگ باید آموزنده باشد و برای سرمایه‌گذاران بینش واضح‌تری در مورد ریسک‌ها ارائه دهد و چگونگی سهم نیروی کار در ایجاد ارزش و چگونگی حفظ این ارزش را نشان دهد. با توجه به رقابت میان استعدادهای سرمایه‌گذاران همچنین علاقه‌مندند که از چگونگی حمایت شرکت‌ها برای پیشرفت نیروهای کار با روشی

آغاز کسب و کار جدید مؤسسه بی دی او در زمینه مشاوره‌ی دیجیتال

مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی بی‌دی‌او ایالات متحده‌ی آمریکا تمام بخش‌های مشاوره‌ی فناوری خود را در قالب یک کسب‌وکار مجزا و جدید تحت عنوان مرکز مشاوره‌ی دیجیتال جمع نمود. استفانی جیامار کو شریک مؤسسه‌ی بی‌دی‌او ایالات متحده‌ی آمریکا به عنوان یکی از مدیران کسب‌وکار مشاوره‌ی دیجیتال اذعان کرد، کسب‌وکار جدید در زمینه‌ی مشاوره‌ی دیجیتالی بر روی خدماتی از قبیل حاکمیت داده‌ها، امنیت سایبری، حفظ حریم خصوصی داده‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها، برون سپاری فناوری اطلاعات، توسعه‌ی نرم افزارهای مرتبط، استقرار سیستم‌های محاسبات ابری، مدیریت فناوری اطلاعات و سایر خدمات متمرکز است. وی افزود، بی‌دی‌او ده‌ها سال است که خدمات مشاوره‌ی فناوری را برای مشتریان ارائه می‌دهد. تصمیم به ایجاد مرکز مشاوره‌ی دیجیتال بی‌دی‌او دارای یک هدف اصلی است؛ استفاده‌ی عمیق از تجربیات موجود در اجرای رویه‌های مشاوره‌ی فناوری بی‌شمار مؤسسه و جمع کردن آن‌ها در کنار هم برای ایجاد مجموعه‌ای جامع از فناوری و توانایی پیاده‌سازی استراتژی تحول، که متناسب با صنعت و طراحی بازار میانی است. ترکیب خدمات مشاوره و فناوری، کسب و کار بی‌دی‌او را گسترش داده و تقویت می‌کند. وی اعلام کرد، بی‌دی‌او به پیشرفت و توسعه‌ی قابلیت‌های دیجیتال خود از طریق نوآوری و سرمایه‌گذاری در استعدادهای برتر، به همراه شرکای خود ادامه خواهد داد. آغاز غیر رسمی کسب‌وکار جدید بی‌دی‌او به سال ۲۰۱۸ باز می‌گردد که هسته‌ی اصلی آن را باب نات، استفانی جیامار کو و کارکنان دفتر بی‌دی‌او در شیکاگو تشکیل می‌دهند، ولی اکنون بیش از ۴۰۰ نفر متخصص در مرکز مشاوره‌ی دیجیتال مؤسسه مشغول به کار هستند که بیش‌تر آن‌ها در زمینه‌ی فناوری و مشاوره‌ی استراتژیک دارای تخصص هستند. در حال حاضر این مؤسسه بر روی صناعی همچون سرمایه‌ی خصوصی، مراقبت‌های بهداشتی، خدمات مالی و املاک و مستغلات تمرکز دارد. اما در بخش‌های دیگر مانند خرده‌فروشی، ساخت‌وساز، فناوری و بیمه نیز مشتری‌های زیادی وجود دارد که نیازمند گسترش خدمات این مرکز است. اگرچه ابتکار عمل کسب‌وکار جدید در دست ایالات متحده است، اما به طور کامل به شبکه‌ی جهانی مؤسسات عضو تسری خواهد یافت. کسب‌وکار جدید تقریباً در تمام صنایع خدمت ارائه می‌دهد و خدمات مشاوره‌ی دیجیتال به قسمت‌های دیگر شبکه بین‌المللی بی‌دی‌او در حال گسترش است.

۲۴ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountingtoday.com

پایه‌گذاری کرده است. جان رودی مدیر جدید بخش کمیته‌ی حسابرسی کی پی ام جی اذعان کرد، مهم‌ترین اولویت کمیته‌های حسابرسی کسب اطمینان از مدیریت دستورالعمل کمیته‌های حسابرسی است. کمیته‌های حسابرسی وظیفه دارند علاوه بر مسئولیت اصلی کمیته‌ی حسابرسی، بر گزارشگری مالی و کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی، و بسیاری از ریسک‌های سازمان همچون ریسک‌های سایبری و فناوری و به طور کلی، بر حاکمیت، مقررات و عملیات نظارت داشته باشند و پس از آن بر حسابرس مستقل و حسابرس داخلی نظارت نمایند. این موضوع می‌تواند چالش بزرگی باشد زیرا ریسک‌های تجاری و نظارتی روز به روز پیچیده‌تر می‌شوند. کمیته‌های حسابرسی ترکیب خود را برای حصول اطمینان از داشتن تخصص و زمان مناسب برای نظارت بر ریسک‌های تعیین شده از سوی خود ارزیابی می‌کنند، همچنین به ارزیابی این موضوع می‌پردازند که آیا برخی از ریسک‌ها باید در سطح کل هیات‌مدیره بررسی شوند، یا در موارد دیگر جداگانه بررسی شوند. سایر اولویت‌ها در سال ۲۰۲۰ شامل دوبرابر کردن تمرکز کمیته‌های حسابرسی به موضوع اخلاق، برنامه‌های مربوط به انطباق و گزارشگری تخلفات و درک نحوه‌ی تأثیر فناوری بر استعداد، کارایی و ارزش‌های سازمان است. دو اولویت باقیمانده ارزیابی مجدد کیفیت و دامنه‌ی گزارش‌های زیست محیطی، اجتماعی، حاکمیتی و پایداری شرکت و کمک به اطمینان بخشی از این موضوع است که حسابرسی داخلی بر روی ریسک‌های اصلی، فراتر از گزارشگری مالی متمرکز است. کمیته‌های حسابرسی همچنین به احتمال زیاد با تغییرات پیشنهادی اخیر در قوانین استقلال حسابرس از سوی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا سر و کار دارند. علاوه بر تغییر در برخی از قوانین استقلال، کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا اخیراً بیانیه‌ای را در اواخر ماه دسامبر ارائه داد که در مورد نقش کمیته‌ی حسابرسی بر گزارشگری مالی و به طور کلی مسئولیت نظارت کمیته‌ی حسابرسی صحبت می‌کرد. جان رودی این نکته را که استقلال حسابرس، مسئولیت مشترک حسابرسی، کمیته‌ی حسابرسی و سپس مدیریت واحد مورد حسابرسی است، جالب توصیف نمود. کمیته‌ی حسابرسی به وضوح نقش مهمی در تطابق حسابرس با قوانین استقلال ایفا می‌کند، بخشی از آن به این دلیل است که قانون ساربینز-اکسلی به طور خاص کمیته‌ی حسابرسی را موظف نموده تا مسئولیت نظارت بر حسابرس را بر عهده بگیرد. بر اساس بیانیه‌ی کمیسیون بورس و اوراق بهادار کمیته‌های حسابرسی باید به‌طور دوره‌ای هم فرآیندهای نظارتی حسابرسان و هم فرآیندهای نظارتی شرکت‌ها را برای موضوع استقلال ارزیابی کنند، و اطمینان حاصل کنند که این فرآیندهای نظارتی از طرف شرکت به رویدادهای پیرامون شرکت پاسخ می‌دهد. کمیته‌های حسابرسی همچنین باید اطمینان کسب کنند آیا یک ارتباط به موقع بین مدیریت و حسابرس وجود دارد تا مؤسسه‌ی حسابرسی بتواند اطمینان حاصل کند که آن‌ها از قوانین استقلال پیروی می‌کنند. گزارش‌های حسابرسی جدید که توسط هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام الزام شده است نیز شامل بحث در مورد حسابرسی بحرانی است و احتمالاً این موارد موضوع بحث در کمیته‌های حسابرسی خواهد بود.

۲۳ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountingtoday.com

امضای توافق جدید میان کمیسیون خیریه‌های انگلستان و ولز و انجمن حسابداران خبره

CHARITY COMMISSION

کمیسیون خیریه‌های انگلستان و ولز توافقی را با انجمن حسابداران خبره امضا کرده است که این امکان را فراهم می‌کند تا موارد عملکرد ضعیف حرفه‌ای توسط حسابداران و متخصصان امور مالی را به نهادهای حرفه‌ای ارجاع دهد. این توافق فرآیند جدیدی را برای به اشتراک گذاری اطلاعات قانونی، به شکل مطمئن برقرار می‌کند و به‌طور کلی چارچوبی را برای همکاری نزدیک تر بین دو نهاد، چه در سطح استراتژیک و چه در سطح عملیاتی، فراهم می‌کند. بر اساس این توافق، کمیسیون قادر خواهد بود در شرایط خاص جزئیات اطلاعات درباره‌ی هر عضو انجمن حسابداران خبره را به نهاد حرفه‌ای گزارش دهد و انجمن حسابداران خبره می‌تواند علیه آن عضو دادرسی انضباطی انجام دهد. این اقدام در پی ایجاد الگوی جدید برای بررسی‌های دقیق برون سازمانی کمیسیون در آگوست ۲۰۱۹ انجام شده است که با هدف گسترش تعامل با حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی در راستای ارتقای سطح استاندارد گزارشگری مالی توسط خیریه‌ها شکل گرفته است. کمیسیون خیریه‌ها اذعان کرده است، هدف نهایی امضای این توافق نامه، فراهم سازی مکانیزمی برای هشدار دادن به انجمن حسابداران خبره نسبت به عملکرد ضعیف حسابداران و متخصصان امور مالی و بالا بردن سطح استاندارد عملکرد اعضای انجمن برای بررسی‌های دقیق برون سازمانی از خیریه‌هاست. این مکانیزم همچنین کمک می‌کند تا خیریه‌ها از چارچوب حسابداری و الزامات قانونی خود پیروی کنند. نیگل دیویس، رئیس بخش خدمات حسابداری در کمیسیون خیریه‌ها اظهار کرد، ما انتظار داریم که متخصصان امور مالی که برای خیریه‌ها کار می‌کنند، هم صداقت و درستکاری داشته باشند و هم استانداردهای بالای تخصص و صلاحیت حرفه‌ای را از خود نشان دهند. متأسفانه، برخی از بازرسی‌های اخیر ما نشان می‌دهد که برخی از متخصصان امور مالی از تغییرات مهم در قوانین مربوط به حسابداری، الزامات بررسی‌های مستقل و برخی از وظایف گزارشگری برای ارزیابی و حسابرسی خیریه‌ها آگاهی ندارند. وی گفت، اطمینان دارد با همکاری مشترک انجمن حسابداران خبره و کمیسیون خیریه‌ها، استانداردهای حرفه‌ای و آگاهی از حسابداری خیریه‌ها ارتقا می‌یابد و به آن‌ها برای ترقی و بالا بردن سطح اعتماد

عمومی کمک می‌کند. لورا مورفی، مدیر استانداردهای انجمن حسابداران خبره گفت، این توافق جدید بر پایه‌ی محکمی استوار است که بین سازمان‌های ما ایجاد شده است. با این مشارکت، انجمن حسابداران خبره قادر خواهد بود تا از اعضای که در بخش خیریه فعالیت می‌کنند، حمایت کند تا بالاترین سطح استانداردهای اخلاقی و حرفه‌ای را برآورده نمایند، و به نفع مردم عمل کنند. توافق نامه‌ی جدید هیچ یک از طرفین را مجبور به اشتراک گذاری اطلاعات نمی‌کند. این کمیسیون توافق‌های مشابهی را با سایر سازمان‌ها منعقد کرده است، که از جمله امضای تفاهم نامه با نهاد مقررات گذار در زمینه‌ی حقوق و وکالت است.

۲۷ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

پایان رابطه‌ی ۲۰ ساله‌ی کی‌پی‌ام جی و هیل اند اسمیت

هیل اند اسمیت تأیید کرد که رابطه‌ی ۲۰ ساله‌ی خود را با کی‌پی‌ام جی پایان داده است و ارنست اند یانگ را به عنوان حسابرس جدید خود انتخاب نموده است.

رابطه‌ی کی‌پی‌ام جی به عنوان حسابرس هیل اند اسمیت به سال ۱۹۹۹ باز می‌گردد. این مؤسسه نقش خود را به عنوان حسابرس مستقل گروه، برای رسیدگی به صورت‌های مالی منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ رسیدگی ادامه خواهد داد. گفتنی است حق الزحمه‌ی حسابرسی و خدمات غیر حسابرسی مؤسسه‌ی کی‌پی‌ام جی برای دوره‌ی مالی منتهی به پایان سال ۲۰۱۸ به ترتیب بالغ بر ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار پوند بوده است. انتصاب ارنست اند یانگ به دنبال یک روند رسمی مناقصه‌ی رقابتی به رهبری کمیته‌ی حسابرسی هیل اند اسمیت انجام شده است و در مجمع عمومی سالانه‌ی بعدی در ماه می به تأیید سهامداران خواهد رسید. ارنست اند یانگ به طور رسمی برای دوره‌ی مالی منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ به عنوان حسابرس فعالیت خواهد کرد. کی‌پی‌ام جی به دلیل طولانی بودن دوره‌ی انتصاب خود در مناقصه‌ی فعلی شرکت نکرده است. افشای بیش‌تر در مورد روند رسمی مناقصه‌ی رقابتی انجام شده، توسط کمیته‌ی حسابرسی در گزارش سالانه‌ی سال ۲۰۱۹ این گروه ارائه خواهد شد. رئیس کمیته‌ی حسابرسی هیل اند اسمیت اذعان کرد، در حالی که ما از کی‌پی‌ام جی به‌خاطر سهم مهمی که در سال‌های اخیر به عنوان حسابرسان هیل اند اسمیت داشته است، قدردانی می‌کنیم. اما پس از تأیید سهامداران مشتاقانه آماده‌ی همکاری با ارنست اند یانگ هستیم. هیل اند اسمیت در سطح بین‌المللی فعالیت می‌کند و در زمینه‌ی تولید، مهندسی و ارائه‌ی محصولات زیربنایی و خدمات گالوانیزه فلزی به بازارهای جهانی تخصص دارد.

۲۹ ژانویه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

افزایش تعداد فروپاشی شرکت‌های بریتانیایی و رفتن به مرحله انحلال

مؤسسه‌ی خدمات حسابداری کی پی ام جی در گزارش اخیر خود مدعی شده است که تعداد کسب و کارهای تجاری بریتانیایی که در حال فروپاشی هستند در حال افزایش است. تعداد فروپاشی‌ها با ۵ درصد افزایش در سال ۲۰۱۹ به ۱۴۰۰ شرکت رسیده است. تغییر ساختار تعداد زیادی از خرده فروشان خیابانی، بر درآمد و ارزش دارایی‌های تجاری تأثیر گذاشته است. همچنین با ورشکستگی ۴۲۰ کسب و کار تجاری در سه ماهه‌ی سوم سال گذشته، آمار انحلال شرکت‌ها افزایش یافته است و از این تعداد ۳۱۱ شرکت بین ماه‌های اکتبر تا دسامبر منحل شدند. بلر نیممو، رئیس بخش تجدید ساختار کی پی ام جی بریتانیا اذعان کرد، سال ۲۰۱۹ با عدم اطمینان‌های سیاسی و اقتصادی عمیقی همراه بوده است و اعتماد مصرف‌کننده شکننده بوده و شرکت‌ها همچنان با افزایش هزینه‌های سربار و مخارج خود روبرو بودند. در حالی که اتخاذ استراتژی محتاطانه و محافظه کارانه بسیاری از مشکلات مالی را کاهش می‌داد، برای برخی شرایط دشوار تجاری بسیار دور از ذهن و غیر کاربردی به نظر رسیده است. وی افزود، مطمئناً جای تعجب نیست که در ۱۲ ماه گذشته شاهد افزایش ناتوانی در پرداخت بدهی‌های مرتبط با املاک و مستغلات بودیم، چرا که دو عامل اساسی زیر وجود داشته است، نخست شرکت‌هایی که در توسعه و سرمایه‌گذاری در اموال و دارایی‌ها تخصص داشتند تحت تأثیر عدم قطعیت ژئوپلیتیکی و اقتصادی مستمر قرار گرفتند و دوم، حذف یا تجدید ساختار تعداد زیادی از خرده فروشان خیابانی تأثیر عمیقی بر درآمد و ارزش دارایی‌های تجاری گذاشت. گفتنی است، مؤسسه‌ی کی پی ام جی در بسیاری از فرآیندهای انحلال شرکت‌های بریتانیایی، مسئولیت مدیریت تصفیه را بر عهده داشته است.

۱۰ فوریه ۲۰۲۰، www.sharecast.com

شکستن رکورد درآمدی ۷۵ مؤسسه‌ی خدمات حرفه‌ای برتر توسط مؤسسات حسابرسی پیشروی بریتانیا

مؤسسات ارائه دهنده‌ی خدمات حرفه‌ای پیشروی بریتانیا با شکستن رکورد درآمد خدمات حرفه‌ای مالی، مشاوره و مالیاتی، در صدر ۷۵ مؤسسه‌ی خدمات حرفه‌ای جهان قرار گرفتند. درآمد خدمات حرفه‌ای با افزایش ۷ درصدی به مبلغ ۱۶,۸

میلیارد پوند رسیده است در حالی که درآمد کل سال گذشته ۱۵,۷۵ میلیارد پوند بوده است. رقم سود، رشد ۵ درصدی معادل ۲,۹ میلیارد پوند را نشان می‌دهد. علی‌رغم تلاش‌های نهاد تنظیم‌کننده‌ی رقابت، برای بهبود رقابت در حرفه‌ی حسابرسی، علائم اندکی از تأثیرگذاری بر روند بازار حسابرسی بریتانیا وجود دارد. بازار توسط ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان یعنی دیلویت، کی پی ام جی، ارنست اند یانگ و پرایس واترهاوس کوپرز احاطه شده است. آن‌ها در مجموع، ۷۷,۵ درصد از کل درآمد را که معادل ۱۳,۰۵ میلیارد پوند است در اختیار دارند که نسبت به سال گذشته ۷,۹ درصد افزایش را نشان می‌دهد و سهم بازار آن‌ها به بالای حاشیه‌ی سال گذشته یعنی ۷۷ درصد رسیده است. انجام برخی تحرکات در بازار توسط مؤسسات حسابرسی متوسط همچون بی دی او موجب شد تا درآمد حق‌الزحمه‌ی این مؤسسه با ۲۳ درصد افزایش به رقم ۵۷۸ میلیون پوند برسد. گرنت تورنتون دیگر مؤسسه‌ی متوسط حسابرسی با رشد اندک در درآمد حق‌الزحمه طی دوره‌ی ۱۲ ماهه، به مقام ششم سقوط کرده است، زیرا این مؤسسه با تغییرات مدیریت ارشد و تعدادی از بازرسی‌های ویژه‌ی حسابرسی روبرو شد. به این ترتیب، درآمد حق‌الزحمه‌ی این مؤسسه ۲ درصد معادل ۵۰۱,۸ میلیون پوند افزایش یافت، اما هنوز رقم سود خود را برای دوره‌ی مالی تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ منتشر نکرد. از سوی دیگر، سهم مؤسسات حسابرسی غیر بیگ فور در این افزایش درآمد، ۲۲,۵ درصد از کل درآمد ۷۵ مؤسسه‌ی خدمات حرفه‌ای و معادل ۲,۷ میلیارد دلار است، که در مقابل ۱۳,۰۵ میلیارد پوند درآمد مؤسسات بیگ فور قرار دارد. این که آیا گروه‌های جدید ظهور می‌کنند، یا مؤسسات پیش‌تری از طریق ادغام تأسیس می‌شوند هنوز مشخص نیست، اما واضح است که تغییر در حال وقوع است. شریک ارشد مازارس در این باره گفت، رتبه‌های دهم تا هفتاد و پنجم جدول مؤسسات برتر در حال تغییر است و اکنون عامل‌های کیفیت، انتخاب و رقابت هستند که نقش با اهمیتی بازی می‌کنند.

۳ فوریه ۲۰۲۰، www.accountancydaily.co

همایش تخصصی

«اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در ایران: بایدها و فرصت‌ها»
برگزار شد

همایش تخصصی «اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در ایران: بایدها و فرصت‌ها» بعدازظهر امروز دوشنبه ۲۳ دی‌ماه ۱۳۹۸ با حضور جمع کثیری از اعضای جامعه در سالن خلیج فارس مرکز همایش‌های نیرو برگزار می‌شود.

سعید جمشیدی فرد، رئیس شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، نخستین سخنران همایش بود. وی در ابتدا اشاره کرد هدف از برگزاری گردهم‌آیی حاضر و دیگر همایش‌هایی ادواری منظمی که برگزار خواهد شد تشریح موضوعات جاری حرفه‌ی حسابرسی کشور برای اعضا به منظور مشارکت هرچه بیش‌تر آنان در تصمیم‌سازی‌های جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران است.

رئیس شورای عالی افزود که در خصوص نهاد ناظر بر حرفه‌ی حسابرسی دو نسخه یکی در کمیسیون اقتصادی مجلس و دیگری در سازمان حسابرسی تدوین شده است. وی با اشاره به این که اهداف اعلام‌شده هر دو مورد کم‌وبیش مشابه است به ویژگی «تعارض و اجمال» در قوانین ایران اشاره و تأکید کرد که در حوزه‌ی قوانین حسابداری در ایران هم تعارض و هم اجمال داریم. وی ضمن برشمردن مواردی از تعارض در قوانین، نظارت و تخلف را از واژگانی دانست که در قوانین ایران دچار اجمال و ابهام هستند. رئیس شورای عالی جامعه در ادامه ویژگی‌های هر دو پیش‌نویس ایجاد نهاد نظارتی در کمیسیون اقتصادی مجلس

و نیز سازمان حسابرسی را برشمرد. دومین سخنران سید رحمت اله اکرمی، معاون نظارت مالی و خزانه‌دار کل کشور بود. وی در سخنرانی خود وظیفه‌ی نهاد ناظر بر حرفه‌ی حسابرسی را حراست از منافع عمومی اعلام کرد. رحمت اله اکرمی با اشاره به این که با توجه به تجربه‌ی جهانی و وضع موجود حرفه‌ی حسابرسی در ایران سناریوهای مختلفی برای اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در وزارت دارایی مطرح شده و براین اساس تشکیل نهاد تنظیم‌گر حرفه‌ی حسابرسی در ایران موردبحث و بررسی کارشناسی قرار گرفته است. وی افزود در این زمینه تلاش می‌کنیم دیدگاه‌های کارشناسی اهل فن و افراد حرفه‌ای را اخذ کنیم و بدین ترتیب قادر با تدوین قانونی برای افزایش شفافیت و ارتقای جایگاه حرفه‌ی حسابرسی در کشور داشته باشیم.

هوشنگ نادریان عضو پیشین شورای عالی دیگر سخنران بخش نخست این سمینار بود که در ابتدای سخنان خود چالش‌های حرفه‌ی حسابرسی در ایران را برشمرد. وی عوامل کلیدی موفقیت حرفه را ارتقای کیفیت حسابرسی، پای‌بندی به اصول و اخلاقیات حرفه‌ای، ایجاد اطمینان و ارزش‌افزایی برای ذی‌نفعان، توسعه و تنوع خدمات حرفه‌ای برشمرد. نادریان ضمن اشاره به تعدد نهادهای نظارت حرفه‌ای در ایران خواهان تقویت و یکپارچگی نظارت دولت شد. دیگر راهکارهای پیشنهادی وی حمایت دولت

و مراجع ذی‌ربط از توسعه‌ی خدمات حرفه‌ای، فراهم ساختن زمینه‌ی تجهیز حرفه به فناوری روز و تفکیک وظایف سازمان حسابرسی از مؤسسات خصوصی حسابرسی بود.

منصور شمس احمدی، دیگر عضو پیشین شورای عالی سخنران بعدی بود که در ابتدای سخنان خود ضمن برشمردن ویژگی‌های نهاد حرفه‌ای و نهاد ناظر، تأکید کرد که در شرایط کنونی نظارت بر حرفه‌ی حسابرسی در ایران به شکل خودانتهایی نیست. شمس احمدی تأکید کرد الزام به اکثریت غیرشاغل در شورای عالی، انتقال وظایف کنترل کیفیت به هیأت نظارت و انتصاب اعضای هیأت بدوی انتظامی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی مجموعه تغییراتی برشمرد که در چارچوب قوانین موجود می‌تواند اهداف موردنظر در ایجاد نهاد ناظر دولتی را تأمین کند. کاظم وادی زاده، عضو شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران سخنران پایانی مجموعه‌ی سخنرانی‌های همایش حاضر بود. وی ضمن برشمردن ضرورت‌های اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در ایران بر معضل نظارت‌های موازی در ایران تأکید کرد. وادی زاده اشاره کرد در شرایطی که شاهد افزایش عمومی ریسک‌ها در ایران در ابعاد مختلف هستیم حسابرسان به‌تنهایی قادر به ارزیابی تمامی ریسک‌ها نخواهد بود. وی با اشاره به این که هدف اصلی در ایجاد نهاد نظارتی ایجاد شفافیت در گزارشگری مالی است تأکید کرد که کیفیت حسابرسی محدود به مرحله‌ی پایانی گزارشگری مالی نیست و شامل تمامی مراحل گزارشگری مالی می‌شود.

در بخش پایانی همایش میزگردی با حضور سعید جمشیدی فرد، منصور شمس احمدی، علی قریشی طیبی، کاظم وادی زاده، هوشنگ نادریان و عباس هشی برگزار شد.

سخنرانی‌های همایش «اصلاح ساختار حرفه‌ی حسابرسی در ایران: بایدها و فرصت‌ها» در بخش دیدگاه‌ها در شماره‌ی فعلی نشریه منتشر شده است.

نخستین نشست اعضای ادوار شورای عالی جامعه حسابداران رسمی برگزار شد

هشتمین جلسه‌ی شورای عالی دوره هفتم، در تاریخ سه‌شنبه پانزدهم بهمن‌ماه، متفاوت‌تر از سایر نشست‌ها برگزار شد؛ در این روز، شورای عالی جامعه حسابداران رسمی، میزبان نزدیک به ۴۰ نفر از اعضای ادوار شورای عالی جامعه حسابداران از بدو تأسیس بود.

جامعه حسابداران رسمی و به طور عام، به کل حرفه حسابداری و حسابرسی داشته باشند.

رئیس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی با ابراز امیدواری از ثبت تاریخ این روز به عنوان یکی از مقاطع ماندگار حسابداری در کشور، تصریح کرد: «امیدوارم که امروز، یک روز به یاد ماندنی شود؛ تاکنون دو تاریخ در حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی به صورت درخشان ثبت شده است؛ اولین مقطع به تاریخ دوم اسفندماه سال ۱۳۵۱ بازمی‌گردد که در آن روز انجمن حسابداران خبره با حضور ۳۴ نفر از پیشکسوتان حرفه تشکیل شد. تاریخ بعدی نیز در روز دوم شهریور سال ۱۳۸۰ که مجمع عمومی جامعه حسابداران رسمی آغاز به کار کرد، ثبت شد. این روز با اولین روز وزارت جناب مظاهری در وزارت اقتصاد و قائم مقامی ایشان توسط جناب کرباسیان هم‌زمان شد.»

ایده اصلی راه‌اندازی چنین مجمعی، از شورای چهارم به بعد مطرح شد، توضیح داد: «علت آن هم تغییر اساسنامه و محدودیت حضور افراد در شورای عالی بود. در شورای پنجم، جناب صادقین جزو افرادی بودند که این ایده را به صورت جدی پیگیری کردند و آن را حتی در سطح کل حرفه که شامل انجمن و سایر تشکلات می‌شد، در نظر گرفتند. جناب صادقین در شورای ششم نیز ایده را پیگیری کردند و زحمات ایشان سبب شد که در این روز بتوانیم بزرگان و پیشکسوتان حرفه را دور هم جمع کنیم.»

وی گفت: «در مجموع بحث بر سر این است که هر دوره شورای عالی که خاتمه پیدا می‌کند، افرادی که دیگر در شورا حضور ندارند، بتوانند در این مجمع، یا هر نام که برای آن در نظر داشته باشیم، حضور داشته باشند که بتوانند کمک‌های فکری و تجربیاتی را به طور اخص به

در این گردهمایی که با هدف تبادل آرا و هم‌اندیشی ارکان انتخابی حرفه برگزار شد، سعید جمشیدی‌فرد، به عنوان رئیس کنونی شورای عالی جامعه حسابداران رسمی، در مقدمه صحبت خود، به چرایی، ایده و فلسفه چگونگی شکل‌گیری این نشست اشاره کرد و گفت: «همواره یک جایگاه بالا دستی برای هر حوزه لازم است؛ و جلسه‌ی امروز قادر است که جایگاه نهادهی عالی را در حوزه حسابداری و حسابرسی کشور ایفا کند.» وی با اشاره به این که موضوع نشست امروز، مسئله جدیدی نیست، عنوان کرد: «تقریباً همه اساتید و بزرگواران حاضر در جمع، این آرزو را داشتند که یک گردهمایی دوستانه و صمیمانه داشته باشیم تا بتوانیم جامعه‌ی حسابداران رسمی کشور را از تجربیات سرمایه‌های فکری و اجتماعی که وجود دارد، منتفع کنیم.» جمشیدی‌فرد با تشریح این نکته که

وی گفت: «هدفی که سعی داریم در این نشست‌ها و گردهمایی‌ها بسط و گسترش بدهیم، نکاتی است که در خصوص اعتلای حرفه باید مطرح شوند. همچنین یکی از مزایای این نشست‌ها این است که افراد حاضر، هیچ‌گونه اصطکاک منافع با یکدیگر ندارند. امیدواریم که این نشست سرآغازی برای همدلی مجدد به‌منظور ارتقای جایگاه حرفه حسابداری و حسابرسی باشد تا بتواند به آینده کمک کند. به باور بنده این جمع به‌عنوان رهبران جامعه حسابداری و حسابرسی ایران، عصاره تفکر حرفه هستند و قادر به انجام چنین کاری هستند.»

جمشیدی فرد خاطرنشان کرد: «این

شورای عالی کمک‌رسانی داشته باشد. در همین راستا از بعد تأمین مالی نیز با همکاران به این جمع‌بندی رسیدیم که شاید صحیح نباشد از لحاظ مالی و اجرایی به جامعه‌ی حسابداران رسمی وابستگی داشته باشیم.»

رئیس شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی در پایان گفت: «بنده به‌عنوان کوچک‌ترین عضو این جمع، تعهد هزینه این مراسم را پذیرفته‌ام و امیدوارم با تداوم این روند، کار نشست ادامه پیدا کند. همچنین تبادل آراء و اندیشه‌های بزرگان حرفه در این محفل نیاز به یک بیانیه‌ای در راستای همدلی و هم‌فکری سیاست‌گذاران حرفه دارد که

گردهمایی‌ها قطعاً مؤثر است، اما باید هدفمند دنبال شود. به نظر می‌رسد که در این مقطع ضروری است که این کار رخ دهد و جامعه‌ی حسابداران قادر است که در این رابطه نقش عمده‌ای را ایفا کند و به مسئله حسابرسی صورت‌های مالی محدود نشود، بلکه باید یک مسئله‌ی کلیدی تحت عنوان «نقش حرفه حسابداری» را مطرح کنیم تا بتوانیم مشاهده کنیم که در شرایط فعلی در چه جایگاهی قرار داریم و به کدام سو در حرکت هستیم. در این صورت می‌توان مشکلات را شناسایی کرد و آن را با هم‌اندیشی حل و فصل کنیم.

وی افزود: در این شرایط چه درباره‌ی حسابرسی بخش خصوصی و چه در حوزه‌ی عمومی و دولتی، نشان و منظر آن با جامعه‌ی حسابداران رسمی است و این جامعه می‌تواند نقش پیشرویی را مشروط به این‌که بتواند مطالبات حرفه‌ای را در صدر تمرکز و توجه خود قرار دهد، ایفا کند. در همین خصوص مسائل صنفی جای خود را دارد و می‌تواند اثربخش باشد در راهی که پیش گرفته‌ایم. این هدف در صورتی محقق خواهد شد که بتواند با همدلی در مسائل حرفه‌ای، خواسته‌های حرفه را در صدر مطالبات خود قرار دهد.

بزرگ اصل در ادامه گفت: به طور اتفاقی امروز، نشریه انگلیسی زبان Accountant business را همراه خود داشتم و بر روی جلد نشریه، تیتري تحت عنوان «نقش ستاره‌ای حسابداران در محیط‌های کاری» نقش بسته است. بنابراین نشان می‌دهد که جوامع توسعه یافته نیز به مقوله حساس حسابداری و حسابرسی توجه ویژه‌ای دارند. در نتیجه ما نیز می‌توانیم نقش بزرگی را در مسائل شفافیت، پاسخگویی و در حوزه سلامت اقتصادی ایفا کنیم. بنابراین اگر این موارد را به عنوان اهداف خود قرار دهیم، قادر خواهیم بود به‌راحتی این نشست‌ها را ترتیب دهیم و با هم‌فکری یکدیگر به حرفه و جامعه کمک کنیم.

نکته را باید در ابتدای راه در نظر داشت که از ابتدا نباید به دنبال ثبت این تشکل باشیم، بلکه باید در آغاز صرفاً جمعی را تشکیل دهیم که در موعد مشخص گرد هم می‌آیند و اقدام به تبادل آراء می‌کنند.»

وی تصریح کرد: «لازم به ذکر است که با وجود این‌که علل حضور ما در این جمع، عضویت در شورای عالی جامعه حسابداران رسمی بوده، اما بنا داریم که یک تشکل دوستانه شکل گیرد و که نتایج آن بتواند به شورای عالی کمک کند و چون همه‌ی افراد این جمع در سطوح سیاست‌گذاری مشغول بوده‌اند، این جمع نیز قادر است که در سطح سیاست‌گذاری و مأموریت‌های کلی به

انشالله در پایان آن را امضا خواهیم کرد.»

در ادامه، حضار و پیشکسوتان حوزه حسابرسی با ابراز خرسندی از راه‌اندازی چنین مجمعی، این حرکت را هدفی مفید در راستای دستیابی به اعتلا و ارتقای جایگاه حرفه حسابرسی و حسابداری در کشور دانستند؛ در ادامه نیز، نقطه نظرات تعدادی از پیشکسوتان و رهبران حرفه را که در این نشست حضور داشتند، دنبال کنید.

❖ باید با هم‌فکری با یکدیگر حرفه و جامعه را تقویت کنیم

در ادامه‌ی این نشست، موسی بزرگ اصل طی سخنانی گفت: این‌گونه

و تا زمانی که جایگاه آن مشخص شود، نمی‌توان انتظار زیادی از دولت و حکومت داشت تا آن‌ها قدر این حرفه‌ها را بدانند.

«باید تیمی برای پویایی مسیر انتخاب کنیم»

مهدی کرباسیان، در سخنان خود در این نشست گفت: بسیار سپاسگزارم از دست‌اندرکاران این نشست و در این راستا تبریک و تشکر خود را بابت این گردهمایی ابراز می‌کنم؛ چند نکته را باید در ابتدا مطرح کرد، اول آن که دوستانی که دور این میز نشستند، انتخابی بوده و انتصابی نیستند. گروهی این افراد را انتخاب کرده‌اند که جزو افراد مؤثر و

مفید جامعه هستند. این دسته از افراد، انسان‌های شفاف و قائل به حساب و کتاب هستند که بر اساس اصول و استاندارد خاصی رفتار می‌کنند.

وی افزود: در کشور کم‌تر گروهی را مشاهده می‌کنید که دارای استاندارد و چهارچوب باشد؛ به این معنی که ما از همان ابتدای کار موظف هستیم که بر مبنای استاندارد عمل کنیم و جای خطای چندانی نداریم.

به بیان وی: اما نکته‌ی مهم این جلسه، انتخابی بودن افراد است؛ هر کدام از افراد حاضر در این گردهمایی، از سوی جامعه حسابداری و حسابرسی به ما رأی داده شده و بر این مبنا انتخاب شده‌ایم. این

شاهد این روند نیستیم.

سلامی تأکید کرد: حرفه‌ی بعدی که نسبت به دو حرفه پیشین از حساسیت ویژه‌تری برخوردار است، حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی است؛ حسابداران و حسابرسان دانش این کار را دارند، اما دو گروه پیشین متأسفانه نه این دانش را دارند و نه تلاشی برای کسب آن کرده‌اند. وی افزود: در بعضی از اوقات مسائلی را در جراید و روزنامه‌ها مطالعه می‌کنیم که باعث شگفتی و حیرت می‌شود؛ به طور مثال در رسانه‌ها اخباری منتشر می‌شود مبنی بر این که یک شرکت با دارا بودن زمینی به قیمت پنج هزار میلیارد تومان، به ارزش ۱۰ میلیارد تومان فروخته شده

است. اگر قضاوت و روزنامه‌نگاران تنها قادر بودند که ترازنامه را مطالعه کرده و به آن مسلط باشند، می‌یافتند که ممکن است در برابر این پنج هزار میلیارد تومان، ۱۰ هزار میلیارد تومان بدهی در این شرکت انباشته شده باشد. در ادامه نیز روزنامه‌نگاران بدون مطالعه ترازنامه، این نکات را در رسانه‌های خود بازگو می‌کنند. البته عکس این جریان هم رخ می‌دهد و در برخی از شرایط رسانه‌ها صاحبان شرکت‌ها را به کوچک نمایی شرکت متهم می‌کنند.

سلامی در پایان گفت: اما این حسابدار است که قادر به تشخیص حقیقت است، بنابراین باید این حرفه را دریابیم

وی در پایان تأکید کرد: در مجموع این نشست حرت بسیار ارزشمندی است و می‌تواند به نحو مطلوب ادامه پیدا کند.

«حسابدار است که قادر به تشخیص حقیقت است»

غلامرضا سلامی، در سخنان خود در این نشست گفت: با سپاس از شورای هفتم که چنین جلسه‌ای را ترتیب داده‌اند؛ در ابتدا باید این نکته را عنوان کرد که جای چنین نهادی در حرفه حسابداری خالی بود، چرا که شورای عالی هر اقدام و تصمیمی که بخواهد اتخاذ کند، باید ناچاراً بخشی به مسئله بنگرد. اما چنین نهادی باید تا اندازه‌ای به صورت فرابخشی به حرفه حسابداری، نقش و جایگاه آن نگاه و ورود کند.

وی افزود: شاید اگر این کلمات در شورای عالی مطرح می‌شود، این شائبه پیش می‌آید که افراد حاضر در آنجا صرفاً سنگ خود را به سینه می‌زنند، اما چنین نهادی که اعضای آن از رنج سنی بالایی برخوردار هستند، تقاضا، یا منافی را در این خصوص دنبال نمی‌کنند. سلامی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: آن نکته‌ای که به طور مدام در ذهن بنده خطور می‌کند، این است که کشور ما روز به روز از نظر رتبه و جایگاه فساد مالی دچار نزول می‌شود و با این روند رفته رفته به انتهای جدول نزدیک خواهیم شد. در این شرایط تنها چند حرفه هستند که قادرند اوضاع را بهبود بخشند و از بروز فساد ممانعت ورزند؛ یکی از این حرفه‌ها، «قضاوت» است. دستگاه قضایی و دست‌اندرکاران حرفه قضاوت، اولین بخش برای مبارزه با فساد هستند.

وی افزود: دسته‌ی دیگر، حرفه روزنامه‌نگاری است؛ روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها می‌توانند با ایجاد شفافیت، زمینه ناامن‌سازی مفسدین را فراهم کنند. روزنامه‌نگاران در اکثر کشورها به‌ویژه کشورهای توسعه یافته، پیشگام این مسئله هستند، اما متأسفانه در ایران

مسئله نکته ظریف و بسیار مهمی است و بنابراین شورای ادوار یا هر نام دیگری که برای آن انتخاب خواهد شد، بسیار ارزنده خواهد بود. این گروه صاحب نظر و در صورتی دیگر به عنوان امنای جامعه محسوب می شوند. به باور بنده این گروه نسبت به سایر گروه های دیگر شاید یکی از امین ترین دسته ها و اقشار جامعه محسوب شوند. حتی اگر حسابداران را در مقایسه با قضات در نظر بگیریم، بنده حسابداران را نیز امین تر از آن ها می پندارم. به دلیل این که این گروه حتی به آن صورت، قادر به پارتی بازی و زد و بند نیستند و استانداردها جلوی آن ها را می گیرد. بنابراین بنده ارزش ویژه ای را

❖ برای حل مسایل باید از کل آغاز کرد

نظام الدین ملک آرایی در این نشست گفت: شرط اول برای این که این تشکل به منزل مقصود برسد، این است که هدف روشن شود و هر فعالیتی که در این راستا انجام شود باید به آن هدف کمک کند؛ اگر فعالیتی هر چند مفید انجام شود که به هدف کمک نکند، علما می گویند که کار غیر عقلایی است. بنابراین در این مراسم همه باید سعی داشته باشند که به هدف اصلی خود دست یابیم. ملک آرایی افزود: استراتژی فعالیت های جامعه حسابداران رسمی طبیعتاً در قانون

اما حال اگر ایراد از اسناد فرودستی مثل اساسنامه و دستور العمل ها، باید یک به یک مطالعه شود. در این راستا هر مغایرتی که با هدف و چرایی جامعه حسابداران رسمی است، باید در آن جهت سوق داده شود. ملک آرایی در پایان سخنان خود تأکید کرد: نکته بعدی این است که شورای عالی سیاست گذار است و ما نماینده افرادی هستیم که آن ها نیز حرفی برای گفتن دارند؛ به همین دلیل باید برای این که از دیدگاه اعضای جامعه مطلع شویم، شورای عالی باید چنین جلساتی را برای اعضا نیز تشکیل دهد تا دیدگاه و مطالبات آن ها را مشخص کند تا شورا و هر تشکل دیگری که به این قضیه کمک می کند، در جهت خواسته ای باشد که اعضا برای جامعه مشخص می کنند.

❖ یکی از بزرگ ترین رسالت های ما شناسایی و شناساندن حرفه است

رحمت اله صادقیان در این نشست چنین گفت: سپاسگزاریم از شورای هفتم که ایده ای که از شورای چهارم تا ششم به دنبال آن می گشتیم را محقق کردند. ما هفت نهاد مستقل در حوزه حسابرسی داریم که اگر اهداف آن ها را حول یک محور جمع آوری می کردیم، همگی به دنبال رشد و اعتلای حرفه حسابداری هستند. به این معنی که همه اهداف جامعه ی حسابداران در خصوص رشد و اعتلای حسابداران و حساب رسان قرار دارد. وی افزود: طبق آخرین آمارها، ما در حال حاضر بیش از ۸۸۲ هزار شرکت و شخصیت حقوقی در کشور داریم که از این میزان، مجموعاً در سال ۱۳۹۷، برای ۳۵ هزار شرکت قرارداد حسابرسی امضا شده و ۸۷۰ میلیارد تومان درآمد نیز برای این حرفه حاصل شده است. همچنین در حال حاضر یک میلیون و ۴۵۰ هزار نفر حسابدار در کشور وجود دارد رقم بالغ بر ۳۲۶ هزار نفر دانشجوی رشته حسابداری نیز مشغول تحصیل هستند. بر اساس آمارهای دریافتی، ۸۷ درصد افراد

مشخص شده است، لذا هر هدفی که برای جامعه گذاشته شده تا یک دستگاه غیردولتی، غیر انتفاعی و دارای استقلال مالی باشد، در قانون و اهداف آن مشخص شده است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: نکته اصلی این است که اصلاح از جزء به کل برسد، بلکه اصلاح از کل به جزء می رسد، بنابراین نکاتی که این جا به عنوان نقیصه مطرح شد، برای حل آن باید از کل شروع کنیم و قانون را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهیم که البته به باور بنده ایرادات آن بسیار اندک است. در نتیجه قوانین و تبصره ها باید اصلاح شود تا بتوانیم به اهداف خود دست یابیم.

برای قشر حسابداران کشور قائل هستیم. کرباسیان در پایان سخنان خود گفت: نکته پیشنهادی بنده نیز این است که در همین جلسه و یا جلسه بعدی یک تیم دو نفره اجرایی انتخاب کنیم تا باعث پویایی مسیر شود و در جهت کسب استقلال آن گام بردارد تا بتوانیم برای جلسات بعدی، با دستور جلسه حاضر شویم. بدیهی است که می توان برخی از دستور جلسات دیدارهای بعدی را از سوی شورای عالی دریافت کرد و شورا می تواند به ما بگوید که چه کمکی از دست ما ساخته است. اما در مجموع به طور کلی اعضای حاضر نیز می توانند در تنظیم صورت جلسات سهیم باشند و قدم مؤثری را طی کنند.

◀ مهم‌ترین مشکلاتی که حرفه با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند

مهدی شلیله در این جلسه اعلام کرد: وقتی نامه دعوت به این مراسم را دریافت کردم، اولین نکته‌ای که به ذهن بنده رسید، این بود که هر کدام از ما که وارد شورای عالی شدیم، چه انتظاراتی داشتیم و نهایتاً در حال حاضر در چه جایگاه و وضعیتی قرار داریم.

وی افزود: در ۲۰ سال گذشته اقدامات مثبت بسیار زیادی انجام شده است، اما با این حال بسیاری از موارد مهمی که نیاز به حل و فصل داشت، به نتیجه‌ی مشخصی دست نیافته است. بنابراین امیدوارم که این‌گونه

جلسات بتواند بایی باشد برای حل مشکلاتی که در این مدت حل و فصل نشده است.

شلیله در بخش دیگر گفت: در دو دوره‌ای که بنده در شورای عالی حضور داشتم، همواره به دنبال این بودم که مؤسسات ما از اقتصاد بزرگی برخوردار شده و پویا شوند، تا بتوانند با تربیت حسابرس، به کشور خدمت کنند. متأسفانه در چند سال گذشته ما در بخش خصوصی رشد نداشتیم و به دلیل کوچک بودن اقتصاد مؤسسات، روند تربیت حسابرسان قدرتمند که در این مجموعه‌ها وجود داشت، متوقف شد. بنابراین یکی از بزرگترین دغدغه‌های

در همین تفاوت‌ها رشد و اعتلا حاصل می‌شود.

وی افزود: بنده در ادواری که در شورای عالی حضور داشتم، آرزوهایی داشتم که بخشی از آن تحقق یافت و بعضی دیگر نیز محقق نشد؛ در شورای عالی همواره آراء و افکار متفاوتی حضور دارد، اما با این حال خواه ناخواه باید مسیر پیموده شود و اهدافی را پیگیری کنیم تا به نتیجه مطلوب و اعتلای حرفه دست یابیم.

مهام در بخش دیگری از سخنان خود گفت: شاید از این جلسات به عنوان یک اتاق فکر، بتوان موضوعاتی را استخراج کرد و این موضوعات را از طریق راه‌اندازی کارگروه‌ها به نتیجه رساند. طبیعتاً این

حسابدار، شاغل هستند. همچنین نزدیک به ۲۵۰۰ نفر نیز حسابدار رسمی بیش از ۱۷ هزار نفر نیز حسابرس در واحدهای مختلف مشغول فعالیت هستند.

صادقیان گفت: تمام بزرگان و رهبران جامعه حسابداری و حسابرسی کشور نیز در این نشست دور هم جمع شده‌اند تا در ابتدا یکدیگر را ملاقات کنند که بتوانند در خلال آن مباحثات مربوط به حرفه را نیز مورد بحث، بررسی و ارزیابی قرار دهند تا بتوانیم به عنوان یک نهاد مستقل و بدون ارتباط با جامعه حسابداران رسمی، به همه افراد شاغل در این حرفه کمک‌رسان باشیم. مدت‌ها بود که به دنبال تحقق این ایده بودیم، هر چند که ایده نوپی نیست و در سایر کشورها و سایر حوزه‌ها این کار در حال انجام است.

صادقیان در بخش پایانی سخنان خود گفت: در نتیجه باید مشخص شود که دامنه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری ما در اقتصاد کشور چه اندازه است. بنده در دوره ششم تقریباً با ۱۳۵ نماینده مجلس به‌طور مستقیم، جلسات مختلفی را برگزار کردم، می‌توانم بگویم که به‌جز ۱۰ نفر همچون آقای پورابراهیمی، شکری و حسینی، باقی عنوان می‌کردند که جامعه حسابداران چیست و چه هدفی را دنبال می‌کنند؟ بنابراین یکی از بزرگ‌ترین رسالت‌هایی که ما در این جمع داریم، شناساندن و شناسایی حرفه، حوزه و جامعه‌ی حسابداری کشور است؛ گفتنی است که سهم ما از حاکمیت، گرفتنی است و این هدف از مسیر شناساندن جامعه محقق خواهد شد.

◀ مشکلات حق‌الزحمه‌ی حرفه‌ی حسابرسی اهمیت دارد

کیهان مهمان، در این نشست گفت: برگزاری چنین جلساتی مفید است و می‌تواند برای جامعه راهگشا باشد؛ چرا که در این نشست‌ها شاهد تضارب آرا خواهیم بود. در همین راستا، افکار یک جمع لزوماً یکسان نیست و همواره

روند بر عهده جامعه‌ی حسابداران رسمی است و ما جدای از این روند مجاز به انجام چنین کاری نیستیم، اما به هر ترتیب می‌توانیم مسائلی را پیگیری کنیم که حتی در سرنوشت جامعه نیز اثرگذار باشد.

وی در بخش پایانی بحث خود تأکید کرد: یکی از نگرانی‌های بنده در شرایط فعلی که پاشنه آشیل حرفه به حساب می‌آید، مسائل مربوط به حق‌الزحمه‌ی حسابرسی است؛ به باور بنده، در چنین جلساتی حتی اگر بتوانیم مشکلات مربوط به حق‌الزحمه مؤسسات حسابرسی را برطرف کنیم، بخش عمده‌ای از مسائل را حل کرده‌ایم.

بنده این است که نسل جدید از آموزش مطلوبی برخوردار نمی‌شوند.

وی افزود: نکته‌ی بعدی که باید به آن اشاره کنم، این است که ما از ابزارهای حسابرسی استفاده نمی‌کنیم و ابزارهایی که هم‌اکنون در دست داریم، ناکارآمد هستند و باید خود را به‌روز کنیم، چرا که از ابزارهای سنتی ۴۰ سال گذشته در حال استفاده هستیم و این مسئله باعث بروز مشکلات متعددی می‌شود. چرا که انتظارات جامعه استفاده‌کننده از خدمات حسابرسی از مؤسسات حسابرسی بالا است و فاصله‌ی قابل‌توجهی در این بین وجود دارد.

شلیله در بخش پایانی مباحث خود

چنین جمعی شد. باید از این جلسات، بهترین پیشنهادها را برای رفع چالش‌ها و یا بهبود وضعیت حرفه در کشور انجام دهیم.

وی افزود: زیربنای حرفه‌ی ما که بنیانی وارداتی دارد، بر یک چارچوب اقتصادی خاصی حاکم بوده و بر آن استوار است. اما آن اقتصاد، پس از انقلاب در کشور ما شکل نگرفته است، بنابراین می‌توان گفت که حرفه ما، یک حرفه تحمیلی بر اقتصاد کشور است. دلیل این مسئله که ما در چهل سال اخیر شاهد رشد این حرفه نبودیم، این است که یا ما به‌خوبی قادر به معرفی حرفه نبودیم، یا این که نتوانستیم سرویس‌هایی به‌جز

گفت: مسئله بعدی که باید به آن اشاره شود، این است که در اجرای استانداردهای حسابرسی نارسایی‌های فراوانی مشاهده می‌شود؛ همه ما به این مسئله واقفیم که در بخش‌های متعدد اجرایی دچار مشکل هستیم. بنابراین مواردی که ذکر شد، به باور بنده در دسته‌ی مهم‌ترین مشکلاتی است که حرفه ما با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند و باید برای حل و فصل آن‌ها برنامه‌ریزی مفصلی انجام شود.

«دغدغه دولت‌ها چیزی غیر از حسابرسی و حسابداری بوده است

مجید روحانی نیا در این نشست گفت: به باور بنده دغدغه بسیاری باعث تشکیل

سرویس‌های مستقل صورت‌های مالی است که زیربنای حرفه‌ی ما است را به مصرف‌کنندگان ارائه کنیم.

روحانی نیا همچنین گفت: در داخل حرفه نیز با مشکلات خاصی نظیر آموزش، ناکارآمدی مؤسسات، نرخ‌شکنی و ... روبرو هستیم که عمده‌تاً ناشی از کوچک بودن کیک ارائه‌ی خدمات به اقتصاد کشور است. ما باید تلاش کنیم تا سهم بیشتری را از اقتصاد کشور داشته باشیم.

وی در بخش پایانی سخنانش تأکید کرد: مسئله‌ای که وجود دارد این است که در دولت‌های قبل غیر از یک دوره، توجه خاصی از سمت وزارت اقتصاد و متولیان

این حوزه به حرفه نشده است. همواره شاهد بودیم که دغدغه دولت‌ها چیزی به غیر از حسابرسی و حسابداری کشور بوده است. بنابراین می‌توان از این جمع استفاده کرد تا مشکلات حوزه و حرفه حسابرسی حل و فصل شود.

«همگام با یکدیگر شرایط مساعد را فراهم کنیم

محمد حسن سعادتیان فریور طی سخنانی در این نشست گفت: بنده در دوره‌ی اول شورای عالی به عنوان یکی از اعضا انتخاب شدم، در عین حال علاوه بر این که عضو شورا بودم، در تهیه‌ی اساسنامه جامعه‌ی حسابداران رسمی نیز نقش داشتم. در این راستا این اندیشه را همواره داشتم که با توجه به دخیل بودن در تهیه‌ی اساسنامه و نیز عضویت در شورا و نیز با توجه به این نکته که سالیان متمادی عضو هیأت عامل سازمان حسابرسی بودم، می‌توانم به‌خوبی به جامعه کمک کنم. اما متأسفانه چنین اتفاقی رخ نداد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود افزود: در نامه‌ی دعوتی که برای بنده ارسال شد، این پیام را می‌توان استخراج کرد که تا به امروز کار اثرگذاری در جامعه انجام نشده است. بنده امیدوارم که در این نشست همگام با یکدیگر شرایطی را فراهم کنیم که در آینده به اهداف خود دست یابیم.

«شورای عالی هفتم موتور محرک شورای ادوار باشد

احمد عزیزی دیگر عضو پیشین شورای عالی در سخنانی به‌اختصار گفت: توصیه بنده این است که شورای عالی فعلی به موتور محرک این جمع بدل شود و از این پس شورا دستور کار را برای جلسه پیش رو مشخص کند، اما پیشنهاد می‌کنم که عناوینی اصلی را همچون «شکاف انتظارات» برای بررسی انتظارات ملی و بین‌المللی از حرفه‌ی حسابداری

انتخاب کنیم. همچنین ذیل این عنوان، گفتنی است که حرفه ما با ابر بحران‌هایی درگیر است و باید دید که نشست حاضر، چه کمکی می‌تواند به حل مشکلات و بحران‌های مذکور کند.

« برای حل مشکلات راه پیشین را ادامه ندهیم

علی ثقفی در سخنان خود در این نشست گفت: همه اعضای حاضر در نشست، خدمات قابل توجهی را در دوران خدمت خود انجام دادند. بنده همین‌جا می‌خواهم از جناب آقایان دکتر مظاهری و کرباسیان که سنگ بنای راه‌اندازی جامعه حسابداران رسمی را گذاشتند، تشکر کنم. چرا که در آن مقطع دشواری‌های فراوانی در این راه وجود داشت.

وی افزود: خدا را شاکرم که ما در این راه با مشکل و مسئله مواجه هستیم و خدا را شاکرم که به دنبال رفع آن هستیم. چرا که انسان بی‌دغدغه یعنی هیچ و اگر دغدغه نداشته باشیم، قادر به شناسایی مسائل و مشکلات نبودیم. لذا باید سپاسگزار باشیم که افراد دغدغه‌مندی در این نشست جمع شده و اقدام به شناسایی و حل مشکلات و دغدغه‌های پیرامون حرفه حسابرسی و حسابداری می‌کنند.

ثقفی همچنین تأکید کرد: توصیه‌ی بنده در این گردهمایی این است که برای حل مشکلات، خط و مسیر خود را تغییر داده و از راه پیشین عبور نکنیم. چرا که تکنولوژی، افراد و تفکرات همگی دستخوش تغییرات بنیادین قرار گرفته‌اند. ما نباید تنها به دنبال حسابداری و حسابرسی باشیم، بلکه باید از دستاوردهای جدیدی که در این حوزه به وجود آمده‌اند نیز بهره‌مند شویم تا سهم درآمدی این حرفه افزایش یابد.

وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: نکته‌ی دیگری که باید به آن توجه کرد، این است که باید از دولت مستقل شویم و دیگر به دنبال آن نرویم، چرا که افراد حاضر در جامعه حسابداران، افراد

شاخصی هستند که به راحتی می‌توانند دست خود را بر زانوهای خود بگذارند. ثقفی در پایان تأکید کرد: در راه رشد جامعه و حرفه، ما دامنه‌ی فعالیت‌ها را محدود کرده‌ایم و نمی‌گذاریم افراد شایسته وارد و تربیت شوند؛ بنابراین همان‌طور که کانون وکلا و کارشناسان رسمی این محدودیت‌ها را شکستند، ما نیز باید دروازه ورود افراد را بگشاییم تا جوانان به این حرفه هجوم بیاورند.

« نخستین تغییر پذیرش شفافیت است

خسرو پورمعمار در این جلسه طی سخنانی گفت: اگر خواهان تشکیل یک

غیرحضورى شرکت کند. پورمعمار همچنین گفت: مطلب بعدی در خصوص تخصصی شدن حرفه حسابرسی در تمامی حوزه‌ها و رشته‌ها است؛ به این معنی که افراد و مؤسسات باید به صورت تخصصی در حوزه‌هایی نظیر بانک، بیمه و .. فعالیت کنند. در این راستا نباید عنوان کنیم که ما دارای تمامی این تخصص‌ها هستیم، چرا که دنیای امروز، عصر تخصص است.

به گفته‌ی پورمعمار: نکته بعدی نیز در خصوص مدیریت جامعه حسابداران رسمی است؛ الزاماً نباید برای مدیریت جامعه به دنبال یک فرد حسابدار و حسابرسان باشیم، بلکه از آن فرد انتظار

داریم، مواردی که در اساسنامه و شورا برای وی مشخص شده، به نحو احسن انجام دهد.

وی در پایان تأکید کرد: یکی دیگر از مواردی که باید به آن اشاره کرد، شناساندن حرفه است؛ به باور بنده حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی در جامعه شناخته شده نیست و اگر این اتفاق رخ دهد، قادر خواهیم بود که در مقاطع مختلف، ورود کنیم و اثرگذار باشیم. به طور مثال در قضایای حساب‌های قوه قضاییه، عنوان شد که ۶۳ حساب وجود ندارد. خب در این حوزه عده‌ای متخصص هستند و می‌توانند این مسئله را راستی آزمایی کنند.

اتفاق فکر از این جمع هستیم، نیاز به انجام تغییر و تحولات زیادی داریم؛ اولین تغییر این است که ما باید اصل شفافیت را بپذیریم، به این معنی که فردی اگر نیاز به دسترسی به حرفه داشت، بتواند به راحتی اعضای جامعه را بشناسد و با یک سرچ ساده، کلیه‌ی اطلاعات فرد و مؤسسه مدنظر خود را پیدا کند. شفافیت داشتن به معنای پذیرفتن این نکته است که به خطاهایی که یک فرد یا مؤسسه انجام داده، دسترسی داشته باشیم.

وی افزود: نکته‌ی بعدی، توجه به مسئله‌ی آموزش است؛ باید روند آموزش تغییر یابد و فردی که در شهرستان ساکن است هم بتواند در کلاس‌های

« باید به پیش‌کسوتان اعتقاد داشت

عباس هشی در این جلسه طی سخنانی گفت: «در جلسات تخصصی حرفه در کشور های توسعه‌یافته پس از تهیه‌ی برنامه‌ها از پیش‌کسوت‌ها نظرخواهی می‌کنند و این نشان‌دهنده‌ی اعتقاد به نظر پیش‌کسوتان حرفه است. در هر شورایی در چارچوب قانون و اساسنامه، برنامه‌ای ارایه شده است، اما در مورد موفقیت و ناکامی برنامه‌ها ارزیابی نداشته‌ایم، بنابراین پیشنهاد اول‌ام این است که شورای عالی به هیأت مدیره تکلیف کند که برنامه‌های اجراشده و کارهای معوق را مشخص کند. دوم این که

دیدیم. آقای کرباسیان در شورای دوم به ما گفتند که از حیطةی نظارت صدمه‌پذیر هستیم و بایستی به تخلفات با درجه‌ی بالاتری برخورد کنیم اما گوش نکردیم و الان ایرادی که بر ما می‌گیرند این است که نظارت‌تان ضعیف است و هم اکنون باز از همان ناحیه‌ی ضعف در نظارت در حال ضربه خوردن هستیم.» هشی با اشاره به این که کارهای سازمان حسابرسی از ۹۰۰ مورد در زمان آقای مظاهری به ۱۲۰۰ در سال ۹۸ افزایش پیدا کرده است افزود: «ما یک سری حقوق داریم و بایستی این حقوق احیا شود. نکته‌ی آخر این که ما بایستی جایگاه واقعی خودمان را احیا

« تا امروز از حضور پیش‌کسوتان استفاده نشده است

هوشنگ خستویی نیز در این جلسه به‌اختصار تأکید کرد: نکته‌ای که باید مطرح کرد این است که شورای عالی محترم، چه درخواستی از پیش‌کسوتان دارند؟ این موارد باید به طور شفاف مشخص شوند. در همین راستا، متأسفانه تا امروز از حضور پیش‌کسوتان در جنبه‌ها و حوزه‌های مختلف جامعه استفاده نشده است. به طور مثال می‌توانستند از حضور افراد این جمع در کارگروه‌های تخصصی بهره‌مند شوند که متأسفانه تا امروز این اتفاق رخ نداده است.

« جامعه‌ی حسابداران رسمی نهاد ناظر است

منصور شمس احمدی در این جلسه گفت: به باور بنده در این حرفه دو چالش اصلی داریم که با یکدیگر ارتباط دارند؛ اول بحث نهاد ناظر است که به نظر من جامعه حسابداران رسمی، یک جامعه حرفه‌ای نیست، بلکه یک نهاد ناظر محسوب می‌شود که بر اساس اساسنامه، دلایل این استدلال کاملاً مشخص است. بنابراین اگر احساس می‌شود که این مسئله نیاز به اصلاح دارد، باید اقدام به اصلاح اساسنامه و آیین‌نامه‌ها کنیم. در نتیجه نیازی به یک نهاد ناظر جدید نداریم. وی تأکید کرد: دومین مسئله، تعریف

کنیم. در شورای سوم و چهارم ما به مرکز پژوهش‌های مجلس، خود مجلس، سازمان بازرسی کل کشور، قوه‌ی قضاییه مراجعه و جایگاه خودمان را بازگو کردیم. هم‌اکنون نیز بایستی به مراکزی که نیاز است جایگاه‌مان را معرفی کنیم، مراجعه نماییم.»

وی در پایان سخنانش گفت: «ما نیازمند سخنگو از طرف حسابداران رسمی در دولت و بورس هستیم چرا که در غیاب این سخنگو، مشاهده می‌شود که سازمان حسابرسی به معرفی خود بعنوان بخش دارای دانش، تجربه و آموزش با بورس مکاتبه می‌کند.»

ما باید جایگاه خودمان را که از ما گرفته شده است، پس بگیریم. در دوران آقایان مظاهری و کرباسیان جامعه‌ی حسابداران رسمی جدی گرفته می‌شد. در شورای بورس خانم دکتر مجتهدزاده بودند که ما برای بیان نظریات جامعه با ایشان در تماس بودیم. الان در شورای بورس یک نفر حسابدار نیست و متأسفانه مصوبه‌ی اخیر در بورس در حیطةی تخصصی حسابداران بود که ما برای اظهارنظر در آن حضور نداشتیم. تا سال ۸۸ و حضور آقای دکتر حسینی با ما رفتاری مناسب داشتند اما از ۸۸ به بعد دیگر جامعه کنار گذاشته شد.» وی افزود: «ما از ضعف نظارت آسیب

حسابرسی است؛ اگر طرح جدید را که نهاد ناظر را تعریف کرده، با دقت مطالعه کنیم و اگر به ترکیب شورا و تبصره‌ی ۱۹ دقت شود، ملاحظه می‌شود که چه بار عظیمی قرار است بر دوش ما قرار گیرد و اگر جزئیات این طرح مشخص نشود، حرفه ما ناخواسته به یک مسیر دیگر می‌رود. بنابراین به نظر بنده باید در دستور کار نشست، این دو مسئله بگنجانیم و مورد ارزیابی مجدد قرار دهیم.

« باید از تجارب دیگران استفاده کرد

علی اکبر عرب مازار در این جلسه گفت: ایده راه‌اندازی این جمع بسیار مناسب است و باید از تجربیاتی که کشورهای دیگر در این مسیر به‌دست آورده‌اند، استفاده کرد؛ چرا که این جمع از افرادی تشکیل شده که هیچ‌گونه وابستگی ندارند و بسیاری از مسائلی را که شورا و جامعه قادر به بیان آن نیست، این گروه می‌تواند مطرح کند. در نتیجه می‌توان گفت که شورا و این جمع، لازم و ملزوم یکدیگر هستند.

وی افزود: ضمن این‌که اگر موارد مشخص احصا شود و برای بررسی به جمع‌بندی نهایی برسد، این نهاد از کارایی بالایی برخوردار خواهد بود؛ چرا که وقتی نظرات این جمع منعکس شود، به دلیل این‌که واژه «ادوار» را یک می‌کشد، پذیرش آرای آن‌ها در جامعه و در بین محافل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بیشتر خواهد شد.

« باید جایگاه جامعه را پررنگ‌تر کنیم

بهرام کلانترپور در سخنانی در این نشست گفت: دو بحث عمده‌ای که می‌توانیم در این جمع داشته باشیم، اول مسائل مربوط به جامعه و دوم مسائل فراجامعه است؛ انتظاراتی که جامعه بزرگ از ما دارد، هیچ‌گاه به‌خوبی جایگاهی برای ما در نظر گرفته نشده

است و مشاهده می‌شود که نه در مجلس و نه سایر دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی و سیاست‌گذار، ارتباط چندانی نداریم. وی افزود: بنده به یاد می‌آورم که در زمان اصلاح قانون مالیات‌ها، ما خودمان با دشواری خود را در جلسات بررسی اصلاح این قانون در دولت وارد کردیم. در نتیجه انتظاراتی که می‌توانیم ایجاد کنیم، به افرادی که در این نشست حضور دارند، مرتبط می‌شود. چرا که ارتباطات این افراد با بیرون از جامعه حسابداران، قادر است حلقه‌ی واسطی برای ما باشد تا بتوانیم جایگاه جامعه را بیش از پیش پررنگ کنیم.

« شورای ادوار باید جایگاه سیاست‌گذاری بیابد

مصطفی جهانبانی نیز در این جلسه گفت: ما این جمع را باید نه در ذیل جامعه، بلکه در جایگاه سیاست‌گذار جامعه تعریف کنیم. جامعه حسابداران نیاز به حمایت دارد و نیاز دارد که هرگاه این جمع دور هم جمع شدند، به آن کمک کنند. ما می‌توانیم در نقش بازوی مشورتی برای شورا عمل کنیم؛ در برخی از کشورهای توسعه یافته، جوانان و مدیران برنامه‌های خود را به پیشکسوتان عرضه می‌کنند تا با راهنمایی‌های آن‌ها، پس از اصلاح، راهی عرصه اجرا شود.

« حرفه با مسایل پیچیده‌ای مواجه است

هوشنگ نادریان در این جلسه ضمن تبریک به شورای عالی هفتم گفت: شورا این شهادت را داشتند که هدفی را که از شورای چهارم به دنبال آن بودیم را به مرحله عمل رساندند. این تجربه در دنیا هم اتفاق افتاده است؛ به طور مثال برخلاف شرکت‌های ایرانی که هیأت‌مدیره‌های پنج تا هفت نفره دارند، در کشورهای توسعه یافته این عدد را به ۱۱، ۱۳ و یا ۱۵ نفر با اعضای غیرموظف رساندند. حتی بخشی از این افراد در حرفه خودشان استخوان خُرد کرده و

دارای جایگاه مرجعیت هستند و می‌توانند کمک بسزایی برای آن مجموعه باشند. نادریان افزود: ما متأسفانه در سطوح مدیریتی سطح اول کشور نیز به‌ندرت شاهد شکل‌گیری چنین نهادهایی هستیم. بنده تنها یک وزیر را می‌شناختم که ماهی یک‌بار وزرای پیش از خود را در یک نشست صمیمانه جمع می‌کرد و در آن جلسه، راهکار تمامی مشکلات و ابهامات خود را پیرامون تصمیمات مختلف از طریق نظرخواهی از آن‌ها، برطرف می‌کرد. وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: حرفه‌ی ما نیز در حال حاضر با مسائل پیچیده‌ای مواجه است و باید از حل و فصل این مسائل استقبال کنیم؛ مسائلی همچون عقب‌افتادگی‌های تکنولوژیکی، ارتباط با ذی‌نفعان، تجهیز به خدمات حرفه‌ای به‌عنوان مسیرهای درآمدی جدید، نظارت بر خود پاره‌ای از مشکلات موجود بر سر راه جامعه هستند. در همین راستا نباید دلخوش باشیم به شرایط موجود و باید تلاش کنیم که نقاط ضعف خود را به‌خوبی شناسایی کنیم و شورای عالی هم هر زمان که احساس کرد می‌تواند برای حل معضلات از این جمع استفاده کند، باید این کار را انجام دهد. نادریان در پایان تأکید کرد: حتی نباید به این جمع بسنده کنیم، چرا که قطعاً نفراتی غیر از افراد حاضر در این نشست هم وجود دارند، که می‌توانند به‌خوبی در کمیته‌های تخصصی مورد استفاده قرار گیرند و جامعه می‌تواند به شکل حقیقی از آن‌ها بهره‌مند شود.

« انتخاب رحمت‌اله صادقیان به‌عنوان دبیر جلسات مجمع ادوار شورای عالی

در پایان نخستین نشست شورای ادوار جامعه حسابداران رسمی ایران آقای رحمت‌اله صادقیان به‌عنوان دبیر جلسات مجمع ادوار شورای عالی جامعه حسابداران رسمی با رأی اکثریت اعضا انتخاب شد.

ضوابط انتخاب اعضای کارگروه‌های تخصصی دوره‌ی هفتم شورای عالی اعلام شد

و اوراق بهادار، و پنج نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به‌عنوان عضو کارگروه جلب شود و در نهایت این همکاران به عضویت کارگروه‌ها برگزیده شدند.

۵) با توجه به طیف متنوع مؤسسات حسابرسی بزرگ، متوسط و کوچک، مقرر شد حسابداران رسمی شاغل با امکان حضور از تمامی این طیف برای عضویت در کارگروه‌ها انتخاب شوند که در نهایت به تعداد حداکثر ۲۲ نفر از اعضای شاغل از این طیف انتخاب شدند. علاوه بر این، در انتخاب حسابداران رسمی شاغل در مؤسسات تلاش شد مؤسسات حسابرسی در کل پهنه‌ی جغرافیایی کشور ملحوظ شوند و این انتخاب صرفاً محدود به مؤسسات حاضر در تهران نباشد.

۶) با توجه به آغاز فعالیت مجمع اعضای ادوار شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، و برگزاری منظم جلسات مجمع، مقرر شد از دانش و تجارب پیش‌کسوتان حرفه در این چارچوب بهره‌برداری مؤثر شود و حتی‌الامکان اعضای جوان‌تر به‌عنوان عضو کارگروه انتخاب شوند.

۷) بدیهی است که با توجه به جایگاه ارزنده‌ی اعضای دوره‌ی ششم کارگروه‌های تخصصی، در نظر است که در مجموعه آیین‌های بزرگداشت روز حسابدار در سال ۱۳۹۹، در کنار تجلیل از پیش‌کسوتان و نام‌آوران حرفه، از این اعضا نیز قدردانی و تشکر شود.

۸) چنان که ملاحظه می‌شود انتخابی کم‌شمار از میان انبوه عظیم سرمایه‌ی انسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران کاری بس دشوار است. از این رو، ضمن ادای احترام و عرض پوزش به تمامی متقاضیان عضویت در کارگروه‌های تخصصی، اعلام می‌کنیم به دلیل محدودیت‌های ناگزیر در انتخاب اعضای کارگروه‌های تخصصی، فرصت‌سازی لازم به‌منظور بهره‌برداری از این سرمایه‌ی عظیم انسانی و پاسداشت آن که اطلاع‌رسانی لازم در این خصوص انجام خواهد شد. ما بر این باوریم که دستیابی به اهداف تشکیل جامعه، میسر نمی‌شود مگر آن که شاهد مشارکت مؤثر و همه‌جانبه‌ی تمامی اعضای گران‌قدر خود باشیم و تأیید داریم که چنان که گفته شد اگرچه عرصه‌ی حضور در کارگروه‌های تخصصی بسیار محدود است، اما سایر عرصه‌های مشارکت در امور جامعه بسیار گسترده خواهد بود.

جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران ضمن سپاسگزاری از زحمات اعضای دوره‌ی ششم کارگروه‌های تخصصی و شادباش و خیرمقدم به اعضای دوره‌ی هفتم، نحوه‌ی انتخاب اعضای کارگروه‌ها را به شرح ذیل اعلام کرد:

۱) قبل از هر چیز، لازم به یادآوری است که باتوجه به آیین‌نامه‌ی اجرایی تشکیل کارگروه‌های تخصصی و تعداد ۱۱ کارگروه تخصصی در جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، تنها امکان انتخاب ۶۶ نفر از اعضای محترم جامعه برای عضویت در کارگروه‌ها وجود دارد و از این‌رو ناچار از انتخاب میان اعضای محترم داوطلب عضویت در هریک از کارگروه‌ها هستیم.

۲) به منظور انتقال دانش و تجارب و حفظ سوابق تخصصی در هر کارگروه و در عین حال ایجاد فرصت حضور برای دیگر اعضای محترم، مقرر شد در هر کارگروه حداقل یک نفر و حداکثر دو نفر (در مجموع ۲۲ نفر از کل اعضا) از میان اعضای پیشین کارگروه‌ها در دوره‌ی جدید ابقا شوند و تعداد ۴۴ نفر نیز به‌عنوان عضو جدید کارگروه‌های تخصصی برگزیده شدند. ۳) همچنین مقرر شد نیمی از اعضای منتخب از شاغلان در مؤسسات حسابرسی و نیمی دیگر از میان اعضای غیرشاغل باشند.

۴) همچنین به‌منظور عدم تعارض منافع و استفاده‌ی بهینه از ظرفیت حسابداران رسمی غیرشاغل که در دستگاه‌ها و نهادهای حاکمیتی و سیاست‌گذاری حضور دارند، مقرر شد به‌منظور برقراری تعامل ارگانیک با نهادهای حاکمیتی به‌عنوان ذی‌نفعان کلیدی فعالیت جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، از ظرفیت این همکاران به‌منظور توسعه‌ی حرفه بهره‌برداری شود. از این‌رو، تلاش شد مشارکت مدیرکل محترم حوزه‌ی نظارت مالی در وزارت امور اقتصادی و دارایی، یک عضو محترم هیأت عامل سازمان حسابرسی، معاون محترم سازمان امور مالیاتی کشور، معاون و مشاور عالی محترم دیوان محاسبات کشور، بازرس محترم کل امور اقتصادی سازمان بازرسی کل کشور، عضو محترم کمیسیون برنامه و بودجه‌ی مجلس شورای اسلامی، عضو محترم کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، عضو محترم شورای اسلامی شهر مشهد، دو نفر از مدیران عامل پیشین بانک‌ها، دو نفر از مدیران عامل پیشین بیمه‌ها، عضو محترم پیشین هیأت مدیره‌ی سازمان بورس

نشست رئیس شورای عالی و دبیرکل جامعه با دبیر کمیسیون اقتصادی هیأت دولت برگزار شد

محورهای مقررات گذاری در حوزه ی حسابرسی و به ویژه توجه به بخش خصوصی در توسعه ی خدمات تخصصی و حرفه ای، بازنگری مقررات موجود، تنقیح قوانین، آیین نامه ی انتخاب حسابرس برای شرکت های دولتی و بحث بهبود ساختار حرفه حسابرسی راینی هایی صورت گرفت.

در پایان جلسه، دبیر کمیسیون اقتصادی هیأت دولت، ضمن تشکر از اقدامات جامعه، در خصوص طرح و بررسی موارد مزبور با دعوت از جامعه و توجه جدی به نظرات تخصصی آن قول مساعد ارائه دادند.

گفتنی است این نشست از سلسله نشست های جامعه با ذی نفعان حرفه در راستای شناساندن جامعه و حرفه و حفظ حقوق حرفه ای اعضا در قالب برقراری تعامل مؤثر با نهادهای کلیدی صورت گرفته است.

در ادامه سلسله نشست ها با ذی نفعان فعالیت جامعه ی حسابداران رسمی ایران، عصر یکشنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۹۸ جلسه ی مشترک رئیس شورای عالی و دبیرکل جامعه با دبیر کمیسیون اقتصادی هیأت دولت برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی جامعه ی حسابداران رسمی ایران در این جلسه که در محل هیأت دولت برگزار شد توانمندی های جامعه ی حسابداران رسمی ایران برای یاری به برنامه های اقتصادی در جهت ارتقای شفافیت مالی و بهبود انضباط اقتصادی برای دکتر علی نصیری اقدم دبیر کمیسیون اقتصادی هیأت دولت تشریح شد.

در ابتدای جلسه سعید جمشیدی فرد، رئیس شورای عالی، گزارشی از ظرفیت تخصصی حرفه در بخش خصوصی و جامعه و موانع موجود جهت توسعه ی آن ارائه نمود. در ادامه، در

همایش تغییرات استانداردهای حسابداری برگزار شد

منصور شمس احمدی استاندارد ۳۴ را مورد بحث قرار دادند. دانیال محجوب و سیدمحمد باقرآبادی نیز به ترتیب استاندارد ۳۵ مالیات بر درآمد و استانداردهای ۳۶ و ۳۷ ابزارهای مالی ارائه و افشا را تشریح کردند.

گفتنی است این همایش که سخنرانی های آن همزمان به صورت آن لاین نیز ارائه می شد در همکاری با روزنامه ی دنیای اقتصاد برگزار شد.

در ادامه ی برگزاری سلسله همایش های تخصصی آموزشی توسط مرکز آموزش حسابداران رسمی (ماحر) چهارشنبه سی ام بهمن ماه «همایش بررسی تخصصی تغییرات استانداردهای حسابداری» برگزار شد.

در این همایش عطاءالله مقبلی استاندارد یک حسابداری و ارائه ی صورت های مالی را مورد بحث قرار دارند. عزیز عالی ور استاندارد ۲ و صورت جریان های نقدی را تشریح کردند.

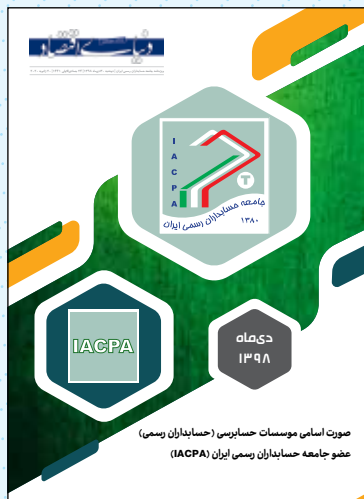
اسامی پذیرفته‌شدگان آزمون حسابدار رسمی سال ۱۳۹۸ اعلام شد

فهرست ۱۱۷ داوطلب پذیرفته‌شده در آزمون حسابدار رسمی اعلام شد. هیأت تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی فهرست پذیرفته‌شدگان آزمون سال جاری حسابداران رسمی ایران را اعلام کرد. اسامی جدیدترین اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران به شرح زیر است.

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر
۳۸	حسینی	سیدقایم	سیدابوالفضل
۳۹	حیدری	مرتضی	عین اله
۴۰	خاکی	بهزاد	مسلم
۴۱	خالقی کسبی	پروانه	عباس
۴۲	خریدار	احسان رضا	محمدحسن
۴۳	خسروی زابدند	حمید	محمدحسن
۴۴	خضری	مهران	محمی الدین
۴۵	خواجوند	منصور	جهانبخش
۴۶	خیری	روح اله	رضا
۴۷	داداشی نسب	مجید	تقی
۴۸	داستانپورحسین ابادی	عباس	علی اکبر
۴۹	داودی فرکوش	محمد	محرم
۵۰	درخشان هوره	زهرا	قربانعلی
۵۱	رسولی	مریم	عباسعلی
۵۲	رسولی فر	یاسین	جعفر
۵۳	رضایی	مجتبی	یدالله
۵۴	رضایی کلج	مهرناز	غلامرضا
۵۵	ریسی	مرضیه	سهراب
۵۶	زردکوهی	محسن	محمدحسن
۵۷	زمانی	سعید	حسین اصغر
۵۸	ساداتی	سیدمحمدباقر	سیدنصراله
۵۹	سلامی	مسعود	حسن
۶۰	سلبعلی زاده سیسی	لیلا	رحیم
۶۱	سلمانیان	مریم	حسام
۶۲	سیف پناه صومعه سرایی	پویا	پرویز
۶۳	شاکر سوره	رضا	حسین
۶۴	شاکری شمسی	مریم	محمد
۶۵	شاهرخی چمن ابادی	مجید	جمشید
۶۶	شجر	مهدی	اکبر
۶۷	شریفی فر	محمدجواد	حبیب
۶۸	شهبازی مرید	رضا	علی
۶۹	شهبازی مزید	حسین	احد
۷۰	شیرازی باصری	علی	قربانعلی
۷۱	صابری منش	محمدعلی	علی
۷۲	صادق پورصائین	سپیل	محمود
۷۳	صالحی	حمیدرضا	ابوالقاسم
۷۴	صالحی	میثم	علی محمد

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر
۱	ابراهیمی	فرشید	محمدداود
۲	ابطحی نایینی	بنفشه سادات	سیدمحمدعلی
۳	ابوترابی	علیرضا	حسین
۴	احمدی	فریریز	فلانمرز
۵	احمدی راد	ندا	مجتبی
۶	اراسته منش	مهدی	محمدرضا
۷	ارژنگی	مجید	خلیل
۸	اسدی علی ابادی	یاسر	داود
۹	اسماعیلی	ارسلان	فریدون
۱۰	اسماعیلی	جواد	علی اکبر
۱۱	اسیایی	محمدرضا	ولی الله
۱۲	اصغریان	سیدکاظم	میرمحبوب
۱۳	اصلانی	سعید	ابراهیم
۱۴	اعتمادی بزرگ	محمدحسین	محمدجواد
۱۵	امان زاده اوغاز	زینب	عوض محمد
۱۶	امراه زاده	لیلا	علی
۱۷	اهری زاده	محمدصالح	محمدسعید
۱۸	اوصیا	سیداحمد	سیدعلی
۱۹	باطبی	کیوان	مجید
۲۰	باقری	علیرضا	عبدالرضا
۲۱	برزگری	امید	علی
۲۲	بلادی	سیدعبداله	عباس
۲۳	بهرام نژاد	عماد	بهروز
۲۴	پوراسدالله	ارمین	پیمان
۲۵	پورکیوان	حمید	محمود
۲۶	پورنظری	حسین	علی
۲۷	پورواسعی	علی	عزیزاله
۲۸	تیموری	محمداسمعیل	ابراهیم
۲۹	جباری	حجت	بهلول
۳۰	جباری تکلدانی	زینب	جعفر
۳۱	جدیری نقاش کار	جهانگیر	علی اشرف
۳۲	جعفری	امید	یداله
۳۳	جمالی بجستانی	طیبه	محمدعلی
۳۴	جهانگیر	امیر	علی محمد
۳۵	چگنی	محمدحسین	تیمور
۳۶	حاجیها	زهرة	محمود
۳۷	حبیب زاده	حمیدرضا	حبیب

ویژه‌نامه‌ی سال ۱۳۹۸ جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران منتشر شد

ویژه‌نامه‌ی سال ۱۳۹۸ جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران در ۴۸ صفحه به ضمیمه‌ی روزنامه‌ی دنیای اقتصاد مورخ دوشنبه سی‌ام دی‌ماه ۱۳۹۸ منتشر و در سرتاسر کشور توزیع شد. در این ویژه‌نامه علاوه بر تاریخچه و تشریح فعالیت‌های جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، بخش‌های زیر ارائه شده است:

- فهرست مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، به همراه فهرست شرکا و حسابداران رسمی در استخدام
- فهرست حسابداران رسمی شاغل انفرادی
- فهرست حسابداران رسمی در استخدام سازمان حسابرسی
- فهرست حسابداران رسمی غیرشاغل
- برخی مقررات قانونی حاکم بر فعالیت حسابداران رسمی

اولین همایش تخصصی «مشاوره به کسب‌وکار» با مشارکت جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شد

اولین «رویداد مشاوره به کسب‌وکار» Consultant to Business Event محور بررسی چالش‌های پیش روی بنگاه‌ها در سال ۱۳۹۹ و ارائه‌ی راهکارهای کاربردی در شرایط کنونی

در جهت غلبه بر آن‌ها» با مشارکت جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شد. این همایش در تاریخ سه‌شنبه اول بهمن‌ماه در محل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برگزار گردید. این رویداد در هشت حوزه‌ی تخصصی در محل اتاق بازرگانی ایران برگزار شد. حوزه‌های تخصصی این همایش عبارت بودند از: منابع انسانی، بازاریابی، فروش و تجهیزات، IT و امنیت اطلاعات، مدیریت تأمین مالی و امور مالیاتی، حاکمیت شرکتی، مدل توسعه‌ی کسب‌وکار و مدیریت پروژه.

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر
۷۵	صفری بروجردی	سعید	اسماعیل
۷۶	صمدی	مریم	اصغر
۷۷	طالبی	محمد	منصور
۷۸	عباسی شهنی	ندا	کهزاد
۷۹	عبدی	رسول	محمود
۸۰	علی احمدی	سعید	علی
۸۱	علیزاده	مریم	قدرت
۸۲	عمادی	بهمن	غلامعلی
۸۳	غفاری	حسین	محمدکاظم
۸۴	فتحی	شاهرخ	محمدحسین
۸۵	فتحی یونس	هومن	فرخ
۸۶	فرج زاده دهکردی	حسن	حسین
۸۷	فرجی	علی	انتقام
۸۸	فرحی	مهدی	احمد
۸۹	فلاح	مریم	ابوالقاسم
۹۰	فلاح نژاد	فرهاد	علی
۹۱	فہیم نژاد	زهره	محسن
۹۲	فیض آبادی	فرشته	عباسعلی
۹۳	قراگزی	دانیال	جهانگیر
۹۴	قربانی	حسین	فرج اله
۹۵	قره داشی	مرتضی	ابراهیم
۹۶	کرمی	شیمیا	کرم
۹۷	گنجی	کیانوش	غلامرضا
۹۸	لوایی	حامد	عباس
۹۹	محمدی	اصغر	قاسم
۱۰۰	محمدی کلایه	حسین	جان محمد
۱۰۱	محمدیان دوغیکلایی	محمد	حسین
۱۰۲	مسایلی	فرزاد	غلامرضا
۱۰۳	معمدی ادرمنابادی	مهدی	حسین
۱۰۴	مکارمی	رضا	اکبر
۱۰۵	منصوری	حمیدرضا	احمد
۱۰۶	منظری توکلی	سلمان	کرامت
۱۰۷	مهری	محمدقربان	حسین
۱۰۸	میرزایی	حسین	رضا
۱۰۹	نبوی نژاد	سیده فروزان	سیدنورمحمد
۱۱۰	نقدی	سجاد	سعادتقلی
۱۱۱	نوایی لواسانی	مرتضی	مصطفی
۱۱۲	نورانی	سیده انیس	سیدداود
۱۱۳	نوروزلو	رضا	فتح اله
۱۱۴	نوروزی	حمیدرضا	غلامرضا
۱۱۵	نونال نهر	علی اکبر	درگاهقلی
۱۱۶	نیک زاد	مجید	رحمت
۱۱۷	پگانه فر	منصور	رحیم

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (۵ اسفندماه ۱۳۹۸)

آئین تدبیر سهند

محمد سمائی، منصور عطائی، نادر فخورنژاد

۰۴۱-۳۳۳۷۰۸۰۱

۰۴۱-۳۳۳۶۷۱۳۰

تبریز- خیابان فارابی (خ چایکنار)-نرسیده به پل سنگی- مجتمع کوثر- طبقه سوم- واحد ۱

آئین تراز آریا

اصغر حمصیان اتفاق، اکبر هاشمیان، محمد علی جعفری

محمدباقر صادقیان، مهرداد پور قدیری اصفهانی

۰۳۱-۳۷۸۶۶۲۹۲

۰۳۱-۳۷۸۶۶۲۹۲

اصفهان- خیابان رودکی- نیش فرعی ۶۰- ساختمان ستایش- طبقه دوم

آئین ابرار آریا

ناصر شکاری وانقی، محمد عسکری انارکی، محمد جواد معصومی

۸۸۹۳۸۳۴۰-۸۶۰۳۷۳۹۶

۸۸۹۴۷۳۳۱

تهران- میدان ولیعصر- ابتدای بلوار کریم خان زند- پلاک ۳۰۸- طبقه ۷- واحد ۷۴

آئین بهروش

علی پاژکی، بابک دورگلی، نادر فرهمندنیا

۸۸۴۴۴۶۶۸-۸۸۴۴۳۴۲۳

۸۸۴۵۲۸۶۲

تهران- خیابان مطهری- خ شهید محسن وزوایی- پلاک ۲۸- طبقه ۹ واحد جنوبی

آئین بهرنگ صادق

کریم برزگری مولان، غلامحسین کشاورز محمدیان، محسن زرعی، فرهاد شاهویسی

۴۶۰۹۱۳۶۰

۴۶۰۹۱۳۶۰

تهران- خیابان فردوس غربی- سازمان برنامه جنوبی- خیابان وحید جنوبی- خیابان هجدهم غربی- ساختمان آرمیتا- پلاک ۹- واحد ۱۹

حسابداران رسمی شریک

حسابداران رسمی تحت استخدام موسسه

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آئین پژوهان ایرانیان	آبان ارقام پارس
حجت ثابتی بیلندی، براتعلی دارابی، طاهره کمالی مقدم جواد کاظمی کرباسدهی ۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۶۰۵۶۷۵-۸۸۰۶۱۹۹۱-۸۸۰۶۱۹۹۰ ۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۰۶۱۹۹۰ تهران- خیابان سید جمال الدین اسدآبادی- بالاترازمیدان فرهنگ- نبش خ ۳۷- پلاک ۳۰۱- ط ۲- واحد ۶	شجاع ابراهیمی توانی، رضا مظاهری کلهرودی، علی ظریف گلزار جواد کاظمی کرباسدهی ۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۶۰۵۶۷۵-۸۸۰۶۱۹۹۱-۸۸۰۶۱۹۹۰ ۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۰۶۱۹۹۰ تهران- خیابان سید جمال الدین اسدآبادی- بالاترازمیدان فرهنگ- نبش خ ۳۷- پلاک ۳۰۱- ط ۲- واحد ۶
آئین محاسب و همکاران	آبان روش
افشین قوی اندام، محمدرضا شورورزی، محمد شهرآبادی مهدی درودی ۵۱-۳۷۶۸۵۲۰۳-۵۱-۳۸۹۴۰۴۵۰ ۵۱-۳۷۶۸۵۲۰۳-۵۱-۳۸۹۴۰۴۵۰ مشهد- بلوار معلم - بین معلم پنجاه و پنجاه و دو - پلاک ۱۲۵۲- طبقه ۲ - واحد ۴	زیداله مشکوتی، محمدجواد معتمدی مهر، آرش رجبی مهدی درودی ۴۴۲۴۱۴۲۲ ۸۹۷۸۷۶۹۷ تهران- فلکه دوم صادقیه - بلوار اشرفی اصفهانی - بن بست ۱۲ متری بهار- پلاک ۴- واحد دوم
آباد نوین تهران	آبتین روش آریا
مجید اسدی صفا، علی اصغر متقی، احمد محمدی هادی سلطانی، مریم عرشیان ۵۱-۳۳۸۵۳۰۵۷-۳۴۷۸۱۳۲۱ ۵۱-۳۳۸۴۵۱۷۶ تبریز- گلشهر- تقاطع گلشهر- پرواز - بلوار گلشهر- پلاک ۴۷	موسی حسینی، حسین طالبی، ناصر عسگری نائینی، محبوب مهدی پوربهمبری، سید مجید مختارنژاد، سردار بارگاهی، همایون شیخ الاسلامی هادی سلطانی، مریم عرشیان ۸۸۱۰۹۴۱۸-۹ ۸۸۱۰۹۴۲۱ تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶- طبقه ۵- واحد ۱۸
آبادیس نگار آرون	آبتین محاسب پارس
علاء الدین محمدی سربند، سیدمحمدرضا دهدشتی، سید ابوالقاسم تقوی مسعود بیات مختاری، مهدی فخریان، سعید تاتاری ۸۸۶۱۱۹۷۱-۲ ۸۸۶۱۱۹۷۱-۲ تهران- میدان ونک- خ شهید حجت الاسلام عباس شیرازی - خیابان برزیل غربی- پلاک ۵۹- طبقه ۴- واحد ۱۹	مسعود بیات مختاری، مهدی فخریان، سعید تاتاری ۵۱۳۸۴۷۳۴۱۱ ۵۱۳۸۴۷۳۴۱۳ مشهد- بلوار بعثت- بعثت ۱۴- بعد از تامین اجتماعی- سمت چپ- خ فروردین- پلاک ۱۰

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آتیه نگر	آبتین آرمان نامدار
سعید وطنی، هادی یوسف زاده، مجتبی ثقفی	خسرو عارفی، محمد عطایی جعفری، سید علی مهرآور
سحر سپاسی	
۸۸۵۲۸۱۹۵-۸۸۵۲۰۶۷۹-۸۸۱۷۶۱۰۱-۲	۲۶۱۲۲۴۷۸
۸۸۵۲۸۱۹۵	۲۶۱۵۵۲۲۹
تهران- خیابان سهروردی شمالی- خ قرقاول- پلاک ۱۶- طبقه دوم- واحد ۵	تهران- اقدسیه- خیابان برادران موحد دانش- بن بست یاسمن- بن بست گلستان- پلاک ۶- مجتمع صاحبقرانیه- طبقه ۵- واحد ۵۶
آداک آتین	آبادانا
داریوش حسن زاده، خلیل گنجه، بهمن اصغری	یوسف امیری، جبرائیل بهاری، محمد صفری کوپائی
۴۴۷۶۲۰۲۵-۷	۸۸۵۴۲۸۴۴
۴۴۹۲۴۸۳۴	۸۸۵۴۲۸۴۵
تهران- شهرک گلستان (راه آهن سابق)- بلوار اقا قیا- خیابان رز- پلاک ۹- واحد یک	تهران- خیابان شهید بهشتی- خیابان سهروردی شمالی- خیابان کورش- پلاک ۴۵- طبقه ۵- واحد ۱۴
آذرین حساب	آتیه اندیش نمودگر
پژمان معتمدیان دهکردی، ابوالقاسم معماری، مهرناز براتی، حسن درجانی، محمدرضا خالقی	سیامک اعتمادی نژاد، شاهین پورکاند، خیراله گلناریان، فرهاد نژادفلاطوری مقدم، موسی محسنی، عبدالوهاب بریمانی، حسن رضا زارعی
حامد مختاری تودشکی	کاوه حسین پور، منیژه خزایی، علیرضا علیپور فرازنده کسمایی
۰۳۱-۳۶۶۴۱۹۱۷	۸۸۵۲۲۰۹۶-۷
۰۳۱-۳۶۶۲۷۹۰۷	۸۸۷۵۲۲۰۸
اصفهان- خیابان شیخ صدوق شمالی- جنب بانک تجارت- بن بست اسلامی- پلاک ۳۱۷- طبقه دوم- زنگ ۳	تهران- خیابان شهید مطهری- خیابان میرعماد- کوچه چهارم- پلاک ۱۲- طبقه ۵- واحد ۱۹
آذرین تراز ارقام	آتیه حساب ارقام
پرویز شایسته شجاعی، باقر کریوند	مجتبی اسدی، مرتضی صنعتی، موسی تورانی
بابک سالم دزفولی	
۸۸۰۱۵۳۳۸-۸۸۰۱۵۳۳۷-۸۸۳۳۲۷۱۱-۸۸۰۲۳۵۰۷	۰۲۶-۳۲۵۴۵۱۷۰
۸۸۳۳۳۶۹۴	۰۲۶-۳۲۵۴۵۱۶۸
تهران- خیابان فتحی شقایق- بعد از خیابان کاج- پلاک ۱۳۴- طبقه اول شرقی	کرج- عظیمیه- بلوار کاج- بین ندا و پامچال- پلاک ۲۵۷- طبقه ۵- واحد ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آذین ارقام پیام

سید عبدالله علوی، محمد خالقی، علی اصغر جان‌نثاری

اصغر حسینی، محمد عابدینی

۶۶۱۲۱۹۳۵

۶۶۱۲۱۹۳۵

تهران - خیابان باقرخان غربی - پلاک ۸۵ - طبقه ۴ - واحد ۱۷

آریا روش

سید محمد بزرگ‌زاده، حبیب جامعی، رضا جامعی، محمدکاظم ملانک صفت

۸۸۶۶۰۸۲۴-۸۸۶۷۴۷۰۴

۸۸۱۹۸۴۰۱

تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از میرداماد - بلوار ستاری - پلاک ۷۴ - طبقه ۴ - واحد ۱۵

آراء

راضیه بهفروزی، امیر شهلایی مقدم، محمد حسین سراج شیروان

عباس فراهانی

۸۸۹۰۵۳۱۶-۸۸۸۰۲۹۳۲

۸۸۹۰۳۹۴۹

تهران - خیابان فلسطین شمالی - پلاک ۴۶۳ - ساختمان ۵۵ - طبقه ۲ - شماره ۱۰

آرتین پرگاس

میرشجاع حسینی شیوائی، حمید سلیمی، شهرام طاهری

۴۴۲۷۵۷۷۰-۱

۴۴۲۴۰۶۷۳

تهران - خیابان ستارخان - روبروی برق آلستوم - پلاک ۷۹۸ - طبقه ۲ - واحد ۵

آذین پندار راستین

محمد زادحیدر، محسن کریمی، احمد باقری

محمد مهدی ریاحین

۶۶۵۱۳۵۰۳

۶۶۵۱۳۵۰۳

تهران - شادمان - کوچه ۱۷ شهرپور - خیابان بهبودی - پلاک ۳۹۸ - مجتمع تجاری آرمان - طبقه ۴ - واحد ۴۰۲

آرشین حساب

عباس ابراهیمی، عبدا.. هانی، عیسی آهنگری

جواد محمدنژاد، فریبرز محمدی، زهره راهی

۸۸۴۸۰۹۶۶

۸۸۴۸۰۸۵۴

تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶ - طبقه دوم - واحد ۶

آراد تراز پیشرو

کامران طرفه، مسعود دادگر، حسن وارسته‌پور

بهرام بهرامی، حسن حسن‌زاده قصاب

۶۶۹۰۲۴۷۶-۶۶۹۰۲۱۵۴

۶۶۱۲۱۸۶۳

تهران - خیابان اسکندری شمالی - خیابان طوسی شرقی - پلاک ۱۰۰ - طبقه ۴ - واحد ۹

آرمان اصول

علیرضا فاضلی، علیرضا قیداری، احمد ناصری جورشری

۴۱۰۵۷۵۰۰

۸۸۶۸۸۲۶۴

تهران - سعادت‌آباد - خیابان مهدی عباس اناری - خیابان استاد مطهری شمالی - پلاک ۱۲ - طبقه ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آرمان اندیش آگاه

رامین جهانگیری، فرهاد مصفا، قادر صادقیان آژیری

محمد ایمانی برندق

۰۴۴۳۲۲۸۲۲۲

۸۹۷۸۳۶۱۵

ارومیه-خیابان جهاد-کوی اول-کوچه سوم-پلاک ۲۵

آرمان پیام جامع

کامبیز جامع کلخوران، بهروز فریدی‌راد، سعید شعبانی

قدیر حبیبی

۸۸۳۱۶۶۸۰-۸۸۳۱۶۸۹۷

۸۸۳۱۳۷۷۰

تهران- کریم خان زند- خردمند جنوبی- کوچه محمد حقانی- پلاک ۱۱- طبقه ۵- واحد ۱۰

آرمان اندیشان آینده نگر ایلیا

مرتضی قندچی مازندرانی، گیتی مرعشی

۲۲۳۳۳۵۶۸-۷۱

۲۲۳۳۳۵۷۱

تهران، مجیدیه شمالی، خیابان شهید برادران محمدی، کوچه شهید ابوالقاسم سعیدی، پلاک ۱، ساختمان پاسارگاد، طبقه ۵

آرمان روش

محمد رضا حجتی، غلامرضا ذاکری نژاد

احسان رایگان

۴۴۰۳۰۳۶۷-۸

۴۴۰۳۰۳۶۷

تهران- بلوار اشرفی اصفهانی- خیابان گلستان چهاردهم- پلاک ۳- برج نگین رضا- طبقه ۱۳- واحد ۱۳۱۲

آرمان بصیر

حمیدرضا ملک عسگر، احمد عیسائی خوش، آرشینا منتظری، ابراهیم سعیدی‌فر

میثم مسلمی بلگوری، مهسا الهامی

۸۸۷۴۶۳۰۴-۵

۸۸۵۳۳۸۳۲

تهران- خیابان احمد قصیر (بخارست)- کوچه ششم- پلاک ۲۰- واحد ۶

آرمان نوین رسیدگی

علیرضا فخرشغائی، مرتضی کردمدانلو، محسن گنجی، داراب ناظمی

معصومه سعیدی

۸۸۴۴۷۱۰۷-۸۸۴۲۶۸۹۳

۸۸۴۴۷۱۰۷-۸۸۴۲۶۸۹۳

تهران- خیابان مطهری- خیابان ترکمنستان- اول کوچه سرو- پلاک ۲- واحد ۱

آرمان پژوهان محاسب

یوسف افضل خانی، محمد باباپور، محمدرضا بهاری مهربانی

۸۸۵۴۳۹۶۵

۸۸۱۷۱۰۲۵

تهران- خیابان پاکستان- کوچه شهید حکیمی (دهم)- پلاک ۲۸- طبقه ۳- واحد ۴

آرمون گستران پیشگام

امیر هوشنگ دلجو، حبیب سزاوار، محمود شوکت فدائی، خسرو هادوی، محمدعلی اعتمادیان

امیر رزبان

۸۸۸۶۷۴۵۱-۸۸۸۲۶۰۶۳-۸۸۸۶۷۴۲۳

۸۸۸۶۷۴۳۷

تهران- خیابان مطهری- بعد از مدرسه - روبروی خیابان میرعماد- پلاک ۲۶۲- طبقه ۵، واحد ۱۰

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آریا بهروش

فرامرزمیرزایی صلی، رحیم حجت شماری، محمد اسمعیل پوراله وردی، مهدی امیری

یعقوب اقدام مزرعه

۸۸۸۷۴۱۸۶-۸۸۰۶۲۶۶۰-۸۸۰۳۴۴۰۶
۸۸۷۸۷۲۵۱-۸۸۰۳۴۴۸۲

تهران- میدان ونک- خیابان ماهتاب- خیابان شیخ بهائی شمالی- ابتدای خیابان ستول- پلاک ۳۱- واحد ۲

آرمان آروین پارس

سیدمصطفی جان نثاری، محمد بهنام دائی مژدهی، جواد رائی نوجه دهی، سیروس شمسی، جهانگیر ذوالفقاری، محمود رجایی، علی آقا عزیزی برزکی، علی اصغر مسلمی، سید مهدی تیموریان

رابعه منظوری علی آبادی، محمد اسمعیلی، شهریار سیفی، جهانگیر کوشکی

۸۸۹۳۷۳۱۷-۹
۸۸۹۰۱۸۳۴

تهران- خیابان استاد نجات الهی (ویلا)- خیابان خسرو- پلاک ۳۱- طبقه ۳

آریا حسابرسان پارسا

حسین خطیبیان، صغری شهراسبی، قدرت اله مشایخی کرهرودی

۸۸۷۷۳۸۲۸-۸۸۷۷۴۲۲۵
۸۸۷۷۳۸۲۸

تهران- خیابان گاندی- خ بیست و یکم- پلاک ۲۶- واحد ۴

آروین باستان محاسب

حسن دانشور، محمود صانع زنگ، نور ا... عبدالحسینی مقدم

۴۴۴۷۸۷۷۰-۴۴۴۷۸۷۷۱
۴۴۴۷۸۷۷۰-۴۴۴۷۸۷۷۱

تهران- جنت آباد مرکزی- خیابان جنت آباد- ساختمان کسری- پلاک ۲۱۶- طبقه سوم- واحد ۸

آریا نیک روش

احمد حاجی زاده، مجتبی غلامی، محمد همتی، غلامرضا علیمزادی

زهرا پورزمانی

۸۸۷۰۹۳۱۱-۲
۸۸۷۰۹۳۱۳

تهران- خیابان قائم مقام فراهانی- کوچه شهدا - پلاک ۹- طبقه ۲- واحد ۱۲

آروین خدمات مدیریت رادوین

داریوش فراهانی، محمدرضا خلیلیک

۸۸۷۳۱۵۳۴-۸۸۷۳۶۳۱۶
۸۸۷۵۲۱۳۵

تهران- خیابان احمد قصیر- نبش کوچه ششم - پلاک ۹- طبقه ۳ - واحد ۱۳

آریا منش امین

ارسلان اسمعیلی کاکرودی، ایرج پروانه، خدیجه ایرانی مشتقین

۸۸۳۷۴۷۸۱
۸۸۳۷۴۷۸۱

تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از خیابان بهشتی- کوچه نادر- پلاک ۶- طبقه ۴- واحد ۱۴

آریا بصیر اندیشه

مصطفی خادم الحسینی، عباس رضائیان، عباسعلی صفائیان پور، رامین امامی

۸۸۶۴۷۸۴۴-۸۸۶۴۷۹۱۰-۸۸۶۴۷۹۱۱
۸۸۶۴۷۸۴۳

تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از پارک ساعی- خیابان سی و ششم- پلاک ۷- مجتمع ولیعصر (۲) - طبقه ۲- واحد ۲۲۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آزمودگان	
مهرداد آل علی، سید مرتضی فاطمی اردستانی، فرهاد فرزانه	
بهزاد محمدی	
۸۸۹۳۹۵۱۳-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۲۹۷۰۸	
۸۸۹۲۹۶۴۲	
تهران- خیابان کریم خان زند- خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی)- شماره ۵۲- طبقه دوم	

آریان محاسب پویا	
علی ارشدی، پرویز پیری، سعید جلیلی سهی، علیرضا فضل زاده، کریم کهندل مغانلو، جواد هاشمی	
سید جواد توکلی، عبدالرضا بسطامی، سپیده بابایی درمنی، رسول یاری فرد	
۸۸۲۳۰۷۳۴-۶	
۸۸۲۳۰۷۳۵	
تهران- گیشا- خیابان چهارم- خیابان بلوچستان - بین نبش کوچه ۵- پلاک ۱۱- واحد ۴	

آزموده کاران	
حدیث توکلی کوشا، اسدا... درخشانی، مسعود سورانی، علی اصغر فرخ، مسعود بختیاری، امیرحسین عبدالملکی، مهدی رضایی	
رسول سعیدی، احسان شیروانی هرنی، محمد صدیقی، بهروز همتی	
۲۲۹۲۵۹۱۰-۲۰	
۲۲۹۲۵۹۰۳	
تهران- خیابان شریعتی- قلهک- نرسیده به یخچال- کوچه شریف- شماره ۵	

آرین حساب شیراز	
محمدجعفر امیری، محمدعلی پسران، حسین همایون فرد	
محمدجعفر امیری، محمدعلی پسران، حسین همایون فرد	
۰۷۱۳-۶۲۶۲۸۸۲-۶۲۶۳۳۹۵	
۷۱۳۶۲۸۶۶۷۳	
شیراز- خیابان قصرالدشت- نبش کوچه ۵۳- ساختمان نوین- واحد ۶۰	

آزمون	
پروین جعفری ویشکائی، مسعود دیزه ای، حمیدرضا سبزه ئی، فریدون کشانی، ایرج مرحمتی خامنه، غلامرضا فتاحی بافقی	
پروین جعفری ویشکائی، مسعود دیزه ای، حمیدرضا سبزه ئی، فریدون کشانی، ایرج مرحمتی خامنه، غلامرضا فتاحی بافقی	
۸۸۹۳۴۰۵۱-۸۸۰۱۲۳۱۵	
۸۸۰۱۲۳۱۵	
تهران- بلوار کشاورز- بین ولیعصر و فلسطین شمالی- پلاک ۲۵- طبقه سوم	

آزاد رای امین	
سعید امینی، حمید کاظمی، علی علی آبادی	
سعید امینی، حمید کاظمی، علی علی آبادی	
۸۸۵۱۵۴۶۴-۸۸۵۱۵۱۳۳-۳۴	
۸۸۵۱۵۴۶۴	
تهران- ابتدای خیابان سهرودی شمالی- بالاتر از آپادانا- خیابان سراب- شماره ۱۲- واحد ۲	

آزمون پرداز ایران مشهود	
مصطفی اعلائی، محمد حسن سعادتیان فریور، ناصر سنگسر یزدی، عباس شجاعی، فرزاد شهداد فرد، فریبرز طاهری، خسرو لطفی زاده، فرشید محبی، رضا معصوم زاده، محمود میوند، عباس وفادار، رامین حشمتی، حسین مهربانی، محمدرضا صانعی، محمدرضا طلاتی پور	
میترا امیری اقدم، حسن عرب جعفری محمد آبادی، احسان میلادیان، کبری پورقنبری قره شیران، دانیال محبوب، اکرم شاهدپور، محسن جهانگیری، ناصر شیخ رودی، همایون خوبان عنبران، نفیسه یعقوب پور	
۸۸۵۰۳۵۲۷-۸۸۷۳۶۸۷۲	
۸۸۵۰۳۵۲۸	
تهران- خ یخارست- کوچه ششم- شماره ۳۶- واحد دی- صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۹۷۵	

آرما تراز ژرف	
احمد یعقوب نژاد، محمدرضا سلیمی نصر، سید علیرضا رضی	
احمد یعقوب نژاد، محمدرضا سلیمی نصر، سید علیرضا رضی	
۸۸۳۴۲۴۷۶	
۸۸۳۴۲۴۷۶	
تهران- هفتم تیر- باغ صبا- سهروردی- خیابان شهید مهندس زیرک زاده- خیابان شهید مسعود ملایری پور- پلاک ۹۷- طبقه ۵	

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آزمون تراز پارس	آفاق حساب برتر فردا
محمودرضا آموزگار حقیقی، حمید لعل پور، میثم نوشادی عبدالحمید هوشمند ۰۷۱۳۸۳۸۴۲۸۵ ۰۷۱۳۸۳۸۴۲۸۵ شیراز- بلوار امیرکبیر- کوچه ۲۴- بن بست ۲۴/۲- بلوک B- طبقه ۵- واحد ۲	مسعود دستجانی فراهانی، علی عبدالهی، جعفر شیخی گرجان عبدالحمید هوشمند ۰۴۱۳۵۵۱۳۵۱۰ ۰۴۱۳۵۵۱۵۳۰۳ تبریز- باغ گلستان- خیابان امام خمینی- مجتمع نانو- طبقه سوم- واحد ۵
آزمون حساب تدبیر	آگاه اندیشان خردمند
مرتضی شعبانی، مهدی گنج خانی، بهزاد یزدانی مرتضی شعبانی، مهدی گنج خانی، بهزاد یزدانی ۸۸۶۲۵۹۹۴-۳-۸۸۶۱۲۹۸۲ ۸۸۶۲۶۰۱۷ تهران- میدان ونک- خیابان ملاصدرا- ضلع شمال غربی پل کردستان- بن بست فرشید- پلاک ۴- طبقه ۳- واحد ۶	حبیب آقامحمدپور، محمد برزگر نفری، عباسعلی نیک نفس حبیب آقامحمدپور، محمد برزگر نفری، عباسعلی نیک نفس ۸۸۶۶۱۹۷۳ ۸۸۶۵۸۴۰۰ تهران- خیابان وحید دستگردی- پلاک ۲۸۷- طبقه سوم- واحد ۷
آزمون سامانه	آگاه تدبیر
حسین قاسمی روچی، علی اصغر نجفی مهری، سید عبدالرضا (فرهاد) نوربخش سعيد برهانی، خسرو حجاری زاده، سیامک فتحی دهکردی، مهدی کیانی، محمود عنصری ایمان چگونیان، حمزه محمدی خشویی ۸۸۶۷۲۴۴۰-۲-۷۷۵۳۷۹۴۴ ۷۷۵۲۷۴۵۸ تهران- خیابان بهار شیراز- تقاطع سهروردی جنوبی - شماره ۱۰۷	سعيد برهانی، خسرو حجاری زاده، سیامک فتحی دهکردی، مهدی کیانی، محمود عنصری ایمان چگونیان، حمزه محمدی خشویی ۰۳۱-۹۵۰۱۹۹۸۷-۹۵۰۱۹۹۸۶ ۳۱۹۵۰۱۹۹۸۷ اصفهان- میدان آزادی- بلوار دانشگاه- مجتمع تجاری اداری پردیس ۲- طبقه ششم- واحد ۲۶۲
آفاق کاوشگران	آگاه تراز مدبر
حمید ابوالحسنی، علی اکبرزاده، مهدی امیدوارفاز امیر سلیمانی حسین آبادی ۰۵۱-۳۷۲۵۹۷۱۴-۳۷۲۵۹۳۱۷-۳۷۲۵۹۳۱۴-۳۷۲۶۴۷۴۶ ۰۵۱-۳۷۲۵۹۷۱۴-۳۷۲۵۹۳۱۷ مشهد- میدان راهنمایی- ابتدای بلوار سازمان آب- خیابان عطار- عطار غربی ۱- پلاک ۸	احمد جبرائیلی، سید شهریار نوریان، کوروش محمدقمی مصطفی ردانی پور ردانی ۰۳۱-۳۲۷۳۱۴۳۷-۸ ۰۳۱-۳۲۷۳۰۲۱۷ اصفهان- هشت بهشت غربی- بعد از چهارراه ملک- نبش کوچه شریف (۷)- مجمع اداری کوثر- طبقه ۳- واحد ۴۰۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آگاه گرتراز

غلالمرضا ایروانیان، داود عبدالمحمدی سنجانی، محمدتقی لک کمری، مهرداد قنبری

۸۸۸۲۵۸۷۰
۸۸۸۲۶۲۹۵
تهران- میدان هفت تیر- اول مفتاح جنوبی- کوچه شیمی- پلاک ۷۰- طبقه سوم- واحد ۶

آگاهان بهروش پارس

علی بانوی، سعید قادری، رضا اسدی، محمدرضا ویژه رستمی، سیروس همای، هاشم خواجه کرم الدین

محمد مقرونی
۰۵۱۳۷۲۳۷۴۶۰-۶۵
۰۵۱۳۷۲۷۷۹۸۱
مشهد- خیابان صاحب الزمان ۱۴- مولوی ۱۴- پلاک ۱/۱۱

آگاه نگر

محمد افسری، محمدرضا تقوایی، محمد نورزاد دولت آبادی

رامین محمدی، روح اله زارع
۸۸۵۲۱۶۷۷-۸۸۵۲۳۸۱۶-۸۸۷۵۷۵۹۲
۸۸۵۰۵۱۱۱
تهران- خیابان شهید بهشتی (عباس آباد)- کوچه آریا وطنی- خیابان کاوسی فر (میترا)- شماره ۵۰- واحد ۳

آگاهان تراز توس

حسن سعیدی بیلندی، حسین محمدجانی، سعید قدکپور، مصطفی سیاحی

سید کاظم حسینی
۰۵۱-۳۷۶۷۳۳۷۰-۳۷۶۱۴۷۷۴-۳۷۶۸۴۴۰۴
۰۵۱-۳۷۶۷۳۳۷۰
مشهد- بلوار فردوسی- بین فردوسی ۲ و ۴- روبروی آپارتمان های مرتفع- شماره ۶۸- طبقه ۲

آگاهان ارقام

علی عبا... شمشیر ساز، عظیم رهنورد واقف

۸۸۷۴۴۲۲۸-۹
۸۸۷۴۴۲۲۸
تهران- خیابان سهروردی شمالی- خیابان حسینی (سورنا)- شماره ۸- طبقه ۳- واحد ۱۴

آگاهان و همکاران

محمد جم، فرید ذکائی آشتیانی، اصغر طهوری، بهزاد فیضی، حمید ناموری، فرید عزیزی

سیدرضا سیدی، کریم عظیمی جیران، فریبرز نادرزاده
۸۸۹۰۲۰۴۷
۸۸۹۰۳۸۹۹
تهران- خیابان سپهد قرن- خیابان شاداب- پلاک ۲۸

آگاهان ارقام خبره

محمدرضا صابونچی، اروجعلی سلیمانی آقچای، حسن حسین پور فرد

۶۶۵۸۰۹۰۳
۶۶۵۸۰۹۰۵
تهران- میدان انقلاب- ابتدای خ آزادی- روبروی دانشکده دامپزشکی- مجتمع برجساز- برج A- واحد ۳۰

آمارگران

کیانوش بهلولی، عباس سرلک، سید عطا احمدیان حسینی، حسن زلّقی

مرتضی حسن زاده، سعیده فروزان مهربان
۶۶۴۸۵۰۶۳
۶۶۴۸۵۰۶۴
تهران- خیابان طالقانی- بین وصال شیرازی و فلسطین- نبش خیابان فریمان- ساختمان اداری ۱۱۸- پلاک ۵۵۰- طبقه ۱- واحد ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آوا تدبیر تراز

مجید ترکمان، فریدون رضائی، محمد فتوحی عشین

مصطفی رضائی

۰۳۱-۳۶۶۱۷۴۵۲-۳-۰۲۱۸۸۰۰۱۸۹۵

۰۳۱-۳۶۶۱۳۸۱۷

اصفهان-خیابان میر-خیابان آب ۲۵۰-کوچه شماره ۴-پلاک ۴۶

ابرار اندیشان

حسین جباری، حمید طبائی زاده فشارکی، زادا... فتحی

۰۶۶۹۰۰۱۷۰-۰۶۶۹۰۳۸۹۳

۰۶۶۹۰۰۱۷۰

تهران-خیابان انقلاب-خیابان فرصت شیرازی-شماره ۱۰۸-واحد ۱۴

آویژه ارقام امین

علی اسماعیلی، محمد علی اکبرخانی، حسین کریمی، محسن صحت

حمید سلیمانی

۰۵۱-۳۶۰۱۷۵۷۳-۳۶۰۱۷۶۸۸

۵۱۳۶۰۱۷۵۷۳

مشهد-بلوار وکیل آباد-وکیل آباد ۲۳-سید مرتضی ۸-پلاک ۲۷۳

احراز ارقام

حبیب جهانگشای رضائی، هوشنگ علی زاده، محمدحسین فرضی، حسین نوریان، احمد بابائی

احمدرضا اسلامپور فاموری - حمیدرضا حاجی اسمعیلی

۸۸۱۹۷۵۱۵-۸۸۱۹۷۵۱۱

۸۸۱۹۷۵۰۸

تهران-بلوار آفریقا-ضلع شمال غربی چهارراه حقانی (جهان کودک)-پلاک ۶۶-طبقه ۴-واحد ۱۶

آوند

مریم عبدالهی طادی، احمدرضا پاک گوهر، علی نظاری، مهناز آفرند

سجاد ظهراپی فرد

۸۸۲۷۳۵۹۵-۸۸۲۷۴۷۴۶-۸۸۲۸۴۰۶۰

۸۸۲۷۰۸۴۰

تهران-کوی نصر-خیابان چهارم-پلاک ۲۲-طبقه ۱-واحد ۳

ادیب

عبدالامیر میرآب، حمید محمدنژاد، وحید خردور، رشید بابایی، رضا رجبی

امیر جعفرزاده، امین رضایی

۴۴۰۳۳۱۹۴-۴۴۰۴۳۶۰۸

۴۶۰۳۰۱۸۴

تهران-اباذر-بزرگراه اشرفی اصفهانی-خیابان گلستان ۱۴-پلاک ۳-مجتمع نگین رضا-طبقه ۶-واحد ۶۰۵

ابتکار حساب آریا

ابراهیم اسفندیاری، جعفر باقری، ایوب رستمی سلطان احمدی، مجید طلاپی پاشیری

احسان کچوئی

۰۳۱-۳۶۲۵۷۵۷۶-۰۳۱-۳۶۲۶۷۷۳۳

۰۳۱-۳۶۲۶۷۷۳۳

اصفهان - خیابان دانشگاه - کوچه ۱۳ - پلاک ۲۹ - طبقه ۲ - کدپستی: ۸۱۷۳۹۶۴۹۶۱

ارژنگ خبره

ایرج امیدی الیگر، علی محمد رفعتی، عادل ویسی، محمدحسین گلستان

حمید رهنما

۴۴۱۵۱۱۳۵-۶

۴۴۱۷۰۳۱۸

تهران-آریا شهر-بلوار فردوس - خ ورزی جنوبی-خ ۱۸ شرقی-پلاک ۲-واحد ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ارقام بهین آرا

علی اسکندری، عباس اعظمی، سید محمود سادات هلبی، هادی نبی پور آهنگر

ارقام نماد چرتکه

احمد افشاریان، عبدالعزیز مقصودی، فرید رضائی

سیده محبوبه میرفاضلی

۰۲۶-۳۴۴۷۳۳۳۵

۰۲۶۳۴۴۷۹۰۵۸

کرج - خیابان مطهری - روبروی بلوار نبوت - جنب بانک مسکن - ساختمان دلتا - طبقه ۲ - واحد ۴

۴۴۲۱۵۴۱۲-۴۴۲۱۰۱۰۵

۴۴۲۱۵۳۴۷

تهران - خیابان ستارخان - بین فلکه دوم و اول صادقیه - بلوار شهدای صادقیه شمالی - نبش کوچه ۱۵ - پلاک ۴۹ - طبقه دوم - واحد ۷

ارقام پژوهان دقیق

پرویز آزادپیما، اسماعیل شیخ بابایی، حسین میلانی، مرتضی آزاده

ارکان سیستم

عبدالله... شفاعت، محمد شوقیان، افشین نخبه فلاح، بهروز شیرخانی، عباس لاری دشت بیاض، داود معرفتی طارانی

محمود لاری دشت بیاض، سید حمید التفاتی فاز، عسگر پاک مرام، عاطفه

نوروزیان

۸۸۸۰۴۹۴۱-۲

۸۸۸۰۴۹۴۰

تهران - بهجت آباد - خ لارستان - خ شهید حمید صدر - پلاک ۳۵ - طبقه ۲ - واحد ۱۰

۸۸۵۴۷۰۷۵-۸۸۷۶۴۶۴۸

۸۸۷۶۴۶۴۸

تهران - خیابان خرمشهر - پلاک ۲۱۸ - طبقه دوم - واحد ۱۱

ارقام پویا

نیمایا اخباری، سعید خرمی

اصلاح گستران امین

سیدعباس موسوی سنگسرکی، مجتبی محمدی، مجید مولایی، حسین حاجی بابایی

علی اصغر طاهرآبادی

۲۲۹۱۲۴۱۸-۱۹

۲۲۹۱۲۴۲۰

تهران - خیابان میرداماد - خیابان شنگرف - خیابان یکم غربی - پلاک ۲۸ - طبقه دوم - واحد ۳

محمود نصرتی، آرش خیرخواه، فرشید درویش، محمدرضا شادانی

۰۵۱۱-۳۸۸۲۳۵۰۱-۳۸۸۲۷۳۳۴-۳۸۸۲۷۳۳۳-۳۸۸۱۶۳۵۹

۰۵۱-۳۸۸۲۳۵۰۱

مشهد - بلوار وکیل آباد - بین وکیل آباد ۸ و ۱۰ - پلاک ۷۸ - طبقه همکف

ارقام نگر آریا

مصطفی احمدی وسطی کلائی، مهناز خشنودنیا، محمدتقی رضائی، ابوالفضل رضائی، قاسم شیخانی، سید محمد طباطبایی، عباس حیدری کبریتی، اسفندیار گرشاسبی، علی گشتاسب، حسن معلومات، علیرضا زنده بابا رژیسی، عباس اسماعیلی، محمد حسین ملکیان، ابوالفضل میرزایی، حجت رهبری، احمد علی بزی، محمد سلیمان یگانه خوشحال، حسین اکرمی ثانی، سعید خواجهوند سریوی

اصول اندیشه

شهریار آذری سامانی، سید هادی علی پور، حسن حدادی، طاهره شمس

قاسم فرهادخانی

۸۸۷۹۹۳۶۵

۸۸۸۷۶۴۴۵

تهران - میدان آرژانتین - خیابان الوند - بن بست کامبیز - پلاک ۶ - واحد ۳

فهیمة ابروانی قلعه سرخ، محمد محمودی، حمید فرد افشاری، حسین سعادت سادات آبادی، علی محمدی فر، مصطفی منصوری خواه، رضا کمرتی، مصطفی آردانه، علیرضا نصرت نظامی، خدیجه عبدالملکی، محمد امان الهی، رضا حسن پور

۶۶۴۳۲۲۱۸-۶۶۹۳۲۰۲۲-۶۶۴۲۰۲۶۳

۶۶۹۲۰۸۷۶

تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش کوچه پرچم - پلاک ۶۸

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

اصول پایه فراگیر	اطهر
حسن صالح آبادی، ابراهیم موسوی، رزا صالح آبادی، پریناز موسوی سید محمد مهدی یوسفزاده ۸۸۷۰۸۱۷۴-۶ ۸۸۷۰۴۱۱۲ تهران، میدان آرژانتین، ضلع جنوب غربی، پلاک ۲۲، ساختمان اداری صبحا، طبقه اول، واحد ۲	شاهرخ ایرجی، مسعود هادیان جزی، غلامرضا ایوبی ندا احمدی کامه علیا، احمد زندی نژاد، علی شیخ علیا لواسانی، نیما خوش اخلاق ۸۸۸۹۶۴۲۵-۸۸۹۶۴۲۸۰ ۸۸۹۶۴۲۵۸ تهران- خیابان دکتر فاطمی- بین خیابان ولیعصر و میدان دکتر فاطمی- ساختمان ۳۷- طبقه ۵
اصول نگر آریا	اعداد آرا
فیروز شعبانی، احمد عباسی دینانی، پرویز مقدس، محمد بدراقی نژاد امیر هوشمند کیوانجاه، محمد بهمنی، عبدالمجید قندریز، جعفر علی الماسی زفره، محمود آل حبیب ۸۸۸۷۵۳۲۲-۳ ۸۸۲۰۸۵۹۸ تهران- میدان ونک- خیابان برزیل شرقی- روبروی دانشکده فنی شهید شمسی پور- پلاک ۲۹- واحد ۳	سالار بابائی، سید حسن رضوی، ابراهیم شاکری، محمد حسین قاضی مرعشی امیر هوشمند کیوانجاه، محمد بهمنی، عبدالمجید قندریز، جعفر علی الماسی زفره، محمود آل حبیب ۷۷۵۱۶۶۳۴-۷ ۷۷۵۱۶۶۳۷ تهران- خیابان شریعتی- خیابان بهار شیراز- کوچه شهید مجید مقصودی- پلاک ۶- طبقه سوم- واحد ۸
اطمینان فرد	اعتماد ارقام امین
حمید رضا وکیلی فرد، مسعود وکیلی فرد، محسن مهدوی ثابت روح اله مهربان ۲۲۱۴۸۲۱۵ ۲۲۱۴۸۲۱۵ تهران- شهرک غرب- بلوار فرحزادی- خیابان ۱۸ متری مطهری- خیابان ده متری- پلاک ۴۳- واحد ۳	سید حسین صحاف رضوی، سعید شرافتمند روح اله مهربان ۴۴۹۶۸۳۷۲ ۴۴۹۶۸۳۵۶ تهران- خیابان آیت الله کاشانی- ساختمان آرمیتا، پلاک ۴۳۰، طبقه اول، واحد ۶
اطمینان بخش و همکاران	افق مهر خاورمیانه
یاسین قاسمی، سعید گل محمدی، مهدی مرادی، اکبر عباسی رسول یگانه امدانی - داود سلمانی ۸۸۱۰۵۴۳۶-۸۸۱۰۵۴۷۲-۸۸۱۰۵۳۶۷ ۸۸۱۰۵۳۹۰ تهران- یوسف آباد- خیابان شهید ابوالفضل فراهانی پور- خیابان شهید فتحی شقاقی- پلاک ۱۷- واحد ۵	مهدی غلامزاده خادر، کامبیز عسگری، عقیل محمدی روح اله مهربان ۴۴۰۷۶۱۲۴ ۴۴۰۳۰۳۲۶ تهران- بزرگراه اشرفی اصفهانی- گلستان چهاردهم- پلاک ۳- مجتمع نگین رضا- طبقه ۱۳- واحد ۱۳۱۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

الگو حساب

حسن زیوری، سعید سلیمی، عباس زند عباس آبادی

۰۹۱۲۱۷۵۹۰۴۲

تهران - خیابان ستارخان - خیابان باقرخان - نبش فرزین جنوبی - پلاک ۷-۴ واحد ۴

امین حسابرس افق

کیهان آزادی هیر، مهدی غلامی، احمد احمدی، مینا فردیان، علیرضا گنجی

محمد اشکیل، احسان قادری

۶۶۵۹۳۰۷۹

تهران - خیابان ستارخان - خیابان باقرخان - پلاک ۱۱۷ - واحد ۱

امجد تراز

اصغر بهنیا، محمد حسین واحدی، محمد حسن واحدی

حسین مؤمنی هرنیدی، کیهان رئیسی

۸۸۷۰۵۳۰۷

۸۸۷۰۵۳۰۸

تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از عباس آباد - کوچه دلبسته - جنب هتل سیمرخ - پلاک ۱ - طبقه ۳

امین محاسب پارس

علی اکبر اصغری، حسن فرنیاء، همت کریمی کوکنده

۸۸۴۹۱۴۱۲-۸۸۴۹۱۴۷۰

۸۸۴۹۱۴۷۰

تهران - خیابان کریم خان زند - خیابان خردمند جنوبی - کوچه بن بست یکم - پلاک ۸ - طبقه چهارم

امین آزمون

علیرضا اکبری امامی، عرفان ذبیحی، یعقوب نصری سرائی

۲۲۹۰۹۲۷۹

۲۶۴۲۸۵۵۶

تهران - میرداماد - خیابان حصاری - خیابان کوشا - کوچه شهره - پلاک ۱ - واحد ۹

امین محاسب روش

بیژن آریائی نژاد، جهانگیر خسرو تبار، نوید زندی مقدم، اصغر سراج

رضا رحمتی

۲۲۸۷۰۲۰۸

۲۲۸۹۲۹۸۱

تهران - خ شریعتی - پل سید خندان - خ خواجه عبدالله انصاری - پ ۱۰۳ - طبقه سوم - واحد ۶

امین تدبیر بصیر

امیر ناصر دختانی، کیانوش کیانی، فرهاد نوابخش، علی ظهرا بی فر

محمد نادری، محمد رضائی

۶۶۶۵۶۸۶۵

۶۶۶۵۶۸۶۷

تهران - بلوار آیت اله سعیدی - بزرگراه ۶۵ متری فتح - پلاک ۲۰۳ - مجتمع تجاری پارس صنعت - طبقه همکف

امین مشاور بصیر

احمد قلاح، عبدالرحیم مایار، محسن نظریان، محسن رحیمی

محبوبه حسینی

۸۸۸۷۴۹۰۰-۸۸۸۷۴۹۰۱

۸۸۷۹۳۷۹۱

تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از پارک ساعی - نبش کوچه چمن - پلاک ۲۴۱۴ - واحد ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

امین نگاه بینا

رضا عباسی، رضا معصومیان

علی حسن زاده

۴۴۷۵۴۶۹۴-۴۴۷۵۳۷۸۷

۴۴۷۲۹۴۴۱

تهران- بلوار دهکده المپیک- خیابان ۲۴ متری زیبادشت بالا- خیابان گلستان یکم- پلاک ۵۹- طبقه همکف

برنا اندیشان رایان

علیرضا خلیلی شنگل، رضا محمدی

عباس جهانی

۸۸۳۱۱۹۸۸-۸۸۸۲۴۹۹۸-۸۸۳۲۴۰۶۷

۸۸۳۲۴۰۶۸

تهران- کریم خان زند- قائم مقام- خیابان سنایی- خیابان دهم- کوچه حسینی- پلاک ۶۱- طبقه ۱- واحد ۲۰۵

اهمیت نگر

حسین صاحب الزمانی، علیرضا هزاره، نادر علی پور

۶۶۳۸۱۲۵۷-۶۶۳۸۱۱۵۱-۳

۶۶۳۸۱۲۵۷

تهران- خ شهید نواب صفوی- جنب ایستگاه مترو- ساختمان شهاب ۲- واحد ۲۵۴

بخردیار

مسعود استحمامی، علیرضا پورسروی تهرانی، جواد اسدی، محمد قبول

علی احمدی بیداخوبدی، محسن جیبرائی شراهی

۷۷۵۱۴۵۷۵-۷

۷۷۵۱۴۵۷۷

تهران- خیابان شریعتی- سه راه طالقانی- خیابان خواجه نصیرطوسی- پلاک ۲۳۷- طبقه دوم- واحد ۲

ایستاتیس محاسب کویر

غلامحسین رمضانیان، محمدعلی معتمدی، علی محمد همتی، ولی خلیفه نیری

۰۳۵۳۸۳۰۱۶۹۵-۰۳۵۳۸۳۰۱۶۹۶

۰۳۵۳۸۳۰۱۶۹۶

یزد- صفائییه- بلوار دانشگاه- بلوار پروفیسور حسابی- حدفاصل میدان عالم و فرهنگ (نعل اسبی)- ساختمان نگین- واحد ۱۰۱

بصیر راهبر

محمود جوادى نسب، رهام مصدقی

میر مجید ذاکر

۲۲۴۱۸۰۴۹-۲۲۴۰۸۵۵۶

۲۲۴۰۸۲۰۲

تهران- ولنجک- خیابان ساسان- پلاک ۳۷- طبقه ۵- واحد ۱۷

ایران مشهود

علیرضا عطوفی، سید عباس اسمعیل زاده پاکدامن، محمدرضا گلچین پور، علی اکبر اورعی، محمد صادق حشمتی، نیما جناب، سیاوش مهدی پور روشن، حسین آریان

عماد دانشور داورانی

۸۸۷۹۱۴۳۷-۸۸۷۸۵۷۶۵

۸۸۷۹۱۶۷۰

تهران- خیابان ظفر- بین اتوبان مدرس و نلسون ماندلا- پلاک ۲۹۰، طبقه ۴

بصیر محاسب توس

غلامحسین پورفاطمی جزین، علیرضا رضائی، براتعلی مشکاتی، ابراهیم ثنائی فرد، علی توکلی نیا، مرتضی دهقانی، حمید غفوریان، سیدمحمدرضا بنی فاطمی کاشی، عبدالله آزاد، محمد ابراهیم پژمان

سید علیرضا حسینی، مجید نادریان، حسین بخشی پور، روح اله زارع بهاری، محسن معینی زاده

۰۵۱۳۸۴۳۵۰۲۶-۷

۵۱۳۸۴۳۵۰۲۶

مشهد- خراسان رضوی- بلوار شهید منتظری- مجموعه آپارتمانهای آستان قدس رضوی- طبقه اول- واحد ۲۲۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

بهبود ارقام

سید امیرحسین ابطحی نائینی، مهرداد شریعت زاده، ابوالفضل یوسفی، سیدحسام الدین قائم مقامی

۸۸۵۲۰۵۰۵-۶

۸۸۷۵۴۲۱۸

تهران- خیابان قائم مقام فراهانی- خیابان دهم- شماره ۱۲- واحد ۲۰

بهروزان حساب

محمدصادیق امیری، بهرام همتی

۲۲۸۸۹۰۵۲-۲۲۸۸۹۶۴۵-۲۲۸۸۹۳۳۸

۲۲۸۸۹۶۲۴

تهران- خ میرداماد- میدان کتابی- خیابان جلفا- نبش کوچه سیمرغ غربی- پلاک ۲- واحد ۶

بهداد حساب آریا

علی رضانی، علی اصغر جعفرزاده هنجنی، محسن آمون

۴۴۲۸۹۱۶۴-۴۴۲۹۹۹۸۰-۱

۴۴۲۸۹۲۳۵

تهران- خ ستارخان- بین فلکه اول و دوم صادقیه- بلوار شهدای صادقیه شمالی- خ مرودشت- پلاک ۱- واحد ۱۲

بهروش پارسا

مرضیه پردلی، مرتضی رحمانی یگانه، هوشنگ رهنمائی

۸۸۴۲۵۲۰۹

۸۸۴۲۵۲۰۹

تهران- خ استاد مطهری - خ ترکمنستان - پلاک ۲۰- طبقه ۳- واحد ۶- صندوق پستی: ۱۵۶۵۵-۳۱۴

بهداد روش امین

سیدمحسن حسینی، محمود ملائی، مهدی صفرزاده

۸۸۳۹۲۲۱۵

۸۸۳۹۲۲۳۴

تهران- یوسف آباد- خیابان چهلستون- خیابان دوم- پلاک ۱۸- طبقه ۵- واحد ۱۰

بهمنند

رضا آتش، محمدرضا آرزومند صومعه سرایی، نادر رستگاری، احمدرضا شریفی قزوینی، علی مشرقی آرائی، هومن هشی، رسول دوازده امامی

۸۸۸۴۳۷۰۸-۸۸۳۰۵۳۹۱-۳

۸۸۸۴۴۶۸۵

تهران- خ قائم مقام فراهانی - جنب میدان شعاع - ساختمان ۱۱۴- طبقه ۴- صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۳۷

بهراد مشار

مجیدرضا بیرجندی، مهربان پروز، فریده شیرازی، رضا یعقوبی، مرتضی حاجی عباسی، محمدرضا عبدی، بهاره همتی

۸۸۴۹۳۱۷۱-۷۶-۸۸۳۴۳۲۳۵-۳۶-۸۸۸۴۹۶۴۰-۴۱

۸۸۳۰۹۴۹۰

تهران- خیابان شهید مطهری- خیابان فجر- پایین تر از کانون زبان - پلاک ۲۷- صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۵۵۵۱

به بین محتوا

رامین رضازاده، جواد شیرکوند، مهدی رضا قاسمیان

۲۶۴۱۳۹۰۵

۲۶۴۱۳۵۸۰

تهران- بلوار میرداماد- خ البرز- کوچه قبادیان شرقی- پلاک ۲۸- واحد ۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

بهنام مشار

مجید اله وردی، سید رضا تقوی تکیار، محمدعلی معینی

بیداران

عباس اسرارحقیقی، حسین فرج الهی، بهمن فدوی رودسری

بهنود حساب

محمد رضا ابراهیمی، رضا صالحی، مهران فرجی، محمود واحدی، احمد شهنوازی

بیلان گزارشگر

عارف شفق رودسری، مینو فرقاندوست حقیقی، مراد مؤمنی، حبیب رودساز

بوستان محاسب ایرانیان

محمد اقوامی پناه، خسرو عسگری، مهدی عباسی

بینا تدبیر

علیرضا ابراهیمی پویان، مرتضی زنجانی، مزدک کاظم زاده

بیات رایان

عبدالحسین رهبری، امیرحسین ظهرابی مززع شاه، ابوالقاسم مرآتی

پارس

فرهمنده امیری جوبنی، محمد مهدی جمشیدی فر، منوچهر عباسیان پیرنیا

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

پایش گستر حساب	پایش پרגاس کاردان
رضا محمدخانلو، حمید علایی ورکی، سید حسن علانی، نصرت اله اسمعیلی عبدالخالق خنکا ۴۴۹۶۹۲۸۶-۴۴۰۲۲۳۷۷ ۴۴۰۴۷۵۹۰ تهران- فردوس- بلوار فردوس- پلاک ۳۶۱- طبقه ۵- واحد ۲۰	معصومه ثابت راسخ، محمد حسین فرخ بخت، کیوان کابه ۳۶۶۱۱۰۷۱-۰۳۱۳۶۶۱۵۵۰۵ ۳۱۳۶۶۱۱۰۷۱ اصفهان- خیابان میر- کوچه ۲۳- خیابان میرفندرسکی- ساختمان ۸۲- طبقه اول- واحد یک
پارس ارکان تراز	پردازش حساب هونام
قاسم قاسمی، علی قریشی طیبی، حمیدرضا کریمپور آذر سمیرا چراغی ۴۴۴۷۰۰۸۴ ۴۴۴۳۰۱۸۶ تهران- بزرگراه اشرفی اصفهانی- بالاترزمیدان پونک- خیابان سوم- پلاک ۶۱- واحد ۴	منوچهر سرمدی، سیدمصطفی شاه صاحبی، ناصر صلیحی، علی سالم، محمد حسین زواریان مهدی شریتی ۸۸۹۳۷۳۹۶ ۸۸۹۳۸۱۵۸ تهران- خ فلسطین شمالی- کوچه آبادیان- پلاک ۸- طبقه دوم
پارسیان حسابرس افق	پارسیان پاد
افشین حسن زاده نامقی، پیام محمودی، رضا طهرانی، احمد آقاجانی، علی اکبر پورموسی محسن راسخ ۰۵۱-۳۶۰۳۸۷۹۷-۸ ۰۵۱۳۶۰۳۸۷۹۹ مشهد- بلوار دانش آموز- بین دانش آموز ۱۵ و ۱۷- پلاک ۱۴۹- ساختمان پزشکان- طبقه دوم- واحد ۶	رسول نصیری خوبدهی، میثم یاسری امان کمی ۲۲۳۴۱۸۸۰ ۲۲۳۴۱۸۸۰ تهران- اوین- مجتمع آتی ساز- فازیک- بلوک ۵- شماره ۵۱۷۳
پاسارگاد احرار	پرهام مشار
محمدتقی اختیاری، غلامرضا حسین پورمشتاق، اعظم رضائی پورنوجه ده ۴۴۲۶۴۴۸۶ ۴۴۲۶۴۴۸۷ تهران- خیابان ستارخان- روبروی برق آلستوم- پلاک ۷۹۴- واحد ۴	مهرداد حاجی ابوالحسنی، بیژن نجفی، روح اله امینی مصلح آبادی ۸۸۴۱۶۹۶۸-۸۸۴۱۹۱۵۲ ۸۸۴۰۸۲۲۹ تهران- خیابان مطهری- خیابان یوسفیان- شماره ۱۲۳- طبقه ۷- واحد ۲۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

پیشگامان تراز امین

علی جلوس فعلی، حمیدرضا رستگار طلب، علی اصغر حق شناس چوبری

۰۱۳۳۳۲۵۲۶۳۸

رشت - بلوار معلم - کوچه لاله - کوچه ۱۰ متری پنجم طالقانی - ساختمان یاران - طبقه ۳ - واحد ۵

پیش دقیق تراز

داود حسینی، سید رسول حسینی، کاظم عامری

۸۸۱۴۱۷۰۷
۸۸۱۴۱۷۸۷

تهران - خیابان کریم خان زند - خ شهید مصطفی حسینی - نبش کوچه دوم غربی - پ ۳ - ط ۳ - واحد ۹ - (صندوق پستی ۳۳۹ - ۱۵۸۵۵)

پیوند ارقام راهبر ایرانیان

منوچهر احمدی، هاشم حبیبی، غلام شاهی

۰۱۱۴۴۲۹۱۹۹۲
۰۱۱۴۴۲۹۱۹۹۳

آمل - خیابان طالب آملی - روبروی دریای ۲۶ - طبقه دوم فروشگاه کاشی نیلو

پیوندگان پارس حساب

جمشید شاهرخ چیمن آبادی، محمدحسین ودیعی نوقابی، سیدرضا گلستانی

۰۵۱۳۸۴۲۲۰۱-۴
۰۵۱۳۸۴۳۰۲۵۸

مشهد - پنجره سناباد - خ دانشسرای جنوبی - خ ابن سینا - پلاک ۱۴۵ - طبقه اول - واحد شرقی

تدبیر محاسب آریا

عباس حاجی آقا پور، عبدالمحمد غیاث یگانه، سیروس مهربانی، جمشید پیک فلک

ساسان بابائی، شهاب سلیمانی ایرانیان

۴۴۰۱۲۵۳۶
۴۴۹۶۱۶۴۵

تهران - فلکه دوم صادقیه - ابتدای آیت اله کاشانی - خ اعتمادیان - پشت بیمارستان ابن سینا - پ ۱۵ - طبقه ۱ - واحد ۳

پیام محاسب ایرانیان

محمد کهندل، حسین کهندل، علی تاریخ چی

۰۵۱۳۸۹۴۶۴۲۱
۰۵۱۳۸۹۴۶۴۲۱

مشهد - بلوار دانشجو - کوچه دانشجو ۲۵ (پرورش ۲۸) - پلاک ۵۵۴ - مجتمع آراکس ۲ - طبقه ۷ - واحد ۷۰۲

تدبیرگران مستقل

احمد رجب خواه شلمانی، علیرضا رسولی، مرتضی مصدري

۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴
۸۸۹۰۸۸۳۷

تهران - خ استاد نجات الهی - خیابان اراک - پلاک ۷۲ - طبقه ۲ - شماره ۴

پیشداد اندیشه مهرگان

سعید رضائی قدیم، علی رمضان نژاد، منصور گرکز، ناصر معرفت، مرتضی ادیبی

کاظم زارعی

۴۴۹۷۶۸۲۲-۴۴۰۱۲۳۸۵
۴۴۰۸۹۷۰۲

تهران - بلوار آیت اله کاشانی - روبروی مجتمع یاران - پلاک ۵۵ - طبقه ۲ - واحد ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

تدوین و همکاران	تدبیر ارقام اسپادانا
 احمد ثابت مظفری، ابوالقاسم فخاریان، محمد کاظم روح الهی، حامد سیار، مصطفی نوروزی	 رحمت آقادوست، مجتبی فتحي مقدم بادی، مصطفی حقدوست
 اصغر حیرانی، ناصر خوبرو، بهروز عباداله الوارسی، هادی حمید، بهنام رضانی	
 آناویز ۸۸۱۰۲۶۳۱-۳	 ۸۸۷۳۶۴۴۷-۸
 ۸۸۷۲۸۵۲۵	 ۸۸۷۳۶۴۴۹
 تهران - خ بخارست - نبش کوچه یازدهم - پلاک ۳۸ - طبقه ۸ - واحد ۳۳	 تهران - آرژانتین - خیابان بیبھی - خیابان شانزدهم - پلاک ۱۳ - طبقه ۳ - واحد ۶
تراز محاسب ماندگار	تراز مشهود محتسب
 حسن اخوان ماسوله، جواد باروئی، مهدی حسینزاده	 علی اکبر ناظمزاده، حبیب قوتی، محمود آقا جعفری
 محمد آذری	
 ۰۵۱-۳۸۴۳۴۵۱۶-۳۸۴۶۳۸۳۴	 ۸۸۲۴۶۳۴۱
 ۰۵۱۳۸۴۶۵۱۵۹	 ۸۶۰۱۴۶۵۱
 خراسان رضوی - مشهد - خ احمدآباد - بلوار رضا - نبش رضا ۱ - پلاک ۴۰ - طبقه اول	 ستارخان - کوچه میرداماد - بن بست سروناز - پلاک ۲ - طبقه سوم
تراز نما همکاران	تدبیر تراز نگار
 یدا... اکرمی، مسعود حاجی عبدالحمید، حمید رضا معلم	 بیژن افشاری علی آباد، علیرضا خلیلیان، مهربان ریحانی
 محمد مرادی	 غلامرضا توکلی
 ۸۸۷۲۶۳۹۵-۶	 ۲۲۹۱۳۹۲۲
 ۸۸۷۲۶۳۹۷	
 تهران - خ شهید بهشتی - خ شهید خالدا سلامبولی - خ پنجم - پلاک ۲۳ - طبقه ۳ - واحد ۳۳	 تهران - بین فاطمی و گلها - روبروی مجتمع فرهنگی وزارت کشور - پلاک ۳۵ - طبقه ۳ - واحد ۶
تراز آوران امین	تدبیر محاسبان توانا
 پرویز مرادی حامد، میر مجید وکیلزاده یان، علیرضا صفائی	 روح اله قدیانی، مجید قدیانی، محمد نصراللهی فکجور
	
 ۶۶۵۹۵۹۶۹	 ۴۴۶۲۴۱۰۱
 ۶۶۵۶۴۰۲۰	 ۴۴۶۲۲۹۱۷
 تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - خیابان فرصت شیرازی - ساختمان سهند - پلاک ۱۴ - واحد ۷	 تهران - جنت آباد - ۳۵ متری گلستان (شهید مخبری) - نرسیده به شاهین شمالی - پلاک ۱۷۹ - واحد ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

تلاش ارقام

فیروز عرب زاده، علیرضا مصطفی زاده، سید سعید ثنائی کرهرودی

سید جواد حبیب زاده بایگی، محمود مصطفی زاده، سینا مهربانی، حیدر محمدزاده سالطه، غلامرضا زاده کفاش

۸۸۸۰۶۸۷۶

۸۸۸۰۶۸۷۶

تهران - خیابان مطهری - خ شهید حمید صدر - خ لارستان - پلاک ۵ - ساختمان سپهر - طبقه سوم - واحد ۳۰۲

حافظ اندیشان پارس

رضا کریمی، یوسف قیائوند

۴۴۹۶۰۴۹۵

۴۴۹۶۰۴۹۵

تهران - فلکه دوم صادقیه - ابتدای بلوار فردوس - خیابان ولیعصر - خ اعتمادیان شرقی - پلاک ۱۹ - طبقه اول - واحد ۳

تلفیق نگار

محمدرضا بیات سرمدی، سیدحسن رسول زاده کاشانی، میرمحمود موسوی هوجقان

شیوا حبیب زاده

۲۲۱۴۲۹۴۲-۲۲۱۴۲۹۴۳

۲۲۱۴۳۱۷۱

تهران - سعادت آباد - بالاتراز میدان کاج - کوچه پنجم - پلاک ۶ - طبقه ۳ - واحد ۱۴

حافظ گام

مهدی آقاجانی، سیویل احمدزاده، حمید خادمی، حسین شیخی، محمد خمیس آبادی، حسن مرادقلی، محمدرضا غریبان، رضا ابوالفتحی زاده

قاسم عباسی، وحید اسماعیلی کاخی، سید وحید نقیبی، رضا غلامی، مهدی جامه بزرگ

۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱-۲۲۹۱۲۱۵۹

۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱

تهران - خیابان میرداماد - خیابان نفت جنوبی - کوچه تابان - پلاک ۱۰ - واحد ۱۵

توانگر محاسب و همکاران

حسن ستاری، حمید شاکری، حسین مقدم، محسن فتاحیان، ناصر حیدری رنجنوش

بهزاد مشعشعی، زانبار ذوالفقاری، سید حمیدرضا حسینی نژاد، سید محمد توسلی طبائی

۸۸۵۸۴۱۶۳-۸۸۶۹۰۸۳۰

۸۸۶۹۰۸۳۰

تهران - سعادت آباد - خیابان علامه طباطبایی - ساختمان علامه - شماره ۸۰ - طبقه ۳ - واحد ۴

۶۶۹۴۹۰۷۱-۲

۶۶۹۱۳۷۳۳

تهران - میدان توحید - خیابان فرصت شیرازی - پلاک ۸۳ - واحد ۶B

حساب گستر پویا

محمدرضا عزیزی، محمد حسن کریمی، کریم هاتفی، کامران خدائی، بلال محمدزاده، محمد ترامشلو

علی علیمردانی، مهین شقاقی

۴۴۹۷۳۱۱۷-۴۴۹۷۱۶۳۹-۴۴۹۷۸۱۴۹-۴۴۹۷۵۵۱۳

۴۴۹۷۸۱۴۹

تهران - فلکه دوم صادقیه - خ سازمان آب غربی - ابتدای خ گلستان یکم - پلاک ۲۳ - ساختمان زمرد - طبقه ۴ - واحد ۱۵

توسعه مدیریت دانا

مهران پوریان، فرشته نوروزی، سید محمود تقوی

۲۲۹۰۳۷۵۸-۹

۲۲۲۷۶۳۳۸

تهران - بلوار میرداماد - میدان محسنی - خیابان شاه نظری - کوچه چهارم - شماره یک - واحد ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

حسابرسین

ابوالفضل بسطامی، منوچهر زندی، مجتبی فریدونی، سجاد بسطامی

مجتبی فریدونی، سجاد بسطامی

۸۸۷۰۹۷۴۳-۸۸۷۰۹۷۴۴-۸۸۷۲۱۲۶۹

۸۸۷۱۶۵۱۸

تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتر از بیمارستان تهران کلینیک - ساختمان ۲۱۶ - طبقه ۳ - واحد ۲۶

حساب نگر متین

نجف باقرلو، اسماعیل محمدی کیا، محمدرضا نظریان رستمی

۴۴۴۹۹۴۶۴

تهران - میدان پونک - پایین تر از بلوار عدل - کوچه علی قلی زاده - پلاک ۱۶ - واحد ۲

خبرگان پارس پویا

عباس احمدیان، ابراهیم خیبری، حسین نجفی

۰۵۱-۳۸۸۳۴۱۸۱-۳

۰۵۱-۳۸۸۳۴۱۸۳

مشهد - بلوار وکیل آباد - بلوار کوثر - کوثر شمالی ۱ - پلاک ۸۱ - صندوق پستی ۹۱۸۹۵-۱۱۷۵

حسابدانا

رمضانعلی کیوانی، خسرو محمدی رودباری

۸۸۷۰۹۳۱۵-۸۸۷۱۲۷۹۲

۸۸۷۰۹۳۱۵

تهران - خیابان شهید بهشتی - پلاک ۴۹۰ - طبقه دوم

خبرگان حساب امین

ارمیا اصفهانی، ناصر شاکری، علیرضا مهدی بابائی، جواد امیر خانلو

عبدالکریم نوروزیان

۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۵-۸

۰۱۱۴۴۲۲۷۶۳۸

آمل - محله طالقانی - بلوار شهید روح اله سلطانی - بن بست شهید حیدری ۳۰ - پلاک ۴۰۳ - طبقه چهارم

حسابرس معتمد پارسیان

علی بخشی، مجید عبداللهی، محمدرضا گل محمدی

۸۸۷۰۷۶۱۵-۸۸۷۰۸۱۴۸

۸۸۷۰۸۱۴۸

تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از مطهری - کوچه ناهید - پلاک ۸۴ - واحد ۴

خبره

سیاوش سهیلی، نعمت ا... علیخانی راد

۸۸۹۰۲۳۱۶

۸۸۹۰۲۳۴۰

تهران - خیابان ولی عصر - بین فروشگاه قدس و پمپ بنزین کوچه پزشک پور - شماره ۲۴

حسابرسان نواندیش

منصور خداپرست، فرهاد خلیلی، داود غرقابی

۸۸۵۴۶۳۰۰-۸۸۵۱۶۷۹۲-۳

۸۸۷۵۷۴۷۹

تهران - خیابان مطهری - خیابان علی اکبری - خیابان صحاف زاده - پلاک ۵۶ - طبقه سوم

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

داریا روش

سیدعلی شیرازی، داریوش امین‌نژاد، محمد جعفر دهقان طرزجانی

رضا طیبی خامنه، صالح عیسی‌وند

۴۴۲۹۹۳۴۰-۱

۴۴۲۹۷۱۹۲

تهران - بلوار اشرفی اصفهانی - بالاتر از جلال آل احمد - خیابان طالقانی - پلاک ۱۲-واحد ۱۴ و ۱۵

دقیق آزما تراز

بهزاد جعفرپور، مهدی صولتی، طاهر مراغه‌پور

۴۴۲۸۹۴۵۶-۷

۴۴۲۸۹۴۵۵

تهران - فلکه دوم صادقیه - ساختمان گل‌دیس - طبقه ۱۲ - واحد ۱۲

داوران حساب

شعبان حبیب پورکوچکی، حسین شریفی یزدی، ابراهیم مرادی

امید افخمی

۸۸۵۴۵۶۳۸-۸۸۵۴۵۶۲۵-۸۸۵۱۰۰۵۴

۸۸۵۴۳۷۸۳

تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتر از خیابان استاد مطهری - خیابان ششم - شماره ۲۳ - طبقه اول - ص پ ۱۳۳۶-۱۴۳۳۵

دقیق تراز سپاهان

عبدالعظیم ایزدی، محسن شکری زاده، فریدون مظاهری

مهدی ماست‌بند زاده

۰۳۱-۳۶۲۰۴۷۹۴-۵

۰۳۱-۳۶۲۰۴۷۹۴

اصفهان - چهارباغ بالا، مجتمع تجاری کوثر ۲، طبقه ۴، شماره ۶۰۳ - صندوق پستی: ۸۱۶۵۵-۸۹۶

دایا رهیافت

منصور اسدزاده، ایرج جمشیدی‌فر، احمد حسنی، سید جمیل خیاز سرابی، مجید صفاتی، مرتضی عسگری، عبدالحسین فرزنان، کاظم محمدی، فریده محمدی، سنجر مقبلی، حسن منوچهری فرد، نوروزعلی میر، خسرو واشقانی فراهانی، احمد وحیدنیا، سید خضرا... ولی زاده، حمید خادم، مسعود خزائی، بهاره حقیقی‌طلب، محمدپیرهادی، وحید خسروی

علی دارابی، هادی مؤیدی‌آملی، محمدجواد مصلح، ملیحه برادری ازغد، مهدی سوادلو، مهدی غفوری، محمدباقرپور صالحی، محسن شیرخوانی

۸۸۸۶۶۰۲۲-۵

۸۸۸۶۷۶۴۰

تهران - سهروردی جنوبی - پایین تر از مطهری - خیابان برادران نوبخت - شماره ۲۹ - طبقه اول

دل آرام

محمد دل آرام، ابوالفضل اسلامی، علی مکوندی، رحیم سلمانپور

۸۸۸۰۸۴۳۹-۸۸۹۰۱۴۹۶

۸۸۸۰۸۴۳۹

تهران - میدان جهاد (دکترفاطمی) - خیابان کامران - پلاک ۱۵ - واحد ۱ - طبقه همکف

دش و همکاران

منوچهر انوری زاده نائینی، میلتن ایوان کریمیان، بهروز دارش، سعید ربیعی، سید حسین عرب زاده

مصطفی سامانی، خسرو سجادی، مصطفی بیاتی، علی اسلامی گنزق

۴۴۸۴۶۶۰۵-۳-۴۴۸۴۶۶۰۱

۴۴۸۴۶۶۱۲

تهران - بزرگراه نیایش - بعد از چهارراه سردار جنگل - آشناسان - خیابان نشاط - نبش کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴

رنوف اندیش امین

غلامحسین حج‌فروش، سعید امیر خانی توران پشته، کیومرث مرادی، علیرضا درگامه، اردشیر شهبندیان، سعید شمیرانی

محمد رضا مرادی

۸۸۹۲۸۹۸۱

۸۸۹۲۹۹۲۳

تهران - میدان ولیعصر - ساختمان تجارت ایرانیان - طبقه سوم - واحد ۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

زاده

یداله علیزاده، تورج امجدیان، عاطفه مرادی

فاطمه فرخی نژاد، یاور حیرانی

۴۴۹۷۲۵۵۱-۴۴۹۷۲۸۱۷

۴۴۹۶۵۴۷۹

تهران- متروصادقیه - خیابان ولی عصر- خیابان اعتمادیان شرقی- پلاک ۱۵- طبقه دوم - واحد ۸

رمز پویا

حسن حیاط شاهی، مسعود شیرازیان، محمدحسین ولی

۲۲۹۱۲۹۱۷-۲۲۹۱۱۸۸۳

۲۲۲۲۹۷۵۱

تهران- بلوار میرداماد- میدان مادر- خیابان شاه نظری- کوچه دوم- پلاک ۳۹- طبقه ۵- واحد ۹

رازدار

حمیدرضا المعی، مجید رضا زاده، محمدعلی صالحی تجریشی، حمیدرضا فروزان، سعید قاسمی، محمود لنگری، محمود محمدزاده، مسعود پارسائی، محمدجواد صفار سفلائی، نصراله صالح، سعید صدرائی نوری، حسین یحیوی صائین

علی سالاری، عباس حاجی عرب، علی اسلامی، سجاد آقائی سمیرمی، هادی امینی، حامد عظیم زاده، محمد جعفری انارکولی، مهدی محمدلو

۸۸۷۲۶۸۰۲-۸۸۷۲۶۶۶۵

۸۹۷۷۴۸۵۳

تهران- خیابان احمد قصیر (بخارست)- کوچه نوزدهم- پلاک ۱۸- واحد ۱۴- طبقه ۷

رهبین

محمد حاجی پور، حسین شیخ سفلی، جواد عیش آبادی، نقی مزرعه فراهانی

محسن تنانی، سیدحسن میرمحمدمیگونی، سید تقی حسینی، مجتبی کریمی نژاد، محمد جواد شیخ

۸۸۵۳۲۶۲۸-۸۸۵۲۳۰۵۹

۸۸۷۶۰۹۲۰

تهران- خیابان سهروردی شمالی- انتهای خیابان خرمشهر- خیابان شهید عربعلی- شماره ۱- واحد ۶

رایمند امین

روح اله گلمکانی، سیدعلیرضا یحیائیان بافنده، خسرو فخاریان

سید یاسر رضوی

۵۱-۳۶۰۲۱۷۳۳-۵

۵۱-۳۶۰۲۱۷۳۶

مشهد- بلوار فرامرز عباسی- نبش فرامرز عباسی ۹ (رسالت ۸)- پلاک ۱- طبقه ۲

رهنمود ارقام پارس

فرشته بکشلو، بهمن دامنی، فریدون جمشیدی

مهدی جعفری نسب

۴۴۹۷۸۸۱۹-۲۰-۲۱-۲۳-۲۴

۴۴۹۷۶۰۴۳

تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار فردوس شرق- نبش خیابان وفا آذر جنوبی- مجتمع تجاری و اداری آپریک سنتر- طبقه سوم- واحد ۱۱۵

رایمند و همکاران

فریبرز امین، امیرحسین بهرامیان، کریم حسین آبادی، عباسعلی دهدشتی نژاد، همایون مشیرزاده، عباس سالک

محمد خان محمدی، شهاب نجاری، امیر نظیف، مجید محمدی، نرگس پولادی

۲۲۱۳۷۷۰۷

۲۲۱۳۷۷۰۸

تهران- سعادت آباد- بلوار پاک نژاد- بالاتر از میدان سرو- خیابان حیدریان (آسمان سوم)- پلاک ۱۵- صندوق پستی ۹۱۸۶۵-۴۷۳

رهیافت حساب تهران

عبد... تمدنی جهرمی، موسی حسن زاده تازه قشلاق، غلامعلی خسروی

محمد حسین قربانی کوهبنانی

۸۸۹۸۵۷۵۱

۸۸۹۷۵۷۲۱

تهران- خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی- خیابان ۴- شماره ۵- واحد ۶- صندوق پستی: ۱۴۳۳۵-۱۳۵۸

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

روشنگر بصیر

ناصر بیگ، محمد دشت آبادی، جواد صالحی

فاطمه صالحی

۸۸۲۸۸۸۶۲-۳

۸۸۲۸۸۸۶۵

تهران - جلال آل احمد - بعدازپل آزمایش - ابتدای خ اطاعتی جنوبی - کوچه مهدی اول - پلاک ۲۰۵ - طبقه دوم

سامان پندار

غلامحسین مولائی، کامران سلیمی، محمدعلی جلالی گلو سنگ، غلامرضا شجری، احمد ظفرپرنده، مصطفی هاشمی، اکبر وقار کاشانی، ناصر ایران نژاد، حمید حسینیان، محمد کاظمی، محمدرضا امیری بهمن بیگلو، مختار موسوی پور، معرفت صالحی، علی حیدری، سید مهدی میرحسینی، محسن آل آقا، مهدی قنبری، مهدی معین پور، علی موسی زاده

رویا دارابی، جواد شیخ غفاری، ابوالفضل قربانی، امیر شیر، الهه فتحی، سعید احمدی زاد

۲۲۰۳۷۲۱۳-۵

۲۲۰۱۲۲۶۴

تهران - بلوار آفریقا - نبش عاطفی غربی - پلاک ۱۵۲ - برج صبا - طبقه ۷ - واحد ۷۱

رفنو حساب

عباس خزانه، مجید شهبازی، سعید فاتحی

احمد ملک زاده، یوسف باقریان قره تپه

۲۲۳۶۵۰۵۶-۸

تهران - سعادت آباد - بلوار شهید پاک نژاد - چهارراه سرو - بلوار سرو غربی - کوچه شبنم - پلاک ۲۱ - طبقه ۲

سپند تدبیر نیکان

مهدی سردهی، سیدمحمد عارف پور، مهدی گوهری، مهدی کوکبی

محسن حمیدیان

۸۸۱۷۲۵۶۳-۸۸۱۷۲۵۶۰-۸۸۵۴۳۸۸۲

۸۸۱۷۲۵۶۰-۸۸۵۴۳۸۸۲

تهران - خ بهشتی (عباس آباد) - خیابان قائم مقام فراهانی - خ چهارم - پلاک ۱۰ - طبقه همکف

ژرف بین بهبود ارقام

جمشید اسکندری، محمد دلیرانی، علی اصغر شهبازی

حامد احمدیان

۸۸۹۵۲۲۹۰-۸۸۹۵۲۲۸۹

۸۸۹۵۲۲۸۹

تهران - میدان فاطمی - پلاک ۱۳ - ساختمان فاطمی - طبقه هفتم - واحد ۷۳

سخن حق

هوشنگ خستوئی، شهره شهلایی، اسدا... نیلی اصفهانی

فریبرز محمد خداجو

۸۸۷۹۴۴۶۶

۸۸۷۹۴۹۲۸

تهران - میدان آرژانتین - اول خ آفریقا - شماره ۹ - بلوک ب - واحد شماره ۳ - صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵

سامان اندیشان یکتا

محمد رضا نعمتی، حمیدرضا نقی زاده، حسن رستمی روشن

۸۸۱۹۳۲۰۸-۸۶۰۸۱۴۵۴

۸۹۷۷۸۴۴۷

تهران - خیابان ولیعصر - خیابان شهید وحید دستگردی - پلاک ۲۸۳ - طبقه ۵ - واحد ۱۹

سنجه حساب

محمدرضا سرافراز، مهران شاکری، پرویز نوبهار شیبستری

۸۸۳۳۴۶۸۱-۸۸۰۰۷۴۹۶-۸۸۶۳۰۲۰۰

۸۸۰۰۷۴۹۶

تهران - انتهای خیابان هفتم کارگرشمالی - جنب بزرگراه کردستان - خیابان اشکان - پلاک ۴ - طبقه ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

سنگبده روش آریا	شاخص روش
لقمان سینکاگریمی، جواد محمدی، محمدرضا همتی، جواد نعمتی محمود معین الدین ۴۴۲۲۱۳۹۶-۴۴۲۲۱۱۴۹ ۴۴۲۲۰۰۷۲ تهران- خیابان اشرفی اصفهانی- بلوار مرزداران- ساختمان نگین آسمان- پلاک ۱۷۸- طبقه ۳- واحد ۴۵	محرم بردبار، محسن حامدی فر، محمد نداف مهدیه متقی الحق، دیاکو زارعی، سید نعت اله موسوی ۲۲۰۴۸۶۲۹-۲۲۰۴۳۶۰۴ ۲۲۰۵۰۸۴۱ تهران- خیابان آفریقا- خیابان طاهری- پلاک ۴۴- واحد ۲
سیاق نوین جهان	شاهدان
عبدالهادی بحرانی اصل، لیلا رضائی جهقی، محمد تقی منصوری راد داریوش فارسی منش، علیرضا مسعود خورسندی ۴۴۲۹۸۶۲۲-۴۴۲۶۴۹۵۷-۴۴۲۶۴۸۱۲ ۴۴۲۹۸۶۲۲ تهران- بلوار مرزداران- بلوار آریافر- نبش گلدیس- شماره ۲۱- طبقه اول- واحد ۲	حسین خمسه، منصور شمس احمدی، الهام گودرزی مهدیه متقی الحق، دیاکو زارعی، سید نعت اله موسوی ۸۸۹۶۰۱۷۳-۸۸۹۶۰۱۴۵ ۸۸۹۷۸۸۳۱۳ تهران- خیابان زرتشت غربی- روبروی بیمارستان مهر- پلاک ۴۵- طبقه ۳- واحد غربی
سینافکر	شراکت
سید حسین سجادی، علیرضا سینائی، علیرضا مستوفی مریم عادل، مسعود ولی پور گودرزی ۶۶۹۵۸۰۳۱ ۶۶۹۶۳۹۸۱ تهران- ولیعصر- کوچه شهید عبدالرضا عبدوس- کوچه شهید حسین سخنور- پلاک ۳۷- طبقه سوم- واحد ۷	محمدعلی اکباتانی، مهسا فرخی، مجید کشورپژوه لنگرودی، سیروس گوهری، ام البنین خوشنام زارع مریم عادل، مسعود ولی پور گودرزی ۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۷۶۵۰ ۸۸۷۲۰۱۸۸ تهران- خیابان دکتر بهشتی- خ قائم مقام فراهانی- ساختمان ۲۱۶- طبقه ۴- واحد ۳۵- ص پ ۶۶۶۶-۱۵۸۷۵
شاخص اندیشان	شهودامین
جهانگیر رضائی، حمیدرضا شایان، علیرضا شایان محمد علی آقاجانی، بیژن گیاه چائی، امیر نعمت اشرفی ۲۲۹۰۴۲۰۰-۲۲۹۰۲۴۸۴ ۲۲۲۷۲۱۹۰ تهران- خیابان میرداماد- نفت شمالی- نبش خیابان نهم- پلاک ۳۹- واحد ۲۳	حسن حاجیان، محمدصفا دهقان، حسن روح افشاری، افسر عابدین، ابراهیم تیموری، حسین جعفری نیما ابطی، شهرام خسروانی ۴۴۰۰۸۱۷۷-۹-۴۴۰۲۲۶۶۰ ۴۴۰۴۹۰۶۳ تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار آیت اله کاشانی- جنب برج یاران- پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴- واحد ۱۲- ۱۴- ۱۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

صالح اندیشان

فرهاد بهزادی، سهیل لشگری، حسن صادقی حسن آبادی

۸۸۸۵۱۶۷۷-۸۸۸۵۱۶۷۵

۸۸۹۴۷۵۴۹

تهران- خیابان فلسطین شمالی- پائین تر از زرتشت- نبش کوچه امینی-
پلاک ۲۲- طبقه ۲- واحد ۴

فراز حساب

جهانگیر حاجی میرزابیگی، فیروز خاکپور، عنایت فاروقی

۸۸۵۱۴۵۳۹

۸۸۵۱۹۵۳۷

تهران- ضلع جنوب غربی پل سیدخندان- خ میرمطهری- ساختمان ۳۸- طبقه
۵- واحد ۵۲- ص پ ۳۵۵۳- ۱۵۸۷۵

صدر

هادی باباپور، محمود صدر، علی امیرنظری، عبدالصمد طهرانچی بلدی

علیرضا تقی زاده فانید، وحید منصف

۸۸۸۴۳۰۱۵

۸۸۳۴۵۷۹۴

تهران- ضلع جنوب شرقی میدان هفت تیر- کوچه شیمی- پلاک ۷۰- واحد ۲-
صندوق پستی: ۱۵۸۵۵-۳۵۷

فراز مشاور دیلمی پور

نریمان ایلخانی، فریبرز حیدری بیگوند، سعید خاریابند، پرویز صادقی، اصغر
عبداللہی تیرآبادی، مصطفی دیلمی پور، عبدالله قلعه

حسن یاسور علی پور، سید مهدی حسینی، مهرداد چوبینه، حجت زارعی
کبودان، کورش سپانلو

۲۶۲۱۳۱۳۷

۲۶۲۱۳۱۰۲

تهران- بلوار نلسون ماندلا - شماره ۲۴۴- مجتمع اداری الهیه- طبقه ۶- واحد
۶۰۶

عامر مشاور تهران

نسرین پاشائی راد، معصومه شعبان، مرتضی نوبخت، فروغ رشتچیان

۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۸۹۰۶۱۹

۸۸۹۰۲۳۸۹

تهران- خ فلسطین شمالی- بالاتر از بلوار کشاورز- ساختمان ۵۵- پلاک ۴۶۳-
طبقه ۴- واحد ۱۸- صندوق پستی: ۱۴۳۳۵-۱۹۸

فراگیر اصول

مراد جعفرزاده اسلامی، مسعود جعفرزاده اسلامی، علی صدر پناه، احمد
جیران زاده

۸۸۶۷۱۶۸۱-۸۸۶۷۵۷۲۲-۸۸۶۶۱۱۷۵

۸۸۶۶۱۲۶۹

تهران- خیابان گاندی- خیابان ۲۳- پلاک ۲۱- واحد ۲

فاطر

مجید بمانی محمدآبادی، مهدی کشاورزبهادری، حلیمه خاتون موصلی، محمد
رضا نادریان، آذر صالحی نیک، غلامرضا درباری

بنفشه حمزه میوه رود، علیرضا عیوضلو

۶۶۴۰۸۲۲۶-۶۶۴۹۸۰۲۵-۶۶۴۹۲۸۷۱

۶۶۴۷۹۱۸۹

تهران- خ وصال شیرازی- بزرگمهر غربی- کوی اسکو- پلاک ۱۴- طبقه ۴

فزانگر حساب خبره

اسماعیل اقبال صفت رونقی، مرتضی آشوری فلاح

ابراهیم اسفندیاری، سید حسین نسل موسوی

۸۸۱۷۰۶۹۷-۸

۸۸۱۷۰۶۹۷

تهران- سهروردی شمالی- خیابان خرمشهر- خ گلشن- کوچه چهارم- پلاک ۴
- طبقه دوم

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

فرجام اندیشان محاسب	قواعد
مهریار پورقبادی، مصطفی رضائی، رضا مسگرها غلامرضا پاکدامن ۷۶۷۰۰۲۱۲-۷۷۷۱۹۰۴۶ ۷۷۷۱۹۰۴۶ تهران- تهرانپارس - کوچه شاهد- بزرگراه رسالت- پلاک ۲۹۷- طبقه همکف	کوروش جمشیدی اوانکی، فرزین حاجی محمدعلی محمدحامد خان محمدی، معصومه اصفهانی ۶۶۵۹۷۶۴۴-۶۶۵۹۷۷۵۳ ۶۶۵۹۷۷۰۶ تهران- میدان توحید- ابتدای خ ستارخان- خ کوثر دوم- پلاک ۱- واحد ۵
فردا پدید و همکاران	کاربرگ سامان
اصغر بختیاری، حسن تنگ عیش، فرانک زنده نوش مهدی اباذری گوشکی ۴۴۰۹۰۸۲۶-۴۴۰۹۰۷۶۰ ۴۴۰۳۰۰۰۲ تهران- اشرقی اصفهانی، نرسیده به بلوار مرزداران، خیابان گلستان ۱۴، برج نگین رضا، طبقه دهم شمالی، واحد ۱۵	بهرام حشمتی، محمد ابراهیم منتظری جویباری مهدی اباذری گوشکی ۴۴۰۹۰۸۲۶-۴۴۰۹۰۷۶۰ ۴۴۰۳۰۰۰۲ تهران- اشرقی اصفهانی، نرسیده به بلوار مرزداران، خیابان گلستان ۱۴، برج نگین رضا، طبقه دهم شمالی، واحد ۱۵
فریوران راهبرد	کارآمد حساب ایرانیان
محمدسعید اصغریان، مریم بستانیان، جواد بستانیان، کیهان مهام، امیرجمال امیدی، محبوب جلیل پرتومرین، حسین شرفخانی، قهرمان سراج، محمد ستاری سعید قره داغی یقرآبادی، محمدعبادی، محسن چگنی، مهدی جعفری ابریکوه ۸۸۹۳۴۳۵۰-۳ ۸۸۹۱۶۵۲۲ تهران- خیابان سپهبد قرنی- نرسیده به پل کریمخان- کوچه خسرو- پلاک ۲۴- طبقه ۵- واحد ۱۰	رضا ارزیتون، جواد بختیاری، علیرضا شهنروزی، حسن علیزاده، سیدمحمد کشاورزبان، مهدی مسچی محمد علی فخرآبادی، محمدرضا هاتفی، ابوالفضل محمودی ۸۸۰۲۰۱۳۷-۸۸۳۳۴۶۵۴ ۸۸۳۳۴۶۵۴-۸۸۰۲۰۱۳۷ تهران- خیابان فاطمی- میدان گلها- خیابان کاج جنوبی- خیابان شهید فکوری- پلاک ۹- طبقه اول- واحد ۲
فهیم مدبر	کارای پارس
محمدرضا آرون، بیژن جلالی، محمود محمودی نیا مسعود مرادی ۰۷۱۳۶۳۴۰۰۱۶-۱۸ ۰۷۱۳۶۳۴۰۲۹۴ تهران- خیابان مطهری- نرسیده به ترکمنستان- پلاک ۲۸- طبقه ۴- واحد جنوبی	بهزاد کیانی، مجید نیک بخت شیبانی، مریم علی شیری، حسین یاراحمدی، جمشید احمدی مسعود مرادی ۰۷۱۳۶۳۴۰۰۱۶-۱۸ ۰۷۱۳۶۳۴۰۲۹۴ تهران- خیابان معالی آباد- روبروی پارک ملت- ساختمان طوبی- ۸- طبقه ۱- واحد ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

کاربرد ارقام

محمد حسین بدخشانی، حسن خدایی، علی رحمانی، علی اصغر محمود زاده، احسان اسدی نیا

پیمان پوری

۲۲۰۲۳۵۴۴-۲۶۲۰۷۱۳۹-۲۶۲۰۷۱۴۶

۲۲۰۳۸۲۴۴

تهران- خ نلسون ماندلا (آفریقا)- خیابان عاطفی غربی - پلاک ۶۰- طبقه اول

کوشش

امجد استیغانی، محمد هاشم پورمند، هوشنگ خوشروان، لیلا بشیری خصال

سعید سیستانی

۸۸۷۳۴۷۰۷-۸

۸۸۷۳۶۳۶۱

تهران- میدان آرژانتین- خیابان بخارست- شماره ۴۹- طبقه ۴- واحد ۵- صندوق پستی ۶۶۳- ۱۵۱۷۵

کاربرد تحقیق

منصور اعظم نیا، محمد زمانی، منصور یزدانیان، جمشید دانش شهرکی

حمیدرضا قهرائی، علیرضا مستغاثی، علیرضا افراز اسفندارانی، محمد محمدی

۵-۳۱-۳۷۷۵۰۱۴۴

۵-۳۱-۳۷۷۵۰۱۴۶

اصفهان- پل وحید- ابتدای بلواروحید- مجتمع اداری امین- طبقه ۳- واحد ۲۰

گواهان

صابر جلیلی، سودابه رفیعی، فریبرز اطمینان

هدیه احيائي بجستاني

۴۴۰۸۴۳۶۴

۴۴۰۸۴۳۶۴

تهران- بزرگراه شهید اشرفی اصفهانی- خیابان گلستان ۱۴- پلاک ۳- مجتمع نگین رضا - طبقه نهم- واحد ۹۱۶

کاشفان

قاسم ضرغامی، شهراد عوض پور، جعفر عوض پور، هادی ملک زاده، ایمان نیکوکار لیسه رودی

۸۸۸۲۷۵۵۶-۸۸۸۳۵۲۱۳-۸۸۸۴۷۵۲۵

۸۸۸۲۷۵۵۶

تهران- خیابان میرزای شیرازی- خیابان فریدون نژادکی (کامکار سابق)- روبروی بانک ملت- پلاک ۶- طبقه ۲

متین محاسب نوین

(معادل شریک): حمیدرضا شایسته مند، اکبر گیوکی

مهدی علی حسینی، مهدی یاری

۸۸۶۶۲۵۹۲-۳

۸۸۷۷۳۰۸۳

تهران- میدان ونک- خ برزیل- خ شهید عباسپور (توانیر شمالی)- کوچه جهان آرا- پلاک ۱۰

کوشا منش

احمد موسوی، اسدا... نیکوئی، قاسم یاحقی، حمیدرضا عرفی، سیدمصطفی حسینی

علیرضا مانیان سودانی، میر وحید حسینی، آرش تقی پور، بیژن کریمی، ناصر سلیمانی

۲۶۲۰۰۴۵۰-۲

۲۲۰۵۷۸۳۵

تهران- خیابان ولیعصر- بالاترازچهارراه نیایش- کوچه شهید رحیمی - پلاک ۵۴- طبقه ۳- واحد ۱۲- صندوق پستی ۶۶۳- ۱۵۱۷۵

مجربان پویا

تقی امینی فر، علی اصغر خلیفی

۸۸۶۳۹۷۰۲-۸۸۰۲۳۷۲۹

۸۸۶۳۹۷۰۱

تهران- خیابان فتحی شقاقی- نرسیده به کاج شمالی- پلاک ۱۱۸- طبقه ۲- صندوق پستی: ۹۷۵-۱۴۳۹۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

مطلب زاده و همکاران	محاسبان تراز آزما
اکرم علیاری، زهرا مطلب زاده، محمدرضا نصر اصفهانی ۸۸۵۴۹۳۱۴-۵ ۸۸۵۴۹۳۱۳ تهران- خیابان مطهری- خیابان دکتر مفتاح- کوچه شهید منصور دوست محمدی (ششم)- پلاک ۳- طبقه ۳- واحد ۷	عباس کوهبر، مهدی زینلی موخر، سید حشمت اله اقبالی نمین ۴۴۳۲۴۸۱۹ ۴۴۳۲۶۵۴۷ تهران- شهران جنوبی- کوچه توحید- خیابان کوهسار- پلاک ۶۵- طبقه اول- واحد ۲
معتبر رایان باهر	مختار و همکاران
جواد صفاپور، کاظم علیزاده لداری، بهروز ابراهیمی، محمد قلی زاده ۸۸۵۸۳۱۰۸-۸۸۶۸۵۵۴۹ تهران- سعادت آباد- خیابان علامه جنوبی- خیابان ۳۶ شرقی- پلاک ۱۳- طبقه همکف- واحد ۲	حسین حسینی، محمد محقق ریاض، رضا یارمحمدی مریم امیری اقدام ۸۸۹۰۹۷۱۸ ۸۸۹۰۳۴۹۶ تهران- خیابان ولی عصر- خیابان زرتشت غربی- پلاک ۱۴- طبقه ۵
معتبر ارکان	مدبران امین
محمد امیری صدر، سیمین دخت عامری طبایی ۸۸۵۸۳۱۰۸-۸۸۶۸۵۵۴۹ تهران- سعادت آباد- خیابان علامه جنوبی- خیابان سی و ششم شرقی- پلاک ۱۳- طبقه همکف- واحد ۲	علی اسماعیلی شیرازی، محسن جهرمی زاده، سید اصغر رهایی ۳۱۳۲۳۷۳۶۵۳ ۳۱۳۲۳۵۴۳۷۸ اصفهان- خیابان شیخ بهایی- بعد از چهار راه آذر- بن بست صفاری (شماره ۲۵)- مجتمع آئینه- طبقه دوم- واحد ۴
معین مشاور مجرب	مستقل اندیشان پارس
سعید براتی، علی وفازاده، حسن روشن زاده محسن بهرامی زاد، سید مهدی بنی هاشمی کهنکی، محمدرضا عبدلی ۷۷۷۳۱۶۵۳ ۷۷۷۳۵۲۷۹ تهران- تهرانپارس - خ شهید محمد مسعود گلشنی (۱۱۷)- بزرگراه رسالت - پلاک ۲۴۹- طبقه همکف- واحد ۱	سید سعید صادقی، اسماعیل جانثاری، محمد تقی رستمی ستار سلامت آقباش، مهری ترکمانی پری ۸۸۷۰۶۱۸۶-۷ ۸۸۷۱۲۵۹۹ یوسف آباد- خیابان فتحی شقایق- نبش بیستون- پلاک ۷۱- واحد ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

مفاهیم حساب جامع	نامی مشارکانه
شاهین ترکمندی، مرتضی فلاح موحد، حمید رضا نیکخواه، محمد علی دارابی محمد علی دارابی ۸۸۵۵۹۳۱۶-۸۸۵۵۹۳۷۰ ۸۸۵۵۰۸۹۷ تهران- خیابان ولیعصر-نرسیده به پارک ساعی-برج سپهر ساعی- واحد ۴۰۶	محمد فدایی حسینی، جهانبخش فرزادیان بروجردی، حسن پورمحمدی نوشری محمد علی دارابی ۸۸۰۱۶۶۱۳-۱۵ ۸۸۰۱۶۶۱۲ تهران- میدان گلها- خیابان گلها- خیابان مرداد-پلاک ۷- واحد ۲
مفید راهبر	نکونگرش
(معادل شریک): هوشنگ نادریان، محمد اوج، محمد علی ذهبی، محمود پوربهرامی، حمزه پاک نیا، قاسم محبی، علیرضا مهادفر، کیوان اسکندری، غلامعباس کریمی، محمد تقی شیرخوانی، مجید نجارنژاد اصل، پداله اسلامی، مسعود محمدزاده، علی اکبر عباسی، ابوالفضل دستجردی، حسن اسماعیلی، محمد پاشایی، علی شمس، فریبرز خانی و ایمان پوریا. ایمان جنیدی جعفری، محمد نوری حسین آبادی، علی قلندری، علیرضا لشکری، مسلم شاهین حسین نظیف، رضامندی زاده کلهرود، محمد میکائیلی الهاشم، عبدالهلی حسینی، سید مسعود صالحی، محمد حیدری، داریوش دارابی، علیرضا گردون زاده، سید یاسر موسوی سارسری، حسین مؤمن پور، حامد لواسانی، سعید میرزایی، یاسر گرامی، محسن شیخ محمدی، سید علی اکبر تیموریان، فرید کریمی، علی شوروی، مجید نعمتی، حمید کریمی، سعید صادق زاده قوی فکر، محمد شوروی، محسن حاج کریمی خورانی ۸۸۱۰۳۰۱۸ ۸۸۱۰۱۵۶۰ تهران- خیابان احمد قصیر- کوچه ۱۳- پلاک ۹	محسن اسدی، آرزو احمدی، مریم پروانه رو ۸۸۶۵۲۵۳۴-۸۸۶۰۸۲۸۸۴ ۸۸۶۵۲۵۳۴-۸۸۶۰۸۲۸۸۴ تهران- میدان ونک- نیش خیابان ونک- ساختمان اداری آسمان- طبقه ۷- واحد ۷۰۳
مميز	نهان نیک نگر
حسین سیادت خو، سعید تیمورنژاد ۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷ ۸۹۷۷۱۶۴۱ تهران- خیابان کریم خان زند- خیابان آبان جنوبی- خیابان سپند غربی- پلاک ۶۴- طبقه سوم -آپارتمان شرقی	یوسف حسن زاده، بهمن ظهراپی، علی شیبانی ۸۶۰۸۷۱۹۱-۸۶۰۸۷۰۵۳ تهران- خیابان گاندی- کوچه هجدهم- پلاک ۱۵- واحد ۲
مهر آفرین بصیر	نواندیشان
رضا دیوان علی، حسین شاهین فر، سید جهانگیر میرمیران، حمید طاهرپور عباس عسگری سامانی، فتاح بهزادیان، غلامرضا خانبازی ۸۸۱۰۵۵۸۹-۸۸۵۵۲۰۸۹ ۸۸۵۵۲۰۸۹ تهران- خیابان خالد اسلامبولی (وزرا) - خیابان ششم - کوچه دل افروز-پلاک ۱۹ - واحد ۱۶	سورن آبنوس، غلامعلی رشیدی، گارو هوانسیان فر عباس عسگری سامانی، فتاح بهزادیان، غلامرضا خانبازی ۸۸۸۴۷۹۶۲ ۸۸۸۴۱۲۲۷ تهران- خیابان میرزای شیرازی -نیش خ نژادکی- ساختمان ۸۳ - طبقه ۴ - واحد ۱۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

نوبین نگر مانا

محمد شریعتی، مهدی شلیله، مجتبی علی میرزائی، ابراهیم نعمت پزوه

حمید فودازی، مریم شاه قاسمی

۸۸۸۰۱۳۵۳-۵۸

۸۸۸۰۱۲۴۱

تهران- خیابان استاد نجات الهی- بالاتر از خیابان سپند- کوچه خسرو- پلاک ۳۱- طبقه دوم

هدف همکاران

محمدعلی رادمان، غلامحسین سمیعی تبریزی، مرجان سیفی، پیام صادقی جزی، نیره خداپرست جوردی، کامیار سمیعی تبریزی

انیس فتالی پور

۲۶۴۲۲۰۴۱-۲۶۴۲۲۰۵۱

۲۶۴۲۲۰۵۴

تهران- خیابان شریعتی - خیابان وحید دستگردی (ظفر)- مقابل خیابان عمرانی- پلاک ۱۴۸- طبقه ۳- واحد ۲

نیک روشن

محمد حسن ربیعی، غلامرضا زریابی لنگرودی، خسرو فرهنگی

امیر حسین عسکری زاده

۸۸۷۷۹۸۷۸

۸۸۶۶۲۸۹۴

تهران- بلوار آفریقا- نبش سپیدار- شماره ۵۹- طبقه دوم- واحد ۷

هزیران

فرخ اربابی وحدت، ساسان عماد دادرسی، بهروز عمو هاشم، اصغر پارسایی، مسیح سالاریان، سیدمسعود حسینی

حسین ولی پور اهرنجان، محمود پارسایی

۲۲۰۱۵۲۲۹-۳۰

۲۲۰۱۹۹۵۲

تهران- خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)- خیابان ارمغان شرقی- پلاک ۱۳ (مجمع اداری ارمغان)- طبقه ۴- آپارتمان A

نیک روشن تهران

عبدالحسین تجلی، حسین حیدری، بیژن عبداللهی نمین

مصطفی فضلی

۸۸۸۴۳۷۰۴-۵

۸۸۸۴۳۷۰۴

تهران- خیابان قائم مقام فراهانی- بالاتر از میدان شعاع- پلاک ۱۱۴- طبقه ۴- واحد ۲۰- صندوق پستی ۱۶۱۹-۱۵۸۱۵

هشت

صالح ضیائی شهمیری، غلامرضا جهانگیریان، رامین معانی، هادی نجاری، فرخ حیدری نوری

محمد جواد دلبار

۸۸۴۴۳۶۳۴

۸۸۴۷۲۶۶۰

تهران- خیابان آیتاله کاشانی- بلوار ابادر- نبش فهیمی- پلاک ۲/۲- طبقه اول- واحد ۴

هادی حساب تهران

عباس جباری، اکبر دادگرنمینی، محمدحسین (بهروز) سربی، حمید رضا کیهانی، علی کیهانی

فائزه سخائی، شهرزاد میرزایی، حمید اصفهانی زاده

۸۸۴۴۳۶۳۴- خط ویژه

۸۸۴۷۲۶۶۰

تهران- خیابان مطهری- خیابان ترکمنستان- نبش کوچه سرو- پلاک ۲- طبقه ۶- واحد ۱۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

همپیشگان روش

محمود بابایی رهنی، مهدی خاکباز مقدم، محمد مهدی امیدوار

حسین مرتضائی

۸۶۰۴۳۱۵۵-۸۸۵۳۸۷۹۲

۸۸۱۷۴۲۰۴

تهران- خیابان شهید بهشتی- چهارراه تختی- خیابان شهید حسینی (سورنا سابق)- کوچه تیرداد- پلاک ۴- واحد ۲

یکتا تدبیر

سید احمد استاد، جابر علیزاده، علی افشار رضایی

۲۲۸۸۸۹۳۷-۸-۲۲۸۸۷۹۰۳-۵

۲۲۸۸۷۹۰۳

تهران- ابتدای پاسداران- سه راه ضرابخانه- دشتستان دوم- پلاک ۲۱

همیار حساب

عبدالمهدی امینی، محمدتقی سلیمان نیا، مسعود مبارک، منصوره منصفی

زهرا خزایی

۶۶۵۶۵۲۹۰-۱

۶۶۹۰۰۹۴۰

تهران- خیابان کارگر شمالی- خیابان میرخانی (نصرت شرقی)- پلاک ۵۴ - طبقه ۲- واحد ۴

یکتا اندیشان بهمن

مهناز پرافکنده حقیقی، نوشین شاپورزاده، محمدعلی صابری افتخار

۴۴۲۸۸۸۱۶

۴۴۲۸۸۸۱۶

تهران- فلکه دوم صادقیه - مجتمع گلдіس - طبقه ۹ - واحد ۹۱۴

هوشیار ممیز

محمد حسینی منش، محسن رضائی، مظفر شفیعی، محمد صابرهشتجین، امیر حسین نریمانی خمسه، محمد جواد هدایتی املشی، مهدی قره باغی، رسول انگبینی، هاشم مقدمیان، سید محمد نوریان رامشه

منصور شهلائی، محمد تکبیری، عزت مهاجری

۸۸۲۰۹۸۱۷-۱۸

۸۸۲۰۹۸۱۹

تهران- انتهای گاندی شمالی- پلاک ۸- طبقه ۵- واحد ۱۹

یکتا روش امین

حسین امینی، سلام زینالی، امید سیری، حسین عزیزی

سعید بدری، کریم حمیدی درخت بید، افشین حیدری، فرزانه فلاح

۸۸۴۸۲۹۰۵-۸۸۷۱۹۲۴۵

۸۸۷۱۹۲۴۵

تهران- میدان آرژانتین- خیابان خالد اسلامبولی- کوچه دوازدهم- پلاک ۸- واحد ۱

وانیا نیک تدبیر

حمیدرضا افسرکارزونی، بهزاد افشارهور، علی اکبر پارسا منش، احمد خالقی بایگی، حسین مقیمی اسفند آبادی، سعید نوری

فرامرز رضائی، ایوب ساقی، محمد علیزاده گیاشی، فرشاد کریمی حصاری، هادی محمد حسینی، محمد رضا سیدآبادی، پژمان روحی، محسن رضایی، سعید رضایی معینی، علیرضا نجار اسدزاده، الهه صنعت پیشه، مرتضی سیدآبادی، پویا بهادری، سیده معصومه حسینی چهارده

۲۲۰۳۱۴۷۶-۷

۲۲۰۳۱۴۸۷

تهران- بلوار افریقا- پایین تر از مدرس- خیابان گلدان- پلاک ۸- واحد ۳

مؤسسات ادغام شده

ردیف	موسسه حسابرسی ادغام شونده	موسسه حسابرسی ادغام کننده	تاریخ ادغام	نام موسسه حسابرسی پس از ادغام
۱	دایارایان	رهیافت و همکاران	۱۳۹۴/۰۲/۱۶	دایارهیافت
۲	ایران مشهود	آزمون پرداز	۱۳۹۴/۰۶/۰۱	آزمون پرداز ایران مشهود
۳	آریان فراز	دایا رهیافت	۱۳۹۴/۰۸/۰۲	دایارهیافت
۴	اندیشگران پویا	آزمون پرداز ایران مشهود	۱۳۹۴/۱۰/۰۱	آزمون پرداز ایران مشهود
۵	دانشگر محاسب خبره	ارقام نگر آریا	۱۳۹۴/۱۱/۰۳	ارقام نگر آریا
۶	دانشگر محاسب	ارقام نگر آریا	۱۳۹۴/۱۱/۰۳	ارقام نگر آریا
۷	آگاه حساب	ارقام نگر آریا	۱۳۹۵/۰۵/۲۴	ارقام نگر آریا
۸	تدبیرگران شاخص اندیش	ارقام نگر آریا	۱۳۹۵/۰۷/۲۵	ارقام نگر آریا
۹	امین مشهود پارس	کارای فارس	۱۳۹۵/۰۸/۰۱	کارای فارس
۱۰	فرازمند	بهنود حساب	۱۳۹۵/۱۲/۰۱	بهنود حساب
۱۱	متین خردمند	رازدار	۱۳۹۵/۱۲/۰۵	رازدار
۱۲	آرمان راه برد	آروین ارقام پارس	۱۳۹۵/۱۲/۱۵	آرمان آروین پارس
۱۳	آیین محاسبان امین	حساب گستر پویا	۱۳۹۶/۴/۲۴	حساب گستر پویا
۱۴	آیین ارقام	حساب گستر پویا	۱۳۹۶/۴/۲۴	حساب گستر پویا
۱۵	راهبرد پیام	فریوران	۱۳۹۶/۰۴/۳۱	فریوران راهبرد
۱۶	آب دیده محاسبان امین	هژیران	۱۳۹۶/۰۵/۳۱	هژیران
۱۷	آبان حساب	سامان پندار	۱۳۹۶/۱۱/۰۷	سامان پندار
۱۸	رهنمودگران کاردان	هوشیار ممیز	۱۳۹۶/۱۱/۰۹	هوشیار ممیز
۱۹	آروین حساب رسا	رهنمود ارقام پارس	۱۳۹۶/۱۱/۲۸	رهنمود ارقام پارس
۲۰	ایمان پردازش اعداد	احراز ارقام	۱۳۹۶/۱۱/۰۱	احراز ارقام
۲۱	نمودگر روش	آتیه اندیش ارقام	۱۳۹۷/۰۲/۰۴	آتیه اندیش نمودگر
۲۲	تدبیر امید خاورمیانه	راده	۱۳۹۷/۰۴/۱۰	راده
۲۳	آرنیکا ارقام پارس	مهرگان تراز و همکاران	۱۳۹۷/۰۵/۰۱	مهرگان تراز و همکاران
۲۴	مدبران مستقل	رازدار	۱۳۹۷/۰۸/۱۲	رازدار
۲۵	رایان بهروش پارس	آئین محاسب و همکاران	۱۳۹۷/۹/۱۲	آئین محاسب و همکاران
۲۶	مهرگان تراز و همکاران	بصیر محاسب توس	۱۳۹۷/۱۲/۰۱	بصیر محاسب توس
۲۷	دیلمی پور و همکاران	فراز مشاور	۱۳۹۸/۲/۷	فراز مشاور دیلمی پور

مؤسسات منفک از ادغام

ردیف	موسسه حسابرسی پس از ادغام	موسسه حسابرسی منفک از ادغام	تاریخ خروج از ادغام
۱	آزمون پرداز ایران مشهود	ایران مشهود	۱۳۹۸/۰۸/۰۲
۲	بصیر محاسب توس	مهرگان تراز و همکاران	۱۳۹۸/۰۹/۲۱